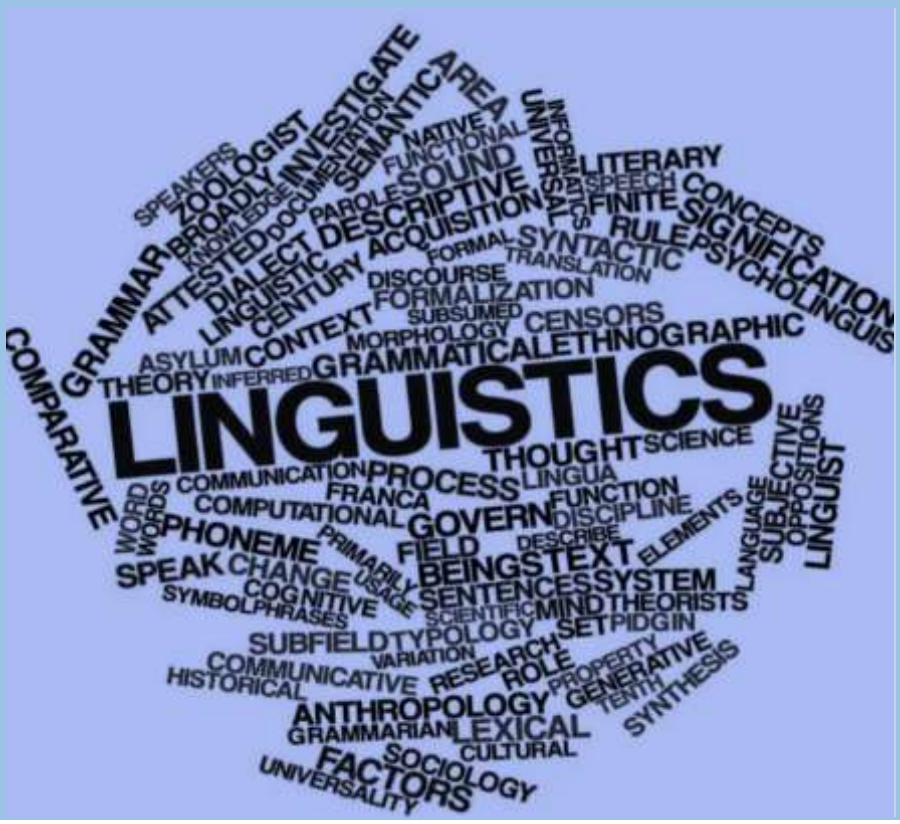

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнського науково-практичного семінару

«Лінгвістика, лінгводидактика та міжмовна комунікація»

7-8 жовтня 2026 року

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА

КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

МАТЕРІАЛИ
IV Всеукраїнського науково-практичного семінару «Лінгвістика, лінгводидактика та міжмовна комунікація» 7-8 жовтня 2026 року

Харків

2026

УДК 378:81
ББК 74.58

Рекомендовано до друку Вченою Радою
Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
(протокол № 14 від 29 жовтня 2026 року)

«Лінгвістика, лінгводидактика, та міжмовна комунікація: сучасний стан та проблеми»: збірка матеріалів IV Всеукраїнського науково-практичного семінару (7 жовтня 2026 року, м. Харків). Харків: Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, 2026. – 453с.

До збірника увійшли тези доповідей IV Всеукраїнського науково-методичного семінару, присвяченого обговоренню широкого кола проблем лінгвістики та лінгводидактики. Автори сфокусували увагу на традиційних та інноваційних методах викладання мов та культур, напрямках викладання іноземної мови для спеціальних цілей, поділилися досвідом інтерпретацій мовної картини світу та взаємодії культур.

Тези доповідей відтворені з авторських оригіналів. За достовірність представлених матеріалів несуть відповідальність автори.

Збірник розповсюджується в електронному вигляді.

УДК 378:81
ББК 74.58

© Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, 2026

*Шановні учасники семінар*у!

Дорогі колеги!

7-8 жовтня 2026 року відбувся IV Всеукраїнський науково-практичний семінар "Лінгвістика, лінгводидактика та міжмовна комунікація: сучасний стан та проблеми". Під час роботи семінару учасники поділилися результатами своїх наукових розвідок, присвячених питанням сучасних напрямків лінгвістичних досліджень, традиціям та інноваціям у викладанні мов та культур, актуальним напрямкам викладання іноземної мови для спеціальних цілей, мовній картині світу та взаємодії культур, перекладу та інтерпретації тексту.

В роботі семінару взяли участь 226 (168 ХНУ ПС) учасники, з яких 31 (16 ХНУ ПС) докторів та кандидатів наук, докторів філософії, 24 (23 ХНУ ПС) магістрантів та аспірантів, 109 (79 ХНУ ПС) курсантів та студентів-здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня. Протягом семінару було заслухано 10 доповідей англійською мовою, 10 доповідей – курсантів та офіцерів-магістрантів нашого університету, що відповідає сучасним освітнім тенденціям та загальній студентоцентрованій орієнтації закладів вищої освіти.

За матеріалами семінару було видано електронний збірник тез доповідей. Загальна кількість публікацій – 194(151 ХНУ ПС).

В роботі семінару взяли участь представники 17 ЗВО. До науковців різних структурних підрозділів Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (м. Харків), доєдналися колеги з Військового інституту танкових військ Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут” (м. Харків), Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (м. Київ), Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ), Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця), Вінницького національного технічного університету (м. Вінниця), Воєнної академії імені Євгенія Березняка (м. Київ), Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова (м. Житомир), Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська морська академія” (м. Одеса), Інституту піхоти Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

(м. Львів), Інституту Ракетних військ і Артилерії Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів), Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ), Навчально-наукового інституту №5, Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків), Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів), Національного університету оборони України (м. Київ), Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Львів), Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (м. Харків), Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків), Володимирського педагогічного фахового коледжу імені Агатангела Кримського (м. Володимир), "Харківської гімназії №135" (м. Харків), а також ЗЗСО № 5 м. Костянтинівка Донецької області.

На завершення учасники прийняли одностайне рішення зустрітися на V семінарі через рік. До нових зустрічей!

Завідувач кафедри іноземних мов факультету професійної військової та післядипломної освіти

кандидат філологічних наук, доцент Інна РЕБРІЙ

ЗМІСТ

Ананьїв М. С.
THE IMPORTANCE OF ENGLISH IN MILITARY EDUCATION AND THE VALUE OF FOREIGN LANGUAGE PROFICIENCY IN THE AFU …… 18

Асмолов П. С.
THE ROLE OF ENGLISH AS A LINGUA FRANCA IN INTERNATIONAL COMMUNICATION…… 20

Бабак Д. В.
TRANSLATION OF UNMANNED AERIAL VEHICLE TERMINOLOGY FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN..... 22

Бабенко А. В.
ІННОВАЦІЇ В ІНТЕНСИВНОМУ ВИКЛАДАННІ МОВ КУРСАНТАМ ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ…… 25

Бабич О. О., Мусаїрова Ю. Д.
THE NECESSITY OF EXPANDING ENGLISH LANGUAGE TRAINING FOR MILITARY SPECIALISTS…….. 27

Бабійчук О. В.
ETIQUETTE FORMULAS IN ENGLISH AND UKRAINIAN: WHAT A LITERAL TRANSLATION MISSES……... 29

Багмут І. В.
МОВНА КАРТИНА СВІТУ І ХАРКІВСЬКА ЛІНГВІСТИЧНА ШКОЛА…….. 31

Байдик М. В.
FORMATION OF NATIONAL IDENTITY IN THE CONTEXT OF INTERCULTURAL DIALOGUE…….. 33

Байзан В. І.
THE LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD AS A FACTOR IN INTERCULTURAL INTERACTION…… 35

Байстрюченко І. О.
MODERN APPS FOR LEARNING ENGLISH: COMPARING BBC LEARNING ENGLISH AND CAKE……. 37

Бережний А. О., Гур'єв Д. О.
FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN HIGHER MILITARY EDUCATION……. 38

Бігун О. М.
ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ RETRIEVAL PRACTICE ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЗАСВОЄННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ..... 40

Білецька В. О.
LANGUAGE BARRIERS IN INTERNATIONAL INTERACTION AMONG MILITARY PERSONNEL AND WAYS TO OVERCOME THEM……. 43

Боклаг І. Ю., Зікратий В. Ю.
THE ROLE OF EXTRA-CURRICULAR ACTIVITIES IN ENHANCING MOTIVATION OF MILITARY STUDENTS UNDER MARTIAL LAW……..… 44

Болоховцева В. С.
PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF OVERCOMING THE LANGUAGE BARRIER IN DECISION-MAKING UNDER TIME PRESSURE ENVIRONMENTS …… 46

Боровенський Я. О.
PARTIAL SEMANTIC EQUIVALENCE OF ENGLISH TERMS IN THE TRANSLATION OF TECHNICAL DOCUMENTATION FOR ARMAMENT AND MILITARY EQUIPMENT..... 48

Брик Т. О., Сядристий С. І.
WORDS OF GREEK ETYMOLOGY IN MILITARY ENGLISH 50

Броншвагер В. В., Корній О. С., Примаченко А. О.
IMPROVING ENGLISH SKILLS WITH BUSUU AND MEMRISE …… 52

Будай О. В.
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОЇ ТАНКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ……..... 53

Василенко Л. І.
TRANSLATING MILITARY TEXTS AND DOCUMENTATION FROM ENGLISH: SPECIFICS AND AI-AUTOMATISATION…… 55

Василик М. М., Степова А. С.
MODERN APPS FOR LEARNING ENGLISH: COMPARING THEIR METHODS AND EFFECTIVENESS…….. 58

Вишневський Д. А.
MODERN DIRECTIONS OF LINGUISTIC RESEARCH…… 59

Волкова М. С., Волков Ю. П.
USING LANGUAGE LABS AND VR SIMULATORS IN MILITARY ENGLISH TRAINING…….. 62

Волочій В. Р.
DEVELOPING A LEXICAL-COMMUNICATIVE APPROACH TO TEACHING ENGLISH TO CADETS …… 65

Глєбова В. Є.
TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES TO FUTURE ICT SPECIALISTS: TERMINOLOGICAL CHALLENGES IN THE FIELD OF NETWORK ENGINEERING…… 67

Гнетій М. І.
KEY DRIVERS OF ENGLISH LEARNING: DISCIPLINE, INTERACTIVE PRACTICE, AND THE REALITY OF DIGITAL TOOLS…….. 69

Головань В. В.
IDIOMS IN MODERN ENGLISH……. 71

Гончаренко І. В., Надоша Д. В.
MILITARY COURTESY IN UKRAINIAN AND AMERICAN ARMIES ……... 73

Гончарук О. М.
РЕКУРЕНТНІСТЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФІЇ: ДО КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНОЇ АРХІТЕКТОНІКИ ТЕКСТУ …….…….. 76

Горбенко К. Р., Чмуль В. В.
ENGLISH LANGUAGE AS A PART OF PROFESSIONAL TRAINING OF OUR STUDENTS IN GERMAN…… 78
Гота О. С.
FEATURES OF INTERCULTURAL INTERACTION AND STANDARDISATION OF LANGUAGE EXCHANGE DURING JOINT INTERNATIONAL EXERCISES AND PROJECTS……...… 80
Грабовий М. В.
MODERN ENGLISH MILITARY TERMINOLOGY AND ITS WORD-FORMATION WAYS..... 82
Григорова І. Г., Федорович М. А.
LANGUAGE SKILLS SPECIFICATIONS IN THE MILITARY ENVIRONMENT …. 84
Громов М. А.
TRANSLATION OF ENGLISH MILITARY NEOLOGISMS INTO UKRAINIAN….. 86
Гуріненко І. О.
DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE PROFICIENCY OF FUTURE OFFICERS THROUGH COMMUNICATIVE-ORIENTED TASKS IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES……..… 88
Даньков Н. М.
LEARNING OTHER CULTURES THROUGH FOREIGN LANGUAGE STUDY …… 90
Дворецький І. С.
МОВА ПРОФЕСІЇ: АНГЛОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-АРТИЛЕРИСТІВ ……..…….. 91
Добрянський Є. В.
ДЕБАТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРИТЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОНОЇ КОМУНІКАЦІЇ КУРСАНТІВ ……. 93
Довбуш С. Р.
ENHANCING STUDENTS' SPEAKING FLUENCY VIA CLASSROOM COMMUNICATION……. 96
Дорош А. З., Зарічняк Д. І.
PSYCHOLINGUISTIC BARRIERS AND STRATEGIES FOR OVERCOMING THEM**.** 99
Дроб Н. Ч.
МОЖЛИВОСТІ ГІБРИДНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ 101
Дубовський Ю. В.
TEACHING MACHINE TRANSLATION POST-EDITING AS A COMPONENT OF ESP TRAINING FOR FUTURE MILITARY SPECIALISTS…….. 103
Ейвазова І. В.
ПОТЕНЦІАЛ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ 105
Єрменчук Є. Д.
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS AN INNOVATIVE TOOL IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING……. 107
Закутін В. К.
AI VS. HUMAN INTERPRETERS: THE LIMITS OF TECHNOLOGY IN COMBAT ENVIRONMENTS…….. 109

Зинченко В. А.
PROBLEMS OF EQUIVALENCE IN TRANSLATING TERMS OF INTERFERENCE AND ELECTRONIC WARFFARE ……..... 111
Індутна П. А.
THE ROLE OF ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES IN MILITARY EDUCATION … 113
Кабай О. Є.
MILITARY SLANG IN MODERN ENGLISH AND FEATURES OF ITS TRANSLATION…….. 115
Калінін П. Ю.
THE CONCEPT OF CULTURE. CULTURAL VALUES AND CULTURAL NORMS 117
Калініченко Р. Р.
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A TOOL FOR TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES ……..... 119
Канюка М. В.
INTERLINGUAL HOMONYMS AND TRANSLATOR'S FALSE FRIENDS IN THE MILITARY-TECHNICAL TERMINOLOGY OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AND NATO COUNTRIES..... 122
Карамушка М. І.
WORDS BORROWED FROM ENGLISH IN THE UKRAINIAN MILITARY LANGUAGE …….. 124
Карпенко О. В.
DEVELOPING COMPREHENSIVE SKILLS AND CONFIDENCE FOR TEACHING AVIATION PHYSICS IN ENGLISH LANGUAGE …… 126
Карпенко О. О.
PLURILINGUAL AWARENESS AS A RESOURCE FOR TEACHING ENGLISH AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE…… 128
Кирик Ю. А.
АНГЛІЦИЗМИ У ВІЙСЬКОВІЙ ЛЕКСИЦІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ТА МОВНА ІДЕНТИЧНІСТЬ…… 131
Кисельов О. С.
THE EVOLUTION OF ENGLISH MILITARY VOCABULARY IN THE CONTEXT OF MODERN WARFARE…… 133
Клименко А А., Прозар Н. А.
ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ……. 135
Клімов В. О.
NNOVATIVE APPROACHES TO TEACHING ENGLISH FOR MILITARY SPECIALTIES 137
Ковальчук В. М.
THE UBIQUITOUS INTEGRATION OF THE ENGLISH LANGUAGE INTO EVERYDAY LIFE:TRENDS, DRIVERS, AND SOCIOLINGUISTIC IMPACTS……..... 139
Ковзало І, Г.
STEREOTYPING AND ITS OVERCOMING IN THE PROCESS OF LEARNING A SECOND FOREIGN LANGUAGE…….. 141

Колеснік Є. О.
TRANSFORMATION OF PROFESSIONAL JARGON AND SLANG IN THE SPEECH OF IT AND TECHNICAL SPECIALISTS……... 143
Колеснікова А. М.
BENEFITS OF THE BBC'S 'LEARNING ENGLISH' APP……..……. 145
Коннов І. Є.
INTERCULTURAL COMMUNICATION DURING INTERFLEX …… 146
Корній О. С., Броншвагер В. В., Примаченко А. О.
COMPARATIVE ANALYSIS OF LINGVIST AND CLOZEMASTER APPLICATIONS FOR ENGLISH LANGUAGE LEARNING……. 148
Коростильов М.
OVERCOMING LANGUAGE BARRIERS IN THE OPERATION INTERFLEX…. 149
Короць В. А., Мірошніченко К. О.
INTERCULTURAL COMMUNICATION DURING INTERNATIONAL MILITARY TRAINING IN GERMANY……... 151
Корчма П.
PROBLEMS OF INTERLINGUAL COMMUNICATION WITHIN THE FRAMEWORK OF LINGUISTIC SUPPORT IN GREAT BRITAIN..... 153
Корчук М. А., Чернецька С. Б.
МОБІЛЬНЕ МІКРОНАВЧАННЯ У САМОСТІЙНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ КУРСАНТІВ ІРВіА……. 155
Костюк М. І.
ПОДОЛАННЯ ЯВИЩА ПОЛІСЕМІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ КУРСАНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ … 157
Костюк М. І., Мікаелян В. В.
ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ТА ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПОЛІСЕМІЇ У ВІЙСЬКОВІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ…… 160
Котов В. В.
RECURSIVE SHADOWS: THE SELF-REPLICATING LOOPS OF MODERN CYBERCRIME…….. 162
Коцюба Т. М.
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ…….… 164
Коцюба Т. М.
ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ МОВ ТА КУЛЬТУР……. 167
Кривохижа К. А., Єременко Р. В.
LANGUAGE ASPECTS OF SPAAT GEPARD 1A2 UKR OPERATOR TRAINING…..... 169
Кулієв Самір Міралі – огли
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN INTERLINGUAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION…… 171
Куліковський М. А.
THE INTERACTION OF LANGUAGE AND CULTURE IN THE SPACE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION …….. 174

Курінний О. В., Каліновський Д. О.
ВИКОРИСТАННЯ СМАРТТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ КУРСАНТАМИ ВВНЗ…… 176

Кучмай В. І.
FRAMEWORK OF THE TRAINING CURRICULUM AND PRACTICAL KNOWLEDGE TRANSFER…….. 178

Лаврентьєва С. А.
ГУМОР ТА КРИЛАТІ ФРАЗИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СУБКУЛЬТУРИ 180

Лазарев М. О.
INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE MILITARY: CHALLENGES AND IMPORTANCE ……. 182

Лахтарина С. С.
ENHANCING ENGLISH LANGUAGE SKILLS THROUGH MOBILE LEARNING APPLICATIONS…… 184

Левашов О. С.
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ……. 186

Левицька А. А.
СУЧАСНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ СЛЕНГ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ…….. 188

Левко М. І., Руденко Л. М.
THE IMPACT OF INACCURATE PLACEMENT TESTING ON SECOND LANGUAGE ACQUISITION ……..... 191

Ломакіна І.А.
ВИВЧЕННЯ ПРАГМАТИЧНИХ ЗАБАРВЛЕНЬ ДИСКУРСИВНИХ МАРКЕРІВ ЯК СУТТЄВИЙ ЕЛЕМЕНТ ОВОЛОДІННЯ МОВОЮ……. 194

Луговий Д. А.
MISTAKES AND DIFFICULTIES IN LEARNING MILITARY TERMINOLOGY: A CADET'S EXPERIENCE ……..... 196

Лук'янчук І. О.
THE IMPORTANCE OF LANGUAGE SUPPORT IN ABROAD TRAINING…….. 198

Магденко О. І.
LANGUAGE AS A CUMULATIVE CARRIER OF HERITAGE IN INTERCULTURAL INTERACTION …….. 200

Мазурик Д. Ю.
MILITARY TERMINOLOGY IN MILITARY ROUTINES…….. 201

Майборода Р. В.
MILITARY SLANG AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL MILITARY LANGUAGE …… 203

Макушинський А. С.
THE ROLE OF CULTURE IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING…… 206

Малежик Д. І
NEW ENGLISHES У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ: СОЦІОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ……..... 208

Малькін О. С.
MODERN TENDENCIES IN STUDYING ENGLISH FOR RADIO ENGINEERING.... 210

Мандзюк Ю. В.
ENGLISH FOR RADAR ENGINEERING: LEARNING TECHNICAL VOCABULARY FOR MODERN AIR DEFENSE…….... 212

Матухно А. А.
DIFFICULTIES IN TRANSLATING ENGLISH-LANGUAGE TERMINOLOGY OF COVERT COMMUNICATION OF UNMANNED AERIAL SYSTEMS INTO UKRAINIAN…….. 213

Мацик Є., В.
FEATURES OF MODERN MILITARY-AVIATION TERMINOLOGY IN THE CONTEXT OF NATO STANDARDS COMPLIANCE ……. 215

Мелех А.В., Іванишин Д. Р.
CHATGPT AS A TOOL FOR LEARNING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES: THE PERSPECTIVE OF AN INSTRUCTOR AND AN IT-STUDENT……..... 217

Меренюк С. А.
OVERCOMING LANGUAGE BARRIERS IN MULTINATIONAL EXERCISES: FROM TRADITIONAL METHODS TO INTERACTIVE DIGITAL SOLUTIONS..... 219

Метельський Б. Ю.
THE IMPORTANCE OF INTERLANGUAGE COMMUNICATION FOR INTERNATIONAL MILITARY COOPERATION……. 222

Миток А. В.
AUTONOMOUS STUDY OF ENGLISH USING THE CLEVROLAB ONLINE PLATFORM…….. 224

Михайлова Н. В.
INNOVATIONS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING..... 225

Михальова О. С.
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА У ПРОЦЕС РОЗРОБЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ В ESP (НА ПРИКЛАДІ ВІЙСЬКОВОГО ДИСКУРСУ)..... 229

Мірошниченко В. С.
TRANSLATION OF MODERN AIR DEFENCE SYSTEMS TERMINOLOGY……. 231

Міхей А. О., Будніков Я. Б.
INTERCULTURAL ASPECTS OF MILITARY TRAINING IN FINLAND……. 233

Морозова Я.А.
PECULIARITIES OF TRANSLATING UNMANNED AERIAL SYSTEM (DRONE) TERMINOLOGY FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN……. 236

Мручок М. І., Меленті Д. О.
SOCIAL MEDIA AS AN INNOVATIVE TOOL FOR ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN HIGHER MILITARY EDUCATION …….. 238

Мужило Д. Р.
THE USE OF ONLINE PLATFORMS FOR LEARNING ENGLISH……... 241

Музика Т. О.
DISCOURSE OF MILITARY NEWS AND REPORTS: SPECIFICS OF ABBREVIATIONS AND MILITARY SLANG FUNCTIONING……. 243

Нанівська Л. Л.
PRACTICE-ORIENTED APPROACH TO THE FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF CADETS ……..... 245
Насонов Д. І.
SELECTION AND ADAPTATION OF INDUSTRY-SPECIFIC AUDIOVISUAL MATERIALS FOR ESP COURSES…….. 248
Неклеса О. В.
FROM "KNOW ENGLISH" TO "ACT IN ENGLISH": A SCENARIO-BASED APPROACH TO CADET FOREIGN LANGUAGE TRAINING…….…….. 250
Ніколаєв І. Є.
ENGLISH AS A KEY COMPONENT OF MILITARY PROFESSIONAL COMPETENCE…… 252
Нікутов Д. Д.
CHALLENGES OF INTERPRETING MILITARY TERMINOLOGY IN MULTINATIONAL COMMUNICATIONS …….. 254
Оборонов М І., Корсунов С. І.
SIMULATION-GAME TECHNOLOGIES AND GAMIFICATION IN FORMING INTERCULTURAL COMPETENCE OF HIGHER EDUCATION LEARNING OUTCOMES / HIGHER EDUCATION APPLICANTS……. 257
Оборонов М І., Оборонова О. В.
SPECIFICS OF RENDERING THE PRAGMATICS OF SPECIALIZED TEXTS IN THE TRANSLATION OF MILITARY-TECHNICAL DOCUMENTATION……..… 259
Павліна Т. В., Кальченко Т. М.
THE INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO THE EDUCATIONAL PROCESS……... 261
Павлусь О. В.
APPROACHES AND TECHNIQUES TO VOCABULARY SEMANTIZATION IN TEACHING ENGLISH TO ADULT LEARNERS…….. 263
Панасенко М. С.
INTERCULTURAL COMMUNICATION IN INTERNATIONAL TRAINING (ON THE EXAMPLE OF OPERATION INTERFLEX): CHALLENGES FOR MILITARY INTERPRETERS…….…….. 265
Паніматка В. О.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ДОСЛІДЖЕННЯХ БЕЗПРОВОДОВИХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ..... 267
Паніна О. О.
РОЛЬ НЕЙРОЛІНГВІСТИКИ У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ 269
Панова Д. В.
ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ КОНЦЕПТИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ 271
Паша В. О.
TACTICAL COMMUNICATION BETWEEN UKRAINIAN AND FOREIGN MILITARY PERSONNEL: ENGLISH AS A LINGUA FRANCA IN COMBAT OPERATIONS …… 273

Пекарюк М. І.
MULTIMODAL INSTRUCTION IN TEACHING MILITARY ENGLISH VOCABULARY……..…… 275
Петракова Я. А.
TRADITIONS AND INNOVATIONS IN TEACHING LANGUAGES AND CULTURES IN MILITARY EDUCATION ……. 277
Петрова Л. О.
MEMES AS A MEANS OF REPRESENTING THE MODERN LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD ……..… 279
Петрова Н. В.
ADAPTIVE LANGUAGE TRAINING OF CADETS IN A DIGITAL ENVIRONMENT: OPPORTUNITIES FOR DIFFERENTIATED ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTION……. 281
Петросов Л. К.
LINGUISTIC WORLDVIEW AND INTERACTION OF CULTURES …… 285
Піддубна А. Д.
ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ……..….. 286
Плиска Н. В.
EFFECTIVENESS OF INTENSIVE ENGLISH LANGUAGE TRAINING OF CADETS: EXPERIMENTAL FINDINGS …….. 289
Погодіна М. Ю.
MODERN DIRECTIONS OF LINGUISTIC RESEARCH……... 292
Подік С. М.
WHY ENGLISH IS IMPORTANT FOR THE MILITARY PERSONNEL…… 294
Примаченко А. О., Броншвагер В. В., Корній О. С.
BEYOND THE TEXTBOOK: BRIDGING THE GAP BETWEEN LANGUAGE APPS AND AUTHENTIC ENGLISH…… 296
Пугачов Р. С.
CHALLENGES FOR A MILITARY INTERPRETER ……..... 297
Ратич О.Ю.
MODERN APPROACHES TO DEVELOPING FOREIGN-LANGUAGE PROFESSIONAL COMPETENCE OF OFFICERS RESPONSIBLE FOR RADIO-TECHNICAL SUPPORT OF AVIATION FLIGHTS…… 299
Ребрій І.М., Ребрій О.В.
SKOPOS THEORY IN MODERN TRANSLATION STUDIES…….…….. 301
Редченко С. І.
SOCIOCULTURAL ROLE AND SPECIFICS OF IDIOMS IN THE DAILY LIFE OF BRITISH PEOPLE…… 302
Рижко В. Р.
LANGUAGE BARRIERS IN THE ADAPTATION OF UKRAINIAN STUDENTS IN EUROPEAN COUNTRIES…….. 304
Родін О. О.
INNOVATIVE APPROACHES AND DIGITAL TOOLS IN MODERN ENGLISH LANGUAGE TEACHING FOR MILITARY AND TECHNICAL SPECIALISTS ……... 306

Родченко Є. В.
UNMANNED AERIAL VEHICLES: MODERN TECHNOLOGIES AND THEIR APPLICATIONS……. 308
Романів В. Р.
THE ROLE OF CONTEXT IN UNDERSTANDING POLYSEMOUS WORDS IN MILITARY ENGLISH…….. 310
Романюк В. Л.
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ У ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ… 312
Руденко А. Я.
THE BEHAVIORAL ASPECT OF INTERCULTURAL COMMUNICATION…… 314
Рудь Б.С.
TEACHING MILITARY AND SECURITY TERMINOLOGY: SPECIFICS OF MASTERING STANDARD NATO ABBREVIATIONS AND COMMANDS..... 316
Савранська І. Ю.
THE ROLE OF LANGUAGE IN FOSTERING INTERCULTURAL UNDERSTANDING.. 318
Савченко О. О., Щербінін С. О.
ESL ASSESSMENT IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE…….. 320
Савчук В. А.
PHRASEOLOGY AS A MEANS OF DEVELOPING INTERCULTURAL COMPETENCE. 323
Сазанова Л.С.
GRAMMATICAL STRUCTURES AND CULTURAL PERCEPTION: HOW LANGUAGE SHAPES OUR VIEW OF TIME AND SPACE ……..… 325
Сало Я. В.
ENGLISH TERMINOLOGY OF UNMANNED AERIAL SYSTEMS IN MODERN MILITARY COMMUNICATION …….. 327
Свідер Х В., Прозар Н. А.
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ…….. 329
Сергієнко Т. М., Бабенко А. В.
ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ……..…… 332
Синиця М. В.
DEVELOPING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE IN FUTURE OFFICERS UNDER STANAG 6001 STANDARDS..... 335
Скляр М. О.
THE ROLE OF THE ENGLISH LANGUAGE FOR COMMUNICATION IN THE ARMED FORCES OF UKRAINE…… 338
Скрипнюк О. А.
BRIDGING TEXT AND MEANING: A CADET'S PERSPECTIVE ON TRANSLATION AND INTERPRETATION……... 340

Слободян Я. О.
ENGLISH LEARNING IN THE DIGITAL AGE……. 342
Смірнова О. І.
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ МІЖМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ КУРСАНТІВ У МІЖНАРОДНОМУ ВІЙСЬКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ……. 345
Собко С. В.
NEW MILITARY VOCABULARY IN THE CONTEXT OF MODERN WARFARE…. 347
Совгар О. М., Совгар Г. П.
DIGITAL TECHNOLOGIES IN PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE OFFICERS …..……..… 349
Спіркіна М. В.
RISK-AWARE TRANSLATION OF AIRCRAFT MAINTENANCE DOCUMENTATION FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN …… 351
Спіркіна М. В., Барановський О. М.
MOBILE APPLICATIONS IN INDEPENDENT ENGLISH LANGUAGE LEARNING ….. 353
Спіркіна М. В., Ігнатенко Е. Р.
ENGLISH LOAN TERMS IN UKRAINIAN MILITARY VOCABULARY ……. 355
Спіркіна М. В., Тригуб І. А.
USING AVIATION TECHNICAL DOCUMENTATION IN ENGLISH CLASSES……. 357
Спіркіна М. В., Шабаєва Р. Д.
MAIN STRATEGIES IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION FOR SPECIFIC PURPOSES ……... 359
Степанюк С. В.
THE ROLE OF TRANSLATION IN INTERNATIONAL MILITARY COOPERATION. .. 361
Степова А.С., Василик М. М.
PROGRAMS THAT CHANGED THE ENGLISH-SPEAKING WORLD…….. 363
Стефанчук Є. В.
TRANSLATION OF MILITARY ABBREVIATIONS FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN…… 364
Столяренко Ок. Вас., Столяренко Ол. Вік.
СУЧАСНА ЛІНГВОДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ …… 367
Сторчаєва А. С.
EUPHEMISMS IN MILITARY ENGLISH……..…… 370
Супрунчук Ю. О., Черкашин С. В.
ПОЕТАПНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ АНГЛОМОВНОГО ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ВВНЗ..... 372
Сусла Д. І.
FEATURES OF ABBREVIATIONS AND ACRONYMS IN STAFF DOCUMENTS: A COMPARATIVE ASPECT (ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES)…….. 374
Табан Т. С.
LINGUISTIC DIFFICULTIES IN UNDERSTANDING SPOKEN MILITARY ENGLISH AMONG UKRAINIAN MILITARY PERSONNEL …… 376

Тараненко О. Г.
SEMANTIC ANALYSIS USAGE IN TEACHING ENGLISH OF CADET OFFICERS…… 379

Телегін В. В.
ENGLISH GAMING VOCABULARY AS A SOURCE OF MODERN UKRAINIAN MILITARY SLANG……. 381

Тимченко С. Л.
ІНТЕНСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОДОЛАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО БАР'ЄРУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДО ТЕСТУВАННЯ STANAG 6001 (РІВНІ 1-2) …… 383

Тіхонова Є. О.
INTERCULTURAL COMMUNICATION AND THE STUDY OF FOREIGN LANGUAGES IN THE EDUCATION SYSTEM OF UKRAINE DURING THE WAR.. 385

Товарницька І. Р., Іванова Я. Є.
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ……..... 388

Товарницька І. Р., Сушкова О. В.
РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОГО ЛІДЕРА 391

Трофименко І. О.
AIR DEFENSE SYSTEMS AND THEIR ROLE IN MODERN WARFARE……. 394

Туленко М. М.
TRADITIONS AND INNOVATIONS IN TEACHING LANGUAGES AND CULTURES … 396

Устинов Д. С.
THE EVOLUTION OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE DIGITAL AGE..... 398

Феркалюк О. В.
LINGUISTIC FEATURES OF USING THE NATO PHONETIC ALPHABET IN RADIO COMMUNICATION…….. 400

Черкашин С. В., Токар О. А., Лезік О. В.
UPDATE OF ENGLISH-LANGUAGE TRAINING OF CADETS IN THE SPECIALTY "MANAGEMENT OF ACTIONS OF AIR DEFENSE UNITS"……. 402

Чернецька С. Б.
СЦЕНАРНІ ЗАВДАННЯ У НАВЧАННІ ВІЙСЬКОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ……. 404

Черновський О. І.
LINGUISTIC FEAUTURES OF DRAFTING AND TRANSLATING STANDARDIZED OPERATIONAL ORDERS IN MULTINATIONAL OPERATIONS …….. 406

Чернявська А. В., Барнич І. І.
ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН СВЯТОГО ФЛОРІАНА: ВІД АГІОНІМА ДО ПРОФЕСІЙНОГО МАРКЕРА…… 408

Чечельницький М. В.
TRANSLANGUAGING IN THE ESP CLASSROOM: USING UKRAINIAN–ENGLISH COGNATES AND FALSE FRIENDS AS A RESOURCE FOR TEACHING MILITARY ENGLISH…….. 411

Чичикало А. М.
THE ORIGINS AND DEVELOPMENT OF SELECTED ENGLISH MILITARY RANNAMES. 413

Шабанов О. О.
INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW IN MILITARY TRAINING: PREPARING CADETS FOR MODERN CONFLICTS: ……..... 415

Шатська М. О.
TRANSLATION AND INTERPRETATION OF METROLOGICAL TERMINOLOGY IN ENGLISH-LANGUAGE TECHNICAL DOCUMENTATION ……. 417

Шафєєва К. О., Прозар Н. А.
ОСОБЛИВОСТІ ОФІЦІЙНОГО ПЕРЕКЛАДУ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ……. 419

Шевчук П. О.
SPECIFIC FEATURES OF INTERPRETING DURING INTERNATIONAL MILITARY EXERCISES…….. 421

Шкурат С. О., Чернецька С. Б.
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РОЗРИВ І ДЕБРИФІНГ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ КУРСАНТІВ ІРВіА ……..… 424

Шлапак О.А.
ІНТЕРАКТИВНІ ЗАВДАННЯ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО ВИВЧЕННЯ АВІАЦІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ…… 426

Шубіна Г. В., Данилевський С. П.
THE INTENSIVE MODEL OF FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION FOR ADVANCED MILITARY LANGUAGE TRAINING: A PEDAGOGICAL EXPERIMENT …… 428

Шутенко І. В.
IMPLEMENTING THE LEXICAL APPROACH IN TEACHING GRAMMATICAL COLLOCATIONS…… 431

Щаслива Д. В.
VERBAL AND NONVERBAL MARKERS OF POLITENESS IN THE MILITARY ETIQUETTE OF DIFFERENT COUNTRIES ……. 433

Яковлев О. О.
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ СПІВПРАЦІ ІЗ ЗАХІДНИМИ ПАРТНЕРАМИ: ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ І ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ ……. 435

Ярощук В. В.
HIGHER EDUCATION DURING WAR: INNOVATIONS IN TEACHING…… 437

Ясюк Н. В.
THE “NOTICING THE GAP” TECHNIQUE IN TEACHING MILITARY ENGLISH…... 439

Яцина М. О.
ENGLISH BORROWINGS IN UKRAINIAN YOUTH SPEECH: ADAPTATION OR REPLACEMENT…… 442

УДК 378.147:811.111:355.23

Ананьїв Матвій Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE IMPORTANCE OF ENGLISH IN MILITARY EDUCATION AND THE VALUE OF FOREIGN LANGUAGE PROFICIENCY IN THE AFU

English plays an increasingly important role in the education and professional development of military personnel in the Armed Forces of Ukraine (AFU). In modern warfare, effective communication, access to information, and cooperation with international partners can directly influence the effectiveness of military units.

First of all, English provides access to modern military knowledge and experience. Much professional literature, as well as NATO doctrines, manuals, research, and training materials, is published in English. Knowledge of the language allows Ukrainian servicemen to study these materials directly and better understand modern approaches to planning, leadership, logistics, communications, intelligence, and combat training.

Secondly, English is essential for cooperation with NATO and other partner countries. Ukrainian military personnel participate in international exercises, training programs, courses, and multinational missions. The ability to communicate in English makes cooperation faster and reduces the risk of misunderstanding, especially when military terminology and procedures are involved.

Foreign languages are also valuable for professional development and career opportunities. Officers and NCOs who know English can attend international courses, communicate with foreign instructors, exchange experience with allied personnel, and represent their units in multinational environments.

Another important advantage is interoperability. Ukraine’s cooperation with NATO requires military personnel to understand common terminology,

procedures, standards, and communication practices. English helps Ukrainian servicemen work effectively as part of multinational teams.

Finally, learning foreign languages develops critical thinking, discipline, and adaptability. It encourages military personnel to work with different sources of information and understand different perspectives.

For the AFU, English is a practical military skill and an important element of interoperability, professional competence, and international cooperation. Improving foreign-language proficiency strengthens the ability of Ukrainian servicemen to learn from allies, share Ukraine’s own combat experience, and operate effectively alongside partner forces.

УДК 811.111.355.01

Асмолов Павло Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF ENGLISH AS A LINGUA FRANCA IN INTERNATIONAL COMMUNICATION

In the era of globalization, English has become the primary means of communication among speakers of different native languages, functioning not merely as the language of its native speakers but as a shared communicative resource for millions of people worldwide. This phenomenon is widely referred to as English as a Lingua Franca (ELF) – a variety of English used as a contact language between people who do not share a first language.

The spread of English into virtually every sphere of international interaction – diplomacy, business, science, aviation, tourism and digital communication – has made it the default choice for cross-cultural exchange. According to Crystal, no language in history has been used by so many people in so many countries for so many purposes as English is used today. Importantly, the majority of English interactions nowadays take place between non-native speakers, which shifts the traditional focus from native-speaker norms to mutual intelligibility and successful communication as the primary goals of language use.

Jenkins argues that ELF should not be viewed as a deficient form of "real" English but as a legitimate variety shaped by its users' communicative needs, characterized by flexibility, simplification of certain grammatical forms and reliance on context to ensure understanding. Seidlhofer further develops this idea, emphasizing that ELF speakers actively negotiate meaning, employ communication strategies such as paraphrasing, repetition and clarification, and adapt their speech according to the interlocutor's background.

However, the dominance of English as a global means of communication also raises certain challenges. Cultural differences in communicative style,

pragmatic norms and non-verbal behavior may lead to misunderstanding even when grammatical accuracy is high. Moreover, an overreliance on English in international contexts can create unequal opportunities for those with limited access to quality language education, and may contribute to the gradual erosion of linguistic diversity.

For language teaching, these findings suggest a need to reconsider traditional native-speaker-oriented models. Modern approaches to teaching English for international communication should prioritize intercultural competence, strategic communication skills and tolerance of linguistic variation over strict adherence to a single native standard. Preparing learners to interact successfully with speakers from diverse linguistic backgrounds is becoming as important as grammatical correctness.

Thus, English functions today as a truly global lingua franca, enabling international communication across cultural and linguistic boundaries. Understanding its dynamic, variable nature – rather than measuring it solely against native-speaker norms – is essential for effective communication, language teaching and intercultural cooperation in the modern globalized world.

References:

1. Seidlhofer B. English as a Lingua Franca. ELT Journal. 2005. Vol. 59, No. 4. P. 339–341.

2. Crystal D. English as a Global Language. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 212 p.

3. Jenkins J. English as a Lingua Franca: Attitude and Identity. Oxford : Oxford University Press, 2007. 283 p.

4. Seidlhofer B. Understanding English as a Lingua Franca. Oxford : Oxford University Press, 2011. 260 p.

УДК 811.111.276.6:355.48

Бабак Дмитро Володимирович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSLATION OF UNMANNED AERIAL VEHICLE TERMINOLOGY FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

The rapid evolution of Unmanned Aerial Vehicles and autonomous systems has created a vast array of specialized technical vocabulary. Because most technical documentation, flight manuals, software interfaces, and international standards are originally written in English, translating this terminology into Ukrainian accurately is essential. It is not just about choosing the right words, but about ensuring operational safety, clear communication, and exact technical understanding for operators in the field.

Translating drone terminology comes with unique challenges. One major task is dealing with short forms and full names correctly. General expressions like Unmanned Aerial Vehicle or Unmanned Aircraft System require precise functional target language equivalents rather than direct word-for-word substitutions. Technical descriptions require exact technical terms; for instance, First Person View and Electro-Optical or Infrared sensors must be translated using established aviation and observation phrasing.

Another challenge is avoiding word-for-word translation, which can sound unnatural or obscure the real meaning. Translators must rely on established aviation and engineering phrasing. Concepts like Ground Control Station and Return to Home are best translated by their actual functional purpose within flight operations. Direct word-for-word conversions often fail to convey how the system actually works in real-world scenarios.

Modern field use has also introduced new technical concepts that need precise terms. Expressions referring to loitering munitions, strike drones, and airspace management protocols like geofencing require formal technical

standardization. Accuracy is just as critical when describing the physical components of the aircraft. Core elements like gimbals, flight controllers, payloads, and waypoint navigation must remain consistent across user manuals, repair guides, and localized control software.

Beyond core aircraft hardware, translating telemetry and data link specifications requires exact unit alignment and signal processing terminology. Concepts such as line-of-sight propagation, frequency-hopping spread spectrum, signal attenuation, and latency must be conveyed using standardized radio engineering terms. Misinterpreting operational data ranges or bandwidth requirements can severely impact mission planning and remote command link reliability.

Furthermore, flight control modes and autonomous behaviors present distinct linguistic hurdles. Terminology surrounding fail-safe routines, altitude hold, position hold, geofenced boundaries, and emergency loss-of-signal procedures must be translated without any room for ambiguous interpretation. Standardizing how these autonomous directives are presented in user interfaces ensures that operators can execute critical manual overrides instantaneously during unexpected flight anomalies.

Electronic warfare countermeasures and signal resilience represent another crucial domain requiring precise terminology translation. Concepts such as global navigation satellite system spoofing, jamming mitigation, directional antenna alignment, and frequency agility must be rendered with strict technical rigor. In field operations where control links and navigation signals are continuously targeted, clear translation of electronic protection protocols directly influences system survivability and mission execution.

Additionally, maintenance, diagnostics, and field repair documentation demand absolute clarity in terminology. Terms relating to motor dynamic balancing, electronic speed controller calibration, bus communication protocols, sensor calibration, and battery management systems must be translated uniformly

across all maintenance sheets. Inconsistent naming of internal electronic components or wiring configurations can lead to improper assembly or technical failures during field servicing.

In conclusion, successfully translating drone terminology requires a clear balance. Translators must follow traditional aviation rules while choosing plain, understandable phrasing for modern technology. Creating clear, standardized vocabulary guides helps eliminate confusion and ensures smooth communication between manufacturers, technical specialists, and operators on the ground.

УДК 378.147:811:355

Бабенко Алла Василівна,
Національна Академія сухопутних військ імені Петра Сагайдачного, м. Львів

ІННОВАЦІЇ В ІНТЕНСИВНОМУ ВИКЛАДАННІ МОВ КУРСАНТАМ ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Питання упровадження інноваційних технологій в процесах викладання мов здобувачам закладів військової освіти в останні роки знаходиться в фокусі уваги вітчизняних дослідників [1; 2]. Особливого значення інновації набувають у умовах інтенсивного викладання мов.

На нашу думку, ефективний сучасний освітній процес не заперечує традиції, а органічно інтегрує перевірені часом підходи з новими цифровими й когнітивними інструментами. Сучасні тенденції фокусуються на практичному застосуванні мови та інтерактивного залучення здобувачів із використанням цифрових інструментів: гейміфікація та квестові технології, які перетворюють навчання на захоплюючу гру з елементами змагання, станційними квестами, сюжетними місіями та рольовими симуляціями [1; 3]; змішане навчання (Blended Learning), що доповнюється цифровими інструментами, наприклад, використання платформ для інтерактивних вправ, цифрових дошок, генераторів ментальних карт та мобільних додатків [4]; міжпредметна інтеграція (CLIL та STEM-підходи), за якими викладання мови реалізується через вивчення реальних наукових, технічних чи екологічних проблем, що розвиває критичне мислення та комунікативні навички в професійних контекстах [5].

Акцентуємо також на важливості впровадження інноваційних для вітчизняної військової освіти мікронавчання (Microlearning) коли традиційна академічна систематичність адаптується до сучасного ритму життя, розбиваючись на короткі щоденні сесії для кращого утримання уваги

сучасних здобувачів; персоналізація навчання через використанні агентів штучного інтелекту для генерації індивідуальних вправ, що базуються на інтересах здобувача (наприклад, вивчення лексики через тексти про його ппофесійне спрямування в рамках STEM) [3]; проєктно-орієнтоване навчання (Project Based Learning, PBL), коли вивчення мови відбувається через створення реальних цифрових продуктів, наприклад, запис подкастів іноземною мовою [6].

Водночас, маємо зазначити, що упровадження інновацій потребує відповідних змін як в навчально методичному забезпечення, так і в організації освітнього процесу. Вадливим викликом є також розвиток відповідних складових професійної компетентності викладачів.

Список використаних джерел:

1. Задорожний, А., Човнюк, Ю., Стаховський, О., Клімов, О., Кушина, В., Васильєв, М., Мартиненко, М., Лапченков, Є., Пелехатий, М., & Касьянов, О. (2025). Інноваційні технології навчання курсантів в системі вищої військової освіти. *Grail of Science*, (56), 477-493. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.09.2025.060.

2. Суслов, В. (2026). Цифрові інновації у мовній підготовці військових фахівців: огляд результатів впровадження та перспектив. *Військова освіта*, 2(52), 209-231. https://doi.org/10.33099/2617-1783/2025-52/209-231.

3. Kapp, K. M. (2012). *The Gamification of Learning and Instruction: Game-Based Methods and Strategies for Training and Education*. John Wiley & Sons.

4. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). *Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines*. Jossey-Bass. https://doi.org/10.1002/9781118269558.

5. Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010*). CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge University Press.

6. Король, О. (2026). The effectivenes of project-based learning (PBL) in developing speaking skills. In *Formation of innovative potential of world science* (p. 121-123). Waterford, Republic of Ireland : SCIENTIA. https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/4096/4145.

УДК 378:811

Бабич Ольга Олегівна,
Мусаїрова Юлія Дмитрівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE NECESSITY OF EXPANDING ENGLISH LANGUAGE TRAINING FOR MILITARY SPECIALISTS

The contemporary operational environment of the Armed Forces of Ukraine, coupled with the intensive influx of advanced weapons and military equipment from partner nations, necessitates the continuous refinement of professional training for military specialists. A critical component of this training is proficiency in the English language, given that a substantial portion of the technical information required for the operation and maintenance of modern weapon systems is documented exclusively in English. During the exploitation of foreign military hardware, specialists must interact with a diverse array of manufacturer materials, including operations and maintenance manuals, technical descriptions, electrical and functional schematics, catalogs, software interfaces, and diagnostic methodologies. The capacity to autonomously process and analyze this data directly influences the velocity of adapting to new hardware, as well as the overall quality and efficacy of tasks related to its operation, maintenance, and combat readiness.

Currently, selected specialized disciplines are already being taught in English or incorporate English-language components. While this experience represents a significant milestone in the advancement of professional language training, the continuous expansion of foreign weaponry nomenclature necessitates a further increase in the number of specialized courses, thematic units, and practical sessions utilizing the English language. A promising avenue for development lies in the gradual expansion of the English-language component within the educational process, without mandating a complete transition to English

as the sole medium of instruction. It is argumentatively sound to employ a blended approach, combining both Ukrainian and English depending on the specific course content and the proficiency level of the learners. Specifically, during lectures, seminars, and laboratory sessions, it is advisable to systematically integrate professional English terminology, excerpts from technical documentation, manufacturers' manuals, technical specifications, diagrams, and software interfaces.

Particular emphasis must be placed on developing the capacity not only to comprehend isolated English terminology but also to independently locate, analyze, and apply technical data. This competence is indispensable for professionals tasked with the operation, maintenance, diagnostics, repair, and metrological support of advanced weaponry and military equipment.

Expanding the English-language component of specialized training will further align the educational process with the operational realities of military personnel. Integrating original documentation into the curriculum enables cadets to gain hands-on experience with the reference materials they will encounter during the direct operation of foreign equipment prior to their deployment to military units.

Consequently, the further expansion of English-medium instruction in specialized disciplines, coupled with the systematic integration of English-language technical materials, constitutes a pivotal vector for enhancing military education. Merging professional and linguistic training ensures that future military specialists develop the capability to effectively manage modern weaponry and military hardware supplied by partner nations, thereby facilitating their high-quality application, operation, and maintenance.

УДК 811.111’27:811.161.2’27

Бабійчук Ольга Віталіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ETIQUETTE FORMULAS IN ENGLISH AND UKRAINIAN: WHAT A LITERAL TRANSLATION MISSES

Every language has ready-made phrases for greeting, thanking, apologising, and wishing someone well. People use them without thinking, which is exactly why they are easy to translate wrongly. The words can be translated precisely, while the rule behind them gets lost.

This paper compares English and Ukrainian etiquette formulas in everyday situations, and shows that the same situation is often governed by different cultural norms. Three types of correspondence can be distinguished.

The first type is a formula that exists in both languages, but works differently. How are you? In English, is a greeting rather than a question: the expected answer is Fine, thanks, whatever the real state of things. The Ukrainian Jak spravy? is more often a real question, and people may answer it at length. A Ukrainian who hears How are you? from a shop assistant and starts describing his week breaks an English rule without knowing it exists

Thanking follows the same pattern. To Thank you, English speakers reply You’re welcome, and so accept the thanks. The usual Ukrainian reply Nema za shcho literally means “there is nothing to thank for”: the speaker plays the favour down. Both replies are polite, but in opposite ways.

The second type is a formula with the same function and a different image. After a sneeze, English speakers say Bless you, a phrase with religious roots, while Ukrainians say Bud zdorov (“be healthy”). The situation matches, so the translator needs to find the equivalent, rather than translate the words.

The third type has no equivalent at all. Smachnoho! before a meal, Z lehkym parom! to someone after a bath, Prysiadmo na dorogoo! (“Let us sit down before the road”) have no ready English counterparts. Bon appétit is borrowed from French, and the other two can only be explained, not translated.

The comparison suggests that English etiquette formulas lean towards distance and a fixed script, while Ukrainian ones lean towards closeness and personal involvement. Neither system is more polite than the other. Problems appear when a speaker carries the rules of one language into the other: the Ukrainian then seems too personal, and the English speaker seems cold. Teaching etiquette formulas together with the rules of their use, rather than as a list of phrases, can reduce such misunderstandings. Testing these observations in a survey of native speakers is the task of further research.

References:

1. Bohdan S. K. Speech Etiquette of Ukrainians: Traditions and Modernity. Kyiv: Ridna Mova, 1998. 475 p.

2. Brown P., Levinson S. C. Politeness: Some Universals in Language Usage. Cambridge: Cambridge University Press, 1987. 345 p.

3. Wierzbicka A. Cross-Cultural Pragmatics: The Semantics of Human Interaction. Berlin; New York: Mouton de Gruyter, 1991. 502 p.

УДК 81:316.276+81’23

Багмут Ірина Віталіївна,
Воєнна академія імені Євгенія Березняка,
м. Київ

МОВНА КАРТИНА СВІТУ І ХАРКІВСЬКА ЛІНГВІСТИЧНА ШКОЛА

Огляд наукової літератури з питань вивчення мовної картини світу свідчить, що інтерес українських дослідників до мови у контексті людського мислення і пізнання людиною всесвіту не виник одномоментно з появою когнітивної лінгвістики чи підвищеним інтересом до лінгвокультурології та етнолінгвістики у ХХ столітті. Про опосередковане зародження у ХІХ столітті підґрунтя для появи майбутньої теорії мовної картини світу неодноразово писала представниця харківської лінгвістичної школи, професор Л. Лисиченко [1; 2]. Звісно, у працях ХІХ століття відсутнє пряме формулювання мовної картини світу і можна віднайти лише зародки характеристик згаданого поняття.

Значний внесок у теорію мовної картини світу, на нашу думку, зробив засновник Харківської історико-філологічної школи О. Потебня, який у кінці ХІХ століття запропонував власну філософію мови і заклав основи психолінгвістики. О. Потебня наголошував на значенні слова для думки, на його зв’язку «з душевним життям» [3, с. 1]. Науковець зазначав, що думка існує незалежно від мови, а «область мови далеко не співпадає з областю думки» [3, с. 4, 44], і тим самим вказував на одну з сучасних характеристик мовної картини світу, яка визнає домінування концептуальної картини світу над мовною. На думку О. Потебні, вивчення психології сприяє з’ясуванню різниці в національних особливостях і будові мови, «як наслідок загальних законів народного життя» [3, с. 48]. Тож маємо фактично визнання національних мовних картин світу у концепції науковця. А його теза про внутрішню форму не лише як про єдність образу, але й як про знання цієї єдності, про «образ образу» [3, с. 143] є одним із постулатів, на якому

ґрунтується теорія мовної картини світу: мовний знак фіксує не предмет, а його концептуалізацію.

Безумовно, вивчення витоків мовного явища є серйозною підвалиною для розуміння його глибини та складності характеристик, ним позначуваних, а тому має бути під пильною науковою увагою сучасників.

Список використаних джерел:

1. Лисиченко Л. Структура мовної картини світу. *Мовознавство*. 2004. № 5–6, С. 36–41.

2. Лисиченко Л. Лексико-семантичний вимір мовної картини світу. Харків: Основа, 2009. 191 с.

3. Потебня А. Мысль и язык. 2-е изд. Харьков: Типография Адольфа Дарре, 1892. 228 с.

УДК 008:316.77

Байдик Максим Володимирович
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

FORMATION OF NATIONAL IDENTITY IN THE CONTEXT OF INTERCULTURAL DIALOGUE

In contemporary society, the formation of national identity does not occur in isolation but through interaction among different cultures, languages, and social groups. Intercultural dialogue creates conditions for understanding one's own culture through comparison with others, developing mutual respect, and recognizing shared values. In Council of Europe documents, intercultural dialogue is regarded as an important means of supporting social cohesion, mutual understanding, and respect for cultural diversity.

National identity includes a person's sense of belonging to a particular national community, its history, language, culture, and symbols. Benedict Anderson emphasized that a nation is formed as an imagined community whose members feel connected even when they do not personally know most of its other members. Therefore, education, historical memory, cultural heritage, and everyday communication play an important role in strengthening identity.

In the context of intercultural dialogue, national identity is not necessarily weakened. On the contrary, learning about other cultural traditions can deepen understanding of one's own characteristics. UNESCO emphasizes that cultural diversity is supported by the free exchange of ideas and interaction among cultures, while dialogue promotes mutual respect. At the same time, it is important to avoid stereotypes, discrimination, and opposition between cultures.

The educational environment is especially important because young people learn to perceive cultural differences without prejudice. Joint projects, discussions, language learning, cultural events, and international contacts help develop the

ability to cooperate with representatives of other groups. Such practices develop the ability to reflect on one's own values, represent one's country responsibly, and participate in public life.

For Ukraine, the issue of national and civic identity is of particular importance. Law of Ukraine No. 2834-IX defines state policy in this area and connects it with strengthening Ukrainian national and civic identity, historical memory, culture, and the state language. Therefore, effective intercultural dialogue should combine openness to cultural diversity with awareness of one's own cultural belonging.

Thus, the formation of national identity in the context of intercultural dialogue is a dynamic process. It depends on education, culture, language, historical memory, and people's ability to engage in constructive communication. Respect for other cultures does not deny one's own identity; rather, it can contribute to its conscious and responsible development.

УДК 81.37:008

Байзан Владислав Ігорович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD AS A FACTOR IN INTERCULTURAL INTERACTION

The relevance of this study stems from the intensification of international contacts, particularly in the fields of security and defence, where successful cooperation depends not only on proficiency in a foreign language, but also on an understanding of how representatives of other cultures perceive and structure reality. Key to the analysis of this phenomenon is the concept of the linguistic worldview – a holistic image of reality, embedded in language and reflected in its vocabulary, phraseology and grammar [1].

The theoretical foundations of this concept can be traced back to W. von Humboldt's ideas that every language defines a particular worldview for its speakers [2]. These were further developed by E. Sapir and B. Whorf's hypothesis of linguistic relativity, according to which the structure of a language influences the way people think [3]. Contemporary linguistic and cultural studies, in particular the works of A. Wierzbicka, which focus on key cultural terms as indicators of national mentality [4], and K. Kramsch, who explores the interrelationship between language, culture and intercultural communication [5].

The linguistic worldview is most evident in words and expressions that have special cultural significance and no exact equivalents in other languages. For example, the English word 'privacy' has no exact equivalent in many languages and reflects a specifically English-speaking attitude towards personal space [3], whilst the Ukrainian concept of "воля" is not identical to the concept of "freedom" and has deep historical and cultural roots.

Cultural interaction takes place through the comparison of such worldviews. In the process of contact, languages mutually enrich one another through

borrowing and calquing; however, what is more significant is that, whilst learning a foreign language, a person inevitably encounters a different system of values and communicative norms. Differences in the understanding of politeness, directness of expression and hierarchy can lead to communication breakdowns even when speech is grammatically correct. Therefore, when teaching a foreign language for specific purposes, it is advisable to combine language training with the development of cadets' intercultural competence.

As such, the linguistic worldview is both the result of a people's cultural experience and a means of transmitting that experience, whilst an awareness of its specific characteristics is a necessary condition for effective intercultural communication. I see scope for further research in the comparative analysis of concepts within military-professional discourse.

Список використаних джерел:

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.

2. Whorf B. L. Language, Thought, and Reality: Selected Writings / ed. by J. B. Carroll. Cambridge, MA : MIT Press, 1956. 278 p.

3. Wierzbicka A. Understanding Cultures through Their Key Words: English, Russian, Polish, German, and Japanese. New York : Oxford University Press, 1997. 317 p.

4. Humboldt W. von. On Language: On the Diversity of Human Language Construction and Its Influence on the Mental Development of the Human Species / ed. by M. Losonsky. Cambridge : Cambridge University Press, 1999.

5. Kramsch C. Language and Culture. Oxford : Oxford University Press, 1998. 134 p.

УДК 811.111:004.738.5

Байстрюченко Ілля Олексійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MODERN APPS FOR LEARNING ENGLISH: COMPARING BBC LEARNING ENGLISH AND CAKE

In the modern world, learning English is very important. English helps people communicate with foreigners, find information, and develop professional opportunities. Modern technologies have made learning English easier and more accessible. Mobile applications allow people to study almost anywhere. Two popular applications are *BBC Learning English* and *Cake*. Although both help improve English, they use different methods.

BBC Learning English provides a wide range of materials for learning English. Its lessons focus on vocabulary, grammar, listening, pronunciation, and everyday English topics at different levels of English proficiency. Short lessons, along with audio and video materials, make regular practice easier. *BBC Learning English* is useful for learners who prefer structured lessons and want to develop several language skills.

Cake mainly focuses on learning English through short videos and real-life expressions. It uses clips, dialogues, and everyday phrases to help language learners improve their listening and speaking skills. Learners can watch short videos, repeat phrases, and practice pronunciation. The application makes learning more interesting because the materials are connected with real situations and modern communication. *Cake* is useful for learners who want to improve their practical English and learn natural expressions.

The main difference is their purpose and learning methods. *BBC Learning English* provides more structured educational materials and develops several language skills, while *Cake* focuses more on short videos, listening, pronunciation, and everyday English. They can also be used together: *BBC Learning English* for grammar, vocabulary, and general English, and *Cake* for listening, pronunciation, and practical expressions.

In conclusion, modern applications make learning English more convenient and interesting. *BBC Learning English* and *Cake* use different methods, but both can be useful depending on the learner’s goals. However, no application can replace personal effort. Real progress requires regular practice, patience, and motivation.

УДК 378.147:811.111:355

Бережний Андрій Олександрович,
Гур'єв Дмитро Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN HIGHER MILITARY EDUCATION

Today, the teaching of foreign languages has become a matter of state policy, as evidenced by the following documents.

Law of Ukraine No. 3760-IX of 4 June 2024 "On the Use of the English Language in Ukraine", that emphasizes the use of English as the language of international communication in joint activities of the Armed Forces of Ukraine and NATO countries and stipulates that military personnel in the ranks of officers, sergeants, and senior non-commissioned officers in posts specified by the Cabinet of Ministers must be proficient in English.

Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1522 of 27 December 2024, that specifies which military posts require proficiency in English. It also defines English proficiency levels in accordance with the CEFR and STANAG 6001.

Order No. 286 of the Ministry of Defence of Ukraine dated 23 May 2017, that regulates the organisation of language training for personnel of the Armed Forces of Ukraine in accordance with the NATO standard STANAG 6001.

The main objective of foreign language teaching in higher military educational institutions is to improve cadets' initial level of foreign language proficiency and to raise their communicative competence to a level that enables them to communicate freely and resolve social and communicative tasks at a professional level.

The teaching of foreign languages at military universities differs from other higher education institutions. In general, the development of communicative,

academic and professional foreign language skills amongst cadets at higher military educational institutions roots from fostering an understanding of the practical importance of foreign languages in military command.

Effective methods for teaching foreign languages include ensuring the professionally oriented content, the balanced development of four foreign language skills, and the proper organisation of cadets' autonomous study. One of the objectives of foreign language teaching is to develop a foundation of foreign words and phrases that are frequently used in the military sphere and on the front lines, as well as to improve the ability to understand and interpret texts in a foreign language relating to this field. The focus of teaching materials on professional vocabulary, grammar and the authenticity and relevance of the material cadets study forms the basis for developing professional competence in future military specialists.

In addition to developing the four language skills, foreign language teaching at a military university should focus on the following objectives:

– fostering and developing the ability for self-education and autonomous learning;

– improving research and cognitive skills;

– cultivating information literacy;

– fostering cultural competence and developing tolerance and respect for the spiritual values of different nations and peoples.

Learning a foreign language (professional vocabulary and grammar) must be integrated with special subjects cadets study. Foreign languages possess not only powerful integrative potential in the process of linguistic education it combines the desire to study specialist subjects in foreign languages.

Based on the above objectives, we can correctly formulate the content of foreign language teaching and state that cadets' proficiency in a foreign language lays the foundation for them to become fully-fledged professionals in their chosen specialism in the future.

УДК 811.111'373:378.147

Бігун Олександр Миколайович,
Володимирський педагогічний фаховий коледж
імені Агатангела Кримського
Волинської обласної ради,
м. Володимир

ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ RETRIEVAL PRACTICE ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЗАСВОЄННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ

Сучасний етап розвитку української освіти пов’язаний із реалізацією концепції Нової української школи, що зумовлює необхідність перегляду традиційних підходів до навчання іноземних мов. Студенти педагогічного коледжу мають не лише засвоїти необхідний обсяг англомовної лексики для комунікації, а й сформувати здатність забезпечувати ефективне навчання своїх вихованців. Традиційне багаторазове перечитування списків слів, переписування лексичних одиниць і виконання вправ одного типу сприяє розвитку вміння впізнавати слова, проте не завжди забезпечує їх довготривале збереження й активне використання. Одним із науково обґрунтованих способів подолання цієї проблеми є Retrieval Practice – практика активного відтворення інформації з пам’яті.

Праці Джеффрі Карпіке, Генрі Родіґера та інших науковців продемонстрували, що самостійна спроба пригадати раніше опрацьований матеріал є не лише способом перевірки його засвоєння, а й ефективним механізмом навчання, який може підвищувати доступність інформації в подальшому [2; 3]. Стратегія Retrieval Practice не передбачає повторного ознайомлення з уже вивченим матеріалом, а зосереджена на спробі пригадати його без безпосередньої опори на підручник, словник чи конспект. Для майбутніх учителів англійської мови це означає трансформацію активного пригадування в невід’ємну частину навчання, зміщення акценту з повторного читання на активне пригадування.

Дослідження німецького психолога Германа Еббінгауза засвідчили, що забування інформації відбувається нерівномірно. Експерименти науковця доводять, що приблизно через 20 хвилин після сприйняття матеріалу в пам'яті зберігається близько 58% інформації, через годину – близько 44%, а через 9 годин – лише 35%. Це підтверджує необхідність використання методів, спрямованих не лише на первинне ознайомлення з інформацією, а й на її регулярну актуалізацію [1].

У навчанні студентів педагогічного коледжу Retrieval Practice доцільно поєднувати з інтервальним повторенням (Spaced Repetition). Ефективним прийомом є короткі кумулятивні тести (cumulative quizzes), під час проведення яких можна перевірити засвоєння не лише нової лексики поточного заняття, а й слів із попередніх тем. Дослідження T. Nakata та співавторів продемонструвало переваги кумулятивного тестування для періодичного пригадування засвоєних слів та виразів [4]. Такий підхід особливо важливий для студентів, які протягом семестру опановують значний обсяг професійної та загальновживаної англомовної лексики.

Для здобувачів педагогічного коледжу доцільно інтегрувати повторення безпосередньо в структуру навчальних занять, поступово збільшуючи інтервали між актуалізаціями. У день первинного засвоєння лексики проводиться її презентація та коротке відтворення наприкінці заняття у форматі retrieval/cumulative quiz. Через 2-3 дні матеріал доцільно повторно актуалізувати під час мовленнєвої зарядки за допомогою визначень, ситуацій або ключових слів. Через 2-3 тижні лексику можна закріпити шляхом використання в дискусіях, рольових іграх, мініпрезентаціях або професійно орієнтованих завданнях. Через 1-2 місяці відбувається фінальна інтеграція матеріалу через його використання в новому комунікативному контексті, проєкті або підсумковому завданні [1].

Практична реалізація Retrieval Practice на заняттях може бути простою та не потребувати значного додаткового часу. Ефективними є картки із

завданнями «Give a synonym», «Complete the collocation», «Use the word in a sentence», «Describe the word without saying it» та короткі парні retrieval/cumulative quizzes. Важливо, щоб завдання вимагали саме пригадування, а не простого вибору правильної відповіді.

Для майбутніх учителів англійської мови особливу цінність має перенесення Retrieval Practice з особистої навчальної стратегії в майбутню педагогічну практику. Студенти можуть самостійно розробляти мінівправи для молодших школярів: флеш-картки, усні ланцюжки, швидкі вікторини, завдання на пригадування слова за малюнком або ситуацією.

Отже, Retrieval Practice є не окремою технікою тестування, а ефективною навчальною стратегією, яка активізує процеси довготривалого запам’ятовування. Для здобувачів освіти педагогічного коледжу її цінність полягає в подвійному результаті: покращенні власного засвоєння англомовної лексики та формуванні методичної компетентності майбутнього вчителя.

Список використаних джерел:

1. Березніцька Т. Мнемотехніка та інтервальні повторення в НУШ: сучасні прийоми ефективного засвоєння лексики у 5–7 класах [Електронний ресурс]. На Урок. 2026. URL: https://surl.li/tsoles (дата звернення: 05.10.2026).

2. Karpicke J. D., Roediger H. L. Repeated retrieval during learning is the key to long-term retention. Journal of Memory and Language. 2007. Vol. 57, No. 2. P. 151–162. DOI: 10.1016/j.jml.2006.09.004.

3. Karpicke J. D., Roediger H. L. The critical importance of retrieval for learning. Science. 2008. Vol. 319, No. 5865. P. 966–968. DOI: 10.1126/science.1152408.

4. Nakata T., Tada S., McLean S., Kim Y. A. Effects of distributed retrieval practice over a semester: Cumulative tests as a way to facilitate second language vocabulary learning. TESOL Quarterly. 2021. Vol. 55, No. 1. P. 248–270. DOI: 10.1002/tesq.596.

УДК 355.232

Білецька Вікторія Олександрівна,
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

LANGUAGE BARRIERS IN INTERNATIONAL INTERACTION AMONG MILITARY PERSONNEL AND WAYS TO OVERCOME THEM

As Ukraine deepens international military cooperation, overcoming language barriers among personnel is strategically important for effective joint operations and exercises with NATO partners.

Four types of language barriers are identified: lexical-terminological (divergent national terminology systems); phonetic (regional accents in spoken English); sociocultural (differences in statutory traditions and etiquette); and psychological (fear of error reducing confidence in combat situations) [1].

A comprehensive response combines standardized terminology under NATO language standards (STANAG 6001) [2], professionally oriented language training [3], joint exercises with foreign instructors, qualified interpreters at critical stages, and psychological preparation of personnel.

Overcoming language barriers is thus essential for enhancing the interoperability of the Armed Forces of Ukraine with partner nations.

Список використаних джерел:

1. Ягупов В. В. Військова дидактика. Київ : Вид-во НУОУ, 2019. – 340 с.

2. STANAG 6001. Мовний стандарт НАТО : рівні володіння мовою. НАТО Standardization Office, 2014. [Електронний ресурс]. – URL: https://nuou.org.ua/assets/documents/dodb_stanag_6001.pdf

3. Тарнопольський О. Б. Методика навчання професійно орієнтованого мовлення іноземною мовою. Київ, 2020. – 208 с.

УДК 378.016:811

Боклаг Ірина Юріївна,
Зікратий Валентин Юрійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF EXTRA-CURRICULAR ACTIVITIES IN ENHANCING MOTIVATION OF MILITARY STUDENTS UNDER MARTIAL LAW

The contemporary realities of full-scale warfare in Ukraine have introduced profound disruptions into the educational framework of higher military educational institutions. Among the most critical pedagogical challenges is the noticeable decline in academic motivation among students and cadets. Prolonged periods of mandatory online learning, necessitated by security constraints, have resulted in fragmented foundational knowledge (often referred to as a deficit in "background knowledge"). In online learning environment, the efficacy of knowledge acquisition relies heavily on learner autonomy and self-regulation, operating largely without the immediate, systematic supervision of the teaching staff.

In the context of military routines, these academic shortcomings are further compounded by chronic psycho-emotional stress. Consequently, there is an urgent need to identify innovative, flexible, and pedagogically sound approaches to revitalize foreign language acquisition. In this framework, the strategic organization of extra-curricular activities emerges as a vital tool for restructuring the educational process.

In pedagogical psychology, the motivational sphere is traditionally divided into two distinct dimensions: intrinsic and extrinsic motivation. Intrinsic motivation is driven by an individual’s internal recognition of the value of knowledge, inherent cognitive curiosity, and a personal desire for self-improvement. Conversely, extrinsic motivation is stimulated by external variables, ranging from administrative control and grading systems to social approval or career advancement opportunities.

When students experience a diminished cognitive tone due to external crises, extra-curricular activities serve as a powerful extrinsic resource. Crucially, they possess a unique potential to transform external stimuli into a sustained internal drive for self-development. By offering engaging linguistic content outside the rigid constraints of the traditional classroom, these activities stimulate cognitive curiosity, thereby facilitating the internalization of motivation.

The implementation of extra-curricular initiatives—such as language clubs, intellectual quizzes, and debate forums—within the military educational ecosystem serves a dual, synergistic function rather than presenting language as a set of grammatical structures, extra-curricular frameworks naturally integrate the cultural context of the target language.[1] By exploring the traditions, mentalities, idioms, and military etiquette of partner nations, students transcend mechanical vocabulary memorization. Instead, they develop a comprehensive understanding of the native speakers' conceptual worldview.

This socio-cultural background knowledge is paramount for effective future intercultural communication in professional military domains. In a demanding military environment, non-academic language activities offer necessary psychological relaxation, introducing elements of civilian life into strict routines.

In summary, English extra-curricular activities in higher military educational institutions should not be viewed as merely optional or supplementary components of the curriculum. Rather, they represent a potent pedagogical instrument. Extra-curricular frameworks exert a multi-faceted positive impact on the cadet's profile: they optimize the transition from extrinsic to intrinsic motivation, bridge gaps in foundational socio-cultural knowledge, foster learner autonomy, and provide essential psychological relief, thereby supporting the mental well-being of students enduring the pressures of wartime.

References:

1. Brown, H. D. Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy. Third Edition, 2007. 569 p.

УДК 159.947.23:81’243

Болоховцева Вікторія Сергіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF OVERCOMING THE LANGUAGE BARRIER IN DECISION-MAKING UNDER TIME PRESSURE ENVIRONMENTS

The effectiveness of modern integrated air and missile defense systems critically depends on the speed and accuracy of information transmission. Under conditions of employing advanced air attack weapons and intensive electronic and information warfare, servicemen of the Air Force of the Armed Forces of Ukraine frequently operate in time-pressure environments. The integration of Western-supplied armament and interoperability combat training with partner nations require conducting radio communication and operational interaction exclusively in English. This highlights the problem of overcoming psychological barriers that arise during foreign-language speech activities in extreme conditions [1].

The psychological barrier in combat situations is caused by several factors: cognitive overload (simultaneous analysis of the air situation, tactical target parameters, and the need for mental translation or search for standardized terminology); the factor of responsibility (awareness of the consequences of misinterpreting commands, for example, during target designation or engagement orders); emotional stress (physiological changes under stress — adrenaline surge, narrowing of attention span, which hinder speech automaticity in a non-native language) [2].

To minimize the impact of these factors on the combat operations of command and control posts and air defense combat crews, the ESP (English for Specific Purposes) training process in military higher education institutions and training centers must undergo transformation. Traditional teaching methods focused on calm reading and translation of texts are ineffective for building rapid response skills.

The solutions to this problem include the introduction of high-stress simulation drills modeling combat radio traffic conditions with response time limits and background noise; maximum automatism (drilling of phraseology) to the level of psychomotor autopilot; psychological desensitization through gradual tempo escalation during classes [3].

Overcoming the language barrier during decision-making under time pressure is not exclusively a linguistic task. It requires a comprehensive psycho-pedagogical approach combining combat psychology methodologies with intensive contextual English language training for specific purposes. This will significantly enhance the interoperability of Air Force units with partner forces and increase the overall effectiveness of combat mission execution.

References:

1. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A learning-centred approach. Cambridge University Press, 1987 - 183 p.
2. STANAG 6001: Language Proficiency Levels. NATO Standardization Office, 2014.
3. Zhurovsky M. Z. Cognitive technologies in complex systems management. Kyiv : Politekhnika, 2021 - 240 p.

УДК 81'25:623

Боровенський Ян Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

PARTIAL SEMANTIC EQUIVALENCE OF ENGLISH TERMS IN THE TRANSLATION OF TECHNICAL DOCUMENTATION FOR ARMAMENT AND MILITARY EQUIPMENT

The growing volume of foreign-made armament and military equipment (AME) operated in Ukraine creates a need for systematic work with English-language technical documentation. The terminology used in such documents has a precisely defined specialized meaning; therefore, a formally correct dictionary translation does not always ensure complete transfer of the underlying concept. The purpose of these theses is to outline the problem of partial semantic equivalence between English technical terms and their Ukrainian counterparts.

A term in a technical text functions as an element of a particular conceptual system. Its meaning is determined not only by its lexical content, but also by its relation to adjacent terms, its place within classifications of technical states and procedures, and the conventions of a specific documentation system. As a result, a translation may appear intuitively clear while still losing part of the specialized meaning of the source text.

The term maintenance is illustrative. In NATO terminology, it covers the set of actions aimed at retaining materiel in a specified condition or restoring it to that condition, including inspection, testing, servicing and repair [1]. The Ukrainian equivalent usually rendered as “technical maintenance” conveys the general meaning; however, in a particular document maintenance may function as a generic concept in relation to servicing and repair. A direct lexical substitution may therefore make the hierarchy between these concepts less explicit.

A similar issue can be observed with inspect / test and fault / failure. In standardized technical documentation, inspect and test denote different procedures:

examination and comparison of condition with established requirements, and measurement of characteristics with verification against specified values, respectively [2]. At the same time, failure is defined as an event in which an item loses the ability to perform a required function, whereas fault denotes the corresponding state of inability [3]. In non-specialized translation, these distinctions can easily be neutralized by broader equivalents meaning “check,” “failure,” or “malfunction.”

Thus, the problem of translating English-language technical documentation for AME concerns not only the selection of a dictionary equivalent, but also the preservation of the boundaries and interrelations of specialized concepts. Particular attention should be paid to cases in which the target-language equivalent is familiar and understandable but does not fully reproduce the semantic scope of the English term. Further research is required to identify the limits of such semantic correspondence and the groups of terms for which partial equivalence may result in the loss of meaningful relations in documentation concerning operation, diagnostics, maintenance and repair of AME.

References:

1. NATO Logistics Handbook. Annex A: Definitions. NATO, 1997.

2. MIL-STD-40051. Preparation of Digital Technical Information for Interactive Electronic Technical Manuals. U.S. Department of Defense.

3. ISO/TR 12489:2013. Petroleum, petrochemical and natural gas industries – Reliability modelling and calculation of safety systems.

УДК 81.373.46

Брик Тетяна Олександрівна,
Сядристий Сергій Іванович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

WORDS OF GREEK ETYMOLOGY IN MILITARY ENGLISH

Many words of Greek origin have become an integral part of modern military English and are used to describe weapons, military operations, formations, strategies, technologies, and professional concepts [1; 2].

One of the most recognizable examples is the word *strategy*. It originates from the Greek *strategia*, meaning "generalship" or "the art of a commander." The Greek word is connected with *strategos* – "general" or literally "leader of an army" [3; 4]. Important group of Greek-derived military terms is associated with military formations and tactics. The word *tactic* comes from Greek *taktikos*, meaning "related to arrangement or order," from *tassein* – "to arrange" or "to put in order." In military English, *tactics* refers to methods used to conduct military operations and achieve particular objectives on the battlefield. The distinction between *strategy* and *tactics* is fundamental in military studies: strategy concerns broader objectives and long-term planning, whereas tactics are concerned with the practical conduct of particular operations [1; 2].

Greek etymology can also be observed in the vocabulary of military technology. The word *ballistic*, for example, is connected with the Greek *ballein*, meaning "to throw." The related Greek word *ballistēs* referred to an engine for throwing missiles [3; 4].

A particularly productive area of Greek influence is terminology connected with military medicine. Words such as *trauma*, *traumatic*, and *diagnosis* are ultimately of Greek origin [3; 4]. *Trauma* comes from Greek *trauma*, meaning "wound" or "injury." In modern military contexts, the word is frequently used in expressions such as *combat trauma*, *traumatic injury*, and *trauma care*.

Greek roots are especially productive in the creation of modern technical terminology. Elements such as *geo-* ("earth"), *tele-* ("far"), *chrono-* ("time"), *micro-* ("small"), and *macro-* ("large") appear in terms used in military science and technology [1; 2].

The use of Greek-derived vocabulary in military English has several practical implications for language learning. For cadets and other learners of professional English, knowledge of common Greek roots can make specialized vocabulary easier to understand and remember. When learners recognize that *strategos* is related to a military leader, for instance, the relationship between *strategy*, *strategic*, and *strategist* becomes more transparent. In the same way, recognizing the root *ball-* or *ballein* can help learners understand words associated with the movement or projection of objects [3; 4].

For future military professionals, understanding the origins and structure of specialized vocabulary can facilitate vocabulary acquisition, improve comprehension of professional texts, and contribute to more accurate use of English in military communication.

Reference:

1. Crystal, D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language* (2nd ed.). Cambridge University Press. 2003. – 499 p.

2. McArthur, T. (Ed.). *The Oxford Companion to the English Language*. Oxford University Press. 1992. – 1184 p.

3. Partridge, E. *Origins: A Short Etymological Dictionary of Modern English*. Routledge. 2006. – 992 p.

4. Skeat, W. W. (2013). *An Etymological Dictionary of the English Language*. Dover Publications. 2013. – 832 p.

УДК 811.111:004.738.5

Броншвагер Володимир Володимирович,
Корній Олег Сергійович,
Примаченко Артем Олегович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

IMPROVING ENGLISH SKILLS WITH BUSUU AND MEMRISE

Learning English is extremely important in today's world. People widely use English for communication, education, travel, and employment. Knowing English can give students access to a wider range of educational and career opportunities. For this reason, learning English is a valuable skill for both students and adults. It is especially useful when traveling abroad, as English is spoken in many countries. It also helps people find information online and communicate with people from different countries. In the current environment, the English language is becoming crucial for the Armed Forces of Ukraine as a means of international communication, cooperation, and interaction with other countries.

Nowadays, people can use mobile applications to learn English. Two of them are *Busuu* and *Memrise*. Both applications have different exercises and can help users improve their English. *Busuu* has a clear learning program and includes grammar, vocabulary, reading, listening, and speaking exercises. It is useful for people who want to learn English step by step. Users can choose their level and gradually learn new topics. The application enables learners to repeat words and grammar rules, which helps them remember new information better. *Memrise* mainly helps users learn new words and phrases. It also has videos with native speakers, so users can hear how English is spoken in real life. This is useful because English can sound different in everyday conversations. *Memrise* can help students remember words through repetition and short exercises. Both applications are easy to use and can be used on a smartphone at any convenient time. They are especially useful for students who do not have much free time to study.

Learning English takes time and regular practice. It is important to practice every day and not be afraid of mistakes. *Busuu* and *Memrise* can make this process easier and more interesting. With regular practice, people can improve their English and feel more confident.

УДК 811.111'373.46:623.438.3

Будай Олександра Віталіївна,
Військовий інститут танкових військ
Національного технічного університету
“Харківський політехнічний інститут”,
м. Харків

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОЇ ТАНКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Матеріалом дослідження стали терміни, зафіксовані у військових словниках НАТО та спеціалізованих довідкових ресурсах з бронетанкової техніки [1; 2; 4]. Аналіз фактичного матеріалу засвідчив, що структурна організація англомовної танкової термінології представлена простими, складними та багатокомпонентними термінами.

До простих належать однокомпонентні одиниці, які позначають основні елементи бойової машини: tank, turret, armor, hull, track, chassis [4]. Такі терміни характеризуються високою частотністю використання та виконують роль базових понять галузі.

Значно продуктивнішою є група багатокомпонентних термінів. Вони складаються з двох або більше лексичних компонентів і забезпечують точнішу передачу спеціального значення. Найпоширенішими є конструкції main battle tank, armored fighting vehicle, armored personnel carrier, fire control system, reactive armor [1; 4]. Переважання подібних структур пояснюється прагненням до максимальної конкретизації поняття, що є однією з основних тенденцій термінотворення [3].

Важливою особливістю англомовної танкової терміносистеми є широке використання абревіації. Скорочення MBT (Main Battle Tank), AFV (Armored Fighting Vehicle), APC (Armored Personnel Carrier), IFV (Infantry Fighting Vehicle) стали загальноприйнятими у військовому спілкуванні та технічній документації [2; 4]. Використання акронімів сприяє мовній економії та пришвидшує передачу інформації в умовах професійної комунікації [2].

У семантичному аспекті англомовні танкові терміни можуть бути згруповані за тематичним принципом. Першу групу становлять назви бронетанкової техніки: main battle tank, armored fighting vehicle, armored recovery vehicle, infantry fighting vehicle [4]. Другу групу утворюють назви конструктивних елементів танка: turret, hull, armor, engine compartment, track [4]. До третьої групи належать терміни на позначення озброєння та боєприпасів: HEAT, HESH, APFSDS, machine gun [2; 4]. Четверту групу представляють назви систем управління та захисту: fire control system, targeting system, reactive armor [1; 4].

Характерною ознакою досліджуваної терміносистеми є наявність чітких семантичних зв'язків між її складниками. Більшість термінів утворює ієрархічно організовану систему, у межах якої встановлюються родо-видові відношення. Так, поняття armored fighting vehicle охоплює вужчі поняття main battle tank та infantry fighting vehicle [2; 4]. Подібна організація забезпечує системність термінології та відповідає основним принципам побудови спеціалізованих терміносистем [3].

Отже, англомовна танкова термінологія становить структурно впорядковану та семантично організовану підсистему військової лексики. Для неї характерними є переважання багатокомпонентних термінів, активне використання абревіатур, наявність чітких тематичних груп і системних зв'язків між поняттями.

Список використаних джерел:

1. AAP-06 NATO Glossary of Terms and Definitions. NATO Standardization Office. Brussels, 2020.
2. Terminology Extracted from NATOTerm. NATO Terminology Office. Brussels, 2024.
3. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Термінознавство та авторське термінотворення. Чернівці : ЧНУ, 2011. 248 с.
4. Lexical Index. Tank Encyclopedia. https://tanks-encyclopedia.com/goodies/lexical-index

УДК 81-26:651.926(043.1)

Василенко Лада Ігорівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSLATING MILITARY TEXTS AND DOCUMENTATION FROM ENGLISH: SPECIFICS AND AI-AUTOMATISATION

In today's world the usage of technologies and capacities of AI-services for daily tasks automatisation is getting progressively much more used [1]. Translation and interpretation of texts from foreign languages did not get excluded from this automatisation process, especially in our country and Armed Forces (and other power structures), which receive a lot of documentation from NATO partner countries starting with the full-scale invasion of the Russian Federation. And it may seem that the process of translating such texts can be easily automised by AI, it is much more difficult in reality – prohibition of uploading even pieces of official information to the Internet and AI-services, adherence to special procedures of working with documents with access limitations etc. However, the most important part lies in the linguistic specifics of military texts and their differences from the literature ones, hence it is demanded that a trained expert works with those.

But what are exactly these «specifics»? I am suggesting to look closer at a couple of examples of documentation from the UK Royal Air Force.

1. Ambush. To inflict damage on an enemy while denying them the opportunity to respond, principally through surprise in an action concentrated in time and space [2].	1. Засідка — це завдання ворогові втрат з використанням виключно такого маневру, що є несподіваним та сковувальним для ворожих сил, а також узгодженим за часом і місцем.
	(AI-translation) Засада. Завдання шкоди противнику із позбавленням його можливості відповісти у відповідь, переважно за рахунок раптовості дій, сконцентрованих у часі та просторі [6].

Here attention needs to be payed to such constructions as «principally through surprise» – conditionly we translate it as «несподіваний маневр», and «concentrated in» – «узгоджений». Also, the phrase «while denying them the opportunity to respond» is being changed to one adjective – «сковувальний». Therefore, we get not just a correct translation of a sentence, but a military definition, which contains respective terminology.

2. Upon success prosecution of the target or execution of the mission the aircraft return to safety where the High Value Air Assets (HVAAs) have remained for the mission [3].	2. Після успішного ураження цілі або виконання бойового завдання авіація повертається до безпечної зони, де на цей час залишались повітряні засоби особливої важливості (High Value Air Assets (HVAAs)).
	(AI-translation) Після успішного ураження цілі або виконання завдання літаки повертаються в безпечну зону, де протягом усієї місії залишалися особливо важливі повітряні засоби (HVAA) [6].

First of all, in this example we have to interpret the word «mission» appropriately, because such wording is not used in the Armed Forces and Air Force of Ukraine [5]. Instead of it «завдання», or «бойове завдання» are defined (depending on the context). Translating «aircraft» to «літаки» is not the right choice, because in Ukraine Air Force more official expessions are applied, e.g. «авіація», «авіаційні (повітряні) засоби» or common names of plane types («винищувачі», «бомбардувальники» etc). The «High Value Air Assets» definition should be looked at separately, as it demands the usage of correct equivalent or a maximally adjusted to the terminology of the Ukraine Air Force translation.

It needs to be mentioned that in the examples illustrated the AI-translation is being obviously worse at the overall and definitions' rightness, euphony, which, of course, does not help to automise the work of interpreters.

The last example we are going to be looking at is a translation of a literature text to Ukrainian.

3. Not all those who wander are lost /The old that is strong does not wither, / Deep roots are not reached by the frost [4].	3. Не кожен блукач загубився / Старе, але міцне не в’яне, / Глибоке коріння не дістане мороз.
	(AI-translation) Не всі ті блукають, хто блукає / Міцне та старе не зів'яне, / Глибоке коріння мороз не дістане [6].

In this passage it can be seen that the content is translated almost verbatim as there is no need for searching for similar terminology or adjusting the style of translated text to a typical documentation texts of Ukraine Armed Forces. AI-translation is way more acceptable in this case, the text is presented quite literarily and is well adapted to how Ukrainian language sounds. In its' turn, all these speak about quite a good possibility of AI-services usage as a part of means of translation automatisation.

Hence, have had analysed the examples provided, we can drive a conclusion that the main points of specifics of translating military texts and documentation from English to Ukrainian language are not only the usual obstacles like linguistic ones, but a need in the usage of appropriate military terminology and typical wordings. Therefore, qualified interpreters should be translating such documentation. Unfortunately, AI-services are not really suitable for processing information with access limitations and do not possess adequate skills to interpret correctly texts of specific military documentation.

Resources:

1. Maryna Tymchyk, Natalia Drabov. «Using artificial intelligence tools for translating

computer terminology». Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica, випуск IV, №2, Берегове: ЗУІ, 2025. — 248 с.

2. «ALL ARMS TACTICAL AIDE MEMOIRE». British Ministry of Defence, UK, 2020. — 246 с.

3. «AIR C2: Foundation Air C2 Course Workbook». The Royal Air Force College Cranwell, UK, 2026. — 89 с.

4. Tolkien, J.R.R. The Lord of the Rings. Houghton Mifflin Harcourt, 2003.

5. Інструкція з діловодства у Збройних Силах України, затверджено наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 31 січня 2024 № 40.

6. «Google Gemini» services.

УДК 811.111:004.738.5

Василик Максим Миколайович,
Степова Анастасія Сергіївна
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

MODERN APPS FOR LEARNING ENGLISH: COMPARING THEIR METHODS AND EFFECTIVENESS

In the modern world, learning English is very important. English is used in communication, education, science, technology, business, and on the Internet. It helps people communicate with foreigners, find information, and develop professional opportunities. Modern technologies have made learning English easier and more accessible. Mobile applications allow people to study almost anywhere. Two popular applications are *Duolingo* and *Quizlet*. Although both help improve English, they use different methods.

Duolingo teaches English as a complete language system. Its lessons include vocabulary, grammar, reading, listening, writing, and speaking. Short lessons make regular practice easier. The application also uses gamification: users earn points, keep daily streaks, and complete challenges. This can motivate learners to study every day. *Duolingo* is useful for those who prefer a structured learning process.

Quizlet mainly focuses on vocabulary. It uses digital flashcards and exercises to help users learn and review words. Learners can create their own sets or choose materials from other learners and teachers. *Quizlet* is useful for expanding vocabulary, reviewing difficult words, and preparing for tests. It also allows learners to choose what they want to study.

The main difference is their purpose. *Duolingo* develops several language skills, while *Quizlet* focuses mainly on vocabulary and repetition. They can also be used together: *Duolingo* for grammar and general English, and *Quizlet* for learning new words. In conclusion, modern applications make learning English more convenient and interesting. *Duolingo* and *Quizlet* use different methods, but both can be useful depending on the learner’s goals. However, no application can replace personal effort. Real progress requires regular practice, patience, and motivation. Therefore, English learners should combine technology with consistent practice and active use of English.

УДК 81`1/`4

Вишневський Дмитро Антонович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MODERN DIRECTIONS OF LINGUISTIC RESEARCH

Modern linguistics is developing at the intersection of linguistic theory, cognitive sciences and information technologies. The key trend is the transition from introspective analysis to the study of real speech, which is based on large arrays of texts and quantitative methods. The study of K. Dehn, who, using the thematic modeling model BERTopic, analyzed 220 articles published in two leading international journals on corpus linguistics during 2019 - March 2024 [1]. It allows us to outline the main vectors of modern linguistic studies.

According to the results of this analysis, the thematic field is divided into four large groups: corpus methods and computer technologies (about 31% of publications), language learning and language acquisition (23%), research into language ontology itself, i.e. syntactic, semantic and pragmatic features (19%), as well as sociolinguistics and intercultural communication (16%) [1]. The author emphasizes that these groups do not have clear boundaries and closely overlap.

The most prominent direction remains corpus linguistics, which provides an empirical basis for testing theoretical hypotheses [2]. Its development is associated with the expansion of methodological tools: researchers are increasingly using hierarchical cluster analysis, multiple correspondence analysis, distributive semantic models, vector spaces, and neural networks [1, 3]. The behavioral profile method has become particularly widespread, which allows quantitatively describing the meanings of lexemes based on their compatibility and contexts of use [4]. At the same time, the author notes that corpus studies are currently more focused on methodology and technology, while theoretical interpretations of linguistic phenomena are lacking, which outlines the prospects for further exploration [1].

The second important direction is related to cognitive linguistics. Among the leading theories used for the interpretation of corpus data, the author names conceptual metaphor, construction grammar, and prototype theory [1, 5]. Keyword analysis shows that in recent years there has been increasing attention to metonymy and metaphor, as well as to semantic changes [1]. The combination of corpus and cognitive approaches allows not only to describe language structures, but also to explain the cognitive mechanisms behind them.

Sociolinguistics and intercultural communication, which study language variability and the relationship between language phenomena and social factors and culture, have developed significantly. Global events directly affect the research agenda: the COVID-19 pandemic has led to the creation of specialized corpora of media and scientific discourse [1]. The study of language in the context of war and integration into the European scientific space is also relevant for Ukrainian linguistics.

Finally, the role of linguodidactics is growing: corpora of student texts and authentic materials are used to identify typical difficulties, select teaching materials, and plan lessons [1]. The development of technologies, in particular thematic modeling and large language models, opens up new possibilities for automatic text analysis, while at the same time raising questions about the reliability of results and the nature of language competence [6].

Thus, modern linguistic research is characterized by an empirical orientation, interdisciplinary nature, and active use of digital technologies. The combination of quantitative methods with deep theoretical interpretation, the development of Ukrainian language corpora, and the implementation of the obtained results in linguodidactics and interlingual communication are promising.

References:

1. Deng K. International trends and frontiers of corpus linguistics based on BERTopic: theories, methods and prospects. *Journal of Artificial Intelligence, Machine Learning and Data Science*2026. Vol. 9, No. 1. P. 3335–3342. DOI: 10.51219/JAIMLD/kaifang-deng/669.

2. Park H., Nam D. Corpus linguistics research trends from 1997 to 2016: a co-citation analysis. *Linguistic Research*. 2017. Vol. 34. P. 427–457. DOI: 10.17250/khisli.34.3.201712.008

3. Hilpert M., Saavedra D. C. Using token-based semantic vector spaces for corpus-linguistic analyses: from practical applications to tests of theoretical claims. *Corpus Linguistics and Linguistic Theory*. 2020. Vol. 16. P. 393–424. DOI: 10.1515/cllt-2017-0009

4. Gries S. Th. Behavioural profiles: a fine-grained and quantitative approach in corpus-based lexical semantics. *The Mental Lexicon*. 2010. Vol. 5. P. 323–346. DOI: 10.1075/ml.5.3.04gri

5. Evans V. Cognitive linguistics: a complete guide. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2019. ISBN 978-1-4744-0522-5.

6. Egger R., Yu J. A topic modelling comparison between LDA, NMF, Top2Vec and BERTopic to demystify Twitter posts. *Frontiers in Sociology*2022. Vol. 7. P. 1–15. DOI: 10.3389/fsoc.2022.886498

УДК 371.3:004.738.5:811.111(075.8)

Волкова Марина Сергіївна,
Волков Юрій Павлович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

USING LANGUAGE LABS AND VR SIMULATORS IN MILITARY ENGLISH TRAINING

Training in Military English is an integral part of professional competence of military personnel, as effective communication in English determines success of international operations, coordination of multinational units, and accuracy of orders in complex tactical situations. In this context, digital technologies allow for the optimization of learning process and ensure that it is closer to real-life service conditions. For example, during a virtual simulation of a joint patrol, cadets need to agree on the route, departure time, and radio frequencies in English.

Language labs as a training tool provide a structured and controlled environment for practicing key language skills required in the military environment [4]. They make it possible to use individual and group modes of operation, conduct synchronous and asynchronous monitoring of task performance, and automatically record the results of oral responses for further analysis [2], allowing an instructor to monitor cadets' work: listen to responses, correct pronunciation, and analyze communication errors. In a typical task, the participant listens to a fragment of negotiations between a command post and a reconnaissance group and must reproduce the content and submit a short report using the SITREP template.

A significant advantage of laboratories – ability to repeatedly practice complex phraseological structures, standard radio communication procedures (radio check, situation report, contact report, etc.) and command formulation, which contributes to automation of speech actions and reduces the level of errors in stressful situations. Laboratory simulators also help to practice standard radio communication procedures. For example, a cadet receives an audio message: "This is Bravo Two-Two, taking fire from the north-east." and must formulate a response according to protocol, using the appropriate code call signs and communication structure.

Through the use of authentic audio materials – radio communications, command instructions, fragments of reports, and operational briefings – language laboratories create conditions for the development of professionally oriented listening comprehension and accurate reproduction of military vocabulary [5]. This is especially important for preparing for STANAG 6001 and other NATO standard exams, which assess not only general but also specialized communication skills. To practice NATO STANAG 6001 vocabulary, laboratory exercises are used in which cadets repeat key phrases: “Request permission to enter the area.”; “Enemy movement spotted at grid 234678.”; “Proceed to checkpoint Alpha.” After each repetition, the lab records the audio, and an instructor evaluates accuracy, clarity, and correctness of some intonation.

VR simulators open up a new level of realism in Military English training, as they allow for simulation of combat and operational scenarios: reconnaissance, patrolling, convoy escort, interaction with the local population, and evacuation and medical tasks. In such conditions, cadets are immersed in real-life situations where communication in English is an integral part of activity, rather than abstract language practice [3; 4]. VR simulators create tactical scenarios where verbal communication is an integral part of a task. One common example is a checkpoint simulation: a cadet must inspect a car in English, ask clarifying questions (“What is the purpose of your visit?”, “Open the trunk, please.”) and decide whether to let the car through or refuse entry.

Virtual reality allows you to recreate factors that are not available in a classroom: noise pollution, limited time for decision-making, simultaneous interaction with several subjects, and the need for accurate reporting communication. This promotes development of stress resistance and forms a readiness to act in English in unpredictable conditions. In patrol simulations, the VR environment can simulate sudden threats. For example, when a suspicious object is detected, a cadet must correctly formulate a report: “Possible IED detected near building 12, request EOD support.” Such situations develop ability to react quickly and accurately describe events in English.

In the VR environment, cadets can practice various types of military discourse: commands and orders, negotiations between units, threat alerts, identification procedures, instructions during equipment inspections or document checks. Such training provides comprehensive development of linguistic behavior that is close to the real activities of a military serviceman [1; 3]. Another common VR situation is providing medical assistance. Cadets encounter a CASEVAC scenario where they must check some condition of the wounded and convey information in English: “One casualty, male, unconscious, heavy bleeding from the left leg, requesting immediate evacuation.” Completing the task requires simultaneous coordination of actions and language skills.

Recent researches show that integrating VR and lab tech into training programs really help people learn stuff and speeds up development of professional speaking skills. This approach fits with the idea of modern military training, that is all about flexibility, adaptability, and developing critical thinking. The use of language laboratories and VR simulators in Military English training is an important strategic direction for improving language education in the security and defense sector. This ensures the development of highly qualified specialists capable of communicating effectively in an international operational environment.

References:

1. Smith, J., & Turner, A. (2023). *Virtual reality training for military language proficiency: Advances and limitations*. Journal of Military Education, 18(2), 45–59.

2. Brown, L. (2024). *Enhancing listening comprehension in Military English courses through speech laboratories*. International Journal of Applied Linguistics and Technology, 12(1), 77–91.

3. Yang, H., & Delgado, M. (2022). *Immersive VR simulations for military communication skills development*. Journal of Language Learning Technologies, 9(3), 112–130.

4. Peterson, R., & O’Neill, K. (2025). *Augmented and virtual reality tools for high-stakes military communication training*. Military Training Review, 31(1), 25–41.

5. Gonzales, P., & Ahmed, S. (2023). *Impact of language lab technologies on foreign language acquisition in defense academies*. Advances in Defense Education, 14(4), 203–221.

УДК 811.111'243:355.23

Волочій Вікторія Романівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

DEVELOPING A LEXICAL-COMMUNICATIVE APPROACH TO TEACHING ENGLISH TO CADETS

English is an important part of the professional preparation of future military officers. During their studies and later in their service, cadets may use English to communicate with foreign colleagues, take part in international activities or work with professional information. English classes should therefore help them not only learn new words and grammar, but also practise the language in situations connected with their future work.

One approach that suits this context is the lexical-communicative approach, which combines vocabulary learning with practical communication. In military English, knowing the meaning of a word is not enough; cadets should also know how it is normally combined with other words. For example, students can learn expressions such as *submit a report*, *provide coordinates*, *request assistance*, or *establish communication* and then use them in a short professional situation.

Such an approach can start with selecting vocabulary relevant to cadets' future professional needs. New expressions are introduced in a text, dialogue or video, practised through different activities, and then used by students in their own communication. For instance, after working with vocabulary related to a military briefing, cadets can prepare and present a short report themselves, which makes the transition from learning to using vocabulary more natural.

Authentic materials can make this process more interesting and useful. Tverdokhlib studied the use of YouTube materials with authentic military communication and training content and found positive results in vocabulary learning and retention among cadets [3]. At the same time, students with a lower level of English needed additional support, such as subtitles and glossaries, which is important for teachers because levels within one group may differ considerably.

Communication activities should also reflect situations that cadets may meet in their future work. Shostak, Glushanytsia and Bilokon emphasise the importance

of professional orientation in language training at higher military educational institutions [1]. Classroom tasks can therefore include giving a report, asking for information, clarifying an instruction or communicating with another unit. Role plays and short simulations are especially useful because they give students a specific reason to use the vocabulary they have learned.

It is also unnecessary to introduce a large number of new terms in every lesson. A smaller group of useful expressions can be practised several times in different situations, giving students more opportunities to remember them and gain confidence. Gradually, they can move from recognising an expression to using it without the teacher's support. Siegel, Vance and Nilsson regard Military English as a specific area of language education with its own professional requirements [2], so common teaching techniques should be linked to the actual communication needs of cadets.

In conclusion, a lexical-communicative approach can make English classes more relevant to the professional preparation of cadets. It includes vocabulary in context, work with word combinations, authentic materials and practical communication tasks, so that cadets learn not only what professional words mean, but also how to use them in situations related to their future profession.

References:

1. Shostak, O. H., Glushanytsia, N. V., & Bilokon, G. M. (2023). Principles of organizing the process of language training of cadets of higher military educational institutions. Collection of Research Papers "Pedagogical Sciences", 101. https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-101-12

2. Siegel, A., Vance, M., & Nilsson, D. (2025). Military English language education: A scoping review of 30 years of research. Innovation in Language Learning and Teaching, 19(5), 433–451.
https://doi.org/10.1080/17501229.2024.2370986

3. Tverdokhlib, Y. (2025). YouTube as a tool for learning English military terminology by cadets of non-linguistic specialties. Information Technologies and Learning Tools, 107(3), 54–68. https://doi.org/10.33407/itlt.v107i3.6133

УДК 378.147:811.111:004.7

Глєбова Вероніка Євгеніївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES TO FUTURE ICT SPECIALISTS: TERMINOLOGICAL CHALLENGES IN THE FIELD OF NETWORK ENGINEERING

Most engineering students who open an RFC document or a vendor's technical manual for the first time discover that several years of general English at school and university have prepared them for almost anything except this. The vocabulary is unfamiliar, the sentence patterns are compressed, and words that look perfectly ordinary – node, packet, load, weight – turn out to mean something quite specific in a technical context. Closing this gap between general English competence and the ability to read and produce professional ICT texts is exactly what English for Specific Purposes (ESP) courses are meant to do, yet their design still runs into several linguistic problems that are rarely discussed in detail [1].

The terminology itself does not stand still. Concepts such as “load balancing”, “routing protocol” or “fitness function” appear in research papers and product documentation long before any dictionary or course book catches up with them, so instructors often end up building their own glossaries from whatever authentic material is at hand [2]. Matters are complicated further by the fact that many of these terms are ordinary English words used in a narrow sense: a node is not simply a point, and a packet is not simply a small parcel. Students who already know the “everyday” meaning of such words sometimes resist the technical one instead of simply adding it to their vocabulary.

There is also a shortage of teaching material that is both linguistically sound and technically current. Most ESP textbooks used in engineering faculties are written broadly enough to suit several specialisations at once, so a student working specifically on network load-balancing algorithms is unlikely to find a single unit

built around that vocabulary. A more workable approach is for the instructor to compile a small corpus from articles, standards and technical reports on the exact subfield the group is studying, and to draw frequency lists and example sentences directly from it. The resulting glossary is never complete and needs constant updating, but at least it reflects the language students actually meet in their coursework or thesis [3].

Content and Language Integrated Learning (CLIL) works reasonably well in this setting, since it allows a group to analyse an English-language description of, say, a genetic algorithm used for load distribution, within the language class itself rather than as a separate and disconnected topic. Asking students to build a short bilingual glossary around their own coursework or diploma project tends to work even better: the vocabulary stops being abstract exam material and becomes something they genuinely need in order to finish their own work.

None of this amounts to a finished methodology – if anything, it points to how much work is still needed on standardised ESP glossaries for narrow ICT subfields. Even without such glossaries, however, combining authentic and regularly updated material with corpus-based vocabulary work and CLIL-style tasks already gives students a noticeably better chance of reading and writing about their own specialisation in English.

References:

1. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1987. 183 p.

2. Dudley-Evans T., St John M. J. Developments in English for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. 301 p.

УДК 811.111

Гнетій Максим Ігоревич,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

KEY DRIVERS OF ENGLISH LEARNING: DISCIPLINE, INTERACTIVE PRACTICE, AND THE REALITY OF DIGITAL TOOLS

1. English as a Professional Necessity:

1.1 For modern cadets and military professionals, learning English is a critical skill for interoperability, technical communication, and mastering modern equipment.

1.2 The Core Challenge: Learning a language requires long-term commitment, which is difficult to maintain during busy service routines and high physical workloads.

2. Motivation vs. Discipline

2.1 Motivation is Temporary: Motivation gets you started, but it fluctuates depending on stress, fatigue, and daily duties. Relying only on motivation leads to stopping halfway.

2.2 Discipline Drives Results: In the military, discipline is the foundation of everything. Language learning is no exception; daily structured effort beats waiting for inspiration.

2.3 System Beats Mood: When motivation fades, military discipline and daily habit ensure continuous progress.

3. Popular Apps & Balancing Academic Learning

3.1 Inefficiency of Learning Apps: My personal experience is a clear example of the inefficiency of such applications. I have been using “Duolingo” for 300 consecutive days, yet during this time, I have learned only a few simple words and recalled some previously forgotten ones. This demonstrates an extremely low return on time investment.

3.2 The Value and Fatigue of Traditional Classes: Academic classes provide an essential structural and grammatical foundation, but long theoretical lectures can lead to mental fatigue.

3.3 Learning Through Movies & TV Series: Watching movies and TV series in English helps to learn natural spoken phrases, improve listening skills, and maintain a high interest without feeling overwhelmed**.**

3.4 Active Practice via Speaking Clubs & Role-play: Participating in speaking clubs and simulating real-life professional scenarios turns passive knowledge into active communication skills and successfully overcomes the language barrier.

4. What Truly Works?

4.1 Active Practice over Passive Buttons: Tapping screen buttons is passive recognition. Real progress comes from active immersion: listening to real native speech, writing, and speaking.

4.2 Combining Military Discipline with Engaging Content: Discipline should be applied to modern, engaging methods - combining academic grammar with video analysis, interactive discussions, and targeted specialized terminology.

5. Conclusion

The Real Formula: Motivation opens the door, but military discipline keeps you moving forward.

Final Thought: True language proficiency begins with desire. When motivation fades, discipline and engaging learning methods that never grow boring are what keep you moving forward.

УДК 811.11

Головань Владислав Валерійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

IDIOMS IN MODERN ENGLISH

Language is not only a way to give information. It also helps people express their thoughts, feelings and attitudes. An important part of English vocabulary is idioms. According to the Cambridge Dictionary, an idiom is a group of words that has a meaning different from the meanings of the individual words. Oxford Learner's Dictionaries gives a similar definition. This means that an idiom usually cannot be understood by translating every word separately.

Idioms are widely used in modern English. They can be found in everyday conversations, books, films, news and social media. For example, "break the ice" means to make people feel more comfortable when they meet for the first time. The expression "hit the books" means to start studying seriously. Such expressions make communication more natural and expressive.

One important feature of idioms is that their meaning is often different from their literal meaning. For example, "let the cat out of the bag" literally means to release a cat from a bag, but as an idiom it means to reveal a secret. Therefore, it is important to understand the context in which an idiom is used.

Idioms can also be connected with culture and everyday life. Some English idioms are related to work, sport, food, animals and human relationships. For example, "a piece of cake" means that something is very easy, while "on the same page" means that people have the same understanding of a situation. Such expressions can help learners understand how English-speaking people communicate.

For English learners, idioms can sometimes be difficult. Direct translation does not always help to understand their real meaning. A useful way to learn

idioms is to study them together with their meanings and example sentences. It is also helpful to read English texts, watch films and listen to real conversations. Reliable dictionaries such as Cambridge Dictionary and Oxford Learner's Dictionaries provide examples that show how idioms are used in context.

In conclusion, idioms are an important part of modern English. They make communication more natural, expressive and interesting. At the same time, their special meanings can create difficulties for language learners. Learning idioms in context can help students understand English better and communicate more naturally. Therefore, knowledge of common idioms is an important part of practical English skills.

References:

1. Oxford Learner's Dictionaries. **Idiom.** Oxford University Press.
2. Cambridge Dictionary. **Idiom.** Cambridge University Press.
3. Cambridge Learner's Dictionary. **Idiom.** Cambridge University Press.

УДК 811.111

Гончаренко Ігор Васильович,
Надоша Даніїл Віталійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MILITARY COURTESY IN UKRAINIAN AND AMERICAN ARMIES

In the context of deepening military cooperation between Ukraine and the United States of America, it is important to understand the specific military traditions that shape the professional culture, values, and communication styles of both armed forces. The key traditions of the Armed Forces of Ukraine (AFU) and the US Armed Forces (USA) are discussed below, with further comparison.

The modern traditions of the Armed Forces of Ukraine combine the Cossack heritage, elements of Soviet organizational discipline and NATO standards. The most significant among them are those:

1. The military oath and the cult of military honor contain the solemn taking of the oath of allegiance to the Ukrainian people with an emphasis on the protection of independence and territorial integrity.

2. Battle flags and symbols of units are connected with preservation and honoring of battle flags as shrines that personify the honor and combat path of the unit.

3. Honoring the fallen comrades is a regular memorial event associated with a minute of silence aimed to preserve the memory of the fallen as the basis of morale starting from the years of studying.

4. The tradition of brotherhood-in-arms and emotional solidarity is deep mutual trust and support among servicemen who have passed joint trials.

5. Improvisation and adaptability in conditions of limited resources leads to the ability to find quickly non-standard solutions, which has been formed during cooperation and support to each other on the battle field.

At the same time, it is important to remember that traditions of the Armed Forces of the United States of America have a highly institutionalized system of traditions in the context of being a professional army of volunteers. So, here are some key points for comparison with Ukrainian Army:

1. Warrior Ethos is a code that includes the willingness to always put the mission first, never accept defeat, never abandon a fellow man, and never give up.

2. Change of Command ceremonies are solemn rituals emphasizing the continuity of power and the responsibility of the commander.

3. Preservation of the unit's history and regimental colors has the aim of cultivation the identity through the study of the unit's combat path and the veneration of its symbols.

4. The principle of mission command is to give subordinates freedom of action within the commander's intention, with an emphasis on initiative at lower levels.

5. Precise salutation and military music has clear saluting rituals, performing hymns, and marches as elements of daily discipline and cohesion.

Therefore, comparing traditions of both armies we take into consideration that the significant meaning is given to flags, history of units, honor to the fallen comrades. That is similar to the both armies, at the same time the different aspects and details are highlighted. For instance, in Ukrainian army emotional solidarity and brotherhood-in-arms formed in the conditions of existential war dominate; in the US Armed Forces, there is an institutionalized warrior ethos and clear ceremonial rituals. The Ukrainian tradition of improvisation is contrasted with the American reliance on standardized procedures.

The principle of mission command, inherent in the US Armed Forces by the number of generations, is actively implemented in the Armed Forces of Ukraine. In communication, Americans are more open and direct, Ukrainians combine formal restraint with deep trust in the circle of those who shared the trials and being together at the battle field.

To sum up, traditions of Ukrainian and American Armies reflect different historical conditions (transitional state, Western professional model, post-communist party army), but common values such as courage, loyalty and competence make them ready to be understood by each other. Taking into consideration these differences and touchpoints is essential for effective cross-cultural communication and strengthening compatibility.

References:

1. Huntington, S. P. The Soldier and the State: The Theory and Politics of Civil-Military Relations. Cambridge: Harvard University Press, 1957. 534 p.

2. Feaver, P. D. Kohn, R. H. Soldiers and Civilians: The Civil-Military Gap and American National Security. Cambridge, MA: MIT Press, 2001. 545 p.

3. Ministry of Defence of Ukraine. Military Doctrine of Ukraine and Strategic Defence Bulletin. Kyiv, 2021–2023

УДК 81’42:165.62

Гончарук Олег Миколайович,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків

РЕКУРЕНТНІСТЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФІЇ: ДО КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНОЇ АРХІТЕКТОНІКИ ТЕКСТУ

У статті розглядається феномен рекурентності на межі філософії та філології. Досліджується трансформація ідеї циклічного повернення у лінгвальну рекурентність, яка виступає базовим текстотворчим механізмом, забезпечуючи когнітивно-прагматичну цілісність художнього та дискурсивного простору.

Термін «рекурентність» (від лат. *recurrens* – той, що повертається) у загальнонауковому контексті означає повернення до вихідного стану з метою формування нового якісного рівня. Якщо філософія осмислює рекурентність як принцип організації часу, буття та свідомості, то філологія й лінгвістика вбачають у ній універсальний механізм побудови тексту та мовлення.

Лінгвальна рекурентність – це не просто механічне дублювання мовних одиниць, а фундаментальний когнітивно-прагматичний інструмент, який перетворює хаотичний потік слів у структуровану текстову архітектоніку та є одним з основних засобів, що організують текст як цілісну систему [1].

Найближчою філософською опорою для такого розуміння є герменевтичне коло [2]: інтерпретація тексту постає рекурентною – читач рухається від цілого до частини і повертається назад, збагачуючи розуміння на кожному оберті. На відміну від суто циклічного «вічного повернення» Ф. Ніцше (*Ewige Wiederkunft*), де повторення не передбачає нарощення сенсу [3], герменевтичне коло описує саме той тип рекурентності, який цікавить лінгвістику тексту: повернення з приростом значення.

Ключовим виявом лінгвальної рекурентності в філології тексту є когнітивно-прагматична архітектоніка. Когнітивний аспект: повертаючись до базових ментальних репрезентацій (фреймів, концептів, концептуальних метафор), автор формує глибинний смисловий каркас тексту; водночас саме таке повернення забезпечує когезію та когерентність – зв'язність між реченнями й абзацами через тема-рематичні ланцюжки. Прагматичний аспект: завдяки рекурентним сигналам автор керує увагою адресата, здійснює сугестивний вплив та встановлює прагматичну дистанцію.

Рекурентність є міждисциплінарним містком між філософією буття та лінгвістикою тексту. Якщо у філософському вимірі вона пояснює самоорганізацію свідомості й циклічність часу, то у філологічному – постає як ключовий текстотворчий чинник.

Завдяки когнітивно-прагматичним виявам лінгвальної рекурентності художній текст здобуває архітектонічну цілісність, а процес його читання перетворюється на рекурсивне відкриття нових смислових пластів.

Список використаних джерел:

1. Гончарук О. Рекурентність як один із основних синтаксично-стилістичних засобів у побудові текстів. *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта*. 2023. № XX. С. 33–42.

2. Ґадамер Г.-Ґ. Істина і метод. Т. 1. *Основи філософської герменевтики* / пер. з нім. О. Мокровольський. Київ : Юніверс, 2000. 464 с.

3. Ніцше Ф. Повне зібрання творів. Т. 4. *Так мовив Заратустра* / пер. з нім. О. Фешовець. Львів : Астролябія, 2010. 384 с.

УДК 378.016:811

Горбенко Кирило Романович,
Чмуль Владислав Володимирович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH LANGUAGE AS A PART OF PROFESSIONAL TRAINING OF OUR STUDENTS IN GERMANY

Having professional training abroad can be a good and interesting experience for students in general, but it becomes higher valuable if we talk about having it in Germany. In our case we are going to base on professional training on the Gepard 1A2. During the training students learned a number of peculiarities about this system. At the same time students got new practical skills and learned how to work with the equipment.

The other important feature of having professional training abroad was communication with German instructors and other soldiers using the English language as a means of communication. Although at the first steps language barrier caused some problems, it became easier after some time.

One of essential elements of having professional practice abroad was comparing German and Ukrainian culture. The main cultural peculiarities of Germans are order, planning, and being on time. Ukrainian people also work hard, but our culture is mostly family, friends, and hospitality directed way of interaction. Ukraine has many beautiful traditions, national food, music, and holidays. In Germany, it is also traditional to respect history and culture. That means that Ukraine and Germany have some cultural aspects in common. Both nations show respect to hard work, responsibility, and other people.

Essential moment for military students at the same time is comparing military training in Germany and Ukraine. In Germany, it includes detailed planning, clear rules, and attention to details. The instructors explain everything step by step and show the best ways to improve practical skills with a simple

language. Students gained experience in making decisions quickly and adapting them to different situations. Gaining practical experience in future professional development was influenced by experience of using a foreign language as a tool for communication.

In conclusion, it is significant to remind that professional education nowadays is tightly connected with using gained language skills in professional and every day life. That was the main experience of having English as a part of professional training in Germany.

УДК 37.091.33:81'246.3

Гота Олексій Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

FEATURES OF INTERCULTURAL INTERACTION AND STANDARDISATION OF LANGUAGE EXCHANGE DURING JOINT INTERNATIONAL EXERCISES AND PROJECTS

Participation in joint international exercises and projects involves constant interaction between representatives of different linguacultures who operate within a single working process yet follow different linguistic and behavioural norms. Under such conditions, the effectiveness of joint activity depends not only on the level of command of the working language of communication but also on participants' ability to adequately interpret the culturally conditioned features of their partners' communicative behaviour.

Intercultural interaction within joint international activities has a number of specific features compared with everyday intercultural communication. First, it takes place within a strictly regulated institutional context that requires clarity, unambiguity and promptness in conveying information. Second, participants represent not only themselves personally but also a particular organisation or state, which increases the responsibility for the accuracy and correctness of their utterances. Third, a considerable part of the interaction takes place in a foreign language that is not native for most participants, which heightens the risk of communicative failures [1].

One of the key factors for successful interaction is the standardisation of language exchange — the use of unified terminology, established formulas of business communication and regulated procedures for conveying messages. Standardised language means minimise the likelihood of ambiguous interpretation of information, speed up decision-making under time constraints, and create a common communicative basis for participants with different levels of command of the working language.

At the same time, excessive standardisation of speech does not eliminate the need for cultural sensitivity. Even when unified terminology is used, participants from different linguacultures may interpret differently the degree of categoricalness of an utterance, the acceptable distance in communication with superiors, and the ways of expressing disagreement or requesting clarification [2]. Disregarding these differences can lead to misunderstandings even where speech is formally correct.

Developing readiness for effective intercultural interaction during joint international exercises and projects requires purposeful training that combines mastery of standardised professional terminology with the development of sociocultural competence. It is advisable to use simulation exercises that reproduce typical situations of multinational interaction, analysis of authentic communication protocols and case studies of real misunderstandings, as well as the formation of clarifying and verifying speech skills that make it possible to detect discrepancies in understanding a message in good time.

Thus, the success of intercultural interaction during joint international exercises and projects is ensured by a combination of two complementary factors — the standardisation of language exchange, which guarantees unambiguity and promptness of communication, and a well-developed intercultural competence, which enables flexible and correct interaction with partners from different linguacultures.

References:

1. Rebrii I. M. Fundamentals of Interlingual and Intercultural Communication: lecture notes for Master's degree students. Kharkiv : KhNUPS, 2019. - 91 p.

2. Popovych M. M. Fundamentals of Intercultural Communication: study guide / comp. by M. M. Popovych. Chernivtsi : Chernivtsi National University, 2012. - 160 p.

УДК 811.111’255.2:355:001.4

***Грабовий Максим Віталійович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

MODERN ENGLISH MILITARY TERMINOLOGY AND ITS WORD-FORMATION WAYS

Modern English military terminology is an important part of professional military communication. It is used by soldiers, officers and other military specialists. Military terms help people to communicate clearly and quickly during training, military operations and international cooperation.

One of the main features of military terminology is brevity. Military communication often needs to be fast, so long expressions are usually shortened. For example, UAV means Unmanned Aerial Vehicle, EW means Electronic Warfare, and KIA means Killed in Action. Such abbreviations help to save time and make communication easier.

Another important feature is precision. Military terms should have clear meanings because mistakes in communication can cause serious problems. Some common English words can have a special meaning in military language. For example, the word asset can mean a person, vehicle, weapon or another resource which can be used during an operation.

Standardization is also important for modern military terminology. Military forces from different countries often take part in common exercises and operations. For this reason, they need to use similar terms. NATO terminology and standards help military personnel from different countries understand each other.

Modern military terminology is also changing quickly. New technologies and new forms of warfare create new words and expressions. Today many military terms are connected with drones, cyber warfare, electronic warfare and modern weapon systems. Examples are drone warfare, cyberattack, electronic warfare and unmanned aerial vehicle.

There are several main ways of forming military terms in English. One of them is affixation. It means adding a prefix or suffix to a word. Examples are anti-aircraft, counterattack and redeployment. Prefixes can change or add new meaning to the basic word.

Another common way is compounding. It means joining two words together to form a new term. Examples of military compounds are battlefield, airspace, firepower and cyberattack.

Abbreviations and acronyms are very common in military English. Military expressions can be long, so shortened forms are widely used. For example, ISR means Intelligence, Surveillance and Reconnaissance, while NATO means North Atlantic Treaty Organization. Some acronyms, such as NATO and RADAR, are pronounced as complete words.

Another way of developing military terminology is semantic change. In this case, an existing English word receives a new or more specific military meaning. For example, the verb to target can mean to choose a person, object or area for an attack. The verb to task can mean to give a person or a military unit a particular mission.

Borrowing is also one of the ways of developing military vocabulary. English can use terms from other languages, especially when they describe foreign military equipment, tactics or specific military concepts.

In conclusion, modern English military terminology is a dynamic system which changes together with the development of military technology and warfare. Its main features are brevity, precision, standardization and constant development. The most common ways of forming military terms are affixation, compounding, abbreviations, acronyms, semantic change and borrowing. Knowledge of military terminology is important for effective professional and international communication.

УДК 378.016:811

Григорова Ірина Генадіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків,
Федорович Маргарита Анастасіївна,
Навчально-науковий центр іноземних мов Національного університету оборони, м. Київ

LANGUAGE SKILLS SPECIFICATIONS IN THE MILITARY ENVIRONMENT

Armed Forces of Ukraine has been in the alert state since the aggression of Russia started in 2014, but the full-scaled war has made the number of changes in the situation with the importance of developing and implementing language skills in professional environment for military personal. Nowadays military students are required to be professional not only in their specific military job, but be able to communicate with representatives of NATO during their training at the university, working with the new equipment provided by partners to protect our country from aggression.

Ukrainian military students have been prepared for such cooperation for the recent years in different areas connected with opportunities to take part in special exchange programs for military students. On the other side, they were given an opportunity to take part in multi-national training organized at the territory of our country and abroad. Such experience gave them the chance to implement their language skills in professional area.

Analysis of recent researches highlights that preparation of military personal for using language skills in the professional environment is connected with implementation of STANAG 6001. Ukraine joined the program of teaching military personnel according to those standards in 2001. It was connected with regulating international standards in procedures, tactics and field training activities for military engaged in NATO activities and cooperation. Otherwise, the

requirements to the recent situation are also connected with developing different language skills for engaged in cooperation with NATO partners personnel depending on the purpose of cooperation.

Taking into consideration the situation in which using language in professional area becomes a must we researched that for a part of future officers it is mostly connected with using listening and speaking skills. Those skills were implemented in the professional development area in the specific military environment. It took place during field training exercises for Ukrainian mobilized personnel where military students provided communication between British instructors and soldiers who were unable to speak English well enough to communicate without a translator.

At the same time realities of nowadays highlight the importance of implementing different skills for different purposes in military life. For instance, lots of work is also connecting with learning how to use new equipment in the army where military students can use their reading skills for specific purposes of reading special instructions and procedures of using equipment and new types of weapons. In this case standard NATO terminology is learnt for different branches of service, but at the same time quicker success can be achieved by those who have basic preparation in reading according to STANAG 6001. On the other hand, writing becomes an essential skill in the context of researching programs when military students need to take part in research projects. They also use English for business writing in the context of filling different forms when they take part in exchange programs or go to multi-national training abroad or just sending email with detached documents. In this situation writing skills do not need special training, but the specific procedures of modes of addressing in military environment are also learnt during learning English at higher military establishments.

In conclusion, we take into consideration that different skills can be used for different purposes in the army and helps in successful using military students as translators during different times of field training for military personnel abroad.

УДК 811.111’373.43:355

Громов Михайло Анатолійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSLATION OF ENGLISH MILITARY NEOLOGISMS INTO UKRAINIAN

Modern developments in the military sphere are accompanied by the emergence of new concepts, technologies, weapons systems and methods of warfare. These changes are directly reflected in the English military language, where new lexical units and word combinations constantly appear. Therefore, translating contemporary military terminology from English into Ukrainian requires not only knowledge of existing equivalents but also an understanding of the ways in which new terms are formed and used [1].

Neologisms present a particular challenge for translators because, when a new lexical unit appears, its Ukrainian equivalent may be absent or not yet established [1]. In such cases, the translator needs to determine the meaning of the new term, consider the context in which it is used, and select an appropriate way of rendering it in Ukrainian.

Various translation methods can be used to render English military neologisms, including transcription and transliteration, calquing, descriptive translation and the creation of a functional equivalent [1]. The choice of a particular method depends on the structure of the term, its meaning, and the degree to which the corresponding term has become established in Ukrainian military terminology.

Particular attention should be paid to neologisms related to the development of modern military technologies. Such lexical units can rapidly become widespread in English professional discourse, while their Ukrainian equivalents may have several possible variants. This makes it necessary to consider the context, the existing terminological system, and the field of use of a particular lexical unit [2].

For example, the English term “loitering munition” refers to a munition capable of remaining in the target area for a certain period before striking a target. The Ukrainian equivalent “баражуючий боєприпас” conveys the basic meaning of the term while preserving its professional character [3]. Another example is the term “drone warfare”, which may be rendered as “війна дронів” or “війна безпілотників” [3].

Thus, the translation of English military neologisms into Ukrainian is a relevant issue in contemporary translation practice. The main factors determining the choice of an appropriate translation equivalent include the meaning of the neologism, its structural characteristics, the context of use, and the degree to which the corresponding term has become established in Ukrainian. Further research into new military vocabulary may contribute to the systematisation of Ukrainian military terminology and improve the accuracy of professional intercultural communication.

References:

1. Kovtun, O. V. Reproduction of English Military Vocabulary in Ukrainian (Based on NATO Documents). *Bulletin of Kyiv National Linguistic University. Series: Philology*. 2014. Vol. 17, No. 2. P. 77–85.

2. Solodka, A. K. Analysis of the Ways to Avoid Linguistic Asymmetry When Translating Military Terms from English into Ukrainian. *Law Review of Kyiv University of Law*. 2024. No. 1. P. 32–37. DOI: 10.36695/2219-5521.1.2024.05.

3. English-Ukrainian Military Dictionary. Compiled by Ukrop Austria. 2026. URL**:** https://english-military-dictionary.org.ua/

УДК 811.111'243:378.6:355

Гуріненко Ірина Олегівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE PROFICIENCY OF FUTURE OFFICERS THROUGH COMMUNICATIVE-ORIENTED TASKS IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES

Students may know grammar and vocabulary well but still feel lost in real-life situations. They may fail to understand what their communication partner is saying, clarify an important detail, or quickly formulate a clear instruction. English for Specific Purposes (ESP), therefore, is adapted to the language needs of a particular professional group rather than to general English. In the military context, this approach corresponds to STANAG 6001, which assesses language proficiency in four language skills: listening, speaking, reading, and writing.

In practice, this approach can be implemented through communicative and task-based activities. In this case, language is not only an object of study but also a tool for performing a particular professional task, such as passing on information, asking for clarification, giving a short briefing, or describing a situation. A lesson can start with the necessary vocabulary and language structures. Students then practise them through exercises and move to pair or group work. In the final stage, they complete a professionally oriented task with a clear practical result.

Scaffolding, or the gradual provision and withdrawal of language support, is also important. At the beginning, the instructor can provide students with useful phrases. As students become more confident, this support is gradually reduced, and they are expected to complete the task independently. This allows students to see their progress in terms of what they can do with the language, rather than simply how many words they have learned.

The emphasis is therefore placed on using English in real communication rather than on memorising language units separately. For future officers, English

lessons should therefore focus on using the language in situations similar to those they may encounter in their professional service. In this context, English becomes a practical means of communication rather than simply an academic subject.

References:

1. Council of Europe. (2020). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume. Council of Europe Publishing.

2. Dudley-Evans, T., & St John, M. J. (1998). Developments in English for specific purposes: A multi-disciplinary approach. Cambridge University Press.

3. Ellis, R. (2003). Task-based language learning and teaching. Oxford University Press.

УДК 81'272

Данько́в Натан Миколайович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

LEARNING OTHER CULTURES THROUGH FOREIGN LANGUAGE STUDY

Learning a foreign language is not just about memorizing new words and grammar rules. It is also an opportunity to learn more about the people who speak this language, their traditions, customs, and way of life. In my opinion, it is precisely through language that we can gain a deeper understanding of other countries and their cultures.

When we learn a foreign language, we discover how people communicate with one another, how they celebrate holidays, what traditions they maintain, and what holds value for them. Sometimes, everyday words, gestures, or social norms can carry vastly different meanings in different countries. Understanding these cultural nuances helps us relate to others better and prevents misunderstandings during intercultural communication.

Furthermore, language study opens doors to exploring the history, music, cinema, literature, and daily lives of other nations. For instance, watching movies or listening to music in a foreign language not only improves language proficiency but also offers authentic cultural insights. Likewise, reading books, articles, and compelling stories allows us to better comprehend people's mindsets and lifestyles.

Direct interaction with people from other countries serves as another highly effective way to experience a culture. Through such communication, we gain firsthand perspective on their views, habits, holidays, and daily routines. This encourages us to look at familiar things from a new angle, realizing that while people may have diverse traditions, they also share a great deal in common.

In conclusion, learning a foreign language empowers us to discover new cultures and cultivate a deeper understanding of humanity. It makes communication far more enriching and helps us remain open-minded toward different traditions and viewpoints. Ultimately, language learning is not merely an academic endeavor. It is a gateway to understanding the world.

УДК 355.234.4:811.111

Дворецький Іван Сергійович,
Піддубна Анастасія Дмитрівна ,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

МОВА ПРОФЕСІЇ: АНГЛОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-АРТИЛЕРИСТІВ

Підготовка майбутнього офіцера сьогодні передбачає не лише опанування військово-професійних дисциплін, а й розвиток умінь спілкуватися іноземною мовою. Для курсанта англійська мова поступово стає не просто навчальним предметом, а одним із інструментів майбутньої професійної діяльності. Вона потрібна для роботи з професійними матеріалами, участі у спільних навчаннях, обміну досвідом і взаємодії з військовими фахівцями інших держав.

Для майбутнього офіцера-артилериста особливо важливим є володіння професійною лексикою англійською мовою. Під час навчання курсант знайомиться з термінами, які стосуються озброєння, підрозділів, цілей, координат, дальності та інших елементів професійної діяльності. Проте, недостатньо лише знати переклад окремих слів. Набагато важливіше вміти правильно використати їх у конкретній ситуації професійного спілкування.

Наприклад, курсант може знати значення термінів artillery unit, target, range, coordinates, fire mission, але в реальній ситуації потрібно не лише впізнати ці слова, а й зрозуміти зміст повідомлення, поставити уточнювальне запитання або передати необхідну інформацію іншому військовому фахівцю. Саме тому професійна англійська має бути пов’язана з практичними завданнями.

НАТО розглядає освіту і підготовку як важливі складові взаємосумісності багатонаціональних сил [2]. Також значення має спільне розуміння термінології та готовність персоналу до взаємодії [1]. Для

майбутнього офіцера це означає, що мовна підготовка повинна бути максимально наближеною до реальних професійних потреб.

На заняттях з військової англійської корисними є завдання, у яких потрібно не просто запам’ятати нову лексику, а використати її у діалозі або змодельованій професійній ситуації. Це можуть бути вправи на передавання інформації, уточнення даних, короткі професійні діалоги, робота з адаптованими військовими матеріалами або рольові завдання. Такий формат робить навчання більш зрозумілим, оскільки курсант бачить, де саме він зможе використати вивчену лексику у майбутній професійній діяльності.

Таким чином, ефективне вивчення військової англійської повинно поєднувати професійну термінологію та практичне спілкування. Для майбутнього офіцера-артилериста важливо не лише знати фахову лексику, а й уміти використовувати її для виконання конкретного комунікативного завдання. Саме такий підхід допомагає краще зрозуміти значення англійської мови для майбутньої служби та підготуватися до професійної взаємодії у міжнародному військовому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Interoperability: connecting forces. NATO. URL: https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/interoperability-connecting-forces.

2. Education and training. NATO. URL
: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/topics_49206.htm?selectedLocale=en

УДК 378.147:81'243

Добрянський Євген Васильович,
Піддубна Анастасія Дмитрівна ,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

ДЕБАТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРИТЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОНОЇ КОМУНІКАЦІЇ КУРСАНТІВ

Сучасна підготовка майбутнього офіцера потребує не лише засвоєння професійних знань і практичних навичок, а й розвитку здатності аналізувати інформацію, аргументовано висловлювати власну позицію, швидко реагувати на думку співрозмовника та ефективно взаємодіяти з іншими.

Одним із методів, який дозволяє поєднати розвиток іншомовної комунікації та критичного мислення, є дебатна технологія. Дебати передбачають обговорення певної проблеми з представленням різних позицій, аргументів і контраргументів. На відміну від звичайного відтворення вивченого матеріалу, участь у дебатах вимагає від здобувача освіти самостійно проаналізувати проблему, визначити свою позицію, знайти докази для її обґрунтування та бути готовим відповісти на аргументи іншої сторони.

Дослідження J. N. Iman показало позитивний вплив дебатної технології на розвиток критичного мислення та навичок усного мовлення здобувачів освіти. Автор відзначає покращення результатів експериментальної групи як у критичному мисленні, так і у speaking skills [1]. Тому використання дебатів на заняттях з іноземної мови можна розглядати не лише як спосіб урізноманітнення навчання, а і як засіб активізації розумової та мовленнєвої діяльності.

Важливою особливістю дебатів є те, що вони передбачають саме мовленнєву взаємодію. M. Želježič пов'язує використання структурованих дебатів із розвитком комунікативної компетентності, усної взаємодії та критичного

мислення. Автор наголошує, що дебатний формат є особливо корисним для розвитку аргументованого мовлення та взаємодії іноземною мовою [2].

Дебатні технології мають особливий потенціал саме у професійній іншомовній підготовці курсантів. Під час такого виду роботи курсант не просто використовує вивчені слова та граматичні конструкції. Він має зрозуміти проблему, визначити головне, сформулювати позицію, переконливо представити її іноземною мовою, вислухати опонента та дати обґрунтовану відповідь. Це створює ситуацію, наближену до реальної комунікації, у якій неможливо заздалегідь підготувати кожну репліку.

Професійна іншомовна підготовка у військових закладах освіти має враховувати майбутні професійні потреби курсантів. У дослідженні O. Lahodynskyi та співавторів розглядаються психологічні та соціокультурні особливості навчання English for Specific Purposes у військових академіях України. Автори акцентують увагу на необхідності використання різноманітних вправ і видів діяльності, які підтримують мотивацію курсантів і сприяють формуванню здатності виконувати професійні функції засобами іноземної мови [3]. Тому тематика дебатів для курсантів, на нашу думку, повинна мати професійне спрямування. Наприклад, для обговорення можуть бути запропоновані такі питання: “Is teamwork more important than individual initiative?”, “Should drones replace soldiers in some military tasks?”, “Is technology more important than physical training in modern warfare?”, “Should artificial intelligence be widely used in military decision-making?”. Використання таких тем дозволяє закріплювати професійно орієнтовану лексику та водночас створює умови для її практичного застосування.

Дебатне заняття може складатися з декількох етапів. Спочатку курсанти ознайомлюються з проблемним питанням і необхідною лексикою. Далі вони працюють індивідуально або в командах, визначають аргументи на підтримку своєї позиції та передбачають можливі контраргументи. Основним етапом є безпосереднє обговорення, під час якого учасники представляють

позиції та реагують на аргументи опонентів. Після завершення дебатів доцільно провести коротку рефлексію: визначити, які аргументи були найбільш переконливими, яку лексику вдалося використати та що потребує подальшого вдосконалення.

Для курсантів такий формат роботи є корисним ще й тому, що змушує говорити іноземною мовою з конкретною метою. Під час традиційної вправи часто достатньо правильно побудувати речення або відтворити вивчену інформацію, а під час дебатів необхідно слухати співрозмовника, швидко аналізувати почуте та формулювати власну відповідь. Це робить роботу на занятті більш активною та сприяє подоланню невпевненості під час усного спілкування. Крім того, участь у дебатах розвиває вміння працювати в команді, що є дуже важливим для майбутнього офіцера.

Отже, використання дебатних технологій у професійній іншомовній підготовці курсантів є доцільним засобом формування критичного мислення та іншомовної комунікативної компетентності. Дебати створюють умови для практичного використання професійної лексики, формування вмінь аргументувати власну позицію, аналізувати різні погляди, тощо. Систематичне включення елементів дебатів у заняття з іноземної мови може зробити мовну підготовку курсантів більш практичною, комунікативною та орієнтованою на майбутню професійну діяльність.

Список використаних джерел:

1. Iman J. N. Debate Instruction in EFL Classroom: Impacts on the Critical Thinking and Speaking Skill. International Journal of Instruction. 2017. Vol. 10, No. 4. P. 87–108. https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1155603.pdf

2. Želježič M. Debate in the EFL Classroom. ELOPE: English Language Overseas Perspectives and Enquiries. 2017. Vol. 14, No. 1. P. 39–54. DOI:10.4312/elope.14.1.39-54

3. Lahodynskyi O., Schcherbyna O., Borynskyi V., Bloshchynskyi I., Zinchenko A. The ESP Teaching and Learning at the Military Academies in Ukraine: Psychological and Sociocultural Aspects. Forum for Linguistic Studies. 2023. Vol. 5, No. 3. Article 1956. DOI: 10.59400/fls.v5i3.1956

УДК 811.111'243:378.6:355

Довбуш Софія Романівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENHANCING STUDENTS' SPEAKING FLUENCY VIA CLASSROOM COMMUNICATION

Speaking fluency is one of the most important aspects of foreign language learning. However, being able to speak a foreign language fluently does not simply mean knowing a large number of words or grammatical rules. Students may have sufficient knowledge of grammar and vocabulary but still experience difficulties when they try to express ideas orally. Long pauses, fear of making mistakes, translating sentences from the mother tongue and a lack of confidence can prevent learners from communicating effectively. For this reason, creating opportunities for meaningful classroom communication should be considered as an essential part of English language teaching.

Classroom communication provides learners with the opportunity to use English for a real purpose rather than simply demonstrate their knowledge of a particular grammatical structure. When students discuss familiar topics, exchange opinions, ask questions or solve problems together, they have to make decisions about what to say and how to say it. Such activities can gradually make speaking more spontaneous and reduce the amount of time which students spend on thinking about individual words or grammatical forms.

One of the main factors impacting speaking fluency is the amount of meaningful speaking practice students receive during lessons. In a traditional teacher-centred classroom, a teacher often speaks most of the time, while students answer individual questions or repeat model sentences. Although these activities can be useful at certain stages of language learning, they do not provide enough opportunities for students to develop spontaneous speech. Pair and group work, in contrast, allows several learners to speak simultaneously and considerably increases the amount of English they produce during a lesson.

Communication activities should also have a clear purpose. For example, instead of asking students simply to “talk about travelling”, a teacher can give them a situation in which they need to plan a trip together, choose a destination, decide on a budget and explain their choices. In this case, students have a genuine reason to communicate. They need to listen to their partners, react to their ideas and sometimes disagree or negotiate. This type of interaction is particularly valuable for developing fluency because it resembles communication outside the classroom.

Another useful technique is the use of information-gap activities. In such tasks, each student has some information that their partner does not have. They need to ask questions and exchange information in order to complete the task. For instance, two students may have different versions of a timetable, a map or a schedule and have to find the missing information by communicating with each other. Since the task cannot be completed without interaction, students are encouraged to speak rather than wait for the teacher to provide the answer.

Role-plays and simulations can also contribute significantly to the development of speaking fluency. They allow learners to practise language in situations that they may encounter in real life, such as making a complaint, attending a job interview, ordering food, asking for directions or discussing a problem with a colleague. Role-play can be especially helpful for students who are reluctant to speak because it gives them a specific role and a context. As a result, they do not have to invent the entire situation themselves.

Technology can provide additional opportunities for classroom communication. Online discussion boards, collaborative tasks, video calls and digital games can encourage students to use English in less formal ways. However, technology itself does not guarantee effective speaking practice.

In conclusion, speaking fluency develops through regular and meaningful use of language. Classroom communication can create the conditions in which students learn not only to produce grammatically correct sentences but also to react

quickly, express opinions, ask for clarification and maintain a conversation. Pair work, group discussions, information-gap tasks, role-plays and problem-solving activities can make speaking more purposeful and increase students' confidence. At the same time, teachers should create a supportive atmosphere in which mistakes are treated as a natural part of the learning process.

References:

1. Harmer, J. (2015). *The Practice of English Language Teaching*. Pearson.
2. Nation, I. S. P., & Newton, J. (2009). *Teaching ESL/EFL Listening and Speaking*. Routledge.
3. Thornbury, S. (2005). *How to Teach Speaking*. Pearson Education.
4. Ur, P. (2012). *A Course in Language Teaching*. Cambridge University Press.

УДК 81'23

Дорош Андрій Зіновійович,
Зарічняк Денис Ігоревич,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

PSYCHOLINGUISTIC BARRIERS AND STRATEGIES FOR OVERCOMING THEM

In today's globalized world, the success of interlingual communication depends not only on an individual's linguistic proficiency but also on their psychological readiness for interaction. Traditional language teaching approaches have long focused on acquiring lexical and grammatical structures, overlooking psycholinguistic factors that can block speech production. Researching the nature of these barriers and finding strategies to minimize them is an urgent task for contemporary language pedagogy.

A psycholinguistic barrier refers to a combination of internal obstacles of a cognitive and emotional nature that hinder the adequate perception or production of foreign speech. Among the main destructive factors is foreign language anxiety, caused by the fear of making mistakes or appearing incompetent. Another factor is cognitive overload, which represents the need to simultaneously manage pronunciation, build grammatical constructions, and analyze the interlocutor's responses. Furthermore, past negative communication experiences or excessive criticism create a persistent psychological block.

Deconstructing psycholinguistic barriers requires a comprehensive approach combining several key strategy types. Cognitive-behavioral strategies involve changing the attitude toward mistakes, where communicators must realize that errors are a natural stage in forming an interlanguage. Reducing perfectionism allows shifting the focus from the utterance's form to its meaning. Compensatory strategies help maintain dialogue when linguistic resources are limited by using gestures and facial expressions, paraphrasing, substituting complex terms with

synonyms, and approximation techniques. Finally, emotional-volitional strategies aim at creating a safe environment. In the educational process, this is achieved through interactive methods, small group work, and role-plays, where the emphasis shifts to achieving communicative goals rather than strict grammar control.

Thus, psycholinguistic barriers pose a significant obstacle to effective interlingual interaction, yet they are adjustable. Overcoming these difficulties successfully is possible by shifting the focus from formal language correctness to its functional effectiveness, developing compensatory skills, and building the psychological resilience of the communicator. Understanding these mechanisms allows for optimizing foreign language communication in both professional and educational spheres.

УДК 378.147:004.9:811.111

Дроб Наталія Чеславівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

МОЖЛИВОСТІ ГІБРИДНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

З появою нових інформаційно-комунікаційних технологій вся освітня система зазнала кардинальних змін. К. Бонк стверджує, що тепер кожен може навчитися чого завгодно в будь-який час у будь-кого. Крім того, він додає, що Інтернет стає нашою улюбленою платформою для навчання, а нетрадиційне навчання поступово стає нормою [1, с. 337-338].

Термін «гібридне навчання (комбіноване, змішане, інтегроване навчання)» з'явився завдяки дослідженням зарубіжних освітян. Загалом, існує три найпоширеніших значення гібридного навчання [2, с.317]:

1. Інтеграція традиційного навчання з веб-підходами в Інтернеті;

2. Поєднання засобів масової інформації та інструментів (наприклад, підручників), що використовуються в середовищі електронного навчання;

3. Поєднання низки підходів до викладання та навчання незалежно від використовуваної технології.

Таке викладання передбачає поєднання методів навчання (тобто навчання на місці, веб- та самостійного навчання), засобів "доставки знань" (наприклад, Інтернет, заняття в класі, веб-курси, CD-ROM, відео, книги або слайди PowerPoint) та веб-технологій, як синхронних, так і асинхронних (наприклад, чати, вікі, віртуальні класи, інструменти для конференцій, блоги, підручники чи онлайн-курси) .

Тому гібридне навчання у викладанні іноземних мов іноді визначають як поєднання традиційного, очного навчання та комп'ютерного навчання.

Додаткова цінність гібридного навчання для вищих військових навчальних закладів може бути визначена наступним чином:

1. Онлайн-навчання може надати доступ до цільової мовної культури за допомогою відео YouTube, змістовних ситуаційних відео, чатів або відеоконференцій;

2. Ці інструменти дозволяють курсантам мати ширший доступ до носіїв мови, а також взаємодіяти та співпрацювати зі своїми іноземними однолітками;

3. Мова – це спілкування, і завдяки використанню вищезгаданих інструментів курсанти частіше стикаються з цільовою мовою ніж на заняттях.

4. Використання Інтернету може допомогти курсантам покращити свої ключові мовні навички, зокрема навички аудіювання, читання та письма;

5. Веб-матеріали або компоненти компакт-дисків дають курсантам можливість повернутися до лекцій або семінарів;

6. Частий зворотний зв’язок від викладача означає, що курсанти можуть частіше практикувати мову, уникаючи повторення попередніх помилок.

Використання технології гібридного навчання в навчальному процесі вищого військового закладу передбачає не лише зміну засобів викладання, а й створення нового освітнього простору, який значно відрізнятиметься від традиційного та вимагатиме саморефлексії з боку викладачів. Методи гібридного навчання дозволяють краще адаптуватися до ритму кожного курсанта та його потреб. Індивідуалізація навчання також дозволяє викладачеві здійснювати більш регулярний і точний моніторинг самостійної роботи курсантів.

Список використаних джерел:

1. Bonk, C. J. (2019). The world is open: how web technology is revolutionizing education. *USA: Jossey-Bass*. pp. 337-338.

2. Frydrychova B. (2020). Blended Learning as a Non-traditional Teaching and Learning Phenomenon. *Advances in Education Research.* pp. 317-320.

УДК 81'25:81'42

Дубовський Юрій Володимирович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TEACHING MACHINE TRANSLATION POST-EDITING AS A COMPONENT OF ESP TRAINING FOR FUTURE MILITARY SPECIALISTS

Neural machine translation and large language models have become a routine part of how cadets work with foreign-language sources, yet curricula still tend to prohibit these tools rather than teach them. Post-editing of machine translation (MTPE) should be recognised as an explicit component of English for Specific Purposes training.

ISO 18587 distinguishes light post-editing, which aims at a comprehensible text, from full post-editing, which produces output comparable to human translation [1]. This replaces the binary judgement of quality with a task-oriented question: what level of quality does the given communicative situation require?

Machine output produced for military texts shows recurrent error types: selection of general-language equivalents instead of standardised terms; incorrect resolution of polysemous abbreviations; neutralisation of the opposition between shall, should and may, which changes the legal force of a provision; and fabricated content typical of generative models.

A four-stage instructional model is proposed: diagnostic comparison of machine output with a reference translation; guided error analysis; post-editing within a fixed terminological glossary; and timed simulation of professional tasks. Assessment should cover accuracy, terminological consistency and the ability to justify each editing decision [2].

Instruction must also include an information security component, since publicly available services process the submitted text on external servers. MTPE

competence thus integrates linguistic, terminological, technological and ethical dimensions [3].

References:

1. ISO 18587:2017. Translation services — Post-editing of machine translation output — Requirements. Geneva : International Organization for Standardization, 2017. 13 p.

2. TAUS. Machine Translation Post-editing Guidelines. Amsterdam : TAUS, 2016.

3. Common European Framework of Reference for Languages. Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. 273 p.

УДК 82:37.02:159.955

Ейвазова Ірина Валеріївна,
ЗЗСО № 5,
м. Костянтинівка

ПОТЕНЦІАЛ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

Художня література має значний потенціал для розвитку критичного мислення учнів і дає змогу розглядати складні соціальні, моральні та історичні проблеми крізь призму різних персонажів, конфліктів і авторських позицій. На відміну від текстів, що містять готові висновки, художній твір часто залишає простір для інтерпретації, поєднання різних точок зору та самостійного формування ставлення до описуваних подій.

Особливо ефективно для розвитку критичного мислення є звернення до творів, у яких порушуються проблеми влади, свободи, відповідальності та людського вибору. Наприклад, роман Джорджа Орвелла «1984» дає змогу обговорити взаємозв'язок мови, інформації та контролю над суспільством. При роботі з текстом учні можуть визначити, яким чином держава впливає на сприяння дійсності, скласти позиції різних персонажів і відокремити авторське зображення події від власних оцінок. Це сприяє розвитку навичок аналізу аргументів, виявлення закритих передумов і оцінювання достовірності інформації.

Виробництва Бертольта Брехта також надають широкі можливості для формування критичного мислення. Його концепція «епічного театру» передбачає активну участь глядача в осмисленні минулого, а не лише емоційне співпереживання персонажам. Наприклад, під час вивчення п'єси «Матінка Кураж та її діти » учасники можуть аналізувати протиріччя в поведінці героїні, розглядати вплив війни на людину й суспільство та обговорювати співвідношення особистих інтересів і правової

відповідальності. Такий підхід спонукає не приймати авторську позицію автоматично, а самостійно розглядати проблему з різних сторін.

Особливий інтерес представляє творчість Ернеста Хемінгуея, для якого характерні лаконічність, підтекст і важлива роль читацької інтерпретації. У розповіді «Старий і море» можна проаналізувати поняття достоїнства, стійкості, враження та внутрішньої сили. Відсутність прямих авторських пояснень вимагає від читача звертати увагу на деталі, дії героїв і символічне значення події. Це розвиває уміння робити висновки на основі тексту та аргументувати власну інтерпретацію.

Таким чином, художні твори Орвелла, Брехта і Хемінгуея можуть розглядатися як ефективний інструмент розвитку критичного мислення. Їхнє використання на заняттях дає змогу поєднати літературний аналіз з обговоренням актуальних соціальних і моральних питань. При цьому завдання викладача полягає не в нав'язуванні єдино правильного висловлювання, а в створенні умов для самостійного аналізу, зіставлення різних позицій і обґрунтованого формування власної точки зору.

УДК 811.111

Єрменчук Євгеній Дмитрович,
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS AN INNOVATIVE TOOL IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING

The rapid development of Artificial Intelligence (AI) is changing the way foreign languages are taught and learned. In English language teaching, AI is no longer limited to experimental projects: it is present in chatbots, speech recognition tools, automated writing evaluation and generative models such as ChatGPT. These technologies extend the learning environment beyond the classroom and offer both teachers and students new ways of working with the language [1; 2].

A key advantage of AI is its ability to personalise instruction. Adaptive systems analyse learners' responses, identify recurring errors and adjust the difficulty and type of tasks accordingly. As a result, students receive feedback that corresponds to their individual level and pace, which is difficult to achieve in large groups. A meta-analysis of 40 empirical studies involving 3290 participants from ten countries found a positive overall effect of AI on English language learning achievement, although the results varied depending on learning stage, students' characteristics, the type of AI application and other conditions of the intervention [3].

Conversational AI is particularly valuable for developing speaking and communicative skills. A chatbot is available at any time, does not tire of repetition and can create a low-anxiety environment in which learners experiment with the language without fear of making mistakes in front of peers. A systematic review of chatbot-supported language learning reports positive educational and behavioural outcomes, while also identifying technological and pedagogical limitations and the need for further research [2].

For teachers, generative AI can act as an assistant in lesson preparation. It can quickly produce texts at different proficiency levels, gap-fill exercises,

dialogues, quizzes and examples of vocabulary use, which the teacher then selects and adapts to the aims of the course. Research on large language models in education highlights these possibilities while also emphasising the need for responsible use, teacher involvement and awareness of the limitations of AI-generated content [1; 2].

Despite these benefits, the use of AI involves risks. Generated content may be inaccurate or biased, and excessive reliance on automated assistance may weaken learners' own language skills and raise questions of academic integrity. Issues of data privacy are equally important. UNESCO therefore recommends a human-centred and ethical approach to generative AI in education and research [1; 3]. In practice, this means setting clear learning objectives, teaching students to formulate prompts, verify AI-generated information and use technology transparently, while keeping the teacher in the leading role.

Thus, Artificial Intelligence is an innovative tool with considerable potential for English language teaching. It supports personalised learning, creates additional opportunities for communication, simplifies the preparation of materials and encourages independent practice. However, its value depends on responsible implementation, teacher guidance and students' critical digital literacy. Further research is needed to establish how different AI technologies can be integrated into English language education in an effective and ethical way.

References:

1. Li, B., Lowell, V. L., Wang, C., & Li, X. A systematic review of the first year of publications on ChatGPT and language education: Examining research on ChatGPT's use in language learning and teaching. Computers and Education: Artificial Intelligence, 7, 100266. 2024. 18 p.

2. Huang, W., Hew, K. F., & Fryer, L. K. Chatbots for language learning—Are they really useful? A systematic review of chatbot-supported language learning. Journal of Computer Assisted Learning, 38(1), 237–257. 2022. 21 p.

3. Miao, F., & Holmes, W. Guidance for generative AI in education and research. UNESCO. 2023. 48 p.

УДК 81'25:355.4

Закутін Володимир Костянтинович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

AI VS. HUMAN INTERPRETERS: THE LIMITS OF TECHNOLOGY IN COMBAT ENVIRONMENTS

Artificial intelligence (AI) is becoming more useful in many areas, including the military. AI can process large amounts of information very quickly. Soldiers can use AI to learn vocabulary, practice languages, and get immediate feedback. This can make language training faster and easier. However, AI also has limitations. AI does not have human experience or personal responsibility, and it cannot fully understand the social and emotional context of human speech.

DARPA's Computational Cultural Understanding (CCU) program recognises this problem and shows that modern language technologies still have difficulties with cultural factors in communication [1]. In a military situation, it is important to understand not only the words, but also the speaker's intentions and cultural background.

This is why human interpreters are still very important in military operations. U.S. Army experience shows that military linguists can serve as both interpreters and cultural advisers [2]. During operations, human interpreters may have to deal with unclear instructions, different accents, slang, and special military terms. AI can translate the words, but it may not understand the whole situation.

Modern machine translation is much better than it was in the past. Advanced systems can analyze context and produce fluent translations. However, performance can depend on the language, the subject, the terminology, and the quality of the data. The National Institute of Standards and Technology (NIST) has noted that automatic evaluation metrics have not yet been shown to predict the usefulness and reliability of machine translation in real-world situations with enough confidence [3]. A 2026 article in Military Review, published by Army University Press, also describes practical uses of AI-enabled translation while pointing out its limitations [4]. In military communication, abbreviations, new terminology, slang, and short instructions can create additional problems for automated systems.

These problems can become more serious when communication infrastructure is damaged or interrupted. A RAND Corporation study notes that military AI is connected with risks such as reliability problems, system fragility, security issues, hacking, data poisoning, and adversarial attacks [5]. These risks show why reliable communication systems and human oversight are important. If technology stops working or produces an incorrect result, military personnel must still be able to continue their critical tasks.

One current approach is to use AI to augment human decision-making rather than remove human judgment from the process. NATO Allied Command Transformation is developing its Next Generation Targeting initiative to process information faster while ensuring that human judgment remains the ultimate authority [6].

In conclusion, AI can process information quickly and work with large amounts of data, while humans can understand the wider situation, ask questions, recognize cultural differences, and deal with unclear information. Humans can also take responsibility for important decisions. Using AI as a supplementary tool allows militaries to combine the speed of technology with human judgment, cultural awareness, flexibility, and communication resilience.

References:

1. Defense Advanced Research Projects Agency. *Computational Cultural Understanding (CCU)*.

2. Taylor A. S. *Linguists Key to Success in Operation Inherent Resolve*. U.S. Army. 25 August 2015.

3. National Institute of Standards and Technology. *Metrics for Machine Translation Evaluation*. Updated 3 April 2024.

4. Herrington L. M. *Breaking Babel: Using AI to Enable Real-Time Translation in the Classroom and Beyond. Military Review*. 2026. Vol. 106, No. 2. P. 101–111.

5. Morgan F. E., Boudreaux B., Lohn A. J., Ashby M., Curriden C., Klima K., Grossman D. *Military Applications of Artificial Intelligence: Ethical Concerns in an Uncertain World*. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2020. RR-3139-1-AF.

6. NATO Allied Command Transformation. *Next Generation Targeting Project*. 2026.

УДК 81.255.4:355

Зинченко Вероніка Андріївна
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба
м.Харків

PROBLEMS OF EQUIVALENCE IN TRANSLATING TERMS OF INTERFERENCE AND ELECTRONIC WARFARE

The use of electronic systems in military contexts makes precise translation of terminology related to interference immunity, protection and signal processing increasingly important. The problem is that Ukrainian and English may represent related concepts through different terminological systems: formally similar terms may have different semantic scopes, while one term may require different equivalents in different contexts.

This study examines equivalence between Ukrainian and English terms in the field of interference immunity through semantic and contextual analysis and comparison of definitions. The approach follows ISO 860:2007, which emphasizes harmonization of concepts, definitions and terms in multilingual terminology work [1]. It also draws on Riabokin and Pashko's research on equivalence and translation variants in military terminology [2], as well as NATO AAP-06 and an English-Ukrainian military dictionary [3–4].

A significant case concerns protection, resistance and immunity. Protection denotes a protective action, measure or means, whereas resistance and immunity characterize the ability of a system to withstand an influence or function without unacceptable degradation. These concepts are related but not interchangeable; the translator must therefore determine whether the source term denotes a protective measure or a system property. The term antijamming illustrates terminological variation: the military dictionary gives «захист від активних радіоперешкод», «протидія засобам створення перешкод», «перешкодозахищеність» and «завадостійкість» as Ukrainian renderings [4].

Signal terminology shows both direct and context-dependent correspondence. Signal detection closely corresponds to «виявлення сигналу», defined in Ukrainian radar terminology as the process of deciding whether a useful signal is present or absent in the analyzed sample. By contrast, discrimination depends on the terminological combination: radar discrimination may be associated with «роздільна здатність», whereas signal discrimination refers to distinguishing signals. Thus, the terminological combination should be translated as a whole rather than as an isolated lexical item.

The preliminary results indicate five recurring types of correspondence: direct equivalence, terminological variation, partial semantic correspondence, context-dependent correspondence and descriptive translation. In practice, an equivalent should be selected by checking the source concept, its function within the relevant terminological system and the context of use. Further research will expand the corpus and compare Ukrainian terminology with NATO, IEC and IEEE definitions to develop a Ukrainian-English glossary of interference-immunity terms.

References:

1. ISO 860:2007. Terminology work — Harmonization of concepts and terms.
Geneva : International Organization for Standardization, 2007. URL:https://www.iso.org/standard/40130.html. (дата звернення: 01.10.2026).

2. Riabokin N. O., Pashko S. V. Peculiarities of Translating English Military Terminology into Ukrainian. Naukovi zapysky. Seriia: Filolohichni nauky. 2024. № 208. P. 316–321.

3. NATO. AAP-06: NATO Glossary of Terms and Definitions. 2021.

4. English-Ukrainian Military Dictionary. URL: https://english-military-dictionary.org.ua/ (дата звернення: 01.10.2026).

УДК 811.111

Індутна Поліна Анатоліївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES IN MILITARY EDUCATION

In the modern professional environment, foreign language competence has become an important component of effective communication, and this is particularly relevant to military education. Military specialists may have to communicate with representatives of other countries, understand professional documentation, take part in international exercises and use standardised terminology. For this reason, English language training should not be limited to everyday communication but should also prepare military personnel for specific professional situations and tasks.

English for Specific Purposes (ESP) is a branch of English language teaching focused on the language needs of learners in a particular professional, academic or occupational context [2]. Hutchinson and Waters describe ESP as an approach in which decisions about content and method are based on the learners' reason for learning English [1]. Needs analysis therefore becomes one of its central principles: it helps teachers determine what learners will actually have to do in English and select appropriate vocabulary, texts, activities and assessment methods.

In military education, English plays an important role because it is widely used in international professional, scientific, technological and military contexts. Military students need it to work with foreign-language manuals, technical documentation and international standards. Military communication also requires accuracy and clarity, since incorrect interpretation of terminology may cause misunderstanding. Therefore, military language education should pay particular attention to precise vocabulary, pronunciation, listening comprehension and the concise presentation of information.

Military English should be viewed not as a collection of translated military terms but as a system of language knowledge and communication skills related to

professional situations. Specialised vocabulary connected with equipment, command structures, communication, navigation and logistics is a key component [3]; however, memorisation alone is insufficient. For example, instead of learning the word “deployment” in isolation, students can work with sentences describing the deployment of personnel or equipment and practise terminology in simulated briefings and reports. Listening, speaking, reading and writing should also be integrated in the course.

The effectiveness of Military English education also depends on the teaching methods used. Traditional vocabulary and grammar exercises should be combined with task-based learning, in which students use English to complete a professional task, such as preparing a briefing or reporting an event. Authentic materials, including manuals, professional articles and recorded briefings, familiarise learners with real professional discourse. Digital platforms and artificial intelligence systems can offer additional practice, but they should supplement rather than replace systematic instruction and teacher guidance.

The ESP teacher plays a significant role in this process: the teacher should understand learners’ professional objectives, cooperate with subject-matter specialists and create opportunities for the active use of English through simulations and role-plays. Assessment should measure the ability to understand and produce professional language rather than knowledge of isolated grammar rules. Thus, the integration of ESP into military education connects language learning with real professional needs and helps prepare future military specialists for communication in an international professional environment.

Список використаних джерел:

1. Hutchinson, T., & Waters, A. English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach. Cambridge University Press, 1987. 183 p.

2. Dudley-Evans, T., & St John, M. J. Developments in English for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approach. Cambridge University Press, 1998. 301 p.

3. Nation, I. S. P. Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge University Press, 2001. 477 p.

УДК 8.81.81'3

***Кабай Остап Євгенович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

MILITARY SLANG IN MODERN ENGLISH AND FEATURES OF ITS TRANSLATION

Military slang is a dynamic and unique layer of the English language. It consists of informal words, phrases, and abbreviations created and used by service members. Understanding military slang is essential for linguists, translators, and military professionals, as these expressions reflect the culture, mindset, and daily reality of armed forces. However, translating them into another language presents significant challenges due to their implicit meaning, high level of idiomaticity, and cultural context.

English military slang serves several distinct social and functional purposes. Using shared informal language creates a sense of belonging and solidarity among soldiers who face high-stress environments together. Black humor and irony embedded in slang help military personnel deal with danger, monotony, stress, and trauma. Modern warfare relies on swift communication. Slang terms and acronyms condense complex operational concepts into short, memorable words.

Modern English military slang draws heavily from acronyms that have evolved into full-fledged words. For example, 'FUBAR' (Fouled Up Beyond All Recognition) and 'SNAFU' (Situation Normal: All Fouled Up) originated during World War II and remain widely used. Recent conflicts and modern joint exercises have introduced newer terms like 'Kilo' (a civilian or unknown person) or 'Embrace the suck' (accepting a difficult situation without complaining).

Translating military slang into Ukrainian or other languages requires more than simple dictionary definitions. Translators routinely encounter four main obstacles. The first one is functional equivalence. Literal translation rarely works for slang. A word-for-word translation often destroys the original meaning or

humor. For example, translating the phrase "boots on the ground" literally as "чоботи на землі" sounds awkward; the functional equivalent is "сухопутні війська" or "жива сила". Similarly, "chairborne ranger" refers to an officer or clerk with a desk job – a fitting Ukrainian equivalent is "штабний щур" or "диванний воїн". The second obstacle is a taboo language and profanity. A vast amount of military slang is rooted in coarse or explicit language. Translators must decide whether to soften the tone (neutralization) or maintain the strong stylistic effect (stylistic adaptation). The decision usually depends on the target audience and the formal constraints of the document or media. The third obstacle deals with rapid evolution of terminology. Slang changes rapidly based on ongoing military operations, emerging technologies, and geopolitical events. Terms used during the Vietnam War differ significantly from those born during modern conflicts. Translators must keep up with current military discourse to avoid using outdated expressions. And the last point is acronym overloading. English military culture relies heavily on acronyms, many of which carry double meanings. Translators often have to expand the abbreviation into full text before finding an appropriate equivalent in the target language.

Military slang is an integral part of modern English military communication. For translators, successfully rendering slang requires deep cultural knowledge, an understanding of military hierarchy and operations, and strong creative translation skills. Rather than focusing on literal accuracy, translators must aim for functional and emotional equivalence to preserve the authentic voice of the military subculture.

УДК 378.016:811

Калінін Павло Юрійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE CONCEPT OF CULTURE. CULTURAL VALUES AND CULTURAL NORMS

The concept of culture, cultural values and cultural norms form the theoretical foundation of intercultural communication. Culture shapes the way people perceive the world, interpret messages and interact with others. Understanding cultural values and norms is essential for successful communication between representatives of different cultural communities and helps to avoid misunderstandings and conflicts.

Keywords: culture, cultural values, cultural norms, intercultural communication, values, norms.

Culture is a complex system of shared meanings, values, beliefs, norms and practices that are learned and transmitted from generation to generation. In the context of intercultural communication, culture is viewed as a communicative system that determines patterns of thinking, behavior and interaction. According to Geert Hofstede, culture can be described as the “software of the mind” that guides human behavior in social situations.

Cultural values constitute the core of any culture. They represent deep, relatively stable beliefs about what is important, desirable, right or wrong. Values influence the selection of information, the evaluation of situations and the choice of communicative strategies.

Different cultures have different hierarchies of values (for example, individualism versus collectivism, high versus low power distance, high versus low uncertainty avoidance). These differences often become a source of misunderstanding in intercultural encounters.

Cultural norms are specific rules and standards of behaviour that regulate social relations and the distribution of cultural values. While values are abstract orientations, norms are more concrete and prescribe how people should act in particular situations. Norms govern both verbal and non-verbal communication and define what is considered appropriate or inappropriate behavior. When representatives of different cultures interact, their normative systems may clash, leading to communicative failures.

The interrelation between culture, values and norms is of central importance for intercultural communication. Values form the deep level of culture, while norms represent its behavioral manifestation. Effective intercultural interaction requires awareness of these differences, respect for other value systems and the ability to adapt one's own communicative behavior.

Conclusion. The concept of culture, cultural values and cultural norms constitute the essential theoretical basis of intercultural communication. Knowledge of cultural values and norms enables communicators to interpret behavior correctly, reduce the risk of conflict and achieve mutual understanding. Developing intercultural sensitivity and the ability to recognize and respect different value and normative systems is a necessary condition for successful intercultural communication in the modern globalized world.

References:

1. Hall, E. T. Beyond Culture. New York: Anchor Books, 1976. 298 p.

2. Hofstede, G., Hofstede, G. J., & Minkov, M. Cultures and Organizations: Software of the Mind (3rd ed.). New York: McGraw-Hill, 2010. 576 p.

УДК 378.147:

Калініченко Роман Романович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A TOOL FOR TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES.

The rapid development of artificial intelligence (AI) is significantly transforming modern education and creating new opportunities for language teaching. In particular, AI-based technologies can contribute to the development of English for Specific Purposes (ESP), where the learning process is focused on the communicative needs of learners in a particular professional or academic field. Unlike General English, ESP requires carefully selected vocabulary, professionally oriented texts, authentic communicative situations, and tasks that correspond to learners' future professional activities [1].

One of the important advantages of AI technologies is their ability to provide personalized learning opportunities. AI-based systems can generate exercises according to a learner's language level, identify recurrent errors, and offer additional practice. Such technologies may be especially useful in ESP courses because learners often have different levels of general English proficiency while sharing similar professional communication needs. For example, an AI-based language assistant can create terminology exercises, simulate professional dialogues, or generate questions related to a particular field.

Another important area of AI application is the development of professional communication skills. ESP teaching traditionally emphasizes authentic communication and the ability to use language effectively in professional contexts [2]. AI tools can simulate various communicative situations, including professional meetings, briefings, interviews, presentations, negotiations, and workplace communication. Such simulations provide learners with opportunities to practice language in a relatively safe environment before applying their skills in real-life situations.

AI can also support vocabulary acquisition. Professional terminology is one of the central components of ESP, and learners need not only to memorize specialized words but also to understand their meaning and use them appropriately in context. AI can generate contextual examples, synonym and definition exercises, terminology quizzes, and short professional texts containing target vocabulary. Consequently, vocabulary learning can become more contextualized and closely connected with the learner's professional needs.

At the same time, the use of AI in ESP teaching requires careful pedagogical supervision. AI-generated information may contain factual, linguistic, or contextual inaccuracies. Therefore, learners should be taught to critically evaluate AI-generated content rather than accept it without verification. The teacher remains an important mediator who selects appropriate materials, formulates learning objectives, monitors progress, and ensures that AI tools are used in accordance with educational purposes.

Another important issue is the development of learner autonomy. ESP learners frequently need to continue improving their professional language skills beyond the classroom. AI tools can support independent learning by providing immediate feedback, additional exercises, explanations, and opportunities for communication practice. This corresponds to the broader understanding of ESP as a learner-centred approach based on the analysis of learners' specific needs [1; 2].

Thus, artificial intelligence can become an effective supplementary instrument in teaching English for Specific Purposes. Its potential includes personalized learning, professional communication simulations, terminology development, feedback, and support for autonomous learning. However, AI should not replace the teacher or traditional pedagogical principles. Its effectiveness depends primarily on the quality of instructional design and the ability of both teachers and learners to use AI critically and responsibly. The integration of AI into ESP therefore represents not simply a technological innovation but an opportunity to reconsider how professional language learning can be organized in

response to the changing requirements of contemporary education and professional communication.

Список використаних джерел:

1. Hutchinson T., Waters A. *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987.

2. Dudley-Evans T., St John M. J. *Developments in English for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

3. Long M. H. *Second Language Acquisition and Task-Based Language Teaching*. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2015.

УДК 8.81.81’3

Канюка Михайло Віталійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERLINGUAL HOMONYMS AND TRANSLATOR’S FALSE FRIENDS IN THE MILITARY-TECHNICAL TERMINOLOGY OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AND NATO COUNTRIES

Today, Ukraine is actively adopting NATO standards across document formatting, operational planning, and voice radio procedures. Western weaponry, ranging from artillery to armored vehicles and air defense systems, is being widely deployed. Under these conditions, it is extremely important for Ukrainian military personnel to master English military terminology and avoid the trap of false friends, as this is fundamentally a matter of combat effectiveness and operational safety.

False friends, or interlingual homonyms, are foreign words that resemble words in one's native language in spelling or pronunciation, yet convey entirely different meanings. Speakers are often inclined to interpret such terms intuitively, which frequently leads to misunderstandings.

Most commonly, these errors occur in areas where precision is paramount, such as unit designations: “division” refers to a major combined-arms formation consisting of several thousands of personnel, rather than a tactical artillery unit of a few hundred soldiers, which is correctly translated as a “battalion”. In tactical terminology, the word “casualty” denotes any losses rather than a mere accident, while the term “troops”, despite its phonetic similarity to the Ukrainian word for “corpses”, refers to active personnel and military forces.

The mistranslation of a single word can lead to high-risk situations. For instance, a mistranslated document makes it difficult to assess enemy strength or the status of friendly forces. An error in translating technical operating manuals can

compromise equipment integrity, while a misunderstood term under combat conditions can cost precious minutes.

Solutions are currently being implemented to minimize such occurrences. Specifically, official NATO terminology standards are utilized, where each term holds a single, fixed meaning, a shift is underway from general English to specialized Military English courses for command staff and specialists, and qualified experts who understand the operational structures and concepts of both military systems are being engaged.

Thus, false friends can pose a risk in a military-technical context, which is why professional proficiency in English terminology is vital for ensuring safety and achieving successful cooperation.

УДК 81'255.4:355:477

Карамушка Микита Ігорович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

WORDS BORROWED FROM ENGLISH IN THE UKRAINIAN MILITARY LANGUAGE

In recent years, and particularly since the full-scale invasion, Ukrainian military vocabulary has been enriched with a host of new words from English. This is hardly surprising: Ukraine works closely with foreign partners, receives Western equipment and weaponry, and news about the war is translated daily from English-language sources – so new words simply cannot 'wait' for someone to come up with a suitable Ukrainian equivalent.

English terms are taking root in the Ukrainian language during martial law in several ways [1]. A word can be borrowed almost unchanged, translated in parts (calque) or rendered phonetically using letters (transliteration) [1]. For example, 'drone' in military reports has become 'bezpilotnyk' – this is a direct borrowing of the concept; 'cybersecurity' has become 'kybersebezpek' – this is a calque; and 'logistics' has become 'logistika' – this is a transliteration [1].

It is the military sphere that provides the greatest number of new loanwords, as the army is constantly in contact with foreign partners and acquires technology and methodologies that simply did not exist in the Ukrainian language before [1]. But there is also a problem: when words such as 'logistics' or 'cybersecurity' are used incorrectly or too loosely, it confuses people and hinders clear communication [1].

The emergence of new military terms during a full-scale war is mainly linked to drones, new types of weaponry and NATO standards [2]. Most of these words emerge precisely because the Armed Forces of Ukraine work closely with the

equipment and standards of partner countries – in other words, borrowing is not a whim here, but an almost inevitable consequence of such cooperation [2].

This process has its pros and cons. On the one hand, borrowing terms allows us to quickly name new things and keep Ukrainian military terminology in line with NATO standards [1]. On the other hand, if Anglicisms are overused, texts become incomprehensible to people who do not know English, and this poses a threat to the familiar, 'native' language [1].

In other words, English loanwords in Ukrainian military language are entirely natural given the close cooperation with partners. The key is to ensure that new words are introduced into the language thoughtfully and with a clear meaning, rather than haphazardly.

References:

1. Кучик Г. Б. Вплив воєнного стану на адаптацію англомовної термінології в Україні. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». 2024. Вип. 24(92). С. 8–16.

2. Rubashova L. The latest trends in development of the military terminology system in Ukraine. Languages and Cultures in Times of War: Collective monograph / ed. by H. Shumytska, A. Krouglov. Uzhhorod: Uzhhorod National University, 2025. pp. 79–106.

УДК 378.016:53

***Карпенко Олег Володимирович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

DEVELOPING COMPREHENSIVE SKILLS AND CONFIDENCE FOR TEACHING AVIATION PHYSICS IN ENGLISH LANGUAGE

Taking into account the time of Russian war against Ukraine and the entire democratic world, increasing efficiency of teaching pilots and engineering staff at Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University demands developing comprehensive skills and confidence for pedagogical staff of teaching university's subjects in the English language.

The issues for helping of the university pedagogical staff for development comprehensive skills and confidence for conducting professional subjects in the English language, for implementing combat equipment made in the NATO countries at the university educational process, improve both the practical and theoretical combat application of knowledge withing the education processes has been discussed in the presentation. It is useful to discuss the "teaching and learning simultaneous educational method" for the pedagogical staff involved in teaching cadets taking into consideration the requirements of the modern combat environment. This is the challenge of the university pedagogical staff to adapt the military education and training program to the modern war environment [1].

The learning often involves five levels, such as, conducting military education and training according to the NATO and ICAO standards, adaptation to the real combat situation, reflecting on that, for example using the "brain storm" practice, making conclusions from the reflections in format of the "problem-based learning" method.

Creating an experiential learning cycle the lector should implement "teaching and learning simultaneous educational method" for teaching aviation physics in English language. Moreover, it is important to distinguish between learning and teaching.

The discussing method involved experience learning cycles within the English language environment, creating multilevel educational foundation in the auditorium.

At Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University there is an experience of the military English language learning motivational technique when teaching fundamental academic disciplines at the Department of physics and radio electronics. For example, the aviation physics subject program has a well-documented pedagogical approach that is frequently used in the development of military educational and training courses for combat purposes. As prescribed by the instructional system development model, the aviation physics subject is based on objectives. There are both the aviation English language competence and professional, based on advanced knowledge of physics, objectives that state explicitly what cadets should be able to accomplish upon completing the aviation physics subject [2].

Thus, the actuality of the aviation physics subject is that it employs traditional methods of language teaching as well as more recently developed communicative approaches during the time of the war of Ukraine against russian aggression.

References:

1. Karpenko O.V. “Advanced aviation English language learning pilots by means of simulators”. VIII Всеукраїнська науково-практична інтернет – конференція “Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції” 26 лютого 2026. – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2026. – 102 С. .

2. Karpenko O., Nos A. Teaching Aviation English to Future Pilots. Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тренди: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 лютого 2022 року). Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,2022 С. 77–80. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/jspui/bitstream/ 123456789/19495/1/Mov_osv_konf-2022.pdf

UDC 378.147:811.111

Karpenko Olena Oleksiivna,
Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Kyiv

PLURILINGUAL AWARENESS AS A RESOURCE FOR TEACHING ENGLISH AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE

Teaching English as a second foreign language in higher education provides an opportunity to build on students' existing language knowledge and learning experience. Students who have already studied another foreign language have developed strategies for understanding unfamiliar structures, learning vocabulary and communicating in a new language. However, this experience does not always become an explicit part of classroom learning. Plurilingual awareness can help students recognise connections between the languages in their repertoire and use them more consciously when learning English.

The aim of this paper is to explore how plurilingual awareness can be fostered and used as a learning resource in teaching English as a second foreign language. The Common European Framework of Reference for Languages views plurilingual competence as an integrated repertoire of linguistic and cultural resources rather than a set of separate language systems [1]. In this context, plurilingual awareness can be understood as learners' ability to reflect on their existing language knowledge, notice relationships between languages and draw on this knowledge consciously when learning and using English. One practical way to foster plurilingual awareness is selective cross-linguistic comparison. Rather than comparing entire language systems, the teacher draws attention to specific features relevant to the learning objective. For example, when working with English expressions of time, students can consider how similar meanings are conveyed in languages they already know or are studying. They can identify similarities, formulate hypotheses and then examine English examples in context. The purpose is not to establish direct equivalence between languages, but to encourage

observation and conscious learning. Another approach is guided language observation. Before reading a text or completing a speaking task, students may identify familiar concepts, word-building patterns or ways of expressing ideas encountered in other languages and then examine how these meanings are conveyed in English. Such activities encourage learners to approach language as a system that can be explored rather than simply memorised [2].

For plurilingual awareness to support communicative development, reflection should be followed by actual language use. After a brief comparison or observation activity, students can apply their insights in pair discussions, information-gap or problem-solving tasks and short presentations. For example, after considering how different languages express preferences or opinions, students can use English to compare alternatives and explain their own choices. Thus, prior language knowledge becomes a starting point for communication rather than an end in itself. The teacher's role is to ensure that cross-linguistic work remains purposeful and appropriate to students' backgrounds. Since learners may have different levels of proficiency in the languages they know, activities should allow for individual contributions without requiring uniform knowledge. The teacher can provide examples or brief explanations when necessary while keeping English as the main language for subsequent communicative practice. Plurilingual awareness should not be equated with frequent translation or direct transfer of structures from one language to another. Cross-linguistic relationships may be useful but can also be partial or misleading. Their educational value lies in encouraging learners to observe, question and test their assumptions in context. In this way, reflection can become part of language learning while meaningful communication in English remains central.

To conclude, plurilingual awareness can serve as a resource in teaching English as a second foreign language. Selective cross-linguistic comparison, guided language observation and communicative follow-up activities provide practical ways of connecting students' previous language experience with new

learning needs. Further work may focus on developing and piloting such activities for different language combinations and proficiency levels.

References:

1. Council of Europe. (2020). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*. Council of Europe Publishing.

2. Cenoz, J., & Gorter, D. (2015). Towards a holistic approach in the study of multilingual education. *The Modern Language Journal*, *99*(3), 455–466.

УДК 811.161.2’373.45:355

Кирик Юлія Анатоліївна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

АНГЛІЦИЗМИ У ВІЙСЬКОВІЙ ЛЕКСИЦІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ТА МОВНА ІДЕНТИЧНІСТЬ

Однією з найбільш динамічних сфер оновлення української лексики є військова комунікація. Повномасштабна війна, розвиток військових технологій та міжнародне співробітництво активізували контакти української військової терміносистеми з англійською мовою. Унаслідок цього англіцизми активно функціонують у професійному мовленні, медійному дискурсі та суспільній комунікації.

За тематичним критерієм англіцизми у військовій лексиці можна поділити на кілька груп. До першої належать назви безпілотних систем і техніки: дрон, FPV-дрон, квадрокоптер; до другої – англомовні власні назви зразків озброєння та технологічних систем: Javelin, HIMARS, Bayraktar, Starlink. Окрему групу становлять лексеми на позначення професійної комунікації та підготовки: брифінг, дебрифінг, тренінг, апдейт. Частина таких одиниць уже адаптувалася до української мовної системи, про що свідчить їх функціонування в українських словотвірних моделях: брифінг – брифінговий, тренінг – тренінговий [3].

До професійної лексики, пов’язаної з тактикою та безпілотними системами, належать такі одиниці: таргет, сапорт, дроп, хантинг. Деякі з них функціонують як професіоналізми або військовий сленг, поширюючись через соціальні мережі та медіа. Важливим компонентом сучасної військової термінології є також англомовні абревіатури FPV (First Person View), UAV (Unmanned Aerial Vehicle), UGV (Unmanned Ground Vehicle), що

забезпечують компактність і міжнародну зрозумілість професійної комунікації [1].

Англіцизми різняться за ступенем мовної адаптації. Лексеми дрон, брифінг, дебрифінг, тренінг значною мірою інтегровані в українську мовну систему, тоді як FPV, UAV, UGV зберігають графічну форму англійських абревіатур. Водночас використання англіцизмів потребує врахування їхньої термінологічної усталеності та співвідношення з українськими відповідниками [2].

Отже, англіцизми є вагомим компонентом сучасної української військової лексики. Їх поширення відображає розвиток військових технологій та міжнародної професійної взаємодії, а мовна адаптація засвідчує здатність української мови інтегрувати іншомовні одиниці. Перспективним є дослідження нормативного статусу новітніх військових англіцизмів та їхнього функціонування в професійному й медійному дискурсі.

Список використаних джерел:

1. Алиєва А. Д., Бевзо Г. А., Поліщук О. С. Лексико-семантичні особливості англомовної військової термінології. Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки». 2022. Вип. 1. С. 120–125.
2. Беженар І., Кусик А. Комунікативно-прагматичний аспект функціонування сучасної української військової лексики та особливості її перекладу (на матеріалі газетних статей). Germanic Philology. Journal of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. 2023. № 846. С. 12–22. DOI: 10.31861/gph2023.846.12-22.
3. Полюжин І. М. Англізми в сучасній українській мові: перспективи входження й використання. Закарпатські філологічні студії. 2022. Вип. 42, т. 3. С. 257–261.

УДК 378.016:811

Кисельов Олександр Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE EVOLUTION OF ENGLISH MILITARY VOCABULARY IN THE CONTEXT OF MODERN WARFARE

The vocabulary used by armed forces changes together with the way wars are planned and conducted. English plays a major role in international military communication, particularly during cooperation between NATO members and partner forces. The appearance of digital battlefields, unmanned platforms, artificial intelligence, information activities, and operations conducted across several domains has therefore brought many new expressions into military English.

Earlier military terminology concentrated largely on operations on land, at sea, and in the air. Words such as “infantry,” “artillery,” “logistics,” “command and control,” and “air support” continue to describe fundamental military functions. However, contemporary forces also need terminology for technological and operational environments that were far less prominent in earlier conflicts.

A major change can be seen in terminology connected with cyberspace. Military and security communication now routinely uses expressions including “cyber defence,” “cyber attack,” “cyber security,” and “cyberspace.” NATO treats cyber threats as a developing element of the security environment. This vocabulary reflects the dependence of modern armed forces on digital networks, communications, and information systems.

Unmanned technology has also expanded the military lexicon. Terms such as “drone,” “unmanned aerial system” (UAS), and “remotely piloted aircraft” (RPA) are used to distinguish different types of remotely operated or unmanned platforms. Such systems can support observation, intelligence collection, targeting, and other missions, which has created a growing need for precise terminology around their use.

Contemporary conflicts have also encouraged terminology for situations in which military activity is combined with political, economic, informational, cyber, or other instruments. “Hybrid warfare” is a prominent example. NATO materials describe hybrid approaches as combinations of different capabilities, while also noting that the term itself does not have one universally accepted meaning. This illustrates why clear definitions are important when new military concepts enter professional communication.

“Multi-domain operations” is another important expression in present-day military English. It refers to the coordination of activity across land, maritime, air, space, and cyberspace. The concept places particular emphasis on combining effects, sharing information, synchronizing actions, and making decisions quickly instead of considering each operational environment in isolation.

Artificial intelligence is adding another layer to military terminology. Current discussions include “artificial intelligence,” “machine learning,” “autonomous systems,” “human in the loop,” and “human on the loop.” These expressions help describe how much responsibility remains with people when technological systems assist with analysis, control, or operational decisions.

The development of military English is not limited to creating new words. Existing terms can acquire broader or more specific meanings as doctrines and technologies change. For service members, translators, and interpreters, understanding the operational context is essential. Differences in doctrine, abbreviations, and terminology between armed forces can otherwise cause confusion during multinational cooperation.

In conclusion, modern warfare is continuously reshaping English military vocabulary. Established terms remain necessary, but they are now joined by terminology associated with cyber operations, unmanned systems, artificial intelligence, information activities, and multi-domain operations. Clear and consistently understood language is an important part of effective communication and cooperation between military professionals from different countries.

УДК 34:316.7](043.2)

Клименко Аріна Андріївна,
навчально-науковий інститут №5,
Харківський національний
університет внутрішніх справ,
Прозар Наталія Анатоліївна,
Харківський національний
університет внутрішніх справ,
м. Харків

ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

У сучасному професійному середовищі у юристів дедалі частіше виникає необхідність взаємодіяти з представниками різних культур, що може спричиняти складнощі у взаєморозумінні. Міжкультурна комунікація зумовлює потребу враховувати культурні особливості та мовні відмінності між людьми з різних країн, а тому формування навичок ефективної міжкультурної взаємодії є важливою складовою професійної підготовки майбутніх юристів.

Важливою проблемою міжкультурної комунікації у професійній діяльності юриста є мовні бар’єри, які можуть перешкоджати ефективному спілкуванню та взаєморозумінню між юристом і клієнтом. Водночас культурні відмінності, особливості сприйняття та використання юридичної термінології можуть ускладнювати обмін інформацією й впливати на встановлення довіри між учасниками комунікації.

Культурні відмінності можуть впливати не лише на спосіб спілкування, а й на те, як учасники комунікації сприймають та інтерпретують певну поведінку. Те, що в одній культурі вважається звичайною або прийнятною формою взаємодії, представник іншої культури може сприймати інакше через відмінність комунікативних норм та моделей поведінки.

У дослідженні Джудіт Т. Рейнольдс зазначено, що культурні відмінності можуть впливати на сприйняття учасниками комунікації одних і

тих самих моделей поведінки. У процесі юридичної консультації це може створювати додаткові труднощі у взаєморозумінні між юристом і клієнтом. У статті наголошується на важливості адаптації професійної комунікації до культурного та мовного контексту клієнта, що сприяє більш ефективному обміну інформацією та встановленню довіри. Для майбутніх юристів це визначає необхідність розвитку навичок міжкультурної комунікації як складової їхньої професійної компетентності [1, с. 91-115].

Проблема формування міжкультурної компетентності майбутніх юристів також розглядається у праці П. К. Тайті та Н. Бут, які наголошують на необхідності її включення до професійної юридичної освіти. На думку дослідників, майбутній юрист має усвідомлювати вплив власних культурних установок і неявних упереджень на сприйняття клієнта та професійну взаємодію з ним. Врахування культурних відмінностей під час підготовки фахівців сприяє розвитку здатності ефективно взаємодіяти з представниками різних культур і забезпечувати належне врахування їхніх потреб у процесі надання правничої допомоги [2, с. 825-827].

Таким чином, ефективна міжкультурна комунікація є важливою складовою професійної компетентності майбутнього юриста. Її формування сприяє подоланню мовних і культурних бар’єрів та забезпечує належну взаємодію з клієнтами, які мають різний культурний досвід.

Список використаних джерел:

1. Reynolds J. T. Stability and hybridity in refugee legal advice meetings: Discursive structure as a resource for lawyer–client intercultural communication. Journal of Applied Linguistics and Professional Practice. 2020. Vol. 15, No. 1. P. 91-115.

2. Phyllis C. Taite & Nicola "Nicky" Boothe, Teaching Cultural Competence in Law School Curricula: An Essential Step to Facilitate Diversity, Equity, & Inclusion in the Legal Profession, 2022 Utah L. Rev. 813 (2022)

УДК

Клімов Вадим Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

NNOVATIVE APPROACHES TO TEACHING ENGLISH FOR MILITARY SPECIALTIES

Modern military education requires the continuous improvement of foreign language training for future military professionals. In the context of international military cooperation, multinational exercises, and professional interaction with foreign military personnel, English proficiency is an important component of professional competence. Therefore, the implementation of innovative approaches to teaching English for Specific Purposes (ESP) is highly relevant for military education.

Unlike general English, **Military English** should be closely connected with the professional duties of military personnel. Future officers need to receive and transmit mission-critical information, work with military documentation, participate in briefings, deliver situation reports, and communicate effectively in multinational environments. Standardized language proficiency requirements, including STANAG 6001, emphasize the importance of practical language skills for military communication and interoperability [1].

One of the effective approaches is the use of **authentic military materials**, including operational reports, military documentation, briefings, professional texts, audio recordings, and video materials. Such resources help learners develop military vocabulary and acquire the ability to use English in realistic professional situations [2].

Another important approach is **scenario-based learning**. Learners can practise English through simulated military situations such as delivering a briefing, reporting the situation, transmitting operational information, discussing a course of action, or communicating during a multinational exercise. This approach combines

language training with the development of professional communication and decision-making skills.

The use of **digital technologies and artificial intelligence** also provides new opportunities for military language training. Online platforms, interactive exercises, multimedia resources, and AI-based tools can be used to practise military terminology, simulate professional dialogues, generate individualized tasks, and provide immediate feedback. These technologies can complement traditional classroom instruction and support more flexible and individualized learning.

Thus, modern English language training for military specialties should focus on a **practice-oriented and professionally focused approach**. The combination of authentic military materials, scenario-based learning, digital technologies, and artificial intelligence can contribute to the development of professional foreign language competence and prepare future officers for effective communication and cooperation in multinational military environments.

References:

1. NATO. *STANAG 6001: Language Proficiency Levels*. NATO Standardization Office.
2. NATO DEEP eAcademy. *English Language Training Enhancement Course (ELTEC)*. NATO Defence Education Enhancement Programme.
3. NATO. *Defence Education Enhancement Programme (DEEP)*.

УДК 378:811:004.91

***Ковальчук Влад Максимович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

THE UBIQUITOUS INTEGRATION OF THE ENGLISH LANGUAGE INTO EVERYDAY LIFE: TRENDS, DRIVERS, AND SOCIOLINGUISTIC IMPACTS

Nowadays, we can observe a phenomenon that affects virtually every single one of us on a daily basis: the way the English language has seamlessly woven itself into our everyday routines.

Think about your own morning routine. What language is your phone's operating system set to? When you open Instagram, TikTok, or YouTube, what language is the content you scroll through? For millions of non-native speakers around the globe, the answer is English. English has evolved from being an academic discipline or a career requirement into a natural, almost subconscious element of modern lifestyle, digital literacy, and self-expression.

Trends of modern life define this transformation. Young adults intentionally select English as their primary interface language for smartphones, laptops, and apps. They don't do this for study purposes; they do it because software terms often feel more concise and natural in English. The habit of waiting for dubbed movies or localized translations is fading. Youth prefer watching Netflix series, YouTube videos, and playing video games in original English audio with subtitles. In everyday texting and casual conversations, people frequently mix English expressions – like 'POV', 'cringe', 'make sense', or 'IMO'—directly into their native grammar. It's no longer viewed as 'showing off'; it's simply the fastest way to convey a specific vibe or meme culture.

There are three main catalysts that drive this rapid, worldwide shift. First of all, it is Global Internet and Social Media Culture. Algorithms on TikTok, X, and

Reddit don't respect geographical borders. English functions as the default lingua franca of internet culture, memes, and viral trends. Then, multiplayer games like Valorant, CS, or Fortnite that require real-time voice and text coordination among players from dozens of different countries. English here is the universal bridge for teamwork. And finally, the latest tech updates, scientific findings, entertainment news, and digital tools that appear first in English. Waiting for translation means falling behind, so people bypass localized media entirely.

All these factors have a great meaning for society and language. People acquire high-level English skills effortlessly through daily immersion, without grinding over grammar workbooks. It creates an immediate sense of connection to global communities, allowing young people to participate in international conversations seamlessly. Also, native languages absorb so many English loanwords that casual speech becomes a hybrid dialect (e.g., Spanglish, Denglish, or Surzhyk-English mixes). A cultural and linguistic gap opens up between younger, digitally integrated generations and older adults who do not navigate English-dominated digital spaces.

English is no longer just an external foreign language – it has achieved a status of sub-conscious ubiquity in our daily lives. It is an organic part of how we communicate, express our identity, and navigate the modern digital world.

Moving forward, the challenge won't be stopping this integration, but rather finding a balance where we can enjoy global digital fluency while preserving the richness of our native languages.

УДК 37.091.33:81'246.3

Ковзало Ілона Геннадіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

STEREOTYPING AND ITS OVERCOMING IN THE PROCESS OF LEARNING A SECOND FOREIGN LANGUAGE

Learning a second foreign language takes place under conditions in which the learner's linguistic consciousness has already formed not only the system of the native language but also a certain image of the culture of the first foreign language. This creates favourable ground for transferring already existing cultural perceptions onto a new, as yet unfamiliar linguacultural community, which makes stereotyping a particularly acute problem specifically in the didactics of a second foreign language.

A stereotype is defined as a schematised, emotionally coloured and stable perception of the representatives of a particular community, formed not on the basis of personal experience but under the influence of mediated sources — mass media, works of fiction, everyday accounts [1]. Stereotypes perform a function of cognitive simplification, yet in language learning they often lead to the unconscious transfer of features of one culture onto another, to false analogies, and to perceiving the "other" through the prism of already internalised clichés.

In the process of mastering a second foreign language, stereotyping manifests itself in two ways. First, there is interference of cultural images: the learner automatically attributes to speakers of the new language traits previously associated with the culture of the first foreign language. Second, there is excessive generalisation of isolated observations or media images to the level of a "typical" characteristic of an entire nation. Both mechanisms limit the ability to perceive the new culture objectively and complicate the formation of adequate communicative behaviour.

The consequences of unconscious stereotyping include distorted interpretation of the interlocutor's communicative signals, decreased motivation for deeper cultural

understanding, and, in certain cases, the emergence of communicative barriers and conflict situations during real intercultural interaction [2]. Overcoming stereotypes should therefore be regarded not as a side effect but as a deliberate objective of the educational process.

Effective ways of overcoming stereotyping include the systematic use of authentic materials that demonstrate the cultural diversity within the linguacultural community itself; comparative analysis of several cultures at once, which precludes the mechanical transfer of features from one culture to another; discussion and reflective tasks in which learners become aware of the origin of their own biases; and analysis of media representations aimed at developing critical thinking towards ready-made cultural images. An important role is also played by the teacher's personal stance, who models an unbiased attitude towards cultural otherness.

Thus, stereotyping is a natural yet manageable phenomenon in the process of learning a second foreign language. Purposeful methodological intervention – from the selection of authentic materials to the organisation of reflective dialogue – makes it possible to transform stereotypical perception into a conscious and tolerant understanding of cultural diversity.

References:

1. Popovych M. M. Fundamentals of Intercultural Communication: study guide / comp. by M. M. Popovych. Chernivtsi : Chernivtsi National University, 2012. - 160 p.

2. Rebrii I. M. Fundamentals of Interlingual and Intercultural Communication: lecture notes for Master's degree students. Kharkiv : KhNUPS, 2019. - 91 p.

УДК 811.161.2'373.46:004

Колеснік Євген Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSFORMATION OF PROFESSIONAL JARGON AND SLANG IN THE SPEECH OF IT AND TECHNICAL SPECIALISTS

The rapid development of information technology and the spread of remote work have given rise to a distinctive speech environment in which professional vocabulary is closely intertwined with jargon and slang. The language of IT and technical specialists is a dynamic subsystem that responds sensitively to globalisation, the influence of English and changing language norms, and therefore requires constant linguistic study.

The distinction between professional terms, jargon and slang is traditionally drawn by sphere of use and stylistic colouring: a term is a normative unit of scientific and official discourse, jargon serves communication within a narrow professional group, while slang has a broader expressive function and often extends beyond the professional environment [1]. In the speech of IT specialists, however, these boundaries are fluid: units that first functioned as informal ones gradually acquire the status of generally accepted professional designations.

The main ways of replenishing professional jargon are borrowing from English and adapting the borrowings to the Ukrainian language system. Hybrid formations, in which an English stem combines with Ukrainian affixes, are particularly telling: deployity (to deploy), debazhyty (to debug), komityty (to commit), pushyty (to push), as well as nouns such as "bah" (bug) and "ficha" (feature). Alongside these, semantic reinterpretations of common words are active – "kostyl" (lit. "crutch") for a temporary technical workaround, "velosyped" (lit. "bicycle") for a self-made implementation of an existing tool, "lezhyt" (lit. "is lying") for a system failure – as are abbreviations that save time in working communication.

The transformation of IT jargon is also seen in changes to its sources and normative status. Under the influence of social processes in recent years, there is a tendency to displace Russianisms and calques from Russian and to seek Ukrainian equivalents for established borrowings. At the same time, some jargon units that arose as informal ones move into the category of terms and are recorded in dictionaries, while others lose relevance along with the technologies they named [2].

The use of jargon and slang performs a dual function in a professional group. On the one hand, it increases communication efficiency, ensures concision and precision of expression, and helps to shape corporate identity. On the other hand, excessive use of informal vocabulary creates a barrier for outsiders, complicates interaction between specialists from different fields, and causes difficulties in translation and in teaching a foreign language for specific purposes.

Thus, the transformation of professional jargon and slang in the speech of IT and technical specialists is a natural result of linguistic adaptation to a rapidly changing technological environment. Taking these processes into account is necessary both for the lexicographic recording of new units and for linguodidactics, in particular in preparing future specialists for professional communication.

References:

1. Stavytska L. Argot, Jargon, Slang: Social Differentiation of the Ukrainian Language. Kyiv : Krytyka, 2005. - 464 p.

2. Stavytska L. Ukrainian Jargon Dictionary. Kyiv : Krytyka, 2005. - 496 p.

УДК 811.111:004.738.5

Колеснікова Анна Максимівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

BENEFITS OF THE BBC'S 'LEARNING ENGLISH' APP

Nowadays, English proficiency is more crucial than ever. It is the language of international communication, international business and finance, the Internet, and increasingly science. Most information on the Internet is in English, so learning it allows you to access a vast amount of information.

Amongst English language learners, *BBC Learning English* is a brilliant resource with lots of great content. It includes brief audio lectures, video clips, and short articles on daily living and current affairs. The best part of the BBC is that you can hear native speakers with perfect pronunciation, and it is 100% free. From the stories, you learn real, everyday words and authentic sentences. But it has a few drawbacks: it requires a lot of self-discipline since it doesn't send you daily reminders or track your progress. This app is not very interactive and has no games, unlike, for example, *Duolingo*, which is one of the world's most popular digital learning platforms that turns learning English into a fun, game-like experience. It is excellent for total beginners to learn basic vocabulary and grammar, and to develop a daily study habit. However, some of its sentences can sound a bit unnatural, and it doesn't do a very good job of teaching authentic conversation.

BBC Learning English and *Duolingo* have completely different aims (hence the difference in price). *BBC Learning English* is far superior for genuine communication, as it offers more interesting content, more authentic listening practice, and straightforward grammar explanations. *Duolingo* is great for beginners to learn the basics and develop a study habit. So, *BBC Learning English* is a much better option if you want to improve your listening skills and speak like real people, so using both will get you the best results.

УДК 378.016:811

Коннов Ілля Євгенович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERCULTURAL COMMUNICATION DURING INTERFLEX

Taking into consideration modern trends in developing language skills for military personnel significant attention is drawn to interoperability of our troops with our NATO partners. At the same time the important element of successful communication is cultural exchange in the process of completing the required missions. As it was highlighted in the modern researches in teaching languages by D. Brown that a foreign language is also a complicated system of cultural traditions, values, ways of thinking, feelings and actions. [1]

INTERFLEX is an international mission which takes place at the territory of Great Britain. Our business trip was in August 2025 and was connected with providing linguistic support for Ukrainian personnel. The peculiarities of the mission were influenced by intercultural communication with the instructors from our partner-countries. This time our students had an opportunity to work with instructors from Sweden and experienced significant influence of Swedish military and social culture on the overall way of professional and interpersonal communicating.

We have considered that the specific aspects of Swedish culture fundamentally influenced the methods of communication between Ukrainian personnel and Swedish instructors. Swedish military culture is deeply rooted in the concepts of egalitarianism, transparency, and consensus-based decision-making. In communication, Swedish instructors demonstrated an exceptionally low power distance, which manifested as an open, flat-structured, and highly collaborative approach. They draw considerable attention to ensuring that every soldier feels respected, trusted, and psychologically secure during high-intensity training. This approach greatly facilitated mutual trust and enhanced the speed of tactical

knowledge transfer despite the existing language barriers.In the Swedish instructional framework, it is crucial to provide a highly organized yet non-authoritarian learning environment. Although the Swedish communication style is initially perceived as highly casual due to their friendly demeanor, they maintain strict, uncompromising standards regarding operational safety, timeline management, and professional execution of exercises.

They are well-organized, highly punctual, and precise in their technical explanations, yet they display a refined sense of humor and directness that matches Ukrainian cultural traditions. To sum up, these unique communication characteristics are closely connected with Sweden's historical geopolitical stance, their specific Nordic social model, and their recent strategic integration into the collective defense systems of partner-countries.

References:

1. Brown, H. D. Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy. Third Edition, 2007. 569 p.

УДК 811.111:004.738.5

Корній Олег Сергійович,
Броншвагер Володимир Володимирович,
Примаченко Артем Олегович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

COMPARATIVE ANALYSIS OF LINGVIST AND CLOZEMASTER APPLICATIONS FOR ENGLISH LANGUAGE LEARNING

Learning English is very useful in the modern world. It is one of the most widely used languages for international communication, education, travel, and professional development. Knowledge of English allows people to communicate with foreigners, understand information on the Internet, watch films, and read books in the original language. It can also create more opportunities to study and find a future job. Therefore, learning English is an important skill for both students and adults.

There are many online applications that can help people improve their English. Two less popular but useful applications are Lingvist and Clozemaster. Both applications use modern methods and interactive exercises, but we would choose Lingvist as the better option. Lingvist focuses on learning vocabulary through context and uses a personalized learning system. The application adapts the difficulty of exercises to the user's level and helps concentrate on words that need more practice. Clozemaster is also useful because it teaches vocabulary through sentences and different language exercises. However, Lingvist is more convenient for systematic vocabulary development because its lessons are more personalized and easier to follow. For this reason, we consider Lingvist a better choice for learners who want to improve their English step by step.

Learning English can be useful in many different ways, and there is no single perfect method for everyone. Some people prefer mobile applications, while others learn through books, films, music, conversations, or online courses. The most important thing is to practice regularly and choose methods that make learning interesting and comfortable. Online applications can make this process easier because they allow learners to study almost anywhere and at any time. In my opinion, combining several methods can give the best results. The main goal is not only to memorize new words, but also to learn how to use English confidently in real-life situations.

УДК 378.016:811

Коростильов Микола,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

OVERCOMING LANGUAGE BARRIERS IN THE OPERATION INTERFLEX

Given the intensity of international military cooperation and the need to adapt to NATO standards, studying the effectiveness of training programs for Ukrainian military personnel within the multinational Operation Interflex in the UK is extremely important. Focusing on analyzing the training experience under this initiative allows for assessing the program's impact on professional skills, weapons proficiency, tactical flexibility, and psychological resilience.

Analyzing final performance reports, which include assessments of marksmanship, combat medicine, urban operations, and explosive ordnance awareness, allowed us to examine the experience in detail and draw conclusions about the program's overall practical effectiveness. Special attention is paid to developing skills under high-intensity conditions, mastering modern tactical procedures, and overcoming language barriers through bilingual instruction and professional interpreters.

During the program, Ukrainian trainees successfully mastered modern infantry tactics, demonstrating flexibility, high motivation, and a mature approach. In particular, they effectively adopted the concept of Mission Command, enabling junior leaders to make independent decisions in dynamic combat environments. By the end of the course, they fully realized that small-unit cohesion and continuous communication on the battlefield are essential for successful mission execution.

Despite the condensed training timeline and varying levels of prior experience, trainees showed impressive growth in individual combat proficiency. This is confirmed by the consistent improvement in marksmanship scores, faster

delivery of casualty care under fire, and the reduction of tactical errors during final field exercises. This experience proved that strict discipline and mastering core skills to automaticity significantly enhance unit survivability.

An integral part of Operation Interflex was also professional and cultural integration. Ukrainian personnel successfully adapted to NATO procedures while actively sharing their own unique battlefield insights, fostering mutual trust and enhancing the overall training experience for partner-nation instructors.

The way real battlefield updates got folded into the training kept things from going stale. Instructors from partner countries shifted the exercises around to cover drone threats and electronic warfare along with holding defensive positions. That kind of adjustment gave soldiers skills they could actually use right away in heavy fighting.

Mental preparation came up a lot too. Trainees dealt with stressful mock scenarios and long operations that included mass casualty drills. It seems this built some resilience so decisions stayed sharper even when people were exhausted. I think that part gets overlooked sometimes.

Interflex is a highly effective tool for developing core combat competencies. The training not only contributed to enhancing tactical, medical, and marksmanship skills but also helped establish strong bonds with international partners and promote interoperability between the Armed Forces of Ukraine and NATO member states. This experience represents a vital contribution to Ukraine's defense capacity and the ongoing modernization of its military capabilities.

УДК 378.016:811

Короць Василь Анатолійович,
Мірошніченко Кирило Олексійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERCULTURAL COMMUNICATION DURING INTERNATIONAL MILITARY TRAINING IN GERMANY

International military cooperation serves as a critical mechanism for elevating the professional competencies of Ukrainian military personnel and facilitating the integration of advanced Western weapon systems. A prominent example of this strategic partnership is a ten-week specialized training mission in Germany, initiated on June 3. During this deployment, the Ukrainian detachment was stationed in Weissensee, with the primary instructional and practical phases conducted at the facilities of KNDS Deutschland.

The core objective of the curriculum focused on the tactical and technical specifications, operational employment, and maintenance protocols of the Gepard 1A2 self-propelled anti-aircraft gun system. This targeted educational initiative significantly reinforces tactical proficiency at the operator level while bolstering Ukraine's institutional air defense capabilities against contemporary asymmetric and conventional threats.

Beyond the acquisition of tactical proficiency, multinational military programs serve as a critical venue for developing interoperability and cross-cultural communication competence among allied forces. During the training deployment in Germany, the direct interaction between Ukrainian personnel and German instructional staff underscored the vital role of effective communication within a multinational defense framework. In the initial phases of the curriculum, instructional delivery and the transmission of complex technical data regarding the Gepard 1A2 system relied heavily on professional linguistic interpretation. This structured approach was essential for mitigating errors during high-precision

technical briefings and procedural drills. However, prolonged operational immersion facilitated incremental language acquisition, enabling Ukrainian personnel to internalize core German military terminology and adapt to the international training environment. The pedagogical efficacy of the mission was further enhanced by the adaptive methodologies employed by the German instructors. Demonstrating professional patience, instructors utilized multimodal teaching strategies, seamlessly transitioning from theoretical lectures to hands-on, practical demonstrations directly on the hardware when conceptual barriers arose. This dual-method approach effectively neutralized the language barrier, optimizing knowledge retention and operational readiness.

Ultimately, this bilateral engagement demonstrates that successful international military integration depends on mutual respect, pedagogical flexibility, and communicative adaptability, thereby strengthening the long-term capacity for combined joint operations.

УДК 81

Корчма Поліна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

PROBLEMS OF INTERLINGUAL COMMUNICATION WITHIN THE FRAMEWORK OF LINGUISTIC SUPPORT IN GREAT BRITAIN

In the context of the Russian-Ukrainian war and international cooperation with partner countries, as well as the training of Ukrainian specialists abroad, the issue of effective linguistic support acquires particular relevance. Practical experience of staying in Great Britain for the purpose of providing linguistic support allows for the identification of a number of specific problems of interlingual communication that arise during direct interaction with native speakers.

The first and most significant problem is the phonetic and dialectal variability of the English language. Despite a high level of proficiency in standardised English (Received Pronunciation), during actual communication participants encounter a diversity of regional accents (for example, Scottish, Welsh, Scouse, or Cockney). This considerably complicates interpretation and requires the linguist to devote additional time to adapting to the pronunciation peculiarities of British instructors and colleagues.

The second substantial problem is terminological inconsistency and the use of professional slang. Highly specialised vocabulary, abbreviations, and acronyms actively employed by British specialists do not always have exact equivalents in the Ukrainian language. Furthermore, informal professional slang is often absent from classical dictionaries, which compels the linguistic support specialist to resort to descriptive translation or to clarify meaning directly in the course of communication, thereby affecting the pace of information transfer.

The third aspect is sociocultural barriers and differences in communicative styles. The British communication style is characterised by a high degree of indirectness, hedging of categorical statements, and a specific sense of humour [2]. In situations requiring rapid and clear decisions, such a manner may be interpreted by Ukrainian recipients as uncertainty or a lack of clear instruction, which creates a risk of misunderstandings.

Consequently, effective linguistic support in Great Britain requires not only profound knowledge of the lexical and grammatical foundation but also serious sociocultural, dialectological, and psychological preparation. Overcoming the aforementioned problems is possible through the creation of up-to-date specialised glossaries that include professional slang, as well as the prior familiarisation of interpreters with the phonetic peculiarities of the region of deployment.

УДК 378.147:811.111

Корчук Микита Андрійович,
ІРВіА НА СВ,
Чернецька Світлана Богданівна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

МОБІЛЬНЕ МІКРОНАВЧАННЯ У САМОСТІЙНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ КУРСАНТІВ ІРВіА

Самостійна англомовна підготовка курсантів ІРВіА має бути регулярною, професійно орієнтованою та сумісною з напруженим розкладом. Сам факт використання смартфона не гарантує результату: випадковий перегляд відео або механічний вибір відповіді створює лише відчуття активності. Тому актуальним є мікронавчання — послідовність коротких завершених вправ із конкретною метою, власним мовленням і запланованим повторенням. Метою роботи є обґрунтування структури мобільного мікроциклу для самостійної англомовної підготовки курсантів. Використано аналіз джерел, педагогічне моделювання та зіставлення цифрових завдань із мовленнєвими діями [1, с. 115–125].

Пропонується п’ятихвилинний цикл «побачити – пригадати – сказати – перевірити – повернутися»: курсант отримує термін або аудіофрагмент, відтворює значення, записує коротке висловлювання, звіряє його з ключем і через певний час виконує завдання в іншому контексті. Для теми «Briefing» це може бути слухання повідомлення з фіксацією часу, місця та дії, а потім його усне передавання іншому адресатові. Щонайменше половина вправ має вимагати власного мовлення, адже тест із варіантами його не замінює [2, с. 269–278].

У військовому закладі освіти необхідно враховувати безпеку даних і режим використання пристроїв. У мобільні сервіси не вводяться реальні позивні, координати, маршрути, відомості про особовий склад чи службові документи; приклади мають бути відкритими, вигаданими або знеособленими.

За обмеженого доступу до мережі матеріали слід готувати для офлайн-роботи. Корисним є правило «одна сесія – одна дія», а контроль не варто зводити до кількості відкритих уроків чи часу перед екраном. Раз на тиждень курсант виконує інтегроване завдання без підказок, за яким оцінюються точність ключових даних, доречність професійної лексики та зрозумілість мовлення [3, с. 1091–1099].

Викладач проєктує маршрут, встановлює критерії та надає короткий зворотний зв’язок за типовими труднощами. Тижневий мікрокурс будується навколо однієї ситуації: від уведення термінів – до їх розпізнавання в аудіо, використання у власній репліці, виправлення неточного тексту та інтегрованого завдання. Технологія має залишатися підпорядкованою мовній дії, а мікронавчання – доповнювати, не замінюючи живу взаємодію з викладачем і групою. Отже, модель корисна тоді, коли підтримує відтворення, коротке власне мовлення, перевірку й повторення. Перспективним є створення кафедрального набору безпечних офлайн-вправ тривалістю п’ять–сім хвилин для тем курсу та різних рівнів підготовки.

Список використаних джерел:

1. Maiier N. V., Yukhymenko V. O. Mobile technologies in professionally oriented English speech interaction competence. Information Technologies and Learning Tools. 2022. Vol. 88, No. 2. P. 115–125.

2. Nikou S. A., Economides A. A. Mobile-based micro-learning and assessment. Journal of Computer Assisted Learning. 2018. Vol. 34, No. 3. P. 269–278.

3. Klimova B. Mobile phones and smartphone apps for teaching English as a foreign language. Education and Information Technologies. 2018. Vol. 23. P. 1091–1099.

УДК811.111'276.6:355

Костюк Марина Іванівна
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків

ПОДОЛАННЯ ЯВИЩА ПОЛІСЕМІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ КУРСАНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

Сучасний вектор розвитку сектору безпеки та оборони України вимагає від майбутніх офіцерів якісного володіння професійною англійською мовою. Насамперед це пов’язано з необхідністю вільного розуміння стандартів НАТО та сумісності під час спільних операцій чи міжнародних місій. Разом із тим, практика викладання показує, що на шляху засвоєння військової термінології у курсантів виникає чимало труднощів. Однією з найсерйозніших лінгвістичних проблем стає полісемія, тобто багатозначність слів, які у цивільному та військовому середовищі мають зовсім різний зміст. У цих тезах ми спробуємо окреслити природу таких труднощів та запропонувати кілька практичних кроків для їх вирішення на заняттях.

Головна підступність професійної полісемії полягає у виникненні так званого ефекту «хибних друзів перекладача». Коли курсант має солідну базу загальної англійської мови (General English), він підсвідомо перекладає терміни через їхнє первинне, побутове значення. У реальних умовах служби, під час тактичних навчань чи радіообміну, подібна плутанина може повністю викривити зміст наказу старшого начальника.

На основі досвіду роботи з аудиторією можна виділити кілька типових прикладів лексичних омонімів та багатозначних слів, які найчастіше збивають курсантів із пантелику:

• **Theater:** якщо в повсякденному житті це культурна установа (театр), то у військовій справі термін вживається виключно як *«театр воєнних дій»*(географічна зона бойової операції).

• **Battery:** звичний переклад «батарейка» або «акумулятор» у підрозділах артилерії чи протиповітряної оборони моментально трансформується у вогневу одиницю — *«артилерійську батарею»*.

• **Engagement:** цивільна людина сприйме це як «заручини» чи «ділову зустріч», проте для військового це означає *«вступ у вогневий контакт»* або безпосереднє *«ураження цілі»*.

• **Clear:** у базовому словнику це «чистий» або «прозорий». Натомість в авіаційному радіообміні слово виступає чіткою командою *«дозволяю»*(наприклад, *cleared to land*), а в ході штурмових дій піхоти – наказом *«зачистити будівлю»* чи окрему ділянку місцевості від ворога.

Для того, щоб навчити майбутніх офіцерів швидко розмежовувати ці значення, класичного зазубрювання слів зі словника сьогодні замало. На нашу думку, викладачам варто впроваджувати такі методичні прийоми:

1. **Пріоритет контексту (контекстуальний аналіз):** Слід формувати у курсантів звичку оцінювати слово лише крізь призму конкретної ситуації (наприклад, у межах тем «Зв'язок», «Тактика» чи «Тилове забезпечення»).

2. **Складання авторських глосаріїв:** Хороші результати дає ведення порівняльних таблиць, де в одному стовпчику фіксується загальне значення слова, а в іншому – його суворе військово-спеціальне трактування.

3. **Аналіз реальних помилок (Case Study):** Розбір практичних ситуацій та звітів з міжнародних навчань, де лінгвістична двозначність заважала чіткій взаємодії між підрозділами різних країн.

4. **Вправи на швидке перемикання:** Короткі інтерактивні завдання, де курсантам пропонують за хвилину скласти два абсолютно різні речення з одним і тим самим словом — побутове та суто службове.

Підсумовуючи, зазначимо, що явище полісемії є серйозним лінгвістичним викликом для сучасної військової освіти. Проте правильний фокус на контексті та відмова від шаблонів під час занять допомагають вирішити цю проблему. Використання інтерактивних методів навчання та

порівняльних глосаріїв дозволить курсантам ВВНЗ мислити більш гнучко, що допоможе їм уникати помилок у майбутній професійній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Коротка А. В. Особливості перекладу військової термінології НАТО. Київ, 2021. 45 с.

2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової та технічної літератури. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.

УДК 811.111'276.6:355

Костюк Марина Іванівна,
Мікаєлян Вікторія Василівна,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ТА ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПОЛІСЕМІЇ У ВІЙСЬКОВІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Сучасний вектор модернізації сектору безпеки і оборони України диктує суворі вимоги до якості іншомовної підготовки майбутніх офіцерів. Центральне місце у цьому процесі посідає впевнене володіння професійною військовою термінологією, що є базовою умовою для інтеграції у євроатлантичний безпековий простір, автентичного розуміння стандартів НАТО та забезпечення оперативної сумісності під час спільних міжнародних місій і навчань. Водночас практичний досвід свідчить, що засвоєння мілітарного лексичного субстрату супроводжується значними психолінгвістичними труднощами. Серед них найбільш деструктивним чинником виступає міжсистемна полісемія – явище, за якого загальновживані слова в межах специфічного військового дискурсу набувають кардинально іншого, суворо обмеженого і спеціалізованого семантичного змісту. Дослідження лінгводидактичної природи цих труднощів є першочерговим кроком для оптимізації освітнього процесу у військових закладах вищої освіти.

Головна підступність професійної багатозначності полягає у виникненні стійкого ефекту «хибних друзів перекладача». Курсанти, які володіють солідною базою загальної англійської мови (General English), підсвідомо схильні інтерпретувати спеціальні терміни через їхнє первинне, побутове значення. В умовах реальної бойової служби, оперативного планування чи ведення радіообміну подібна інтерференція смислів створює серйозні ризики, адже вона здатна повністю викривити або деформувати

зміст бойового наказу старшого начальника. Семантичний зсув призводить до когнітивного дисонансу, коли знайома лексична одиниця вимагає абсолютно нового понятійного наповнення, не пов'язаного із цивільним досвідом індивіда.

Яскравим прикладом такого зсуву є термін 'Theater', який у повсякденній комунікації позначає культурну установу, проте у мілітарній сфері функціонує виключно як «театр воєнних дій» – конкретна географічна зона бойової операції. Аналогічно, лексема 'Battery' з побутового контексту («акумулятор» або «батарейка») в артилерійських підрозділах та силах протиповітряної оборони моментально трансформується у базову вогневу тактичну одиницю – «артилерійську батарею». Таким чином, подолання мовної інтерференції вимагає руйнування первинних мовних шаблонів та формування у майбутніх офіцерів стійких гнучких когнітивних зв'язків, адаптованих до професійного середовища [1].

Підсумовуючи, зазначимо, що явище полісемії є фундаментальним лінгвістичним викликом для сучасної військової освіти. Успішне вирішення цієї проблеми лежить у площині глибокого розуміння психолінгвістичних механізмів трансформації значень слів. Формування гнучкого професійного мислення та відмова від ментальних шаблонів під час перекладу дозволить майбутнім офіцерам уникати критичних комунікативних помилок у службовій діяльності [2].

Список використаних джерел:

1. Коротка А. В. Особливості перекладу військової термінології НАТО. Київ, 2021. 45 с.

2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової та технічної літератури. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.

УДК 004.056: 81’322

Котов Вячеслав Володимирович,
Харківський національний університет внутрішніх справ
м. Харків

RECURSIVE SHADOWS: THE SELF-REPLICATING LOOPS OF MODERN CYBERCRIME

Modern cybercrime is no longer a series of isolated attacks but has evolved into a self-sustaining system. Stolen data serves as the basis for new breaches; the proceeds from these breaches fund the development of new tools; and these tools, in turn, generate further stolen data. Europol explicitly describes this scheme: in its ‘Threat Assessment on Organized Cybercrime for 2025’, data is regarded simultaneously as a target, a means and a commodity within the ‘crime-as-a-service’ (CaaS) economy [1]. The metaphor of *‘recursive shadows’* aptly captures this characteristic: every criminal operation casts a shadow that becomes the raw material for the next cycle of the same process.

The first cycle is the credential theft cycle. The information-stealing programme collects usernames, session cookies and crypto-wallet details from the infected host; this collected data is sold to an initial access broker, who in turn sells the access to a partner using ransomware; ultimately, the partner steals a new set of credentials, which ends up back on the same market.

The second cycle is a service-based model in which the criminal capabilities are not owned by the operator but are leased. ‘Ransomware-as-a-Service’ and ‘Phishing-as-a-Service’ platforms lower the barrier to entry to such an extent that technical expertise is no longer a prerequisite for carrying out a complex campaign.

The third cycle is the monetisation cycle, in which, through linguistic and psychological manipulation, access is converted into money, and money is in turn converted back into infrastructure.

This has three implications for the defence system. Firstly, the disruption of a single node does not break the cycle; for example, Operation ‘Radamantis’ took the servers offline, but the demand they were serving remained and was redirected. Secondly, as each iteration begins with a human decision to press a button, linguistic competence – the ability to recognise stylistic anomalies, artificial

urgency and non-standard or machine-generated phrasing – has become a technical means of security control rather than a soft skill. Thirdly, assessment must be cycle-oriented: metrics such as the rate of credential reuse and the time to revocation characterise the state of the cycle, whilst the number of incidents describes only its visible surface.

The term *'recursion'*, as used here, is not a loanword from computer science, but refers to a principle that has long been studied in linguistics. In generative grammar, recursion allows a finite set of rules to generate an infinite variety of sentences, where one sentence is nested within another without any fixed upper limit. Phishing messages exploit precisely this ability: the lure combines references to authorities, markers of urgency and polite phrases, each of which is borrowed from authentic speech patterns that criminals or artificial intelligence recursively replicate across different languages [2]. The pattern that allows a person to reuse a grammatical structure endlessly enables artificial intelligence to generate an unlimited number of structurally identical lures – which is precisely why the analysis of speech style becomes a means of detection, rather than merely a technical indicator.

In conclusion, it should be noted that modern cybercrime is best modelled not as a chain with a beginning and an end, but as a set of interrelated recursive processes in which the result is reinvested as input data. Countermeasures targeting individual elements – such as a server, a virus strain or a domain – interrupt the iteration, whilst countermeasures that increase the cost of reinvestment – such as promoting good account security practices, rapid account suspension, blocking money-laundering channels and training people to recognise threats – are aimed at the recursion itself.

References:

1. Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2025. "Steal, deal and repeat: how cybercriminals trade and exploit your data". Europol, 2025. URL: https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Steal-deal-repeat-IOCTA_2025.pdf (дата звернення: 15.09.2026).

2. Hauser M. D., Chomsky N., Fitch W. T. The Faculty of Language: What Is It, Who Has It, and How Did It Evolve? Science. 2002. Vol. 298, Issue 5598. P. 1569–1579. URL: https://www.science.org/doi/10.1126/science.298.5598.1569 (дата звернення: 15.09.2026).

УДК 378.147:811.111:355.23

Коцюба Тетяна Михайлівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ

Викладання англійської мови для спеціальних цілей у військовій освіті орієнтоване на сформовану здатність діяти мовними засобами у професійних ситуаціях. Для військових курсантів важливими є сприймання службово значущої інформації, точне передавання повідомлень, участь у брифінгах і професійних обговореннях, робота з англомовними документами та взаємодія у багатонаціональному середовищі. Тому сучасний курс English for Military Purposes виходить за межі засвоєння військової термінології та передбачає інтеграцію мовної, професійної, комунікативної й міжкультурної підготовки. Базовим орієнтиром такого навчання залишається STANAG 6001, у межах якого мовна підготовка оцінюється за чотирма видами мовленнєвої діяльності: аудіюванням, говорінням, читанням і письмом [1]. Практичне значення стандарту полягає в уніфікованому описі рівнів мовної компетентності та можливості співвідносити навчальні результати з професійними вимогами. Водночас підготовка курсантів має бути спрямована на виконання комунікативних завдань, а не лише на відпрацювання тестових форматів. Огляд тридцятирічного масиву досліджень Military English засвідчив посилення уваги до професійних контекстів, потреб військовослужбовців та міжкультурної взаємодії [2].

Першим актуальним напрямом є побудова змісту курсу на основі аналізу професійних мовних потреб. До навчальних ситуацій доцільно включати підготовку й проведення короткого брифінгу, уточнення отриманої інформації, опис місцевості та обстановки, представлення результатів роботи підрозділу, складання коротких повідомлень і звітів, роботу з

інструктивними матеріалами. Лексика та граматика в такій моделі засвоюються у зв'язку з конкретною мовленнєвою дією. Це підвищує функціональність мовної підготовки та дає змогу курсантові розуміти, для якого професійного завдання потрібна відповідна мовна одиниця. Другим напрямом є Task-Based Language Teaching і сценарне навчання. Заняття може будуватися навколо професійно наближеної ситуації, яка потребує аналізу інформації, її усного або письмового передавання, взаємного уточнення та прийняття комунікативного рішення. У такому форматі одночасно розвиваються швидкість мовленнєвої реакції, точність, здатність виділяти головне та контролювати зрозумілість повідомлення. У сучасних працях з військової мовної освіти перспективним вважається інтегроване використання TBLT і Content and Language Integrated Learning, за якого англійська мова використовується як засіб опрацювання професійного змісту [3].

Інтеграція професійного змісту потребує методично виваженого співвідношення фахового матеріалу та мовних завдань. D. Nilsson і S. Lundqvist, аналізуючи CLIL у військовій вищій освіті, вказали на труднощі, пов'язані з мовною складністю навчального матеріалу та узгодженням предметних і мовних цілей [4]. Тому доцільною є поетапна побудова заняття: актуалізація ключової термінології, робота з професійним матеріалом англійською мовою, виконання сценарного завдання та мовна рефлексія. Така структура підтримує змістову насиченість курсу і водночас зберігає керованість мовного розвитку. Третім напрямом є розвиток комунікації у багатонаціональному середовищі. Курсантові потрібні вміння сприймати різні варіанти англійської вимови, перефразовувати складне повідомлення, перепитувати, підтверджувати правильність розуміння та використовувати однозначні формулювання. Для цього доцільно залучати автентичні аудіо- й відеоматеріали, рольові ситуації, групові обговорення та завдання на міжкультурне посередництво. Цифрові технології розширюють можливості такої практики завдяки інтерактивним тренажерам, онлайн-тестуванню,

корпусам професійної лексики та персоналізованому зворотному зв'язку. Дослідження O. Sovhar підтверджує значення інформаційно-комунікаційних технологій для формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів [5].

Отже, актуальні напрями викладання англійської мови для військових спеціальних цілей пов'язані з переходом до компетентнісної та діяльнісної моделі. Її складовими є орієнтація на STANAG 6001, аналіз професійних потреб, сценарне навчання, інтеграція TBLT і CLIL, автентичні матеріали, міжкультурна комунікація та обґрунтоване використання цифрових технологій. У такій системі англійська мова функціонує як практичний інструмент професійної діяльності, а результат навчання визначається здатністю курсанта точно, зрозуміло й доречно використовувати її у типових ситуаціях майбутньої служби.

Список використаних джерел:

1. Bureau for International Language Co-ordination. STANAG 6001 Edition 5: Language Proficiency Levels. NATO, 2019.

2. Siegel A., Vance M., Nilsson D. Military English language education: a scoping review of 30 years of research. Innovation in Language Learning and Teaching. 2025. Vol. 19(5). P. 433–451. DOI: 10.1080/17501229.2024.2370986.

3. Суслов В. В. Інтегроване впровадження CLIL і TBLT у підготовці військових фахівців: закордонний досвід та можливості для національної військової освіти. Військова освіта. 2025. № 51. С. 196–210. DOI: 10.33099/2617-1783/2025-51/196-210.

4. Nilsson D., Lundqvist S. Identifying weaknesses of CLIL in the military higher education classroom. The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes. 2022. Vol. 10(2). P. 217–243. DOI: 10.22190/JTESAP2202217N.

5. Sovhar O. Forming Foreign Language Communicative Competence of Future Ukrainian Armed Forces Officers by Means of Information and Communication Technologies. Educological Discourse. 2024. Vol. 45(2). DOI: 10.28925/2312-5829.2024.2.8.

УДК 378.147:811.111

Коцюба Тетяна Михайлівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ МОВ ТА КУЛЬТУР

Сучасне викладання англійської мови поєднує усталені методичні підходи з цифровими засобами, що розширюють можливості мовної практики. Системне опрацювання лексики й граматики, читання автентичних текстів, аудіювання та безпосередня комунікація залишаються основою формування іншомовної компетентності. Інноваційні інструменти доцільно інтегрувати не як заміну цій основі, а як засіб перенесення сформованих умінь у нові комунікативні та культурні контексти. Діяльнісний підхід, закріплений у Companion Volume до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, розглядає здобувача як соціального агента, який використовує мову для взаємодії, співпраці та медіації [1]. Це змінює і спосіб викладання культури: замість накопичення фактів про англомовні країни акцент переноситься на інтерпретацію мовленнєвих норм, культурних конотацій, моделей поведінки та способів запобігання комунікативним непорозумінням. Такі завдання розвивають плюрикультурну компетентність і здатність пояснювати власний культурний досвід англійською мовою [1].

Цифрові технології посилюють цю модель завдяки віртуальним обмінам, цифровому сторітелінгу, подкастам, спільним презентаціям і роботі з мультимедійними матеріалами. У таких форматах англійська мова стає інструментом створення конкретного продукту та взаємодії з аудиторією. Дослідження C.-Y. Jao, C.-H. Chen та H.-C. Yeh показало, що спільне створення двомовних цифрових історій сприяє міжкультурному навчанню, оскільки вимагає не тільки мовної точності, а й пояснення культурних значень партнерові з іншого середовища [2]. Окремим напрямом стало використання генеративного штучного інтелекту для моделювання діалогів,

пояснення помилок, добору додаткових вправ і порівняння різних способів формулювання думки. Систематичний огляд C. K. Lo та співавторів підтвердив потенціал ChatGPT для персоналізації навчання англійської як іноземної мови, одночасно виокремивши ризики недостовірних відповідей, порушення академічної доброчесності та конфіденційності [3]. Тому створений штучним інтелектом матеріал доцільно використовувати для критичної перевірки, редагування й подальшої мовленнєвої практики під керівництвом викладача.

Отже, перспективною є інтегрована модель, у якій традиційні методи забезпечують системність і мовну точність, а цифрові інструменти розширюють простір автентичної взаємодії. Її результатом стає не лише засвоєння мовних одиниць, а здатність використовувати англійську мову для співпраці, медіації та інтерпретації культурних смислів. Методична цінність інновації визначається тим, наскільки вона посилює змістовну комунікацію, самостійність здобувачів і відповідальне ставлення до інформації.

Список використаних джерел:

1. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4

2. Jao C.-Y., Chen C.-H., Yeh H.-C. Exploring the effects of cross-cultural collaborating on bilingual digital storytelling on students' intercultural learning. Interactive Learning Environments. 2024. Vol. 32(10). P. 6815–6832. DOI:10.1080/10494820.2023.2286386

3. Lo C. K., Yu P. L. H., Xu S. et al. Exploring the application of ChatGPT in ESL/EFL education and related research issues: a systematic review of empirical studies. Smart Learning Environments. 2024. Vol. 11. Art. 50. DOI:10.1186/s40561-024-00342-5

УДК 378.016:811

Кривохижа Кирило Артемович,
Єременко Ростислав Вікторович.
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

LANGUAGE ASPECTS OF SPAAT GEPARD 1A2 UKR OPERATOR TRAINING

Taking into consideration the reality of full-scaled war in Ukraine training abroad becomes an essential part of preparing future officers for their further job. At the same time Ukraine gains experience in practicing using different types of equipment provided by our partners to improve situation at the battle field.

In addition to the core Military Training Program, the period of residency in the Federal Republic of Germany provided valuable insights into intercultural adaptation and the management of daily logistics within a foreign environment. Engaging with the local population facilitated a deeper understanding of German cultural norms and daily conventions. The final two weeks of the program were conducted at the Putlos Military Training Area, situated near the Baltic Sea. This phase represented a critical component of the curriculum, aimed at consolidating previously acquired theoretical knowledge and practical skills through a structured, field-oriented methodology. The curriculum in Putlos focused primarily on live-fire exercises directed at both surface and aerial targets. The simulation of realistic combat conditions was achieved through the utilization of aircraft-towed targets and specialized unmanned aerial vehicles (UAVs). This practical implementation successfully enhanced operational proficiency and provided critical insights into engagement protocols under authentic training conditions.

Beyond the structured military curriculum, the residency period within the Federal Republic of Germany provided significant insights into cross-cultural adaptation and foreign daily logistics management. Interaction with local populations facilitated an advanced comprehension of domestic cultural norms and daily behavioral conventions. The concluding bi-weekly phase of the deployment

transpired at the Putlos Military Training Area, proximate to the Baltic Sea. This iteration constituted a critical facet of the training framework, facilitating the optimization of previously acquired capabilities through highly structured, field-oriented practical applications. The tactical operational exercises conducted at Putlos concentrated extensively on live-fire engagements targeting both surface and aerial assets. Realism within the simulated combat environment was achieved via the deployment of aircraft-towed targets alongside specialized unmanned aerial vehicles (UAVs). Consequently, this rigorous hands-on validation successfully enhanced overall operational proficiency and advanced the understanding of engagement protocols under authentic operational training conditions.

In conclusion, the deployment and comprehensive training program within the Federal Republic of Germany yielded profound advancements in both professional competency and intercultural adaptation. The curriculum successfully optimized tactical proficiency through live-fire exercises, while collaborative engagements with German instructional personnel facilitated a critical exchange of operational methodologies.

УДК 378.016:811

Кулієв Самір Міралі – огли,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN INTERLINGUAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION

The development of artificial intelligence (AI) is changing the way people communicate across linguistic and cultural boundaries. Modern military personnel, students and professionals increasingly interact with foreign partners, which makes effective interlingual and intercultural communication an important professional competence. AI-based tools can support this process by providing fast translation, explaining unfamiliar expressions and helping users adapt messages to different communication contexts.

Artificial intelligence is particularly useful for overcoming language barriers. Modern translation systems can process texts and speech in a matter of seconds and support communication between people who do not share the same native language. Such technologies can be used for translating instructions, professional documents, correspondence and educational materials. For military personnel, this may be especially important during international training, multinational exercises and cooperation with foreign instructors and service members.

However, interlingual communication is not limited to the direct translation of individual words. A message may contain professional terminology, abbreviations, idioms, metaphors or expressions whose meaning depends on the particular context. AI systems can recognize many of these linguistic patterns, but they may still produce inaccurate or inappropriate translations. Therefore, users should understand that an AI-generated translation can be a useful first step, but it does not always replace professional human translation.

The cultural aspect of communication creates an additional challenge. People from different countries may have different traditions, values, communication styles and expectations concerning politeness, hierarchy and

personal interaction. The same phrase or communicative behavior may therefore be interpreted differently in different cultural environments. Artificial intelligence can help users identify cultural differences and explain unfamiliar concepts, but its recommendations should be considered critically because cultural diversity cannot always be reduced to a set of universal rules.

AI can also contribute to the development of intercultural competence. By providing explanations of foreign cultural practices, communication norms and language-specific expressions, AI tools can help learners prepare for communication with international partners. For example, a military student preparing for training abroad can use AI to study professional vocabulary, practice dialogues and become familiar with terminology used by foreign instructors. This can increase confidence and reduce misunderstandings during real communication.

At the same time, excessive reliance on artificial intelligence may create new communication problems. If users simply accept an automatically generated translation without checking its meaning, important nuances may be lost. This is particularly relevant in professional and military communication, where an incorrect interpretation of terminology or an instruction can have serious consequences. Human judgment, professional knowledge and knowledge of the situation therefore remain essential.

Another important issue is the possibility of cultural bias in AI systems. Artificial intelligence learns from large amounts of human-generated information, which may contain stereotypes, simplified representations of cultures or culturally specific assumptions. As a result, AI-generated explanations should not be treated as an absolute representation of a particular nation or culture. The most effective approach is to use AI as an assistant while maintaining an open-minded and respectful attitude toward cultural differences.

For Ukrainian military personnel, the combination of AI technologies and English-language competence can be especially valuable in the context of international cooperation. Ukrainian service members increasingly participate in multinational training and communicate with representatives of NATO member states. AI tools can assist with vocabulary acquisition, translation and preparation

for professional communication, while knowledge of English and intercultural awareness allows personnel to understand the broader context of interaction.

To sum up, artificial intelligence has significant potential to facilitate both interlingual and intercultural communication. It can reduce language barriers, accelerate translation, support language learning and provide useful information about cultural differences. Nevertheless, AI should be regarded as a supporting tool rather than a complete substitute for human linguistic and cultural competence. Effective communication with international partners requires not only technological assistance, but also knowledge of languages, professional terminology, cultural awareness and the ability to interpret information critically.

References:

1. Baranov, O. O. (2023). Vyznachennia terminu "shtuchnyi intelekt" [Definition of the term "artificial intelligence"]. Information and law, 1, 32–49. https://doi.org/10.37750/2616-6798.2023.1(44).287537 [in Ukrainian].

2. Demeshko, I. M., Velychko, V. A., & Oleksiienko, A. V. (2024). Vplyv shtuchnoho intelektu na rozvytok linhvistychnykh doslidzhen: novi pidkhody ta vyklyky [The impact of artificial intelligence on the development of linguistic research: new approaches and challenges]. Transcarpathian Philological Studies, 33(1), 37–42. https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.33.1.6 [in Ukrainian].

УДК 316.772.4

Куліковський Михайло Андрійович
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

THE INTERACTION OF LANGUAGE AND CULTURE IN THE SPACE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION

Language and culture play an important role in communication between people from different countries. Language is not only a means of communication, but also a way to pass on the traditions and values of a particular people. Therefore, learning a foreign language is impossible without studying the culture of its native speakers.

Intercultural communication occurs when people with different cultural backgrounds interact. Communication depends not only on the knowledge of words and grammar, but also on the understanding of cultural differences. The same words, gestures, or behaviors can have different meanings in different cultures. For example, greetings, forms of address, and attitudes towards personal space can vary depending on the country.

Language reflects many features of a national culture. Proverbs, sayings, traditional expressions, and certain words are connected to the history and everyday life of a specific society. Their meaning may not always be clear to people from other cultures. That is why knowledge of culture is an important part of learning and using a foreign language.

In the modern world, intercultural communication has become especially important. Education, business, migration, tourism, and cooperation between countries bring people from different cultures closer together. Knowledge of another language and culture helps to avoid conflicts and communicate more effectively.

Moreover, the rapid development of the internet and social media has made global interactions almost instantaneous. This digital era requires us not only to translate words accurately but also to demonstrate empathy and cultural sensitivity when engaging with international online communities.

Thus, language and culture cannot be s process of intercultural communication. Understanding their connection helps to better understand representatives of other cultures, respect their traditions and values, and build effective communication. Therefore, learning a language together with its culture is an essential part of successful communication in today's multicultural world.

УДК 81.37:008

Курінний Олексій Вячеславович,
Каліновський Дмитро Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ВИКОРИСТАННЯ СМАРТТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ КУРСАНТАМИ ВВНЗ

Сучасна професійна підготовка офіцерів передбачає не лише формування військово-професійних знань, а й розвиток здатності до іншомовної комунікації в міжнародному безпековому середовищі. Володіння іноземною мовою забезпечує можливість взаємодії з представниками збройних сил інших держав, опрацювання професійної інформації, участі в міжнародних навчаннях і виконання завдань у багатонаціональних підрозділах. Тому професійно орієнтоване навчання військової англійської мови є важливим складником підготовки курсантів.

Іншомовна підготовка у ВВНЗ ускладнюється обмеженою кількістю аудиторних годин, неоднорідним рівнем мовної підготовки курсантів, необхідністю засвоєння військової термінології та поєднанням навчання зі службовими обов’язками. За таких умов актуальним є пошук засобів, які забезпечують додаткову мовленнєву практику, індивідуалізацію навчання та підтримку мотивації.

Одним із перспективних засобів є використання смарттехнологій — мобільних застосунків, адаптивних платформ, систем розпізнавання мовлення, чат-ботів, інструментів генеративного штучного інтелекту, цифрових симуляторів і гейміфікованих ресурсів. Їх застосування дає змогу організувати навчання як в аудиторії, так і під час самостійної роботи, забезпечуючи оперативний зворотний зв’язок і врахування індивідуального рівня підготовки курсанта.

Смарттехнології сприяють підтримці мотивації завдяки інтерактивності, доступу до автентичних матеріалів, можливості відстежувати власний прогрес і отримувати миттєвий зворотний зв'язок. Водночас гейміфікація та цифрові відзнаки мають бути не самоціллю, а засобом залучення курсантів до виконання змістовних професійно орієнтованих завдань.

Ефективність цифрових інструментів залежить від методичної обґрунтованості їх використання. Основними умовами є професійне спрямування контенту, поєднання аудиторної та самостійної роботи, диференціація завдань, систематичний контроль викладача, дотримання вимог академічної доброчесності та інформаційної безпеки. Штучний інтелект може генерувати неточну або контекстуально невідповідну інформацію, тому його результати потребують перевірки.

Отже, смарттехнології є перспективним засобом модернізації іншомовної підготовки курсантів ВВНЗ. Вони дають змогу збільшити обсяг мовленнєвої практики, персоналізувати навчання, засвоювати військову термінологію, моделювати професійні ситуації та підтримувати мотивацію.

Список використаних джерел:

1. Дегтярьова К. О., Карась А. В., Живолуп В. В., Ляхова І. В. Використання можливостей штучного інтелекту під час вивчення та викладання дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». 2025. № 10. С. 23–31.

2. Yefymenko T., Bilous T., Zhukovska A. Technologies for using interactive artificial intelligence tools in the teaching of foreign languages and translation. Amazonia Investiga. 2024. Vol. 13, No 74. P. 299–307.

3. Computer Augmented Military English Language – Training Technology Project. NATO DEEP eAcademy. 2026. URL: https://deepportal.hq.nato.int/deep/computer-augmented-military-english-language-training-technology-project-update-june-2026/ (дата звернення: 04.10.2026).

УДК 378.016:811

Кучмай Вадим Ігорович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

FRAMEWORK OF THE TRAINING CURRICULUM AND PRACTICAL KNOWLEDGE TRANSFER

The operational readiness of the personnel was achieved through a rigorous, ten-week intensive instructional framework designed to maximize technical proficiency and tactical mastery of the Gepard 1A2 self-propelled anti-aircraft gun system. The pedagogical architecture of the curriculum seamlessly integrated theoretical foundations with extensive, high-intensity practical application, shifting from conceptual understanding to direct operational competence.

A critical factor in the efficacy of the program was the continuous operational availability of the training hardware. The uninterrupted utilization of the equipment throughout the instructional cycle provided an optimal environment for experiential learning, allowing personnel to immediately validate theoretical concepts through empirical application. Technical instruction encompassed a comprehensive structural analysis of the platform's primary sub-systems, their interconnected functional mechanics, and joint operational workflows.

The efficacy of knowledge transfer was profoundly enhanced by the extensive institutional expertise of the instructional staff, which included personnel with over 30 years of operational experience with the Gepard platform. This depth of expertise facilitated the dissemination of advanced troubleshooting methodologies, nuanced operational insights, and field-tested best practices that transcend standard technical manuals. Instructors utilized adaptive, student-centric pedagogical techniques, decomposing complex engineering and ballistics concepts into accessible, actionable protocols while utilizing targeted counter-examples to preempt common operational errors.

The core of the curriculum relied on iterative, step-by-step practical drills utilizing live hardware, which simulated high-fidelity combat and operational scenarios. This systematic methodology fostered cognitive confidence, procedural precision, and heightened situational awareness. Furthermore, the practical phase emphasized strict adherence to technical protocols, meticulous attention to system diagnostics, and the optimization of crew coordination and cohesion.

Ultimately, this balanced pedagogical approach transformed theoretical knowledge into robust, resilient operational skills essential for the effective deployment of the Gepard 1A2 system.

УДК 81

Лаврентьєва Софія Андріївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ГУМОР ТА КРИЛАТІ ФРАЗИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СУБКУЛЬТУРИ

Специфіка професійної діяльності військових льотчиків – постійний стрес, ризик для життя та необхідність миттєвого ухвалення рішень – формує особливу субкультуру. Важливим її елементом є мовний фактор: авіаційний гумор і неофіційна лексика. Вони виконують функцію “емоційного клапана”, що допомагає долати психологічну напругу, адаптуватися до екстремальних умов і зміцнювати бойову згуртованість. У мовній практиці льотчиків чітко розмежовуються два рівні: суворо регламентована мова радіообміну та неофіційне розмовне мовлення. Якщо під час виконання завдань кожне слово підпорядковане стандартам, то поза ефіром мовлення стає експресивним, іронічним і метафоричним. Дослідження авіаційної фразеології дозволяє виділити ключові напрями її формування:

Першим є іронічне переосмислення службової рутини. Офіційні терміни та бюрократичні процедури часто стають об'єктом метафоризації. Наприклад, в англомовному середовищі вираз "flying a desk" позначає робоче місце пілота, тимчасово переведеного на штабну посаду. У Повітряних Силах ЗС України у подібних ситуаціях вживають вирази "польоти на паперовому крилі" чи "кабінетні віражі" [1].

Другий напрям – персоніфікація та неофіційні назви техніки. Військові льотчики та фахівці інженерно-аеродромної служби схильні ставитися до техніки як до живих істот. Безпілотні апарати в сучасній практиці традиційно називають "пташками", а зенітно-ракетні комплекси отримують дружні людські імена. В англомовному сленгу надійну, але застарілу техніку іронічно звуть "Iron Dog" ("залізна собака") або "Flying Bucket" ("літаюче відро") [2].

Чорний гумор, прикмети та мовні табу – це третій напрям. Праця в умовах постійної небезпеки породжує специфічні захисні механізми. Найвідомішим є мовне табу на слово "останній" у контексті польотів, яке заступають прикметником "крайній" (крайній виліт, крайній параметр). Для подолання страху також використовується чорний гумор, як-от англійська ідіома "buying the farm" ("купити ферму"), що означає загибель в авіакатастрофі та походить від іронії про страхову виплату, якої вистачить на купівлю землі.

У висновку хочу зазначити, що військово-авіаційний гумор та фразеологія –це не просто кумедні сленгові слова, а важлива складова професійної ідентичності військових. Вивчення цих мовних особливостей допомагає краще зрозуміти психологію льотчиків, внутрішні особливості їхньої роботи, а також сприяє якіснішому перекладу та спілкуванню під час спільних міжнародних навчань і місій із партнерами.

Список використаних джерел:

1. Зайцева М. О. Військовий сленг як феномен професійної субкультури. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. 454 с.2.

2. Лисецька Д. О. Англійський військово – авіаційний дискурс: когнітивно-прагматичний та лінгвокультурологічний аспекти. Дніпро, 2019. 215 с.

УДК 378.016:811

Лазарев Микита Олексійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE MILITARY: CHALLENGES AND IMPORTANCE

Today, military cooperation often includes people from different countries. Soldiers and officers can have different languages, traditions and cultural backgrounds. They need to work together during military exercises, training and international missions. For this reason, good intercultural communication is very important in the military.

Intercultural communication means communication between people from different cultures. In the military, clear communication is especially important because misunderstandings can create problems and put people's safety at risk [1].

One of the main problems is the language barrier. English is often used for communication between military personnel from different countries, especially in NATO. However, English is not the first language for many soldiers. Different accents, pronunciation and vocabulary can make communication difficult. Therefore, military personnel need good language skills and should use simple and clear English.

Another important problem is cultural differences. Soldiers from different countries may have different ideas about discipline, leadership, teamwork and communication. A direct way of speaking can be normal in one culture but may seem rude in another. Cultural differences can therefore influence trust and cooperation between military personnel [1].

Non-verbal communication is also important. Gestures, eye contact and facial expressions can have different meanings in different cultures. Because of this, military personnel should be careful when communicating with foreign colleagues.

There are several ways to improve intercultural communication. Military personnel should learn foreign languages and basic information about the cultures of their international partners. They should also use simple language, listen carefully and make sure that important information is understood correctly. NATO educational materials emphasize cultural awareness as an important part of multinational military cooperation.

In conclusion, intercultural communication is an important part of modern military cooperation. Language barriers and cultural differences can create problems, but they can be reduced through language training, cultural awareness and clear communication. Good intercultural communication helps soldiers from different countries understand each other, build trust and work together more effectively.

References:

1. North Atlantic Treaty Organization. (2025). *Introduction to cultural awareness* [Online course]. Defence Education Enhancement Programme (DEEP). https://deepportal.hq.nato.int/eacademy/

УДК 811.111:004.738.5

Лахтарина Світлана Сергіївна,
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENHANCING ENGLISH LANGUAGE SKILLS THROUGH MOBILE LEARNING APPLICATIONS

Learning English is very important in the modern world. It helps you communicate with people from other countries, travel, study, find better jobs, and improve your language skills.

The modern digital world suggests many useful resources for learning English. For example, you can find a lot of information on various topics on the website, and YouTube channels feature many interesting videos about English grammar and vocabulary. You can find many online programs and mobile applications that make learning English easier and more interesting. Students can learn new words and grammar, and practice listening at any time.

Speaking about my personal experience in learning English, I would like to focus on two apps – the *British Council and Promova* and compare their advantages and disadvantages.

The first app I worked on was the *British Council* app. It offers a wide range of materials for grammar, vocabulary, listening, reading, speaking, and writing. The app also includes videos, podcasts, exercises, and tests. I think that its advantages are:

- Many resources are free.
- You can study different skills in one place.
- The materials are organized by English level.
- English teaching experts create the content.

However, in my opinion, there are some disadvantages as well:

- Some courses and lessons are paid.

- The platform doesn't have as stylish and interesting designs as some other platforms.

I also have some experience working with *Promova*. It is a language-learning app with short lessons, vocabulary exercises, and speaking activities. The app tracks your progress every day. Speaking about its advantages, I want to single out the following:

- It has a modern design.
- It is easy to use.
- It has short and interactive exercises.
- It helps you build a regular learning habit.

But there are also disadvantages:

- You have to pay for some useful lessons.
- It focuses more on short lessons.

So, I compared these two apps and decided which one is better for me. I liked studying with the *British Council* because it offers more information and explains everything in greater detail.

In general, apps are very convenient and make learning a language more fun. I recommend this way of learning a language.

УДК 37.013.42:811'243

Левашов Олександр Семенович,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ

Наступність у навчанні іноземних мов є фундаментальною умовою успішного розвитку комунікативних компетенцій протягом освітнього процесу. Вона забезпечує зв'язність та узгодженість між освітніми рівнями/етапами, підтримує прогрес у навчанні здобувачей освіти та сприяє досягненню цілей навчання. Сучасні технології штучного інтелекту(ШІ), такі, як великі мовні моделі (Large Language Models, LLM), забезпечують суттєвий потенціал впливу на методику навчання іноземних мов. Вони здатні розуміти, обробляти та генерувати тексти, висувати ідеї, аналізувати дані, підтримувати діалог, тлумачити мовні явища та розробляти персоналізовані навчальні матеріали.

Потенціал інструментів ШІ може бути використаний у забезпеченні наступності іншомовної освіти при переході між різними рівнями/етапами навчання. Чат-боти, адаптивні платформи, віртуальні співбесідники (діалогові тренажери) забезпечують плавний зв'язок між рівнями за рахунок індивідуальних траєкторій навчання, ліквідації розривів в рівнях володіння навчальним матеріалом. Спеціалізовані сервіси можуть аналізувати цифрові сліди тих, хто навчається, знаходити індивідуальні прогалини в знаннях і пропонувати персональні траєкторії навчання з урахуванням досягнутого рівня навченості та особливостей сприйняття матеріалу і стилю навчання, а також радити адаптивний режим роботи та надавати завдання з усунення недоліків. Таким чином, інструменти ШІ пристосовують складність завдань до індивідуального рівня мовної підготовки користувачів, завдяки чому приріст мовних компетентностей відбувається поступово, без різких переходів, які здатні порушити наступність процесу навчання. Завдяки використанню ШІ принцип індивідуалізації навчання може нарешті не просто декларуватися, а бути дійсно реалізованим в навчальному процесі. Системи ШІ можуть аналізувати процес

навчальної діяльності та досягнуті результати кожного зі здобувачів освіти, знаходити типові помилки, надавати пояснення і тренувальні вправи з метою кращого засвоєння конкретного матеріалу.

Ще одним перспективним напрямком особистісно-орієнтованого навчання є цифрові мовні портфоліо, які, будучи інтегровані з технологіями ШІ, можуть стати надійним інструментом забезпечення наступності. Вонии дозволяють накопичувати дані про навчальні здобутки, відстежувати динаміку розвитку умінь та навичок і допомагають здобувачам освіти усвідомлювати зростання власної компетентності та особисті досягнення. У такий спосіб, портфоліо сприяють реалізації принципу наступності навчання при переході від одного освітнього рівня до іншого.

Таким чином ШІ сприяє персоналізації навчання, виявляє слабкі та сильні сторони здобувачів освіти, створює індивідуальні освітні траєкторії, рекомендує види навчальної діяльності, забезпечує зворотній зв'язок та моніторинг досягнень, що разом сприяє забезпеченню наступності у навчанні іноземних мов. Крім того, існуючи та перспективні наробки у сфері освіти з використанням технологій ШІ допоможуть реалізувати поки ще декларативну мету навчання протягом життя.

Визнаючи важливість ШІ в сучасній освіті, слід пам’ятати, що це лише допоміжний ресурс і його використання потребує критичного підходу. Надмірна залежність від инного навчання» може негативно вплинути на такі людські якості, як ініціативність, потяг до знань, допитливість, жага до творчості, позбавити здобувачів освіти автономності навчання та критичного мислення. Використання ШІ повинно бути методично виправданим, а його застосування має здійснюватися під педагогічним контролем і на цей час ще не може підміняти собою викладача. Тим не менш, зважаючи на величезний педагогічний потенціал ШІ, дослідженню перспектив і напрямів його використання слід приділяти особливу увагу.

УДК 811.111

Левицька Аліна Анатоліївна,
Володимирський педагогічний фаховий коледж
ім. Агатангела Кримського,
м. Володимир

СУЧАСНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ СЛЕНГ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Мова функціонує як динамічна система, що перебуває у стані безперервної трансформації та еволюції своїх структурних елементів. Вона не є статичним еталоном, а являє собою гнучку субстанцію, яка адаптується до змін у соціокультурному середовищі та нових умов свого використання.

Мовний субстандарт, зокрема сленг, є важливим джерелом поповнення лексичного складу мови. Висока динаміка, експресивність та образність сленгових одиниць, а також їхня здатність до інтеграції в літературну мову, роблять це явище об’єктом прискіпливого вивчення сучасної філологічної науки.

Англійському та американському сленгу присвячена значна кількість фундаментальних праць. Навряд чи існує в лінгвістиці ще одне таке нечітко і неоднозначне визначене явище, як сленг. Усю літературу зі сленгу можна умовно класифікувати за такою тематикою, що співвідноситься з існуючою науковою проблематикою в галузі сленгу: етимологія сленгу, визначення сленгу, склад та види сленгу, розмежування сленгу з іншими типами нелітературного мовлення, засоби творення та джерела поповнення сленгу, переклад сленгу.

Наукові дебати щодо визначення сленгу тривають протягом двох століть. Питання лексичного складу сленгу нерозривно пов’язано з проблемою науково-визначення цього лінгвістичного явища. Погляди лінгвістів щодо питання сленгу можна узагальнити так:

Сленг – це не літературна інтердіалектна напівдіалектна неформальна субстандартна професійна мова; фамільярний стиль мови у спеціальній

галузі; розмовний варіант професійного мовлення, жаргон; групова говірка; лексичний шар розмовного мовлення; варіант лексичних норм; не літературна субстандартна емоційно забарвлена лексика.

Саме тому відсутність загальноприйнятого визначення сленгу призводить до появи досить різних іноді протилежних поглядів на питання складу сленгу.

З'ясовано, що сленг поділяють на: загальний (широко поширений і загальнозрозумілий шар лексики та фразеології розмовного мовлення) та спеціальний (слова і словосполучення того чи іншого професійного жаргону).

Виділяють численні різновиди сленгу: військовий сленг, медичний, молодіжний, сленг рок-музикантів і студентів, моряків, художників та ін.

Аналіз лексикографічних джерел укладеної нами добірки американських військових сленгізмів дає можливість виділити у складі американського військового сленгу такі розряди слів:

1) просторіччя: ballgame - маневри, ash and trash - тиловики (букв.: сміття), backyard - глибокий тил;

2) військово-професійні жаргонізми (ненормативні, напівофіційні термінологічного характеру): to have half a bubble of - не мати клепки, мати незначні розумові вади;

3) групові та соціальні жаргонізми: dorm - гуртак, acid - наркотик ЛСД, bad - "прикольний";

4) ленгізми, скорочення (абревіатури та акроніми): AWOL (absent without leave) - "самоволка", FLIP pay (foreign language proficiency payment) - надбавка за знання мови;

5) кодові найменування: Little friend - "маленький друг", свій винищувач, cooler (jail) - карцер, dog fight (air combat) - повітряний бій;

6) сленгова фразеологія: on a blanket drill - "давити на масу", спати, eyeball to eyeball (face to face) - віч-на-віч;

7) арготизми (одиниці арго злочинного світу): brig - “губа”, “тюряга”, piece - “ствол” bump off (kill) - “замочити”;

8) вульгаризми (слова з грубим і лайливим значенням): sh*t detail - наряд по туалету, CYA (Cover your *ss) - Прикривай тили;

9) евфемізми (слова що замінюють нецензурні та вульгарні): necessaries (toilet) - “зручності”, туалет;

10) чужомовні запозичення: blitz - стрімкий наступ (нім.), honcho - “шишка”, командир (япон.);

11) неологізми: scudded - “під мухою”, напідпитку, Power Point rangers “комп’ютерні рейнджери”;

12) історизми: Alamo scout - військовослужбовець Техасу.

Отже, можна сказати що сучасний сленг поєднує різні категорії лексики, що підігріває інтерес до сленгу у мовознавців та мають бути активно засвоєні перекладачами разом з іншими обов’язковими мінімумами загальної, науково-технічної та професійної лексики та мінімумом лінгвознавчих та культурних знань, що є єдиною з передумов формування мінімального рівня професійної компетентності перекладача.

Список використаних джерел:

1. Балабін В.В. Сучасний американський військовий сленг. Мовні і концептуальні картини світу: Мови, культури та переклад у контексті Європейського співробітництва. Зб. наук.праць. К.: Київський нац.ун-т ім. Т. Шевченка, 2001. С. 14-16.
2. Ковтун О. В. Сленгізми та жаргонізми в сучасній українській прозі в аспекті перекладу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». 2018. № 68. С. 11.
3. English-Ukrainian military dictionary. URL: https://english-military-dictionary.org.ua/ (дата звернення: 27.09.2026).

УДК 37.091.26: 811.111

Левко Мар'яна Іванівна,
Руденко Леся Михайлівна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

THE IMPACT OF INACCURATE PLACEMENT TESTING ON SECOND LANGUAGE ACQUISITION

Language learning effectiveness in the sphere of second language acquisition depends on accuracy of initial diagnostic assessment. Placement test serves as a diagnostic psycholinguistic tool aiming to determine current level of learner's competency and placing them in the optimal learning environment that corresponds to the concept of "Goldilocks zone" which refers to an efficient level of task or input difficulty with the challenge "just right", neither too easy to cause boredom nor too hard to cause frustration.

However, the validity of this process can be doubted when the results of placement test do not correspond to the current level of student's language proficiency, particularly academic dishonesty related to test completion including cheating and deliberate underperformance (sandbagging). The distortion of diagnostic results can lead to improper placement. These discrepancies can cause a mismatch between the current proficiency and the level of input and instruction which they receive potentially lowering effectiveness of their studying and impeding development and undermining validity of further educational decisions.

Psycholinguistic theory by Stephen Krashen's explains this mechanism through the group of five interrelated hypotheses with the "input hypothesis" in the center. According to this model language progress takes place on the condition that a student receives comprehensible input on the level i+1, with i representing current level of language competency and +1 is the next step in the natural acquisition order [3].

For launching a successful unconscious process of language acquisition in contrast to memorization of grammar rules the input has to be both understandable and compelling. Optimal level of vocabulary coverage for individual reading is 95-98 per cent of understandable vocabulary and 90-95 per cent for listening. The teacher in the classroom has to artificially simplify syntax and vocabulary to keep his or her students within this "Goldilocks zone"; similarly, adults naturally modify their language to speak to babies or native speakers modify their utterances while talking to foreigners.

This approach agrees with Lev Vygotsky's concept of the zone of proximal development which defines the distance between the level of actual development when a person can independently solve the problems and the level of potential development which achieved with the help of a more competent peer student [4].

Accurate placement test allows to balance challenges of the learning environment and student's skills, creating preconditions for the "flow state" identified by Míchai Csikszentmihalyi as the state when a student dives into the activity, has control over the process and high intrinsic motivation [2]. Any mistake made during placement in the corresponding group ruins that balance. False negative leads to boredom while false positive provokes destructive anxiety and frustration.

Sandbagging phenomenon lies in deliberate and conscious concealment of one's real knowledge and language skills aiming to receive artificially low result [1]. The main motives of this behavior are the desire to avoid academic pressure and fear against high demands of more complicated levels, desire to receive exclusively positive reinforcement without much effort and in some cases low academic self-esteem.

Language progress is stopped when a student occurs in the underplacement group since language input is within his or her full cognitive accessibility i+0 and no formation of new neural connections or restructuring of interlanguage system takes place. The student appears in cognitive stagnation phase.

Research into experience of Intermediate-level students, who were wrongly placed in lower-level groups because of ineffective initial test shows the following

serious psychological challenges: students complain that classes are slow and boring, teachers don't take their questions seriously considering that they know more than they actually do, and the students have to look for additional sources of information beyond the classroom since their workload does not correspond to their intellectual challenge. Although at the initial stage it gives them prevalence in easy performing the tasks and the ability to act as informal leader or teacher's assistant, in a long term perspective it causes loss of interest, demotivation and frustration with the educational program.

Summing up, accurate placement assessment is essential for effective second language acquisition. Distorted results caused by sandbagging or other forms of academic dishonesty may lead to underplacement, limiting access to appropriately challenging input and hindering language development. Valid initial assessment it crucial for an optimal balance between learner's proficiency and instructional demands.

References:

1. Arai Y. Exploring flow as the consequences of placement decisions in an EFL speaking course. *Language Testing in Asia*. 2025.

Csikszentmihalyi, M. Flow: The psychology of optimal experience. Harper Collins 1990.

2. Krashen S.D. Explorations in Language Acquisition and Use. Heinemann. 2003.

3. Vygotsky L.S. Thought and Language. Cambridge, MA: Harvard University Press. 1986.

УДК 81'24'42

Ломакіна Ірина Анатоліївна,
Воєнна академія імені Євгенія Березняка,
м. Київ

ВИВЧЕННЯ ПРАГМАТИЧНИХ ЗАБАРВЛЕНЬ ДИСКУРСИВНИХ МАРКЕРІВ ЯК СУТТЄВИЙ ЕЛЕМЕНТ ОВОЛОДІННЯ МОВОЮ

Володіння вживанням дискурсивних маркерів є однією з ознак комунікативної компетенції, і звідси виникає потреба їх вивчення. Функцією дискурсивних маркерів (ДМ) є регулювання процесу розуміння дискурсу, забезпечення його змістовної цілісності та висловлення емоційного ставлення мовця до ситуації. Оскільки зазначені функції ДМ спрямовані на мовця та на адресата мовлення, на емоційну сторону висловлення, а також на його оформлення, можна зазначити, що відбувається комунікація щодо комунікації. Тому саме ДМ можна назвати вербальними метакомунікативними одиницями. Вони вживаються для констатації, коментування, пояснення та оцінювання повідомлення та комунікативних дій. Метакомунікаційні одиниці звичайно дають відповіді, щодо головних цілей комунікації: «чому я це повідомляю?», «що саме я маю на увазі?», «як це треба розуміти?». Така метакомунікація виникає внаслідок соціальних навичок прогнозування думки адресата, його оцінки повідомлення, внаслідок намагання мовця зберегти свій образ у свідомості співрозмовника, потреби в розумінні себе та своєї поведінки суспільством.

Оскільки прагматичне значення ДМ опиняється за межами словникового значення, перше можна аналізувати лише в контексті. ДМ не тільки поєднують частини дискурсу, організують та упорядковують їх між собою, але можуть конкретизувати їх, висловлювати різні ставлення мовця до того, що він повідомляє. Таким чином ДМ належать також до аргументативних маркерів. Вони можуть інтенсифікувати повідомлення, стимулювати пояснення або

дискусію, і, навпаки, обірвати потребу подальшого спілкування, загасивши обмін думками. Така поліфункціональність ДМ свідчить про необхідність дослідження їх прагматичних забарвлень з подальшим використанням цих досліджень в теорії перекладу і в методиці навчання мови. Правильне вживання, а також розуміння величезної кількості мовленнєвих використань ДМ сприяє комунікативній інтеграції в мовне суспільство. З іншого боку незнання прагматичних забарвлень ДМ, невдалі їх вживання можуть призвести до непорозуміння.

Отже, аналіз семантико-прагматичних функцій дає змогу виявити надзвичайно широкий спектр вживань ДМ, об'єднаних певною специфікою залежно від контексту, в якому вони використовуються. Зазначене зумовлює певні труднощі при перекладі ДМ, і пояснює їх важливу роль для розуміння дискурсу. Безперечно, рівень володіння мовою можна визначати вмінням вживати та інтерпретувати дискурсивні маркери, без цього вміння комунікативна компетенція буде неповною.

Список використаних джерел:

1. Когнітивні особливості контраргументативних дискурсивних маркерів у сучасній іспанській мові – Problems of semantics, pragmatics and cognitive linguistics. – Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка/ відп. ред. Н. М. Корбозерова. – К. 2023 вип 43 стор.92-100.

2. Когнітивні особливості дискурсивних маркерів, що націлені на переоформлення думки, у сучасній іспанській мові – Problems of semantics, pragmatics and cognitive linguistics. – Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка/ відп. ред. Н. М. Корбозерова. – К. 2023 Вип. № 44, 2024. С. 116-124

УДК 81.1

***Луговий Денис Андрійович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

MISTAKES AND DIFFICULTIES IN LEARNING MILITARY TERMINOLOGY: A CADET'S EXPERIENCE

Learning English at a military university is different from learning general English at school. A cadet needs not only to understand grammar and everyday vocabulary, but also to learn a lot of military terms. Military terminology is one of the most difficult parts of learning English. It takes time to remember the meaning, pronunciation and correct use of new words.

One of the first difficulties is that some military terms look or sound similar. Sometimes I know the word when I see it in a text, but when I need to use it in speaking, I cannot remember it immediately. This problem is especially noticeable during lessons when we have to answer quickly. I may understand the question, but I need some time to choose the right term. Because of this, I sometimes use a simpler word or make a mistake.

Pronunciation is another problem. It is not enough to know how a term is written. It is also important to pronounce it clearly and put the stress in the right place. This is especially important in military communication, because one incorrectly pronounced word can make the message less clear. For me, listening to the teacher and repeating the terms several times is one of the best ways to remember them.

Military abbreviations are also difficult. There are many short forms that are used in military texts, instructions and communication. At first, it is hard to remember what every abbreviation means. I noticed that it becomes easier when I meet the same abbreviation several times in different situations. It is better for me to learn a term together with an example instead of learning only its translation.

Another difficulty is listening. Military English can be fast, and sometimes speakers have different accents. When there are several new terms in one sentence, it is easy to lose the main meaning. This can be even harder during practical training, when attention is focused not only on English but also on the task itself. In such situations, short and clear phrases are easier to understand and remember.

I think that practical work helps to solve these problems. It is useful to repeat military vocabulary during exercises, radio communication practice, role plays and group work. When a term is connected with a real action, it is easier to remember. I also try to keep a small list of new words and return to them later. Regular repetition gives better results than learning a large number of words only before a test.

In conclusion, learning military terminology is not easy for a cadet, especially when the level of English is not very high. The main difficulties are remembering new vocabulary, pronunciation, abbreviations, fast speech and using terms in real communication. However, mistakes are a normal part of learning. My experience shows that military English becomes easier when I use new terms regularly and do not try to be afraid of making mistakes. For a future military specialist, English is a practical skill that can be useful in training, communication and professional work.

УДК 378.016:811

Лук'янчук Ігор Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE IMPORTANCE OF LANGUAGE SUPPORT IN ABROAD TRAINING

International military cooperation requires Ukrainian officers to combine professional military competence with the ability to communicate effectively in English. During multinational training, language support is necessary for understanding instructors, mastering professional terminology and coordinating actions with foreign partners. Therefore, training abroad gives cadets an opportunity to develop military and language competence simultaneously in conditions close to real professional communication.

Last year our students were involved in an international training mission in the Netherlands at the Marine Corps base *Marnewaard*. Their role was connected with providing linguistic support for Ukrainian units. We gained new experience working with specific terminology connected with preparation future marine soldiers. At the same time their training was organized in the different landscapes and was based on offensive and defensive action in extreme conditions of real combat, so we learnt about field fortifications, urban areas assault and practiced first aid in the combat zone.

An important feature of the course was communication with instructors from different countries. For many of them English was a working rather than native language, which showed how standardized military terminology simplifies interaction in multinational groups. At the same time, communication with native speakers was especially useful when unfamiliar concepts or commands had to be explained in greater detail. This combination helped us adapt to different accents, communication styles and ways of presenting military information.

This mission not only had improved our practical language skills, but also taught how to cooperate with the foreign partners in the real military environment.

At the same time, we had had a chance to observe different approaches in using language to broaden professional perspectives as future officers.

To sum up, such training provides Ukrainian cadets with a unique opportunity to improve language skills, learn specific military terminology, and practice interoperability with NATO instructors and soldiers. It also shows the importance of language as an element of modern multinational military cooperation.

УДК 008:316.772.4

Магденко Олексій Ігорович
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

LANGUAGE AS A CUMULATIVE CARRIER OF HERITAGE IN INTERCULTURAL INTERACTION

Every international meeting or dialogue is, in reality, a meeting of different historical backgrounds and social experiences. Language acts as a steady cumulative carrier of heritage because it automatically absorbs and preserves the way a nation has lived for centuries. When people communicate across borders, they do not just speak with neutral words; they use concepts that are deeply connected to their national traditions, historic shifts, and social values. Therefore, achieving true mutual understanding requires much more than simple translation or knowing basic grammar rules. It demands a clear ability to recognize and respect the heavy cultural background that every foreign word naturally carries.

The cumulative function of language becomes especially clear when we look at how different cultures express the same ideas. Every nation develops its own unique metaphors, expressions, and social norms that reflect its specific lifestyle and historical past. For instance, words connected to hospitality, respect, or teamwork can have different emotional weights in different countries. When professionals or researchers communicate internationally, they often make the mistake of translating words literally, ignoring their cultural context. This can lead to unexpected misunderstandings, showing that language does not just transfer text, but also protects and represents national identity.

Understanding this dynamic is essential for developing real intercultural competence in contemporary society. Language education should focus not just on memorizing vocabulary lists, but on exploring how cultural values influence modern communication. Communicators need to learn how to analyze the cultural meaning of foreign expressions and be open to different ways of thinking. Developing these skills helps future specialists avoid cultural mistakes, build trust with international partners, and effectively represent their own country and institutional traditions in a global environment.

УДК 378.016:811

Мазурик Дмитро Юрійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MILITARY TERMINOLOGY IN MILITARY ROUTINES

Military science is evolving at a tremendous pace today, bringing rapid changes to tactics, weaponry, command and control (C2) technologies, and warfare concepts. The introduction of high-precision weapons, robotic complexes, and digital combat management systems is fundamentally transforming the character of armed conflicts. All of this is immediately manifested within the professional language of service members. Language reacts to changes most rapidly, since the appearance of a new means of destruction or tactical method demands its immediate conceptual establishment. That is why the study of the specifics and characteristics of modern military terminology is not only a purely linguistic task, but also an important practical aspect of everyday military life.

Therefore, it is crucial to consider that military terminology is not merely specific vocabulary or professional jargon, but a rigorous, highly organized normative system. Therefore, its main goal is to ensure absolute accuracy and clarity in transmitting information. In combat conditions, the absence of any double interpretation of an order, combat order, or orientation literally saves the lives of personnel and determines the success of the entire operation.

Today, Ukrainian military language is undergoing a profound and large-scale transformation driven by two key factors: the transition to NATO standards on one hand, and a technological leap on the other.

Consequently, the knowledge of the English language has a tremendous impact on the correct use of new terminology, as well as on accurate bilateral translation from English into Ukrainian and from Ukrainian into English. In specific terms, the transition to NATO standards is not merely a mechanical translation of English-language terminology, but rather the implementation of new operational concepts and

management philosophies. We are integrating concepts such as 'situational awareness,' the 'Military Decision-Making Process' (MDMP), the 'OODA loop' (Boyd's loop), and 'civil-military cooperation' (CIMIC).

At the same time, the rapid development of unmanned systems, electronic warfare (EW), and intelligence-gathering capabilities—driven by the full-scale invasion and technological breakthroughs achieved by Ukrainian military scientists—has generated an entirely new layer of modern terminology.

In conclusion, it should be emphasized that a unified conceptual basis, a standardized terminological system, and up-to-date military dictionaries constitute an immediate element of national security. Clear, standardized, and universally understood military terminology guarantees a high level of cohesion among different branches and arms of the armed forces, eliminates critical errors during the transmission of orders, and ensures effective operational interoperability with Ukraine's military and political allies.

References:

1. Балабін В.В. Об´єкт і предмет військового перекладу/ В.В. Балабін// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. – 2017. – Вип. 31(3). – С.97-100.

2. Kalynovska I. Translating English Military Terminology on Special Operations Forces into Ukrainian. Compassionate ELT: Voices of Resilience and Diversity in a Time of War: The Book of Convention Papers. Lviv, 2024. P. 42–43.

УДК 81'276.6:355

Майборода Римма Вадимівна,
Військовий інститут,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ

MILITARY SLANG AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL MILITARY LANGUAGE

Military communication requires precise and standardized terminology for weapons, equipment, operations, ranks, procedures, and tactical situations. Nevertheless, professional military communication is not limited to formal vocabulary. Military communities also develop informal linguistic forms that reflect their shared professional experience and culture. I. Basaraba and O. Lemeshko identify abbreviation, affixation, conversion, semantic change, phraseological formation, and borrowing among the main mechanisms of military slang formation [1]. Contemporary Ukrainian research also emphasizes the presence of slang, jargon, and colloquial vocabulary in military discourse [2].

A distinction should be made between standard military termino**logy** and military slang. Standard terminology is regulated and used in official documents, doctrine, orders, manuals, and formal training. Its main functions are accuracy, clarity, standardization, and interoperability. Military slang, by contrast, develops mainly through informal interaction and is less regulated and more expressive. Its meaning may depend on a particular branch, unit, generation, or military culture. Thus, slang represents a different functional layer of professional communication rather than simply “incorrect” military language.

Military slang performs several important social and psychological functions**.** Shared informal expressions can create solidarity and strengthen professional identity. Research by G. Uwen and E. Mensah shows that military slang may construct social identity, facilitate solidarity, and establish inclusion and exclusion within military communities [5]. Slang can therefore function as a linguistic marker of belonging and professional socialization.

Military service may involve danger, uncertainty, exhaustion, and stressful experiences. Humour, irony, metaphor, and exaggeration in military slang can provide indirect ways of expressing emotions and reducing tension. The U.S. Army's *Soldier-Speak* also demonstrates the connection between military jargon, humour, and everyday military experience [3]. In addition, short slang expressions and abbreviations contribute to linguistic economy, allowing frequently discussed objects and situations to be referred to quickly.

English-speaking armed forces provide numerous examples of military slang. ***Klic*k** means a kilometre, ***chow*** refers to food or a meal, and ***brain bucket*** is a humorous term for a combat helmet. Other expressions include ***blue-on-blue***, referring to an incident involving friendly forces, and ***embrace the suck***, which expresses acceptance of difficult conditions [3]. Such expressions demonstrate how military slang can combine brevity, humour, cultural meaning, and professional experience.

Military slang is also important for military English education. V. Balabin notes that American military slang may create lingua-cultural difficulties because its pragmatic and emotional meanings cannot always be conveyed through direct translation [4]. Therefore, understanding military slang can help cadets and officers communicate more effectively with English-speaking military personnel, while standardized terminology remains essential in formal communication.

To sum up, military slang is a dynamic component of professional military language. Unlike standardized terminology, which emphasizes precision and interoperability, slang provides informal, expressive, social, and culturally specific means of communication. It contributes to professional identity, group cohesion, humour, emotional expression, and linguistic economy. Consequently, military slang is relevant to sociolinguistics, pragmatics, lexicology, translation studies, and military English education.

References:

1. Basaraba, I., & Lemeshko, O. (2022). *Military slang: Definition and ways of formation*. **Current Issues in the Humanities: Linguistics. Literary Studies, 55**(1), 137–142. https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-1-22

2. Vozniak, I. (2026). *Modern Ukrainian military jargon in the sociolinguistic and pragmatic dimensions*. **Theory and Practice of Teaching Ukrainian as a Foreign Language, 21**, 232–246.

https://doi.org/10.30970/ufl.2026.21.5160

3. U.S. Army. (2015). *Soldier-Speak: A brief guide to modern military jargon*. U.S. Army.

4. Balabin, V. V. (2002). *Contemporary American military slang as a translation problem*. Kyiv: Logos.

5. Uwen, G., & Mensah, E. (2022). *Tomorrow may not be yours: Military slang and jargon as linguistic performance in Nigeria*. **Language Matters: Studies in the Languages of Africa, 53**(3), 91–111.

https://doi.org/10.1080/10228195.2022.2122540

УДК 81'243:37.013.43

Макушинський Андрій Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF CULTURE IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING

Foreign languages have become an important part of education and professional development. People learn foreign languages to study, work, travel and communicate across borders.

However, knowing words and grammar is not enough to communicate successfully. A person can use grammatically correct sentences but still be misunderstood because of cultural differences. Different countries have different traditions, social rules, values and ways of expressing opinions. For this reason, culture should be a part of foreign language education.

The connection between language and culture is very strong. Language is a part of culture, and at the same time it is one of the main ways in which culture is transmitted from one generation to another. Language reflects the history and culture of a society. Many words and expressions have a cultural background that cannot always be understood through direct translation. For example, English contains many idioms and phrases connected with traditions, history and everyday life, a literal translation of which may not give the correct meaning.

In English, "break the ice" means to start a conversation in an awkward situation, and in Spanish, "estar en las nubes" (literally – “to be in the clouds”) refers to a person who is distracted or dreamy. The meanings of these idioms are not obvious without sufficient knowledge of the culture [1].

Cultural differences can also be seen in communication styles. In some cultures, people communicate directly and openly; in others, people may prefer a more indirect way of expressing disagreement or criticism. The same words or gestures can therefore have different meanings depending on the cultural context.

Some studies of intercultural communication contrast relatively individualistic cultural contexts with more collectivist ones. These differences may influence how people express opinions and manage interpersonal relationships [1].

Cultural knowledge has several important advantages for people learning a foreign language. First, it improves communication skills. When people understand the cultural background of a language, they can choose more appropriate words and forms of communication.

Second, cultural knowledge helps prevent misunderstandings. For example, a phrase that sounds normal in one country can sound impolite or strange in another country. Understanding cultural norms helps learners avoid such situations.

Third, culture makes language learning more interesting. People can learn a language through films, music, literature, traditions, holidays and real-life communication.

One of the simplest methods to learn culture is to use authentic materials, such as newspapers, websites, films, songs, interviews and social media content. Research shows that the use of authentic cultural materials can improve learners' contextual understanding and help them relate language learning more closely to real-life situations [2].

In conclusion, culture is an essential part of foreign language learning because it helps learners understand not only what people say, but also how and why they communicate in certain ways. Integrating cultural knowledge and authentic materials into language education can improve communication skills, reduce misunderstandings and make learning more meaningful.

References:

1. Interlinco formacion. *News Our Blog*. The role of culture in language learning. URL: https://interlinco-formacion.com/the-role-of-culture-in-language-learning/?lang=en

2. Miliutina O., Kochubei N., Zaremska I., Kadykova N. The Role of Cultural Integration in Learning Foreign Languages. *Path of Science*. 2025. Vol. 11, No. 11. P. 2007–2011. DOI: 10.22178/pos.124-3.
URL: https://pathofscience.org/index.php/ps/article/view/377

УДК 378.147:811.111'27

Малежик Дмитро Іванович,
Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут,
м. Київ

NEW ENGLISHES У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ: СОЦІОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ

У сучасному глобалізованому світі англійська мова більше не обмежується виключно британським чи американським варіантами. Вона еволюціонувала в складну систему, що охоплює різноманітні глобальні варіації, відомі як «New Englishes». Ця діалектна різноманітність безпосередньо впливає на підходи до викладання англійської мови за професійним спрямуванням (English for Specific Purposes – ESP). Визнання соціолінгвістичної варіативності замість покладання на жорсткий еталон носія мови є вкрай необхідною дискусією в сучасному ESP. У сучасній лінгводидактиці все більшої уваги набуває роль специфічних діалектів, акцентів або варіацій англійської мови, які трансформують професійну, міжкультурну комунікацію та конструюють нові соціальні практики.

У площині ESP тривалий час домінувала класична модерна парадигма, жорстко орієнтована на ідеалізованого носія мови (native speaker). Однак, як підкреслюють дослідники К. Болтон і К. Дженкс (Bolton & Jenks, 2022, pp. 495-496), інтеграція перспективи лінгвістичної варіативності в ESP є необхідною та неминучою, оскільки абсолютна більшість професійних комунікацій у сучасному світі відбувається саме між неносіями мови. Таким чином, мова стає інструментом соціальної взаємодії, де пріоритетом є не фонетична ідентичність із британським чи американським стандартом, а комунікативна успішність та взаєморозуміння (intelligibility).

Визнання парадигми New Englishes вимагає глибокої перебудови соціально-освітніх практик в інституційному середовищі. Традиційна

практика викладання, що маргіналізувала будь-які відхилення від еталону як «помилки», сьогодні розглядається як форма лінгвістичного імперіалізму. Особливо рельєфно зміна мовних практик проявляється у спеціалізованих сферах, таких як військовий дискурс. У багатонаціональних коаліціях чи під час міжнародних місій фахівці змушені миттєво встановлювати оперативну сумісність (Малежик & Михальова, 2026, p. 297). З огляду на це викладання англійської мови має фокусуватися на стратегіях розв'язання комунікативних збоїв та подоланні акцентних бар'єрів. За такого підходу мова перетворюється з академічного об'єкта на інструмент оперативного виживання, засвідчуючи радикальний перехід від класичної нормативності до постмодерної прагматики.

Отже, соціолінгвістична варіативність, притаманна глобальній англійській мові, радикально змінює соціальні та освітні практики в ESP. Цей зсув від класичного диктату норми до прийняття різноманіття відображає ширші суспільні зміни – демократизацію комунікації та глобалізацію професійних спільнот.

Список використаних джерел:

1. Малежик, Д., & Михальова, О. (2026). Розвиток міжкультурної комунікативної компетентності у викладанні військової англійської мови. In *Transformation of the World Order: Modern Political, Legal, Economic, and Humanitarian Challenges* (pp. 296–299). Baltija Publishing. https://doi.org/10.30525/978-9934-26-669-0-75

2. Bolton, K. & Jenks, C (2022). World Englishes and English for specific purposes (ESP). *World Englishes*, *41*(4), 495–511. https://doi.org/10.1111/weng.12592

3. Kachru, B. B. (1992). *The other tongue: English across cultures* (2nd ed.). University of Illinois Press.

УДК 811.111'276.6:621.396

Малькін Олег Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MODERN TENDENCIES IN STUDYING ENGLISH FOR RADIO ENGINEERING

In the modern world, where it is getting more important to use English knowledge in technical professions, including radio-engineering, this problem becomes more and more actual. Specialists in the field of radio-engineering have to study English to be able to understand and to use modern technical devices.

There are several tendencies in teaching English language to radio-engineers. The first tendency is connected with teaching students professional radio-engineering vocabulary and terminology. To be successful in their field of expertise, radio-engineers have to read technical documentation, which is written in English[1].

The other tendency is connected with the necessity for radio-engineers to obtain skills of professional communication in English. It means that students have to be able to speak and write on technical subjects, to hold discussions or make presentations on some radio-engineering topics, to read and understand instructions, operating regulations, articles, reports on technical subjects[2].

What changes nowadays is the need for technical documentation, including not only texts, but also various video- and computer-assisted devices. Technical devices for training and educating people in different spheres are actively developed. That is why the new tendency in teaching and learning English for radio-engineers is to use audio- and computer-assisted tools and materials in teaching English for technical purposes[3].

Besides, the new tendency is to introduce problem-based approach to teaching and learning English for radio-engineers. It is actual nowadays to train students to deal with different technical problems and to discuss them in English.

Another tendency is to focus on developing communication skills (verbal and written) in English in different situations, for instance, in making a deal or in writing technical documentation.

To sum up, the tendencies in teaching and learning English for modern radio-engineers are connected with such aims as:

1) to use modern computer-assisted educational material;

2) to develop professional communication skills in English in different situations;

3) to learn technical terminology;

4) to obtain skills of working with various modern technical devices.

All the above-mentioned tendencies enable radio-engineers to get a high level of professional proficiency in using of modern radio-engineering equipment in English.

References:

1. Ковальова О. М., Тарнавська Т. В. Сучасні підходи до викладання англійської мови за професійним спрямуванням для студентів інженерних спеціальностей. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». Вип. 7(75). 2019. - С. 112–115.

2. Pinchuk I. O., Semenova L. V. Integration of digital tools and problem-based learning in ESP for engineering students. Advanced Education. Vol. 18. 2021. - P. 45–52.

3. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A learning-centred approach. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. - 183 p.

УДК 378.147:811.111

Мандзюк Юрій Васильович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH FOR RADAR ENGINEERING: LEARNING TECHNICAL VOCABULARY FOR MODERN AIR DEFENSE

Today, the Armed Forces of Ukraine use a lot of new radar systems provided by partner countries. To work with these systems, radio engineering cadets must know English well. It is not enough to know general English. We need to learn English for Specific Purposes (ESP).

Radar stations have English menus, screens, and technical documents. For example, when we study signal processing or target radar cross-section, we need to read English texts. If a soldier makes a mistake in translation, it can cause problems while operating a radar system in a combat. That is why our English lessons must include not only military but also technical vocabulary.

As a squad commander, a sergeant must explain these systems to other soldiers. A good commander needs to give clear instructions. In our classes, we should practice speaking and reading skills in the context of radar engineering. Computer programs and role-play exercises could be a great tool for developing these skills.

In addition, learning technical English helps us work with special data processing software like MATLAB. When we calculate signal energy or a target's radar cross-section, we must use formulas and menus in English. Knowing this vocabulary makes our work faster and helps us understand how modern radars find targets using Doppler frequency shifts better.

In conclusion, learning technical English is very important for Ukrainian Air Defense. It helps our military personnel in studying modern equipment and it improves cooperation with our allies. This makes our army stronger and more professional.

References:

1. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes. Cambridge University Press, 1987. 183 p.

2. STANAG 6001 Edition 5: Language Proficiency Levels. NATO BILC, 2014. 38 p.

УДК 811.111'25:623.746.-519:621

Матухно Анастасія Анатоліївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

DIFFICULTIES IN TRANSLATING ENGLISH-LANGUAGE TERMINOLOGY OF COVERT COMMUNICATION OF UNMANNED AERIAL SYSTEMS INTO UKRAINIAN

The development of unmanned aerial systems (UAS) is accompanied by rapid growth of English-language terminology in the field of covert radio communication. Most scientific papers on this subject are written in English, so Ukrainian specialists constantly encounter new terms that must be correctly understood and rendered in their native language.

English terminology of covert communication has several distinctive features [3; 4; 5]. First, it makes extensive use of abbreviations: *LPI* (*low probability of intercept*), *LPD* (*low probability of detection*), *MIMO-OFDM*. Second, many terms are multi-word phrases, such as *spread spectrum*, *frequency hopping*, *chaotic signal*. Third, words close in meaning, such as *covert*, *stealth* and *low-detectability*, are often used side by side, although each has its own shade of meaning. In addition, similar terms, for example *covert communication* and *secure communication*, differ by only one word but denote different concepts.

These features of the English language complicate translation: the same English word may have several Ukrainian equivalents, and abbreviations require explanation when first used. Therefore, when working with English-language sources, it is worth paying attention to context, checking terms against dictionaries and specialist literature, and not relying on machine translation alone [1; 2].

References:

1. Karaban V. I. Pereklad anhliiskoi naukovoi i tekhnichnoi literatury [Translation of English Scientific and Technical Literature]. Vinnytsia : Nova Knyha, 2004. 576 p..

2. Korunets I. V. Teoriia i praktyka perekladu (aspektnyi pereklad) [Theory and Practice of Translation (Aspect Translation)]. Vinnytsia : Nova Knyha, 2003. 448 p..

3. Bash B. A., Goeckel D., Towsley D. Limits of reliable communication with low probability of detection on AWGN channels. IEEE Journal on Selected Areas in Communications. 2013. Vol. 31, No. 9. P. 1921–1930.

4. Simon M. K., Omura J. K., Scholtz R. A., Levitt B. K. Spread Spectrum Communications Handbook. New York : McGraw-Hill, 1994. 1248 p.

5. Poisel R. A. Modern Communications Jamming Principles and Techniques. 2nd ed. Boston : Artech House, 2011. 840 p.

УДК 81'373.46:358.4:

Мацик Євген Володимирович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

FEATURES OF MODERN MILITARY-AVIATION TERMINOLOGY IN THE CONTEXT OF NATO STANDARDS COMPLIANCE

In the context of Ukraine's integration into the Euro-Atlantic security space and the transition of the Armed Forces of Ukraine to NATO operational standards, modern military-aviation terminology is undergoing profound structural and semantic transformations. A special place in this process is occupied by aviation-related terminology, official reports, and doctrinal documents, where specialized vocabulary, international acronyms, and standardized definitions are actively unified and implemented.

Standardization in military-aviation discourse acts as an essential tool for ensuring interoperability, operational efficiency, and mutual understanding in joint multinational operations. Official documents and tactical communications frequently employ both universally recognized NATO codes and specialized aviation terms denoting specific types of aircraft, avionics, armament systems, and airspace control structures (e.g., CAS, SEAD, BVR, IFF, AWACS). According to researchers' observations, the functioning of standardized aviation terminology acquires a dual nature: on the one hand, it codifies technical and tactical flight information for the professional military community; on the other hand, it bridges linguistic gaps between national doctrines and allied military systems, requiring precise translation, lexical adaptation, and regular lexicographical codification [2].

Along with terminological standardization, an important feature of modern military-aviation communication is the elimination of legacy Soviet-era nomenclature and the active integration of English-language air operational concepts [1]. Aviation terms and brevity codes (such as "Fox 1", "Fox 2", "Bogey", "Bandit") perform not only a nominative function, but also cognitive,

communicative, and tactical functions ensuring split-second clarity during combat missions. In professional discourse, standardized terminology reduces cognitive load, minimizes ambiguity in high-stress combat environments, and establishes a unified information platform for military pilots, air controllers, and coalition partners [1].

Thus, the specifics of how military-aviation terminology functions and adapts to NATO standards are determined by the pursuit of conciseness, lexical precision, and the critical need for seamless operational integration, rendering contemporary military aviation language highly dynamic, standardized, and functionally effective.

References:

1. Yatsymirskyi, Y. V. Structuring of modern military terminology and military slang: Functional and pragmatic aspects. Transcarpathian Philological Studies (28). 2023. - pp. 118-123.

2. Svitlychna, O. R. Structural and semantic features of abbreviations in the Ukrainian military discourse. Scientific Notes of Taurida National University (4). 2022. - pp. 85-90.

УДК 378.147:004.8

Мелех Анна Василівна,
Іванишин Денис Русланович,
Вінницький національний технічний університет,
м. Вінниця

CHATGPT AS A TOOL FOR LEARNING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES: THE PERSPECTIVE OF AN INSTRUCTOR AND AN IT-STUDENT

Introduction and Purpose

Teaching ESP in technical higher education institutions requires technologically oriented approaches to develop the professional English communicative competence of IT specialists [1; 2]. The purpose of this study is to determine the potential of ChatGPT based on a combination of the instructor's methodological experience and the IT-student's practical experience.

Methodological Aspect

The instructor provides pedagogical guidance: determines the communicative goal, selects professional materials, and sets algorithms for work [3]. At the same time, the results of AI usage require critical evaluation due to the risk of *confabulation* – the generation of plausible but false information [4].

Practical Aspect

The combination of the instructor's methodological guidance and the student's practical work was implemented through targeted prompt engineering, specifying the goal, English language proficiency level, professional context, and desired response format.

Case 1. Mock Interview: *"Act as an IT recruiter. Ask me questions about my studies and IT interests and correct my English."*

Case 2. Technical Documentation: *"Rewrite this technical text in clear B2 English. Highlight the key IT terms."*

Case 3. Code and Error Explanation: *"Explain this error message in B1–B2 English and translate the key technical terms into Ukrainian."*

Practice has shown that thoroughly detailed queries provide much higher generation accuracy for mastering professional vocabulary and communication skills, whereas vague and general prompts addressed to artificial intelligence require stricter control and additional verification.

Conclusions

The combination of the instructor's methodological guidance and the student's practical approbation of approaches makes it possible to use ChatGPT as an additional tool for developing professional English communicative competence. The proposed approach can be adapted for the language training of military-technical and aviation specialists.

References:

1. Yang L., Li R. ChatGPT for L2 learning: Current status and implications. *System*. 2024. Vol. 124. Article 103351. DOI: 10.1016/j.system.2024.103351.

2. Liu et al. Two years of innovation: A systematic review of empirical generative AI research in language learning and teaching. *Computers and Education: Artificial Intelligence*. 2025. Vol. 9. Article 100445. DOI: 10.1016/j.caeai.2025.100445.

3. Hutchinson T., Waters A. *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987. 183 p.

4. Autio C. et al. *Artificial Intelligence Risk Management Framework: Generative Artificial Intelligence Profile*. NIST AI 600-1. Gaithersburg, MD: National Institute of Standards and Technology, 2024. DOI: 10.6028/NIST.AI.600-1.

УДК 378.147:355.5

Меренюк Семен Анатолійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

OVERCOMING LANGUAGE BARRIERS IN MULTINATIONAL EXERCISES: FROM TRADITIONAL METHODS TO INTERACTIVE DIGITAL SOLUTIONS

Look at any multinational military exercise today, and you will see a major issue. It is not the weapons or the strategy. It is language. We often think that using English as the standard NATO language solves everything. But in reality, this is not true. Soldiers who are not native speakers can have problems understanding native speakers because they speak too fast. There is also military slang, different accents, and a large number of acronyms. All of this can easily lead to misunderstandings [1]. Bad communication is not just a small issue; it can be dangerous and put lives at risk. For many years, the military has relied on traditional methods to deal with this problem. Now, however, digital tools are starting to change the way military language training works.

One of the traditional ways to assess language proficiency is STANAG 6001. It provides a common standard for evaluating language skills across NATO. Soldiers receive a score from 0 to 5 based on their language proficiency [2]. This is a good way to evaluate a soldier's language level before a mission starts. But test scores do not always reflect a soldier's ability to communicate in real-life situations. Because tests cannot predict everything, commanders also rely on human interpreters. The problem here is that interpreters can have too much work and operate under a lot of stress. For example, during NATO operations in Bosnia, Jones and Askew (2014) found that military translators had a very difficult job. They even had to carry personal paper dictionaries into the field because there were no standard military glossaries available [3]. When a translator has to look up words in a book during a mission, it is clear that there is a problem with the system.

To address these challenges, military academies also try to prepare soldiers better before they go on missions. A study from Romania showed that reaching

Level 3 on the STANAG test can be very important for a young officer's career [4]. However, reaching a required language level does not solve every communication issue. When training focuses too much on strict grammar requirements, students can become afraid of making mistakes. Orna-Montesinos (2018) highlighted another important problem: soldiers who are not native speakers often stay quiet when they work with native English speakers [5]. They may not feel confident enough about their English. But staying quiet during a joint military operation can lead to serious consequences.

This is where digital learning can make a difference. Instead of relying only on traditional classroom lectures, military language training can also use tools that students already use in everyday life. In 2022, an experiment with Ukrainian military students tested this approach. The teachers gave students a special mobile app for learning English. They also used YouTube videos and created a Telegram group for practice [6]. The results were very positive. The students were more motivated to learn, and they learned difficult military vocabulary faster because they could practice using their phones in their free time. They also did not constantly have a teacher watching for their mistakes. This helped bridge the gap between simply learning English and actually using it to communicate.

Surprisingly, there are still not many academic studies on this topic. Looking at the last 30 years of research on teaching military English, only 34 high-quality studies were identified [7]. However, the available research points in a similar direction. One particularly useful approach is Task-Based Language Teaching (TBLT) combined with digital platforms. Instead of simply studying grammar, soldiers are given simulated military tasks and have to communicate in English to solve them. This gives them an opportunity to practice the kind of communication they may actually need during a multinational exercise.

To sum up, this does not mean that we should stop using STANAG tests or human interpreters. Both are still important. The problem is relying too much on testing grammar and traditional classroom learning. A better approach is to combine existing standards with mobile apps, digital platforms, and realistic simulations. This gives soldiers more opportunities to actually use English instead of only studying it. It can also reduce their fear of making mistakes and help them

develop the communication skills they need in real situations. In the end, effective communication is an important part of keeping multinational forces safe.

Список використаних джерел:

1. NATO Research and Technology Organisation. Multinational Military Operations and Intercultural Factors. RTO Technical Report TR-HFM-120. 2008. URL: https://www.researchgate.net/publication/303311391_Multinational_Military_Operations_and_Intercultural_Factors

2. NATO Bureau for International Language Co-ordination. *STANAG 6001: Language Proficiency Levels*. Edition 5. 2014. URL: https://nato-bilc.org/stanag-6001/

3. Jones I. P., Askew L. *Meeting the Language Challenges of NATO Operations: Policy, Practice and Professionalization*. Palgrave Macmillan, 2014. URL: https://link.springer.com/book/10.1057/9781137312563

4. Niculescu B.-O., Obilișteanu G., Dragomir I. A. *Contribution of Foreign Languages to Building the Professional Career of the Land Forces Academy Cadets*. Land Forces Academy Review. 2019. Vol. 24, No. 3. P. 213–219. URL: https://reference-global.com/article/10.2478/raft-2019-0025

5. Orna-Montesinos C. *Language Practices and Policies in Conflict: An ELF Perspective on International Military Communication*. Journal of English as a Lingua Franca. 2018. Vol. 7, No. 1. P. 89–111. URL : https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515/jelf-2018-0004/html

6. Maiier N. V., Yukhymenko V. O. *Mobile Technologies in the Development of Professionally Oriented English Speech Interaction Competence in Information Systems and Technology Military Students*. Information Technologies and Learning Tools. 2022. Vol. 88, No. 2. P. 115–125. URL : https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/4830

7. Siegel A., Vance M., Nilsson D. *Military English Language Education: A Scoping Review of 30 Years of Research*. Innovation in Language Learning and Teaching. 2025. Vol. 19, No. 5. P. 433–451. URL: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17501229.2024.2370986

УДК 811.111.355.01

Метельський Богдан Юрійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE IMPORTANCE OF INTERLANGUAGE COMMUNICATION FOR INTERNATIONAL MILITARY COOPERATION

Today I would like to talk about the importance of interlanguage communication for international military cooperation. Nowadays, military cooperation between different countries is very important. Soldiers and officers from different countries take part in joint military exercises, training programs, international meetings, and other activities. They have different native languages and cultures, so they need a common language to communicate effectively.

Interlanguage communication means communication between people who speak different native languages. In the military sphere, it is communication between soldiers and officers from different countries. English is often used as a common language during international military activities. However, general English is not always enough. Military personnel also need to know specific military words, commands, abbreviations, and professional expressions.

Interlanguage communication is important for several reasons.First, it helps military personnel exchange information. Soldiers and officers need to discuss tasks, plans, equipment, training, and other professional issues. Second, it helps coordinate actions. During international military exercises, different units have to work together. Clear communication helps everyone understand their tasks and responsibilities. Third, good communication helps avoid misunderstandings. In the military, even a small misunderstanding can cause serious problems. Therefore, information must be clear and precise. Finally, communication helps military personnel share experience. Soldiers from different countries can learn from each other and exchange knowledge about training, equipment, and military procedures.

There are several problems in interlanguage communication. The first problem is different levels of English proficiency. Some military personnel may speak English very well, while others may have limited language skills. The second problem is different accents and pronunciation. Sometimes it can be difficult to understand a person who speaks English with a strong national accent. Another problem is military

terminology and abbreviations. Some terms can be difficult for people who are not familiar with the military language of another country. There are also cultural differences. Different countries may have different traditions of communication, forms of address, and approaches to hierarchy. Stress and fatigue can make communication even more difficult. In difficult situations, people may have problems concentrating and understanding information in a foreign language.

There are several ways to improve interlanguage communication among military personnel. First, soldiers and officers should regularly study foreign languages. Second, language training should include military vocabulary and realistic situations. For example, students can practice giving orders, reporting information, participating in briefings, and communicating by radio. Third, international military exercises can help personnel practice communication with foreign colleagues. It is also important to learn about the culture and communication traditions of other countries. Modern technologies can also help. Online courses, language applications, video materials, simulations, and artificial intelligence can make language learning more effective.

This topic is especially important for Ukraine. Ukrainian military personnel cooperate with partners from many different countries. They participate in international training programs and communicate with foreign instructors and military personnel. Knowledge of English helps Ukrainian service members communicate directly with international partners, understand professional information, and share their own experience. Therefore, foreign-language skills are an important part of the professional development of modern Ukrainian military personnel.

References:

1. Siegela A., Vance M., Nilsson D. Military English language education: a scoping review of 30 years of research. 2024.

2. Crossey M. Improving linguistic interoperability. NATO Review, 2005.

3. NATO. STANAG 6001 – Language Proficiency Levels.

4. Колодка Ю. О. Тенденції розвитку міжкультурної компетентності офіцерів на прикладі освітніх програм Римського оборонного коледжу НАТО. 2026.

УДК 811.111:004.738.5

Миток Ангеліна Василівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

AUTONOMOUS STUDY OF ENGLISH USING THE CLEVROLAB ONLINE PLATFORM

English is important for communication among countries and nationalities worldwide. English, as the world's leading language, enables us to acquire the skills to operate new types of weapons and military equipment, which can now play a significant role in confronting the aggressor country.

In this paper, I want to focus on the English learning website ClevroLab, where everyone can determine their level of language proficiency with a test, after which the site independently analyses the user's errors and offers repetition or study of the topics where mistakes were made.

The site is completely free and suitable for self-study, with short lessons, cards, quizzes, and game tasks. It's more effective than sitting over a textbook for an hour.

There is also a clear division into levels A1–C2, which allows you to gradually move from basic English to more complex English, rather than learning everything chaotically.

There is an opportunity to replenish vocabulary according to language proficiency levels and situations. There are thematic selections: slang, travel/moving, IT, football, etc. This is useful if you want not just to know individual words but to learn vocabulary for different situations.

Learning with a teacher will not replace this site, but it is a good free alternative for everyday use. For real communication, it is not enough to just pass online tests; you also need additional conversation practice. Therefore, this site must be supplemented with live communication to achieve better results.

In my opinion, this combination is a good opportunity to achieve success without unnecessary effort.

УДК 37.091.3:811.111

Михайлова Ніна Вячеславівна,
Інститут Військово-Морських Сил,
Національного університету
«Одеська морська академія»,
м. Одеса

INNOVATIONS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING

The rapid development of digital technologies, artificial intelligence and new forms of communication is transforming the process of foreign language education. Contemporary English language teaching is increasingly focused not only on the acquisition of grammatical and lexical knowledge, but also on the development of communicative, digital, critical-thinking and problem-solving skills. Therefore, the introduction of innovative teaching approaches is becoming an important condition for improving the quality and effectiveness of English language education in higher education institutions.

One of the most significant innovations is the integration of digital technologies into language learning. Digital platforms, interactive applications, multimedia resources, online dictionaries, electronic textbooks and virtual classrooms provide learners with additional opportunities to practise English both inside and outside the classroom. Such tools make it possible to combine face-to-face instruction with online activities and create a flexible blended-learning environment. According to the European Commission, effective digital education can increase flexibility, personalisation, inclusion and opportunities for interaction and communication when technologies are used purposefully and supported by appropriate pedagogical planning [1].

Artificial intelligence is another important direction of innovation in English language teaching. AI-based tools can support individualised learning by providing additional language practice, generating exercises, explaining grammatical structures, checking written work and simulating communication. For example, students can use AI-supported conversational tasks to practise professional

vocabulary and develop speaking skills. At the same time, the teacher remains responsible for selecting appropriate tasks, checking the accuracy of generated content and teaching students to use AI critically, ethically and responsibly. Thus, artificial intelligence should complement, rather than replace, the teacher's professional role.

Another effective innovation is the use of the flipped classroom model. In this approach, students study theoretical material independently before the lesson by watching short videos, reading digital texts or completing interactive exercises. Classroom time is then devoted mainly to communication, problem-solving, discussion, role-play and practical application of language. This model increases learner autonomy and allows the teacher to use classroom time for activities that require interaction and immediate feedback.

Project-based and problem-based learning also contribute to the development of communicative competence. Instead of completing isolated language exercises, students work with meaningful tasks connected with real-life or professional situations. They may prepare presentations, conduct interviews, analyse authentic texts, solve professional problems, create digital projects or participate in simulations. Such activities encourage cooperation, creativity and the practical use of English. For cadets and students preparing for professional careers, tasks can be connected with international communication, professional terminology, briefings, negotiations, reports and emergency situations.

Gamification is another innovative approach that can increase learners' motivation. Elements such as points, levels, challenges, quizzes, competitions and achievement badges can transform repetitive language practice into an engaging learning experience. Digital games and interactive quizzes are particularly useful for vocabulary revision, grammar practice and formative assessment. However, gamification should have a clear educational purpose and should not turn the learning process into entertainment without meaningful language practice.

Innovative assessment is equally important. Traditional tests can be complemented by formative assessment, digital portfolios, self-assessment, peer assessment, online quizzes and performance-based tasks. These methods allow students to understand their progress and identify areas requiring improvement. The teacher can use the results of continuous assessment to adapt instruction to learners' needs. Personalised feedback is especially valuable in language learning because students develop different aspects of communicative competence at different rates.

An important principle of innovation is that technology itself does not guarantee better learning outcomes. The effectiveness of digital tools depends on the quality of instructional design, the teacher's digital competence and the active involvement of learners. The European Commission emphasises that the purposeful pedagogical use of technology requires planning, appropriate digital content, teacher competence and attention to inclusion and ethical issues [1; 2]. Consequently, innovation should be understood as a combination of new technologies, learner-centred pedagogy and professionally justified teaching methods.

For English language education in higher and military educational institutions, innovative approaches have particular potential. They can create realistic communication environments, provide access to authentic English-language materials and develop the ability to communicate effectively in international professional contexts. A combination of blended learning, AI-supported practice, project work, simulations, gamification and formative assessment can make English lessons more interactive and professionally oriented.

In conclusion, innovations in English language teaching are changing the role of both the teacher and the learner. The teacher increasingly acts as a facilitator, organiser and mentor, while students become more active participants responsible for their own learning. The most effective innovation is not the use of technology for its own sake, but the purposeful combination of digital tools and

pedagogical strategies that support communication, autonomy, critical thinking and professional competence. Therefore, the systematic integration of innovative methods should be considered an important direction for the modernisation of English language education.

References:

1. European Commission. Digital Education Action Plan 2021–2027: Resetting education and training for the digital age. Brussels : European Commission, 2020. URL: https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/actions (accessed: 05.10.2026).

2. European Commission. Digital Education Action Plan: policy background. European Education Area. 2026. URL: https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/actions/plan (accessed: 05.10.2026).

3. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. 5th ed. Harlow : Pearson, 2015. 446 p.

4. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 410 p.

5. UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO, 2023. 44 p.

УДК 378.147:811.111’27:355

Михальова Олена Сергіївна,
Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут,
м. Київ

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА У ПРОЦЕС РОЗРОБЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ В ESP (НА ПРИКЛАДІ ВІЙСЬКОВОГО ДИСКУРСУ)

В умовах інтенсифікації міжнародного військового співробітництва здатність офіцера оперувати англомовною технічною термінологією є базовою вимогою оперативної сумісності. Відповідно, сучасне навчальне видання має пропонувати перехід від традиційного лінгвістичного вивчення мови до концепції ESP (English for Specific Purposes) – англійської для спеціальних цілей.

Одним із найефективніших інструментів трансформації підходів до викладання та оцінювання в ESP є таксономія цілей Блума. Вона дозволяє змістити фокус із базових когнітивних навичок (запам'ятовування, механічний переклад) на вищі рівні – аналіз, синтез та оцінювання. Завдання та методи контролю, побудовані на основі такої ієрархії, стимулюють аналітичне мислення, вимагаючи від курсантів глибокого розуміння логіки побудови автоматизованих систем управління військами (C4ISR).

Критичне значення у парадигмі фахової підготовки військових спеціалістів відводиться проєктуванню новітніх контрольно-оцінювальних інструментів, які концептуально спираються на вищі когнітивні щаблі оновленої таксономії Блума, зокрема, аналіз, оцінювання та синтез. Відхід від традиційного репродуктивного відтворення знань реалізується через впровадження комплексної системи контролю, архітектура якої включає наступні компоненти:

1) *Спеціалізовані термінологічні кейси*. На відміну від стандартних лексичних перевірок, цей інструмент вимагає від здобувачів освіти залучення

аналітичних навичок для дешифрування та контекстуального розпізнавання англомовних абревіатур і скорочень. Завдання такого типу будуються безпосередньо на базі автентичних оперативних і графічних документів НАТО, що дозволяє максимально наблизити умови оцінювання до реалій штабної роботи та бойового управління.

2) *Багаторівневі аналітичні вправи*. Даний формат переносить фокус уваги курсанта із механічного перекладу на критичне осмислення фахової інформації. Такий підхід стимулює розвиток не лише суто лінгвістичної, а й інженерно-тактичної компетенції.

3) *Інтегровані модулі самоконтролю*. Ураховуючи специфіку бакалаврського рівня вищої військової освіти, здатність курсанта до автономного навчання є визначальним фактором його професійного становлення. Запропоновані модулі виконують функцію не лише зрізу знань, а й забезпечують безперервний та максимально ефективний моніторинг індивідуальної траєкторії засвоєння матеріалу під час самостійної роботи.

Отже, оновлена парадигма оцінювання в ESP сприяє підготовці офіцерів, здатних вільно взаємодіяти з іноземними фахівцями та максимально ефективно використовувати західне озброєння і техніку.

Список використаної літератури:

1. Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (Eds.). (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Longman.

2. Stanny, C. J. (2016). Reevaluating Bloom's taxonomy: What measurable verbs can and cannot say about student learning. *Education Sciences, 6(4), 37*.

3. Woodrow, L. (2018). Introducing course design in English for specific purposes. Routledge.

УДК 378.016:811

Мірошниченко Вадим Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSLATION OF MODERN AIR DEFENCE SYSTEMS TERMINOLOGY

Modern air defense systems are a key component of military security. Their primary role is to saveguard people, territory, and vital assets from airborne threats. Consequently, military experts employ numerous specialized English terms. Accurate translation of these terms is crucial, as the intended meaning must stay clear and precise.

One of the main terms is Air Defence (AD) – протиповітряна оборона. It means a set of measures and systems used to protect against air attacks. The term Air Defence System – система протиповітряної оборони describes a combination of different equipment and means used for this purpose.

Another important term is Radar – радар, радіолокаційна станція. A radar helps to find and observe objects in the air. The term Detection – виявлення means finding an air target. Tracking – супроводження means continuously following the movement of the target. Identification – ідентифікація means determining what the target is.

Modern air defence systems also use weapons such as Surface-to-Air Missile (SAM) – зенітна керована ракета. It is a missile designed to destroy or intercept an air target. Missile Launcher – пускова установка is the equipment used to launch a missile. The term Interceptor – перехоплювач can describe a weapon designed to intercept an incoming target. Interception – перехоплення means the process of stopping an air target before it reaches its objective.

There are also terms connected with command and control. Command and Control (C2) – командування та управління describes the process of controlling forces and systems. Air Surveillance – спостереження за повітряним простором means monitoring the airspace and looking for possible threats. These terms are especially important in communication between military specialists.

A more complex term is Integrated Air and Missile Defence (IAMD) – інтегрована протиповітряна та протиракетна оборона. It describes the integration of different sensors, command and control systems and weapons. The purpose is to create a coordinated defence against different types of air and missile threats.

Another useful term is Ballistic Missile Defence (BMD) – протиракетна оборона від балістичних ракет. It refers to systems and measures designed to protect against ballistic missile threats. The term Air Target – повітряна ціль is used for an aircraft, missile, drone or another object that is detected and monitored in the air.

Military terminology can sometimes be difficult to translate because one English word may have a special meaning in a military context. For example, the word tracking in general English can mean “відстеження”, but in air defence terminology the more appropriate translation is usually “супроводження”. The same applies to other technical terms, so a translator needs to understand not only English but also the military meaning of the word.

In conclusion, correct translation of modern air defence terminology is important for clear military communication. Special terms have specific meanings, so they should be translated according to the military context. A translator needs to understand both English and military terminology. This helps avoid mistakes and ensures clear communication between military specialists.

УДК 378.016:811

Міхей Андрій Олександрович,
Будніков Ярослав Борисович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERCULTURAL ASPECTS OF MILITARY TRAINING IN FINLAND

Taking into consideration the increasing cooperation between the Armed Forces of Ukraine and partner countries, intercultural communication has become an important element of modern military education and training. Effective cooperation between Ukrainian military personnel and foreign instructors requires not only professional knowledge and foreign language skills, but also an understanding of cultural differences, communication styles, and approaches to education.

During our military training in Finland in 2026, we had an opportunity to communicate and work with Finnish military instructors and to experience a different approach to military education and professional communication. The training lasted approximately one month and was focused on military equipment, particularly the Crotale surface-to-air missile system. During this period, Ukrainian personnel had the opportunity to improve their professional knowledge and practical skills under the guidance of Finnish instructors.

The training process also provided valuable experience of intercultural communication because the Ukrainian and Finnish approaches to military education, communication, and professional interaction were noticeably different. One of the most noticeable characteristics of the Finnish instructors was their calm and friendly manner of communication. They generally communicated with military personnel in a respectful and balanced way. Even when discussing complicated technical or professional issues, they maintained a calm atmosphere and focused on explaining the subject clearly. This approach made communication

easier and helped Ukrainian personnel feel more comfortable when asking questions or discussing problems connected with the training.

Another important difference was the approach to the educational process. Ukrainian military personnel are accustomed to a more direct and sometimes more hierarchical style of communication during military training. The Finnish approach that we experienced was more focused on understanding the material and developing practical skills. The instructors paid considerable attention to explaining not only what should be done, but also why a particular procedure was necessary. This encouraged personnel to think independently and understand the logic behind the actions being performed.

The cultural differences were also noticeable outside the purely professional aspects of training. Finnish culture and Ukrainian culture have different traditions, communication habits, and approaches to interpersonal relationships. Finnish people may appear more reserved and calmer at first, while Ukrainian communication is often more emotional and expressive. At the same time, Finnish instructors demonstrated friendliness and respect in their interaction with Ukrainian personnel. This combination of calmness, professionalism, and friendliness helped establish positive relations during the training.

The organization of the training also demonstrated cultural differences. The Finnish approach was characterized by attention to preparation, accuracy, discipline, and time management. Instructors expected personnel to be prepared for training and to follow established procedures. At the same time, the atmosphere was not excessively formal. Questions and professional discussions were possible, and communication between instructors and trainees was generally constructive. This created an environment in which discipline and professional responsibility were combined with mutual respect.

Working with the Crotale air defense system also required effective communication because the training involved technical terminology, equipment procedures, and professional instructions. Language differences could sometimes

create difficulties, especially when explaining complicated technical information. However, clear explanations, repetition when necessary, and practical demonstration helped overcome these barriers. The experience showed that successful communication in a military environment depends not only on language proficiency but also on patience, attention, and the willingness of both sides to understand each other. This experience also demonstrated the importance of cultural adaptation for Ukrainian military personnel who cooperate with international partners. Understanding another country's mentality can help avoid misunderstandings and improve teamwork. Differences in communication style should not necessarily be considered obstacles. Instead, they can provide an opportunity to learn new methods of cooperation and develop a broader understanding of military professionalism.

To sum up, our military training in Finland in 2026 was not only an opportunity to gain professional knowledge concerning the Crotale air defense system, but also valuable intercultural experience. Communication with Finnish instructors demonstrated the importance of calmness, respect, clear explanations, discipline, and cooperation. Although Ukrainian and Finnish military cultures and approaches to education may differ, effective communication can create mutual understanding and contribute to successful professional cooperation. The experience gained during this training can be useful for further cooperation between Ukrainian military personnel and international partners.

УДК 811.111’255.2:623.746.4

Морозова Ярослава Артемівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

PECULIARITIES OF TRANSLATING UNMANNED AERIAL SYSTEM (DRONE) TERMINOLOGY FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

Russia's full-scale war against Ukraine has turned unmanned aerial systems (UAS) into one of the key means of warfare and has triggered a rapid accumulation of new terminology, much of which is borrowed from English. Terms such as FPV drone, loitering munition, kamikaze drone or drone swarm appear daily in the media and professional communication, yet established, concise Ukrainian equivalents for many of them do not yet exist. This makes the study of translation methods for this terminology a relevant task of contemporary translation studies.

The aim of this paper is to analyse the main methods of rendering English-language UAS terminology by means of the Ukrainian language and the factors that determine the choice of a particular translation technique.

The analysis of the material makes it possible to distinguish four main translation methods. First, calquing: unmanned aerial vehicle – безпілотний літальний апарат, ground control station – наземна станція керування. Second, transcoding of abbreviations and proper names: UAV and FPV are fixed as БпЛА and FPV-дрон, while Shahed is rendered as «Шахед»; БпЛА is gradually competing with the broader БпАС (unmanned aerial system), which reflects the terminological instability of the field [1]. Third, descriptive translation, used where no direct equivalent exists: loitering munition is rendered as «боєприпас, що патрулює ціль» or by the functional analogue «дрон-камікадзе». Fourth, the selection of a figurative equivalent for metaphorically formed terms: kamikaze drone – дрон-камікадзе, drone swarm – рій дронів, mothership drone – дрон-

носій; such variants preserve the imagery of the original but complicate the standardisation of official terminology.

Particular attention should be paid to terminological variation: the same referent is denoted by several parallel terms (безпілотна система – безпілотний комплекс – безекіпажна система), which complicates translation and calls for the unification of the conceptual apparatus, as noted by researchers studying the development of unmanned systems in Ukraine and abroad [1; 2].

Thus, the translation of unmanned aerial system terminology combines calquing, transcoding, descriptive translation and the selection of functional equivalents; the choice among them depends on the structure of the term, the existence of an established Ukrainian equivalent, and the purpose of the text. A promising direction for further research is the compilation of a Ukrainian-English dictionary of unmanned aviation terms based on the principles of terminology and translation studies [3; 4].

References:

1. Семененко О., Водчиць О., Дзюбчук Р., Тарасов О., Ярмольчик М., Столінець С. Термінологічні аспекти розвитку безпілотних систем військового призначення: український та закордонний досвід. Міжнародний науковий журнал «Military Science». 2025. Т. 3, № 3. С. 47–65.

2. Артюшин Л. М., Дегтяренко О. В. Розвиток безпілотних авіаційних систем військового призначення: термінологічні аспекти. Збірник наукових праць ХНУПС. 2021. № 4(66). С. 15–25.

3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова Книга, 2004. 576 с.

4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 448 с.

УДК 004.738.5:378:811.111

Мручок Марія Іванівна,
Меленті Дмитро Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

SOCIAL MEDIA AS AN INNOVATIVE TOOL FOR ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN HIGHER MILITARY EDUCATION

Social media has become an important part of modern communication and increasingly influences how students receive, process, and exchange information. The widespread use of YouTube, Instagram, and TikTok creates additional opportunities for foreign language education. For higher military education, where English proficiency is closely connected to professional communication and international cooperation, integrating social media into the learning process can offer new ways to develop practical language skills [1].

Traditional foreign language teaching is usually based on classroom activities, textbooks, exercises, and teacher-directed instruction. These approaches remain important, particularly for developing linguistic accuracy and systematic knowledge. However, contemporary learners also need regular exposure to authentic language and opportunities to communicate in situations that resemble real-life interaction. Social media can complement traditional instruction by providing access to authentic audio-visual materials, current vocabulary, different varieties of English, and examples of informal communication [1].

One of the main advantages of social media is its potential to increase learner engagement and motivation. Short videos, discussions, comments, quizzes, and other interactive formats can make language practice more dynamic. For example, English-language videos on YouTube can build listening comprehension, while short Instagram or TikTok videos can provide material for vocabulary work, pronunciation practice, and discussion. The British Council itself uses Facebook, YouTube, Instagram, and TikTok

to provide English-learning content, including quizzes, short videos, speaking practice, and opportunities for interaction between learners [3].

Social media can also develop learner autonomy. Students can independently select English-language content according to their professional or personal interests, follow educational channels, watch instructional videos, participate in discussions, and practise new vocabulary outside the classroom. A recent systematic review of research on self-directed English learning through social media identified YouTube, Instagram, and WhatsApp among the most frequently used platforms and highlighted activities such as watching English videos, following educational accounts, and participating in discussions [2].

Another important benefit is the opportunity to develop communicative and intercultural competence. Social media expose learners to authentic examples of English used by people from different linguistic and cultural backgrounds. This can help students recognise differences in pronunciation, vocabulary, communication styles, and cultural references. For future military professionals, such competence is particularly relevant because international cooperation requires not only knowledge of professional terminology but also the ability to communicate appropriately with representatives of different countries and cultures.

Social media can be useful not only for learning general English. It can also be incorporated into English for Specific Purposes (ESP). Teachers may select authentic materials related to aviation, military technology, international security, leadership, or professional communication. For example, students can analyse short videos or posts containing professional terminology, identify key expressions, summarise the information, and discuss the topic in English. Such tasks combine language development with professionally oriented learning. At the same time, social media in English language teaching has certain limitations. Learners may become distracted by non-educational content, and the informal nature of online communication can expose them to grammatically incorrect, abbreviated, or context-dependent language [1].

Therefore, social media should not replace traditional language instruction. Instead, it should be used as an additional teaching tool that supports learning beyond the classroom. In military higher education, social media can be particularly useful for combining language practice with professionally relevant and intercultural communication [1].

In conclusion, social media have potential as an innovative tool for contemporary English language teaching. It can increase learner motivation, support vocabulary acquisition, develop communicative skills. However, social media should complement traditional teaching methods rather than replace them. A balanced approach can make English language learning more flexible, interactive, and professionally relevant for future military specialists [4].

References:

1. Ardiel, V. (2024). The effectiveness of social media in learning English: A systematic review. *Vivid: Journal of Language and Literature*, *13*(2), 135–150.

2. Berlin, A. W., Wibowo, E. P., & Purnawarman, P. (2025). Self-directed English learning through social media: A systematic literature review. *Journal of English Educational Study*, *8*(1), 77–86.

3. British Council. (2023, March 29). *Using our social media channels to improve your English*. LearnEnglish.

4. Choudhury, R. U., Hossain, M. M., Talukdar, M. M. H., & Mohamed, M. E. S. E. (2025). Social media in English language teaching and learning: A systematic literature review of pedagogical uses, benefits, and challenges. *European Journal of English Language Teaching*, *10*(4), 215–229.

УДК 811.111:37.018.43

Мужило Дем'ян Русланович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE USE OF ONLINE PLATFORMS FOR LEARNING ENGLISH

The active development of modern technologies has opened up a huge number of opportunities for the development of learning methods. Traditionally, most people learn English with the help of a person who already speaks it, taking lessons in person, either individually or in a group.

Previously, this was the only proper way to study a language in depth. Although many things can be learned independently with the help of books and dictionaries, it is possible to truly learn how to use this knowledge only through live communication with another person. The reason is that there are, for instance, many nuances in pronunciation and speech that are extremely difficult to convey with the help of a book.

Today, however, there are alternatives that significantly improve and simplify independent language learning.

First of all, language learners have the possibility of taking remote lessons with the help of various online services, such as Zoom and Google Meet. They can learn in different places, which increases the choice of teachers and freedom of movement. It also becomes easier to communicate with native speakers and gain valuable experience in using the language in practice.

The second advantage of the modern world is that various online platforms, for example YouTube, make it much more convenient to study independently, since nowadays there is a wide choice of video lessons that provide information about a language to a greater extent than books. In addition, watching foreign films in their original language is a popular way of learning, as it allows learners to hear real conversations, expressions and intonation.

Thirdly, various educational applications can help with independent language learning, one of the most well-known examples being Duolingo.

It is also worth mentioning a recent innovation known as artificial intelligence (AI). Its integration into the learning process can substantially increase the effectiveness of education, as it can provide explanations in simple words, create tasks according to the material that has already been studied, as well as check whether the assigned tasks have been completed correctly. In this way, AI can replace a human teacher to a significant extent.

In conclusion, both independent language learning and learning with a teacher have their own advantages and disadvantages. The development of technology has created various online platforms, the proper use of which facilitates both ways of learning. Moreover, it is possible to combine and complement them smoothly in order to achieve greater progress in learning.

УДК 81'42:81'373.94:355

Музика Тетяна Олегівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

DISCOURSE OF MILITARY NEWS AND REPORTS: SPECIFICS OF ABBREVIATIONS AND MILITARY SLANG FUNCTIONING

In the context of full-scale martial law, modern media discourse is undergoing significant transformations, adapting to the specifics of covering military operations and addressing information-psychological tasks. A special place in this process is occupied by military news and official reports of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine, where specialized vocabulary, particularly abbreviations and military slang, is actively utilized.

Abbreviation in military news discourse acts as an essential tool for saving language resources and ensuring the operational efficiency of information transmission. Reports and news frequently employ both universally recognized abbreviations (e.g., AFU, AD, UAV, EW, ORG) and specialized abbreviations denoting specific types of weaponry or organizational structures (MLRS, GAB, TDF, ATGM). According to researchers' observations, the functioning of abbreviations in the mass media space acquires a dual nature: on the one hand, they encode technical information for the professional community; on the other hand, they become part of the everyday vocabulary of the civilian population, requiring regular decoding and interpretation [2].

Along with terminological abbreviation, an important feature of modern media discourse is determinologization and expressivization of speech through the involvement of military slang [1]. Slang terms ("Grad", "Petal", "HIMARS", "Cargo 200", "Cargo 300", "Moped", "Impact/Incoming") perform not only a nominative function, but also emotional-evaluative, psychologically protective, and consolidating functions. In media texts, military slang reduces anxiety levels

associated with receiving difficult news, expresses an ironic or disdainful attitude toward the enemy, and establishes a shared information and emotional platform for both military personnel and civilians [1].

Thus, the specifics of how abbreviations and military slang function in news discourse are determined by the pursuit of conciseness, precision, and the need for emotional and value-based marking of events, rendering wartime language dynamic and functionally rich.

References:

1. Yatsymirskyi, Y. V. (2023). Structuring of modern military terminology and military slang: Functional and pragmatic aspects. Transcarpathian Philological Studies (28). 2023. - pp. 118-123.

2. Svitlychna, O. R. (2022). Structural and semantic features of abbreviations in the Ukrainian military discourse. Scientific Notes of Taurida National University (4). 2022. - pp. 85-90.

UDC 378.147:811

Nanivska Lidiia,
Military Institute of Armored Forces of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Kharkiv

A PRACTICE-ORIENTED APPROACH TO THE FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF CADETS USING DIGITAL TECHNOLOGIES

Under contemporary conditions, foreign-language training of future officers is becoming an integral part of their professional preparation. For cadets of higher military educational institutions (HMEIs), knowledge of a foreign language is particularly important because their future service may involve communication with foreign military personnel, participation in multinational activities, and cooperation within international professional environments. Consequently, language training should prepare cadets not only to use grammatical structures and professional vocabulary correctly, but also to communicate effectively in situations related to their future duties.

A practice-oriented approach changes the focus of foreign-language instruction from learning language material in isolation to using it for the performance of professionally relevant tasks. In this case, vocabulary and grammar become instruments of communication rather than the final learning objectives. A cadet is expected to use the language to convey information, explain a situation, give or receive instructions, request clarification, report on an issue, or participate in professional discussion.

One of the practical ways to implement this approach is the modelling of situations that cadets may encounter in their future service. Foreign-language lessons can include briefings, presentations of military units and equipment, discussions of assigned tasks, transmission of information, staff meetings, requests for clarification, and communication during multinational activities. Such tasks require cadets to combine linguistic knowledge with professional knowledge and make decisions about how to communicate information appropriately.

Digital technologies can significantly support this type of training. Multimedia resources make it possible to introduce authentic professional contexts, while electronic learning platforms provide opportunities for vocabulary development, individual preparation, and independent work. Digital communication tools can also be used to organize pair and group interaction. At the same time, technology should remain a means of achieving a communicative objective rather than an objective in itself. The professional task should determine the choice of the digital tool.

An important element of the proposed approach is the combination of independent preparation and classroom interaction. For instance, before a role-play or briefing, cadets may study relevant terminology, work with authentic audio or video materials, complete an individual preparatory task, and prepare the information required for their role. Classroom time can then be used primarily for communication and practical application. After completing the task, cadets can analyze their performance and receive feedback from the teacher.

Particular attention should be paid to oral communication. Military-professional interaction often requires the ability to transmit information accurately and concisely, organize a message logically, respond promptly to questions, and adapt speech to changing circumstances. Therefore, communicative tasks should not always follow a predictable scenario. Introducing additional questions, requests for clarification, incomplete information, or changes in the initial situation encourages cadets to respond spontaneously and use their available linguistic resources rather than reproduce memorized phrases.

The teacher has an important role in organizing such learning. Instead of being primarily a source of language information, the teacher acts as a designer and moderator of the communicative environment. The teacher selects a professional context, formulates the communicative objective, determines the roles and conditions of interaction, observes task performance, and provides feedback. In this context, linguistic errors can be considered part of the learning process, provided that feedback helps cadets improve the accuracy and effectiveness of their communication.

Thus, practice-oriented foreign-language training at HMEIs should integrate professional content, communicative tasks, situational modelling, independent preparation, and appropriately selected digital technologies. The effectiveness of digital tools depends not on their quantity but on how effectively they support meaningful language practice and professional communication.

Further development of this approach requires the creation of a system of professionally oriented communicative scenarios differentiated according to cadets' language proficiency and future military specializations. Assessment should also reflect the practical nature of training by considering not only linguistic accuracy but also the cadet's ability to achieve a communicative objective, convey information clearly, interact with a professional partner, and respond appropriately to changes in the situation.

References:

1. Bloshchynskyi, I. G. Methods for Developing Foreign-Language Professional Competence in Future Border Guard Officers. Collection of Scientific Papers of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. 2020. No. 2(21). pp. 23–37.

2. Kuzmenko, O. V., Topolnik, Y. V. Innovative Technologies for Teaching Foreign Languages in the Training of Military Specialists. Military Education. 2022. No. 2(46). pp. 145–152.

3. Romanyshyna L. M., Boiko Y. M. The Use of Digital Technologies in the Foreign Language Training of Future Officers. Information Technologies and Teaching Aids. 2021. Vol. 83, No. 3. pp. 159–171.

4. Godwin-Jones, R. Emerging Technologies: Artificial Intelligence and Language Learning. Language Learning & Technology. 2023. Vol. 27, No. 1. pp. 5–16.

5. Qiao S. Artificial Intelligence for Language Learning: a Systematic Review of its Design, Theoretical Foundations, Implementation, and Impact. International Journal of Applied Linguistics. 2025.

6. Chmyr V., Bhinder N. AI in Higher Military Institutions: Challenges and Perspectives for Military Engineering Training. Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities. 2023. Vol. 15, No. 4.

УДК 811.111’27:811.161.2’27

Насонов Дмитро Ілліч,
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

SELECTION AND ADAPTATION OF INDUSTRY-SPECIFIC AUDIOVISUAL MATERIALS FOR ESP COURSES

Using authentic video in an ESP classroom seems like an obvious choice. It gives students a taste of real workplace communication, shows how equipment is actually handled, and introduces natural technical speech [3]. But bringing unedited industrial footage straight into a lesson almost never works. Most corporate webinars and technical walkthroughs are either painfully slow or packed with background noise and irrelevant jargon that only confuses the group.

The problem is rarely the video itself; it is the way teachers choose and prepare it [1]. In practice, three main difficulties usually come up.

The first issue is finding material that fits both the syllabus and the students' level. A twenty-minute manufacturer demonstration might look useful on the surface, but ten minutes of it often cover company history or sales talk. That is useless for an engineer trying to learn diagnostic phrases [2]. A short two-minute clip of a technician troubleshooting an error code works ten times better. The language is concentrated, the actions on screen support what is being said, and the instructor does not waste half the class waiting for the relevant part to start.

The second step is cutting the material down. Authentic industry recordings are made for specialists, not learners. If students have to listen to a fast-paced technical explanation for five uninterrupted minutes, they lose focus within thirty seconds. The solution is simple: break the recording into tight segments of one or two minutes, with each cut focusing on a single concrete action, such as reporting a fault, giving a command, or reading a diagnostic display.

Finally, teachers often think that adapting material means editing the audio or replacing difficult words. That is usually a mistake. It is far better to keep the original speech as it is, but change the task around it [1]. Instead of asking students to write down every word, they can just tick off the safety checks mentioned by the operator or write down two specific numbers from a gauge. This shifts the focus from passive listening to solving a realistic operational task.

Authentic audiovisual materials work best when treated as raw building blocks rather than finished lessons [3]. The goal is not to show students the whole video, but to give them just enough real context to practice the language of their trade. Developing a quick checklist for instructors to speed up this cutting and selection process is the next step for further work.

References:

1. Dudley-Evans T., St John M. J. Developments in English for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. – 301 p.

2. Flowerdew J., Peacock M. Research Perspectives on English for Academic Purposes. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. – 480 p.

3. Gilmore A. Authentic materials and authenticity in foreign language learning. Language Teaching. 2007– p. 97–118.

УДК 378.147:811.111

Неклеса Олена Валеріївна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
м. Львів

FROM "KNOW ENGLISH" TO "ACT IN ENGLISH": A SCENARIO-BASED APPROACH TO CADET FOREIGN LANGUAGE TRAINING

Contemporary foreign language training of future professionals in Ukraine's security and defence sector requires a reconsideration not only of the content of instruction but also of the very logic of organising foreign language classes. The traditional question "What should a cadet know in English?" is increasingly complemented by a fundamentally different one: "What should a cadet be able to do through English?" Such a shift of focus corresponds to the modern action-oriented approach, within which a learner is viewed as a social agent who uses linguistic resources to perform tasks in a particular context [1].

This approach is particularly relevant to military education. The professional activity of future officers involves receiving and transmitting information, participating in briefings, interacting with colleagues, working with documentation, explaining procedures, asking clarification questions, discussing possible courses of action, and making decisions. Therefore, foreign language training should model not so much "language in general" as language activity in a professional situation.

In this context, a transition from exercise-centred to scenario-based language training appears particularly promising. Its fundamental difference is that a language task does not begin with a linguistic item as its primary focus. Instead, it begins with a professional situation in which the learner needs a foreign language to achieve a particular outcome.

The scenario-based approach is directly related to the contemporary understanding of communicative activity presented in the CEFR Companion Volume. Alongside reception, production and interaction, particular importance is given to mediation - activities aimed at creating meaning and facilitating communication between people [1; 2]. For professional foreign language training, this means that a cadet should learn not only to understand a message but also to convey information to another person, explain it, coordinate positions, and help participants achieve mutual understanding.

On this basis, a scenario-based language task can be viewed as a sequence of six interconnected stages: authentic input, mission, interaction, decision, reflection,

transfer. The first stage, Authentic Input, the use of functionally relevant professional materials that provide a realistic communicative context [3]. At the second stage, Mission, learners receive a clear professional goal that gives them a genuine reason to use English. Then, during Interaction stage cadets exchange information, clarify meaning and negotiate with peers to accomplish the task. The Decision stage enables learners to use English to analyze information, solve a problem and make a professional decision. After the task (Reflection), learners analyze their language use, communication strategies and difficulties. Finally, at the Transfer stage, cadets apply the language and strategies developed in one scenario to a new professional situation. The transfer stage helps prevent one of the common problems in foreign language training — the illusion of learning. A cadet may successfully complete a familiar type of exercise but fail to apply the relevant linguistic resource in a new situation. Therefore, the outcome of instruction should not be the reproduction of a particular language structure but the ability to use it functionally.

Thus, scenario-based foreign language training can be regarded as a promising direction for improving ESP in higher military education institutions. Its combination with the action-oriented approach, mediation, authentic materials, and pedagogically guided use of AI creates conditions for developing not merely linguistic competence but functional professional communicative competence [4, 5]. Such competence corresponds to the needs of a modern professional who must not only know English but also be able to act effectively through English in a real professional environment.

References:

1. Council of Europe. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume*. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. Available at: https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages

2. Council of Europe. Mediation in the classroom [Electronic resource]. Available at: https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/mediation-in-the-classroom

3. Alamri W. Evaluating the benefits and challenges of using authentic materials in EFL context for listening purpose. *Frontiers in Education*. 2025. Vol. 10. Article 1611308. DOI: 10.3389/feduc.2025.1611308

4. Crompton H., Edmett A., Ichaporia N., Burke D. AI and English language teaching: Affordances and challenges. *British Journal of Educational Technology*. 2024. Vol. 55, No. 6. P. 2503–2529. DOI: 10.1111/bjet.13460

5. Du J., Daniel B. K. Transforming language education: A systematic review of AI-powered chatbots for English as a foreign language speaking practice. *Computers and Education: Artificial Intelligence*. 2024. Vol. 6. Article 100230. DOI: 10.1016/j.caeai.2024.100230

УДК 811.111

Ніколаєв Ігор Євгенович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH AS A KEY COMPONENT OF MILITARY PROFESSIONAL COMPETENCE

Learning a foreign language is not only about memorizing words and grammar. It also develops communication skills, improves information processing, and helps people understand professional information in an international environment.

The importance of English for the military

English is an important tool for international military communication. Modern military cooperation often involves communication with foreign partners. Ukrainian servicemen participate in multinational exercises, training programs, and international cooperation. English allows military personnel to communicate with foreign colleagues, understand instructions, exchange professional experience, and work together more effectively. For the Ukrainian Armed Forces, this is especially important as Ukraine develops interoperability with NATO forces and adopts NATO standards.

English in the Ukrainian Air Force

English is particularly important for the Ukrainian Air Force. Military specialists need English to understand technical terminology, communicate during international training, and work with professional documentation. Military personnel may work with foreign equipment, documentation, and technical information. The Foreign Languages Department at Kharkiv National Air Force University provides language training to meet the STANAG 6001 requirements. STANAG 6001 sets out general requirements for the language training of military personnel from Alliance member states and partner nations. Military officers have to be certified to participate in international exercises, peacekeeping missions, and overseas military education programs, and to work in headquarters. The Kharkiv National Air Force University also has a specialized Department of Aviation English, which provides language training in accordance with international aviation requirements set by ICAO. Therefore, for a military specialist, knowing English is not simply a general educational skill. It can be a part of professional competence.

Language requirements in the Armed Forces

English proficiency requirements depend on the military position and responsibilities. In December 2024, the Cabinet of Ministers approved a list of military positions for which contract officers, sergeants, and senior soldiers must have English-language proficiency. For a number of senior positions in the Ministry of Defense and Armed Forces, including the Commander of an Air Command, the required level is at least B1 under the CEFR or SLP 2 under NATO STANAG 6001. At the same time, the required level is not identical for every military position. It depends on the serviceman's duties and responsibilities.

English and studying abroad

Another important reason to learn English is the opportunity to receive military education and professional training abroad. Ukrainian military personnel can participate in training and educational programs in foreign military institutions. In this situation, English becomes the language of professional education. A serviceman who knows English can understand lectures, read manuals, communicate with instructors, and cooperate with foreign cadets and officers. For example, some international military courses explicitly require English proficiency at 2-2-2-2 according to STANAG 6001.

The psycholinguistic aspect

From a psycholinguistic point of view, learning English also develops the ability to switch between languages and process information in different linguistic systems. For military personnel, this is important because they often have to process information quickly and accurately. Learning professional English helps a serviceman connect language, professional knowledge, and practical actions. For example, a radar specialist may need to understand English terminology, technical documentation, and communication during international training. Therefore, language knowledge becomes part of professional thinking.

To sum up, English is an important part of modern military education and professional development. It helps Ukrainian military personnel communicate with international partners, understand professional information, participate in multinational exercises, and study abroad. For the Air Force, English is especially important because aviation and military technologies are highly internationalized fields. Therefore, learning English is not only about speaking a foreign language. It is about improving professional competence, communication, and the ability to work in an international military environment.

УДК 378.016:811

Нікутов Данїл Денисович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

DIFFICULTIES IN TRANSLATION DURING INTERNATIONAL MILITARY COOPERATION

International military cooperation relies entirely on precise communication, yet effective language mediation in this domain presents significant structural, conceptual, and practical challenges. When armed forces from different nations collaborate—whether through joint training, coalition planning, or operational support—translators and interpreters must bridge not only linguistic gaps, but also fundamentally different military systems. Understanding these specific difficulties is essential for maintaining force interoperability, tactical coordination, and operational safety.

The primary hurdle lies in the asymmetry of military terminology, rank structures, and organizational concepts across different armed forces. Every national defense force operates on distinct doctrine, administrative frameworks, and unit designations. Directly translating a rank, functional role, or command structure often leads to confusion if an exact equivalent does not exist in the target language. For instance, translating staff functions, command relationships, or operational directives requires deep domain knowledge rather than literal dictionary definitions. A word-for-word translation can obscure the actual level of authority or function intended by a commander, directly impacting decision-making cycles during joint operations.

Another major challenge is the heavy reliance on specialized jargon, abbreviations, and compressed tactical acronyms. Modern defense environments use dense communication protocols to convey information rapidly. Acronyms representing equipment, weapon systems, coordinate networks, firing protocols, and tactical procedures are constantly used in both written documentation and real-

time voice communications. Translators must quickly decipher these short forms and deliver their correct functional meaning without introducing delays or ambiguity. In fast-moving tactical scenarios, a misunderstanding involving target designation, coordinate grids, or rules of engagement can compromise force safety and mission success.

Furthermore, language specialists must navigate significant cultural and doctrinal differences between partner forces. Armed forces develop unique institutional cultures, communication habits, and problem-solving approaches. Phrasing that is standard and direct in one military culture may sound overly aggressive or unclear in another. Translators often act as cultural advisers, adjusting tone and register during high-stress negotiations, staff briefings, or joint debriefings to prevent interpersonal friction and ensure that the core operational intent of the message remains intact and professional.

Technical complexity across specialized domains adds another layer of difficulty. International military cooperation spans a vast range of technical subfields, including military aviation maintenance, air defense systems, communications security, field medicine, intelligence sharing, and complex logistics networks. Each field possesses its own distinct vocabulary that leaves no room for error. Translators must continuously adapt to emerging military technology, foreign equipment manuals, and evolving tactical procedures, requiring continuous professional preparation and standardized reference materials.

Real-time operational constraints further complicate language mediation during live exercises and tactical operations. Interpreters frequently work under severe physical and mental stress, including sleep deprivation, environmental noise from heavy machinery or aircraft, and high-stakes pressure where rapid communication is required. Maintaining high cognitive performance and translation accuracy under such battlefield conditions demands exceptional psychological resilience alongside linguistic skill.

Additionally, legal and administrative translation poses unique challenges within coalition frameworks. International defense agreements, status of forces agreements, and joint procurement contracts require absolute legal precision. Misinterpreting legal nuances or compliance clauses in official documentation can result in regulatory disputes, logistical delays, or jurisdictional conflicts between participating nations.

In conclusion, translation in international military cooperation goes far beyond general language proficiency. It demands specialized technical knowledge, cultural adaptability, and absolute precision under pressure. Addressing these difficulties through standardized glossaries, domain-specific training, and close coordination between language specialists and military leadership is critical for achieving seamless partner integration and overall mission readiness.

УДК 378.147.091.31:316.77

Оборонов Микола Іванович,
Корсунов Сергій Іванович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

SIMULATION-GAME TECHNOLOGIES AND GAMIFICATION IN FORMING INTERCULTURAL COMPETENCE OF HIGHER EDUCATION LEARNING OUTCOMES / HIGHER EDUCATION APPLICANTS

The integration of Ukraine's higher education system into the European and global educational space, alongside the expansion of interagency and international cooperation, sets new requirements for the training of modern specialists. Intercultural competence—the ability to establish effective communication with representatives of other cultures while considering linguistic norms, socio-cultural, protocol, and professional contexts—becomes a key component of their professional suitability.

Traditional approaches to teaching foreign languages and cultures are often limited to the theoretical study of country-specific materials and passive text processing. This creates a methodological gap: higher education learners possess grammar skills and vocabulary, yet experience communication barriers and insecurity in real, spontaneous communication that requires rapid decision-making, adherence to regulations, and an understanding of nuances.

To address these tasks, it is advisable to employ a comprehensive set of scientific and pedagogical methods, namely: theoretical analysis and systematization of scientific literature in linguodidactics, educational psychology, and intercultural communication theory; modeling and designing scenarios for simulation games, role-playing situations, and gamified modules tailored to specific professionally-oriented tasks; pedagogical observation and case study evaluation methods to analyze the dynamics of overcoming language and cultural barriers among learners.

The core content of forming intercultural competence includes:

1. Combining Tradition and Innovation — From Theory to an Immersive Environment. The classical tradition of language instruction provides a fundamental academic base: knowledge of the grammatical system, basic terminology, and cultural norms. Innovative simulation technologies transform this knowledge into active practical skills by creating an immersive environment.

2. Simulation Games as a Model of Intercultural Interaction. A simulation game involves replicating a real professional or socio-cultural context in which participants act in defined roles and work toward a common task under time constraints.

3. Gamification of the Educational Process. Gamification involves integrating game mechanics (points, leaderboards, levels, progress visualization) into a non-game educational context to enhance motivation and engagement.

4. Overcoming Cross-Cultural Shock and Linguistic Stereotypes. Simulation-game technologies allow for the safe enactment of cross-cultural misunderstanding scenarios. Higher education learners will learn to identify hidden cultural meanings, non-verbal cues, and the nuances of context-dependent languages.

Thus, simulation-game technologies and gamification will allow for: harmoniously combining academic traditions of language teaching with innovative simulation-game technologies, thereby enabling the effective development of intercultural competence among higher education learners; reducing psychological barriers during foreign language communication, boosting motivation, and building skills for prompt intercultural interaction.

УДК 81.255.4:355

Оборонов Микола Іванович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
Оборонова Оксана Валентинівна,
Харківська гімназія №135 Харківської міської ради,
м. Харків

SPECIFICS OF RENDERING THE PRAGMATICS OF SPECIALIZED TEXTS IN THE TRANSLATION OF MILITARY-TECHNICAL DOCUMENTATION

The rapid development of international security cooperation, the integration of cutting-edge technological solutions, and the regular exchange of operational and technical information place increased demands on the quality of specialized text translation. The translation of military-technical documentation, standard operating procedures, manuals, and technical specifications carries high responsibility, as any ambiguity, inaccuracy, or distortion of content can lead to reduced operational efficiency or pose a threat to personnel safety.

The key challenge in translation lies not only in finding lexical equivalents but also in preserving the pragmatic potential of the source text—the ability of the text to exert the intended regulatory, instructional, or informational impact on the recipient. The loss or incorrect adaptation of the pragmatic aspect during translation disrupts the accuracy of text perception by a specialist.

To ensure high-quality translation, render the pragmatics of specialized texts from English into Ukrainian, and achieve pragmatic equivalence, it is advisable to employ the following methods: comparative-typological analysis of original English-language specialized texts and their Ukrainian translations to identify systemic differences in fulfilling the pragmatic function; pragmatic-translational analysis—evaluating the consistency of the translated text with the recipient's reaction and perception; translation transformation method—analyzing the application of lexical-semantic, grammatical, and pragmatic adaptations to

eliminate non-equivalent vocabulary; and contextual analysis—determining the meaning of specialized terminology and abbreviations depending on the highly specialized environment.

The main focus areas should include:

1. Imperativeness and Algorithmic Nature. The translator must strictly adhere to the models accepted in the target language for expressing commands, recommendations, or prohibitions.

2. Translation of Non-Equivalent Vocabulary and Abbreviations. Modern professional discourse is saturated with acronyms and abbreviations that are frequently absent from traditional dictionaries.

3. Syntactic Compression and Impersonality of Expression. English military-technical language tends toward the passive voice and concise participial phrases. In Ukrainian specialized style, pragmatic equivalence is often achieved by transforming passive structures into indefinite-personal or impersonal sentences.

4. The Role of Automation Tools and Terminology Databases. To ensure pragmatic consistency across large volumes of documentation, translation unification is critical. The use of computer-assisted translation (CAT) software combined with corporate glossaries prevents "terminological splitting" (when the same component or operating mode is referred to differently in various sections).

Thus, rendering the pragmatics of a specialized text during the translation of military-technical documentation requires the unconditional preservation of its instructional, regulatory, and normative functions. Achieving pragmatic adaptation should be ensured through a set of translation transformations: accurate conveyance of mandatory modality, syntactic restructuring of sentences to meet the norms of Ukrainian scientific and technical style, and correct contextual decoding of non-equivalent abbreviations. To guarantee high-quality translation, efforts must focus on developing standardized bilingual interactive glossaries and automated quality assurance systems for specialized discourse.

УДК 004.8:37.091.2

Павліна Тетяна Володимирівна,
Кальченко Тетяна Михайлівна,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків

THE INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO THE EDUCATIONAL PROCESS

Education is one of the areas that will be heavily impacted and transformed by new technologies. According to Michail Giannakos, "Contemporary learning technologies will be challenged by LLMs, and embracing LLM capabilities will be critical for learning technologies to stay relevant" [1].

The integration of Artificial Intelligence into the educational process inevitably leads to a fundamental reimagining of the teacher's professional identity. As access to information becomes instantaneous and algorithms become capable of explaining complex concepts, the traditional role of the educator as the "sole source of knowledge" is becoming obsolete.

The primary shift lies in moving from the transmission of facts to the management of the cognitive process. In the AI era, the educator evolves into a facilitator tasked with guiding students through a vast ocean of data.

By delegating routine tasks such as grading tests and monitoring attendance to AI systems [2], educators can reclaim time for deep, individual work with students, focusing on emotional intelligence and ethical development.

Since GenAI can generate answers to almost any standard prompt, the mentor’s role shifts toward teaching students how to verify information, evaluate sources, and engage in reasoned discourse. The teacher becomes the primary architect of a learning environment where the "process of inquiry" is valued more than the "final text."

To remain effective, modern educators must possess a high level of AI Literacy. This extends beyond mere technical proficiency to a profound understanding of how these systems function.

Following the UNESCO (2024) framework, teachers must master "prompt engineering"– the ability to effectively communicate with AI to co-create curricula and interactive learning materials. The educator serves as a vital filter, helping students navigate the risks of algorithmic bias and unintended plagiarism. Professional development must now include mandatory training in AI ethics and data privacy to ensure the human element remains central to the digital classroom.

The integration of Artificial Intelligence into educational frameworks is not merely an incremental update to digital tools; it represents a fundamental shift toward more efficient, inclusive, and personalized pedagogy. By leveraging data-driven insights and generative capabilities, AI addresses long-standing challenges in mass education.

The most significant benefit of AI is its ability to provide individualized instruction within large-scale environments. Traditional classrooms often follow a "one-size-fits-all" approach, but AI-driven platforms like Khan Academy (Khanmigo) or Century Tech utilize machine learning to create adaptive learning paths. Khan Academy’s Khanmigo acts as a sophisticated AI tutor that, rather than providing direct answers, uses Socratic questioning to guide students through complex problems. Similarly, Century Tech analyses a student's cognitive gaps and productivity patterns to dynamically adjust curriculum difficulty. [3]

References:

1. Giannakos M. The promise and challenges of generative AI in education. *Behaviour & Information Technology*. 2024. Vol. 43, no. 13. P. 2521–2526. DOI: 10.1080/0144929X.2024.2392435.
2. Koraishi O. Teaching English for Specific Purposes (ESP) through AI-driven tools. *International Journal of English Language Teaching*. 2023. Vol. 11, no. 4. P. 34–48.
3. Al-Hariri M. T., Al-Hattab A. A. Restructuring the role of the teacher in the age of artificial intelligence. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. 2023. Vol. 23, no. 12. P. 88–95.

УДК 372.881.111.1

Павлусь Ольга Вікторівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

APPROACHES AND TECHNIQUES TO VOCABULARY SEMANTIZATION IN TEACHING ENGLISH TO ADULT LEARNERS

Vocabulary semantization is an essential component of foreign language teaching, as it enables learners to establish a connection between a new lexical item and its meaning. This process is particularly important while teaching adults, whose substantial life experience and background knowledge can facilitate the interpretation of new vocabulary. Semantization refers to the process of clarifying meaning of a lexical unit to facilitate learners' comprehension and appropriate use of the target vocabulary.

Semantization techniques can generally be divided into two broad groups: translation-based and non-translation-based techniques. Translation-based techniques involve the use of the learners' first language to provide a direct equivalent of a target word, whereas non-translation-based techniques explain or demonstrate meaning through the target language itsel.

One of the most effective non-translation technique is **visualisation**. Pictures, photographs, or real objects provide an immediate connection between a lexical item and its referent. For instance, words such as *suitcase*, *airport*, *kitchen*, *jacket* can be introduced without using the learners' first language. Visual support can also be combined with contextual information. For example, several photographs showing many people in a small space can help illustrate *crowded*, while an image of a nearly empty room can support the meaning of *empty* [1].

The technique of **contextualisation** involves presenting a new item in a sentence or a short situation that makes its meaning understandable. For example, the meaning of *exhausted* can be inferred from the sentence *I worked all day and now I am exhausted*. Similarly, *crowded* can be introduced through *There were hundreds of people on the bus. It was very crowded*. Contextualisation is especially

useful because it presents not only the approximate meaning of a word but also its typical grammatical and lexical environment [2].

A further useful technique is the use of **simple definitions in English**. A definition should be formulated with vocabulary that the learners already know. To illustrate, *neighbour* can be defined as *a person who lives near you*; *employee* as *a person who works for a company*. Such definitions allow learners to establish direct semantic links within English and reduce dependence on translation [1].

Synonyms and antonyms can also be used to establish semantic relationships between new and previously known vocabulary. A new word can be explained through a familiar synonym, for example, *purchase — buy*, *assist — help*, *rapid — fast*. Antonyms can similarly clarify meaning through contrast: *cheap — expensive*, *early — late*, *empty — full*, *safe — dangerous*. This technique is particularly useful when the learner already knows one member of the semantic relationship.

The application of the direct **translation** method to the meaning of a lexical unit may help prevent misinterpretation, especially when a word refers to an abstract concept. Nevertheless, it ought not to be regarded as the predominant means of semantization. For example, the words *responsibility* and *insurance* can initially be presented with their Ukrainian equivalents. In this way, learners first establish a clear meaning-form connection and then encounter the word in meaningful use.

In practice, the most effective approach is often a combination of several semantization techniques rather than rely on one method exclusively. A balanced and purposeful combination of techniques can therefore make vocabulary presentation clearer and support learners in moving from initial recognition to active use of new lexical items.

References:

1. Schmitt, N. (2008). Review article: Instructed second language vocabulary learning. *Language Teaching Research, 12*(3), 329–363. https://doi.org/10.1177/1362168808089921

2. Webb, S. (2007). Learning word pairs and glossed sentences: The effects of a single context on vocabulary knowledge. *Language Teaching Research, 11*(1), 63–81. https://doi.org/10.1177/1362168806072463

УДК 811.111

Панасенко Микита Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERCULTURAL COMMUNICATION IN INTERNATIONAL TRAINING (ON THE EXAMPLE OF OPERATION INTERFLEX): CHALLENGES FOR MILITARY INTERPRETERS

Operation Interflex is a British-led multinational training programme aimed at preparing Ukrainian military personnel according to NATO standards. Cadets and officers of higher military educational institutions of Ukraine regularly take part in this programme as military interpreters. Their work goes far beyond pure linguistic mediation and requires a high level of intercultural competence [1].
The main challenges that military interpreters face during Interflex can be divided into three interrelated groups.

The first group concerns differences in communication styles. Instructors from the United Kingdom, Australia, Finland, Denmark and other partner countries demonstrate distinct cultural approaches. Australian instructors, for example, tend to be open, informal and focused on creating psychologically comfortable conditions for trainees. Finnish and Danish instructors are usually more reserved, strict in following procedures and less emotionally expressive [2]. A military interpreter must constantly adapt the tone, level of formality and amount of additional explanation so that the message remains clear and culturally acceptable for Ukrainian personnel.

The second group of challenges is connected with military terminology and doctrinal differences. Many NATO tactical concepts (TLP, MARCH algorithm, bounding overwatch, CQB techniques etc.) do not have exact one-to-one equivalents in Ukrainian military discourse. The interpreter has to combine accurate translation with short conceptual explanations, using analogies familiar to Ukrainian soldiers [3]. Failure to do so may lead to misunderstanding of critical combat procedures.

The third group includes the dual role of the interpreter. During training sessions the interpreter works as a professional linguistic mediator. Outside formal

classes he or she often becomes a cultural mediator who helps Ukrainian personnel communicate with foreign instructors during free time, solves everyday problems and sometimes even explains Ukrainian combat experience to NATO partners [4]. This dual role demands not only excellent language skills but also psychological resilience, quick decision-making and deep knowledge of both Ukrainian and allied military cultures.

Successful performance in such conditions is possible only when the interpreter possesses developed intercultural competence. This competence includes awareness of cultural differences, ability to switch between communication styles, readiness to explain cultural context and constant reflection on one's own cultural biases.

In conclusion, Operation Interflex clearly shows that military interpreters in modern multinational training programmes act as key facilitators of interoperability. Linguistic accuracy alone is not enough. The ability to manage intercultural challenges is what turns a translator into an effective link between Ukrainian and allied forces.

References:

1. **Belyaev A. Intercultural Communication During Interflex. Materials of** the III All-Ukrainian Scientific-Practical Seminar. Kharkiv, 2025. - pp. 23-24.

2. Metelskyi V. Cultural Aspects of Operation Interflex. Materials of the III All-Ukrainian Scientific-Practical Seminar. Kharkiv, 2025. - pp. 137-138.

3. Babak D. V. Challenges of Interpreting Military Terminology in Multinational Operations: My Experience in Operation Interflex. Materials of the III All-Ukrainian Scientific-Practical Seminar. Kharkiv, 2025. - pp. 13-14.

4. Jones I. P., Askew L. Meeting the Language Challenges of NATO Operations: Policy, Practice and Professionalization. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2014. - pp. 224.

УДК 81'276.6:621.39

***Паніматка Владислав Олександрович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ДОСЛІДЖЕННЯХ БЕЗПРОВОДОВИХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Розвиток безпроводових електронних комунікаційних технологій супроводжується постійним оновленням фахового понятійно-термінологічного апарату. Значна частина нових понять набуває усталеного використання саме в англомовному науковому середовищі. Тому для дослідника важливим є не лише володіння англійською мовою, а й здатність коректно інтерпретувати спеціальну термінологію з урахуванням фізичного та функціонального змісту описуваних процесів.

У публікаціях з безпроводових і когнітивних електронних комунікаційних систем поширені терміни complex signal ensemble (ансамбль складних сигналів), cross-correlation (взаємна кореляція), time-frequency representation (часово-частотне представлення), spectrum sensing (спектральне зондування), interference (завада), SNR, SINR, adaptive control (адаптивне керування). Їх адекватне використання передбачає розуміння лексичного й технічного змісту відповідного поняття.

Показовим є термін spectrum sensing. Буквальне тлумачення компонента sensing не розкриває його спеціального змісту. У контексті когнітивного радіо йдеться про отримання інформації щодо радіочастотного середовища та використання спектральних ресурсів, що може бути основою для зміни параметрів функціонування системи [1]. Подібно, поняття noise та interference не є взаємозамінними: в електронних комунікаціях вони характеризують різні складові впливу на корисний сигнал, що відображається у показниках SNR та SINR. Неточний переклад у такому випадку здатний спотворити фізичний зміст наукового результату.

Окремої уваги потребує термінологія формування та оброблення складних сигналів: permutation (перестановка), segmentation (сегментація), decomposition (декомпозиція), filtering (фільтрація), reconfiguration (реконфігурація). Ці поняття описують різні операції над сигналом або його структурою. У дослідженнях ансамблів складних сигналів, зокрема, застосовуються частотна фільтрація псевдовипадкових послідовностей [2] та адаптивна часова сегментація [3]. Отже, український відповідник доцільно обирати відповідно до змісту конкретної операції, а не лише за формальною подібністю слів.

Таким чином, англомовна фахова термінологія у дослідженнях безпроводових електронних комунікаційних систем є інструментом точного відображення технічного змісту. Її коректне використання потребує поєднання іншомовної та професійно-технічної компетентностей. Систематична робота з автентичними англомовними публікаціями й аналіз термінів у контексті моделей, методів і процесів сприяють точнішому опрацюванню джерел та узгодженому представленню власних наукових результатів.

Список використаних джерел:

1. Haykin S. Cognitive radio: brain-empowered wireless communications. IEEE Journal on Selected Areas in Communications. 2005. Vol. 23, No. 2. P. 201–220. DOI: 10.1109/JSAC.2004.839380.

2. Indyk S. V., Lysechko V. P. Investigation of ensemble properties of complex signals obtained by frequency filtering of pseudo-random sequences with low interaction in the time domain. Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил. 2020. № 4(66). С. 46–50. DOI: 10.30748/zhups.2020.66.06.

3. Holeychuk L., Lysechko V. Method of entropy-consistent time segmentation of complex signal ensembles. Наукоємні технології. 2026. № 1(69). С. 74–81. DOI: 10.18372/2310-5461.69.20949.

УДК 372.881.1

Паніна Оксана Олександрівна
Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
м. Київ

РОЛЬ НЕЙРОЛІНГВІСТИКИ У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Сучасна методика викладання іноземних мов дедалі активніше використовує здобутки нейронауки, що дають змогу глибше зрозуміти особливості функціонування мозку в процесі мовленнєвої діяльності. У цьому контексті важливого значення набуває нейролінгвістика – міждисциплінарна галузь, що досліджує мозкові механізми опрацювання, засвоєння та використання мовної інформації [1].

Нейролінгвістика поєднує здобутки нейронауки, лінгвістики та суміжних когнітивних дисциплін, що дає змогу глибше розуміти механізми засвоєння та використання мови. Важливим є врахування нейропластичності мозку – його здатності змінюватися та адаптуватися протягом усього життя. У процесі вивчення іноземної мови відбуваються зміни у функціонуванні мозкових систем, пов’язаних з обробкою мовної інформації, увагою та пам’яттю [2].

Важливими чинниками ефективного навчання є підтримання уваги та систематичне повторення матеріалу. Доцільно поєднувати різні види мовленнєвої діяльності – аудіювання, читання, говоріння та письмо. Водночас регулярне повернення до вже опрацьованого матеріалу сприяє його закріпленню та тривалішому збереженню в пам’яті. Дослідження ефекту розподіленої практики підтверджують ефективність систематичного повторення у вивченні другої мови [3].

Важливу роль у засвоєнні матеріалу відіграють емоції. Емоційний стан впливає на увагу, процеси навчання та пам’ять [4]. У зв’язку з цим доцільно

використовувати ігрові форми навчання, музику, гумор, творчі завдання та ситуації, наближені до реального життєвого досвіду. Такі прийоми можуть сприяти підвищенню зацікавленості здобувачів освіти та створенню сприятливого емоційного середовища.

Важливим аспектом навчання іноземної мови є робота з помилками та коригувальний зворотний зв'язок. Дослідження засвідчують позитивний ефект коригувального зворотного зв'язку, який може зберігатися протягом тривалого часу [5]. Тому важливо створювати безпечне освітнє середовище, у якому здобувачі освіти не бояться висловлюватися, допускати помилки та працювати над їх виправленням.

Таким чином, застосування нейролінгвістичних принципів у викладанні іноземних мов сприяє вдосконаленню навчального процесу через урахування особливостей уваги, пам'яті, емоційного стану та когнітивної активності здобувачів освіти. Інтеграція здобутків нейролінгвістики, психології та педагогіки створює підґрунтя для добору ефективніших методів навчання та формування стійкої іншомовної компетентності.

Список використаних джерел:

1. Baggio G. *Neurolinguistics*. Cambridge, MA: The MIT Press, 2022. 224 p.
2. Li P., Legault J., Litcofsky K. A. Neuroplasticity as a function of second language learning: Anatomical changes in the human brain. *Cortex*. 2014. Vol. 58. P. 301–324. DOI: 10.1016/j.cortex.2014.05.001.
3. Kim S. K., Webb S. The Effects of Spaced Practice on Second Language Learning: A Meta-Analysis. *Language Learning*. 2022. Vol. 72, No. 1. P. 269–319. DOI: 10.1111/lang.12479.
4. Tyng C. M., Amin H. U., Saad M. N. M., Malik A. S. The Influences of Emotion on Learning and Memory. *Frontiers in Psychology*. 2017. Vol. 8. Article 1454. DOI: 10.3389/fpsyg.2017.01454.
5. Li S. The Effectiveness of Corrective Feedback in SLA: A Meta-Analysis. Language Learning. 2010. Vol. 60, No. 2. P. 309–365. DOI: 10.1111/j.1467-9922.2010.00561.x.

УДК 81'243:811.112.2

Панова Діана Валеріївна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ КОНЦЕПТИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Сучасна лінгводидактика розглядає іноземну мову як спосіб бачення світу, ядро якого становлять лінгвокультурні концепти [1]. Засвоєння лексики без культурного контексту не забезпечує міжкультурної компетентності, яку Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти розглядають як складник комунікативної компетентності [2; 3]. Для курсантів вона має прикладний вимір: взаємодія з військовослужбовцями держав-партнерів вимагає розуміння не лише слів, а й цінностей, що стоять за ними.

Словникові відповідники німецьких концептів Ordnung, Pünktlichkeit, Heimat («порядок», «пунктуальність», «батьківщина») передають денотат, але не ціннісний шар. А. Вежбицька показала, що ключові слова культури не мають повних еквівалентів в інших мовах [6]. Ще виразніше це проявляється у військовій лексиці. Поняття Innere Führung і пов'язаний із ним образ Staatsbürger in Uniform («громадянин у формі») відображають цілісну концепцію військової служби в демократичній державі [5]; дослівний переклад «внутрішнє керівництво» цього змісту не передає. Так само Auftragstaktik (в англомовній термінології НАТО — mission command) містить ідею довіри до самостійного рішення підлеглого, яку неможливо зрозуміти поза німецькою військовою традицією.

Традиційні методи — коментоване читання, перекладні вправи, робота зі словником — у концептному підході не втрачають значення, але

набувають нової функції: переклад стає інструментом виявлення нееквівалентності. Їх доцільно доповнювати інноваційними прийомами:

— порівнянням асоціативних полів концепту в рідній і німецькій мовах;

— аналізом сполучуваності слова за електронними корпусами, зокрема DWDS [4];

— роботою з автентичними матеріалами Бундесверу;

— кейс-методом: моделюванням ситуацій міжкультурного непорозуміння.

Отже, концептний підхід поєднує традиції та інновації у викладанні німецької мови й дає змогу перейти від вивчення мови як коду до розуміння її як носія іншої картини світу, що формує в курсантів здатність адекватно взаємодіяти з іноземними партнерами.

Список використаних джерел:

1. Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика : нариси. Київ : Довіра, 2007. 262 с.

2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.

3. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Clevedon : Multilingual Matters, 1997. 124 p.

4. DWDS – Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: https://www.dwds.de (дата звернення: 04.10.2026).

5. Innere Führung. Selbstverständnis und Führungskultur : Zentrale Dienstvorschrift A-2600/1 / Bundesministerium der Verteidigung. Bonn, 2008.

6. Wierzbicka A. Understanding Cultures through Their Key Words: English, Russian, Polish, German, and Japanese. New York : Oxford University Press, 1997. 317 p.

УДК 811.111

Паша Валерій Олександрович,
Харківський національний
університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TACTICAL COMMUNICATION BETWEEN UKRAINIAN AND FOREIGN MILITARY PERSONNEL: ENGLISH AS A LINGUA FRANCA IN COMBAT OPERATIONS

Foreign volunteers joining the International Legion of Ukraine, joint operational planning with NATO advisers, and the use of Western weapons have made English the main common language (lingua franca) on the battlefield. In real combat, clear communication between Ukrainian and foreign service members is essential for troop survival and mission success. Tactical commands and terms must be understood instantly without confusion or word-for-word translation. This makes studying combat communication an urgent topic for modern translation studies and linguistics.

The aim of this work is to analyze how Ukrainian and foreign military personnel communicate during combat operations and to identify key ways of understanding English as a lingua franca under extreme stress.

Analysis of combat practice shows that effective communication relies on short code words (brevity codes), functional understanding, and language mixing rather than literal translation. In high-stress situations, soldiers face language barriers, different accents, and pronunciation issues. Literal translation can cause dangerous mistakes. For example, commands like "Break contact" (disengage and retreat) or "Danger Close" (fire near friendly positions) require immediate understanding of the situation rather than translating individual words. Abbreviations like MEDEVAC (medical evacuation), CASEVAC (casualty evacuation), WILCO (understood and executing), or ROGER (received) work as shortcuts that save critical time. Fast conversion of local coordinates into NATO standards (such as MGRS) is also crucial for artillery and drone coordination.

Communication problems mainly occur due to language overload, non-standard slang, and misinterpreting status reports (such as confusing "Visual" with "Target acquired"). To prevent these issues, military units use simplified "Tactical English", NATO voice procedure standards, and military liaison officers who assist with real-time interpretation during planning and combat.

Thus, English in combat acts as an operational tool where speed and clarity are more important than complex grammar. Improving communication requires integrating NATO standards into training and creating practical English-Ukrainian combat glossaries. A promising direction for future research is creating a simple tactical communication guide for multinational combat units [1].

References:

1. Karaban, V. I. (2004). Translation of English scientific and technical literature. 576p. - https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Karaban_2004_576.pdf

УДК 372.881.111.1

Пекарюк Марія Ігорівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MULTIMODAL INSTRUCTION IN TEACHING MILITARY ENGLISH VOCABULARY

Military English vocabulary includes a wide range of specialised terms. Learning this vocabulary may be challenging, especially when a term refers to an object or process that is difficult to understand from a verbal definition alone. In such cases, visual information can provide additional context and help learners connect a new English term with the concept it represents. This makes multimodal instruction, which combines verbal information with images and other modes of meaning, particularly relevant to teaching Military English vocabulary.

A theoretical basis for the use of visual materials can be found in Dual Coding Theory. Clark and Paivio distinguish between verbal and nonverbal systems of mental representation, arguing that both contribute to learning and memory [1]. In educational contexts, connections between words and images can help learners build richer representations of new information. This idea is further developed in Mayer's theory of multimedia learning, where learning is understood as the construction of mental representations from words and images, including diagrams, maps, charts, video and animation [2].

A systematic review by Rahmanu and Molnár, covering 34 studies in higher education, found that multimodal approaches have been used successfully in both English for Academic Purposes (EAP) and English for Specific Purposes (ESP), with reported benefits for vocabulary, reading, speaking and writing [3]. Vocabulary learning has also been examined through multimedia glosses, which may combine text with pictures, audio or video. A recent second-order meta-analysis found an overall positive effect of glossing on L2 vocabulary learning [4].

Evidence from military ESP confirms the value of visual materials for specialised vocabulary instruction. In a study involving Air Force trainees, Tran found that pictures and diagrams supported vocabulary acquisition and retention [5]. In classroom practice, infographics presenting military equipment together with technical specifications can help learners associate terms such as *range* or *rate of fire* with the information they describe. At a later stage, the same materials can be presented without labels, requiring learners to retrieve the appropriate terms themselves. Photographs depicting military personnel and activities provide a visual context in which previously learned vocabulary is used in description and discussion.

Multimodal instruction offers practical opportunities for teaching specialised Military English vocabulary by connecting new terms with meaningful visual context. Pictures, diagrams and infographics can support different stages of vocabulary work, from presenting new terms to retrieving and using them in context.

References:

1. Clark J. M., Paivio A. Dual Coding Theory and Education. *Educational Psychology Review*. 1991. Vol. 3, No. 3. P. 149–210.

2. Mayer R. E. Multimedia Learning. *The Psychology of Learning and Motivation*. 2002. Vol. 41. P. 85–139.

3. Rahmanu I. W. E. D., Molnár G. Multimodal Immersion in English Language Learning in Higher Education: A Systematic Review. *Heliyon*. 2024. Vol. 10. e38357. DOI: 10.1016/j.heliyon.2024.e38357

4. Mahdi H. S., Mohsen M. A., Almanea M. Multimedia Glosses and Second Language Vocabulary Learning: A Second-Round Meta-Analysis. *Acta Psychologica*. 2024. Vol. 248. 104341. DOI: 10.1016/j.actpsy.2024.104341

5. Tran H. L. Multimodal Literacy and Visual Grammar in ESP Vocabulary Development: Insights from Air Force Training. *Indonesian Journal of Linguistics*. 2026. Vol. 3, No. 1. DOI: 10.33005/ijl.v3i1.71.

УДК 378.147:811.111

Петракова Ярослава Андріївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRADITIONS AND INNOVATIONS IN TEACHING LANGUAGES AND CULTURES IN MILITARY EDUCATION

Participation in multinational exercises, cooperation with NATO partners and work with Western equipment require future officers to communicate effectively in a foreign language and across cultures. In military education, language competence is closely connected with interoperability: misunderstandings caused by linguistic or cultural differences may affect coordination, safety and mission success.

Traditional methods remain important in military language training. Systematic work with grammar, terminology and texts, drilling of standard phraseology and the instructor's leading role provide the accuracy and clear structure that professional communication requires. The communicative approach, as Richards and Rodgers note, added a focus on meaningful interaction and the use of language in real situations [1].

Innovations develop these foundations in several directions. First, culture is treated as an integral part of language learning. Kramsch stresses that language and culture are inseparable [2], while Byram defines intercultural communicative competence, which includes knowledge, attitudes, skills of interpreting and critical cultural awareness [3]. For cadets, this means understanding differences in command styles, military etiquette and communication habits in allied armed forces.

Second, scenario-based and simulation methods are widely used: briefings, radio exchange, joint planning exercises and role plays of multinational staff work. Learning outcomes are increasingly aligned with NATO STANAG 6001

proficiency levels, which makes them measurable and comparable with allied standards [4].

Third, digital technologies offer new opportunities: online platforms, simulators, military text corpora, virtual exchange with partner academies and AI-based tools. Integrating language with the cadets' specialty (CLIL), in particular communication systems, helps them master language and professional content together. This direction is supported by the CEFR Companion Volume, which adds scales for mediation and for plurilingual and pluricultural competence [5].

Nevertheless, innovation should not replace tradition. Technology is effective only when it serves clear educational goals, and the instructor remains a guide, a language model and a cultural mediator. The most effective model combines the reliability of traditional methods with the flexibility of innovations, forming not only language proficiency but also intercultural competence and readiness for cooperation with international partners.

References:

1. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. Approaches and Methods in Language Teaching (3rd ed.). Cambridge University Press, 2014. – 410 p.

2. Kramsch, C. Context and Culture in Language Teaching. Oxford University Press, 1993. – 295 p.

3. Byram, M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Multilingual Matters, 1997. – 124 p.

4. NATO Standardization Agency. STANAG 6001: Language Proficiency Levels.

5. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume. Council of Europe Publishing, 2020. – 278 p.

UDC 378,147:81'4

Ludmyla Petrova,
Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University,
Kharkiv

MEMES AS A MEANS OF REPRESENTING THE MODERN LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD

In modern digital society, new forms of communication play an important role, emerging and spreading as information technologies develop. One of the most prominent phenomena in contemporary media space is the Internet meme. They have become not only a means of entertainment but also an effective tool for transmitting socially significant meanings, cultural values, and linguistic features of a particular community. Therefore, memes can be considered one of the means of representing the modern linguistic picture of the world.

The linguistic picture of the world is a collection of ideas about the surrounding reality reflected in the language of a specific nation. It is shaped by historical, cultural, social, and psychological factors and reflects how native speakers perceive the world. In the 21st century, digital communication significantly influences the transformation of the linguistic picture of the world, since the online space is where the rapid exchange of information, the formation of new meanings, and the dissemination of cultural codes take place.

An Internet meme is an information unit that usually combines textual and visual components and is actively distributed among social network users. The peculiarity of memes lies in their ability to concisely and accessibly convey complex social, political, or cultural phenomena. As a result, memes often serve as a unique reflection of public moods and reactions to current events.

Memes represent the linguistic picture of the world through a system of images, symbols, and linguistic means. They reflect the peculiarities of national humor, societal values, current issues, and collective experience. An important feature of memes is the use of precedent phenomena, i.e., well-known cultural

images, quotes, or situations understood by a wide range of people. Such elements enable quick communication between the author and the recipient. A proper understanding of memes requires knowledge of a specific cultural context; therefore, they act as markers of belonging to a particular linguistic and cultural community.

Memes also contribute to the emergence of new words, expressions, and linguistic structures. Many popular memes become a source of catchphrases that transition from the digital environment into everyday speech. Furthermore, memes are an important tool for intercultural interaction. Thanks to global social networks, they spread rapidly across different countries and cultures. At the same time, when adapting to a national context, memes acquire specific local characteristics that reflect the cultural features of a certain nation. Thus, memes combine global trends and national uniqueness, which makes them valuable material for researching the processes of intercultural communication.

Consequently, Internet memes have become an integral part of the modern information space and an important means of representing the linguistic picture of the world. They reflect public moods, cultural values, and the peculiarities of the national worldview and linguistic creativity. The analysis of memes allows for tracking changes in language and culture, as well as understanding the mechanisms that shape modern communicative reality. In this regard, memes constitute a promising object of study for linguistics, cultural studies, and intercultural communication.

References:

1. Poda, T. A., & Selivanova, O. O. (2022). Spetsyfika memiv u internet-prostori suchasnoho suspilstva [Specificity of memes in the internet space of modern society]. *Scientific Collection «InterConf»*, (95), 339–347.

2. Smahlii, I. V. (2025). Movna hra ta memy u bloherskykh tekstakh [Language game and memes in blogging texts]. *Research Notes of Central Ukrainian State University. Series: Philological Sciences*, 211, 98–103.

UDC 378.147

Nataliia Petrova,
Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University,
Kharkiv

ADAPTIVE LANGUAGE TRAINING OF CADETS IN A DIGITAL ENVIRONMENT: OPPORTUNITIES FOR DIFFERENTIATED ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTION

Modern military education requires future officers to develop not only professional competencies but also the ability to communicate effectively in English in professional and multinational environments. English proficiency is essential for international military cooperation, professional communication, work with specialized documentation, multinational exercises, and interaction in international operational contexts.

The relevance of adaptive language training is determined by the considerable differences in cadets' initial English proficiency. Learners within the same academic group may demonstrate different levels of lexical, grammatical, receptive, and productive competence. Therefore, the use of identical learning content, pace, and task difficulty for all cadets may not provide sufficient opportunities for individual progress. A more flexible approach is needed to adapt learning activities to the learner's proficiency, needs, learning results, and professional requirements.

Adaptive learning can be implemented through a combination of diagnostic assessment, differentiated tasks, personalized learning trajectories, continuous feedback, and digital monitoring. In foreign-language education, such an approach makes it possible to identify individual difficulties and provide additional practice in particular language skills. Recent studies demonstrate the growing potential of artificial intelligence (AI) for personalized learning, automated feedback, conversational practice, and adaptation of educational content. At the same time,

systematic reviews emphasize that adaptive learning and personalization remain areas requiring further empirical research and that AI should support rather than replace the teacher.

An important methodological basis for contemporary language education is the Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume (Council of Europe, 2020). It expands the CEFR descriptor system by incorporating online interaction, mediation, and plurilingual and pluricultural competence. These components are particularly relevant to digital learning environments, where communication may take place in synchronous and asynchronous formats. For military education, mediation and online interaction can be implemented through professional tasks such as summarizing operational information, explaining technical data, preparing briefings, and communicating information to colleagues.

A complementary framework for military language training is NATO STANAG 6001, which provides standardized levels for describing and assessing language proficiency in four skills: Listening, Speaking, Reading, and Writing. The integration of STANAG 6001 into a digital adaptive environment makes it possible to develop an individual language profile for each cadet and identify specific areas requiring additional training. Thus, a cadet with relatively strong reading skills but weaker listening and speaking skills may receive additional listening and speaking activities without repeating already mastered material.

An adaptive model of English language training for cadets may include four interconnected stages: diagnostic, differentiated, professionally oriented, and monitoring. The diagnostic stage determines the initial language profile. The differentiated stage provides tasks of varying complexity according to individual needs. The professionally oriented stage integrates military and aviation terminology, authentic texts, audio and video materials, professional documentation, and simulated communication situations. The monitoring stage

involves regular assessment, error analysis, learning analytics, and adjustment of the individual learning trajectory.

Digital platforms can support this model by integrating electronic textbooks and professional materials, automated testing, assignments, communication tools, electronic portfolios, and progress analytics. AI-supported tools can provide additional opportunities for vocabulary practice, grammar revision, speaking interaction, and individualized feedback. However, the teacher remains responsible for interpreting assessment results, selecting appropriate professional content, evaluating complex communicative performance, and making pedagogical decisions.

Therefore, adaptive language training in a digital environment can provide an effective framework for differentiating English instruction for cadets with different levels of language proficiency. The integration of diagnostic assessment, individualized learning pathways, professional military and aviation content, CEFR principles, STANAG 6001 requirements, AI-supported feedback, and learning analytics creates opportunities for a more flexible and learner-oriented system of language training. Further research should focus on the development and empirical validation of an adaptive digital model designed specifically for cadets and aligned with their professional language requirements.

References:

1. Council of Europe. (2020). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

2. NATO Bureau for International Language Co-ordination. (2019). NATO STANAG 6001, Edition 5: Overview of Language Proficiency Levels.

3. Qu, M. (2025). Future of Language Learning: Unveiling the Power of AI-Driven Adaptive Platforms to Tailor Language Learning Based on Learners' Needs, Proficiency and Learning Styles. European Journal of Education. https://doi.org/10.1111/ejed.70116

4. Copur Bilgi, A. (2025). AI-enhanced differentiated instruction: Leveraging technology to support multiple intelligences in language education settings. International Journal of New Trends in Social Sciences, 9(1), 1–13. https://doi.org/10.18844/ijss.v9i1.9773

5. Wu, X.-Y., et al. (2024). Artificial Intelligence in L2 learning: A meta-analysis of contextual, instructional, and social-emotional moderators. System, 126, 103498. https://doi.org/10.1016/j.system.2024.103498

6. Qiao, S. (2025). Artificial Intelligence for Language Learning: A Systematic Review of its Design, Theoretical Foundations, Implementation, and Impact. International Journal of Applied Linguistics.
https://doi.org/10.1111/ijal.70034

УДК 81.1

***Петросов Лєвон Каренович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

LINGUISTIC WORLDVIEW AND INTERACTION OF CULTURES

Language serves not only as a means of communication, but also as a fundamental reflection of how a particular society perceives and interprets reality. The concept of the linguistic worldview encompasses the specific way national culture structures knowledge, experience, and values through vocabulary and grammar. When different cultures interact, their unique linguistic structures often encounter points of convergence and distinction, revealing contrasting conceptual systems. Cross-cultural interaction inevitably highlights how certain culturally specific concepts may lack direct equivalents in other languages. In military and professional contexts, these differences become particularly noticeable when technical or organizational terminology carries distinct cultural nuances. Understanding these linguistic nuances allows specialists to bridge communication gaps and prevent misunderstandings during international cooperation. Moreover, the process of learning a foreign language encourages individuals to adopt new perspectives and expand their mental horizons beyond native cognitive patterns. The ongoing integration of global media and technology further accelerates the mutual influence and exchange between different linguistic tradition systems. Consequently, modern linguistics pays significant attention to how dynamic cultural contacts reshape vocabulary and functional communication models. Ultimately, studying the interaction between language and culture is essential for fostering effective dialogue and mutual respect in a globalized world.

УДК *378.147:355.23.*

Піддубна Анастасія Дмитрівна
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
м. Львів

ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ

Сучасна професійна підготовка майбутніх офіцерів здійснюється в умовах активізації міжнародного військового співробітництва, участі військовослужбовців у спільних навчаннях, професійній підготовці та інших формах взаємодії з представниками збройних сил держав-партнерів. За таких умов, володіння англійською мовою набуває значення не лише складника професійної компетентності офіцера, а й важливого інструменту ефективної діяльності в багатонаціональному середовищі.

Підготовка військових фахівців з англійської мови традиційно передбачає оволодіння спеціальною лексикою і термінологією, розвиток навичок аудіювання, говоріння, читання та письма, а також формування здатності виконувати професійно орієнтовані комунікативні завдання. В Україні іншомовна підготовка військовослужбовців також пов’язана з вимогами мовного стандарту НАТО STANAG 6001, а сучасні навчально-методичні матеріали з військової англійської орієнтовані на формування мовленнєвих умінь, необхідних для професійної діяльності. [2]

Водночас сама мовна компетентність не завжди забезпечує успішність взаємодії у багатонаціональному колективі. Представники різних країн можуть відрізнятися комунікативними нормами, способами висловлення власної позиції, особливостями професійної поведінки, ставленням до ієрархії, характером зворотного зв’язку та моделями прийняття рішень. Саме тому навчання військової англійської доцільно розглядати не лише як процес формування

іншомовної комунікативної компетентності, але й як педагогічне середовище для розвитку полікультурної компетентності майбутнього офіцера.

У цьому контексті міжкультурна компетентність може розглядатися як важливий комунікативно-діяльнісний складник полікультурної компетентності. Вона передбачає здатність майбутнього офіцера адекватно сприймати культурні відмінності, інтерпретувати поведінку представників інших культур, уникати стереотипних оцінок, адаптувати власну комунікативну поведінку та досягати взаєморозуміння у професійній взаємодії. Необхідність розвитку такого складника в процесі іншомовної підготовки військових фахівців підтверджується сучасними педагогічними дослідженнями, у яких наголошується на значенні інтерактивного навчання, культурного змісту та моделювання ситуацій міжкультурної комунікації. [1, с.59]

З огляду на це взаємозв'язок між мовною, полікультурною та професійною підготовкою майбутнього офіцера можна представити у вигляді послідовності: **Military English → Intercultural Competence → Military Interoperability.**

Перший компонент – Military English – забезпечує спільний мовний інструментарій професійної діяльності: володіння військовою термінологією, здатність брати участь у брифінгах, обмінюватися інформацією, ставити уточнювальні запитання, повідомляти про ситуацію та взаємодіяти з іншими учасниками професійної комунікації. Другий компонент – Intercultural Competence – забезпечує доречне використання цього мовного інструментарію у культурно неоднорідному середовищі. Третім компонентом є Military Interoperability – військова взаємосумісність. НАТО визначає interoperability як здатність союзників діяти разом узгоджено, ефективно та результативно для досягнення спільних цілей. Важливо, що поряд із технічним і процедурним вимірами взаємосумісності виділяється людський вимір, до якого належать термінологія та підготовка. [3] Сучасні матеріали NATO Allied Command Transformation також наголошують, що людська складова взаємосумісності пов'язана зі спільним розумінням, чіткою комунікацією, довірою та здатністю

представників різних держав досягати консенсусу й ефективно працювати разом.[4]

Таким чином, формування полікультурної компетентності в процесі навчання військової англійської набуває не лише загальноосвітнього, але й безпосередньо професійного значення. Військова англійська створює мовну основу для взаємодії, міжкультурна компетентність забезпечує адекватність і результативність такої комунікації, а їх поєднання сприяє готовності майбутнього офіцера діяти у багатонаціональному військовому середовищі.

Отже, навчання Military English доцільно спрямовувати не тільки на засвоєння лексико-граматичного матеріалу та військової термінології, але й на формування здатності майбутніх офіцерів ефективно взаємодіяти з представниками інших культур. Такий підхід дає підстави розглядати полікультурну компетентність як один із чинників людського виміру військової взаємосумісності. Перспективним напрямом подальших досліджень є визначення педагогічних засобів, методів і професійно орієнтованих завдань, що забезпечують її формування в процесі навчання військової англійської.

Список використаних джерел:

1. Шмідт Т. Педагогічні умови формування міжкультурної компетентності у майбутніх військових фахівців у процесі іншомовної підготовки у вищих військових навчальних закладах. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». 2024. № 2. С. 55–61.

2. Пасічник С., Сергієнко Т., Гуменчик О. та ін. Військова спеціалізована англійська (ракетні війська і артилерія). Львів: НАСВ, 2024. https://asv.mil.gov.ua/biblioteka/virtual/vydannya-natsionalnoyi-akademiyi-za-2024-rik/viyskova-spetsializovana-anhliyska-raketni-viyska-i-artyleriya

3. NATO. Interoperability: Connecting Forces. 2023.

4. NATO Allied Command Transformation. Interoperability Starts with People: NATO Model Events and the Human Foundations of Alliance Interoperability. 2026.

УДК 378.6.016:811.111

Плиска Наталія Володимирівна,
Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка
м. Київ

EFFECTIVENESS OF INTENSIVE ENGLISH LANGUAGE TRAINING OF CADETS: EXPERIMENTAL FINDINGS

The development of foreign language proficiency of military personnel is an important prerequisite for effective professional communication and interoperability within NATO-related multinational environments. In this context, the intensification of language training requires not only an increase in the amount of language practice but also methodological adaptation to learners' initial proficiency, cognitive load, and psychological readiness [4], [3].

The first stage of a long-term language experiment (2025-2029) aimed at improving the foreign language training of future officers was conducted in September-December 2025 at the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv. The first experimental stage lasted 15 weeks and involved 47 first-year cadets. The participants demonstrated significantly different levels of initial English proficiency: three groups had almost zero proficiency, while one group had a higher starting level corresponding approximately to SLP 0+ according to STANAG 6001. [4] Based on the diagnostic assessment, four training groups were formed and provided with adapted learning trajectories using selected materials of the American Language Course (ALC) [1].

The experimental design was based on differentiated pacing and systematic adaptation of the instructional material to the cadets' initial level. The groups started from different ALC books and progressed at either a standard or reduced pace. The results indicated that the standard pace was too intensive for most learners with an almost zero initial level. For these cadets, some learning material exceeded the immediately accessible level of difficulty and therefore required additional time for consolidation. In contrast, the group with an initial level of

approximately 0+ demonstrated better adaptation to the standard pace. These findings support the importance of considering the relationship between learners' current competence and the complexity of new material when designing intensive language courses [3].

An important component of the experimental methodology was the reduction of the learners' affective filter. Given the very low initial level of English proficiency of most cadets, the first weeks of training were accompanied by anxiety, uncertainty, and fear of making mistakes, which could negatively affect their participation and language performance. To address these factors, the training process emphasized a supportive learning environment, gradual increase in task complexity, differentiated pace, regular formative assessment, and opportunities for repeated practice. The reduction of excessive pressure and the possibility to consolidate previously learned material contributed to greater confidence and willingness to participate in communicative activities. Thus, reducing affective barriers was considered an important condition for maintaining cadets' engagement and supporting more effective language acquisition during intensive training.

The effectiveness of the experimental approach was monitored through regular weekly quizzes, pedagogical observation, and diagnostic and final testing. The American Language Course Placement Test (ALCPT) was used to determine learners' proficiency, while the final assessment covered listening, speaking, reading, and writing in accordance with STANAG 6001 requirements. The results demonstrated positive dynamics across all four language activities [2], [4].

The most significant result was that 36 out of 47 cadets (76.6%) achieved SLP 1 or higher by the end of the first experimental stage. This result indicates that, despite the very low initial proficiency of most participants and the limited duration of the first stage, intensive and systematically adapted instruction can produce substantial progress in military English proficiency.

The results of the first experimental stage demonstrate that intensive English language training can effectively improve cadets' language proficiency when the

instructional process is adapted to their initial level and learning needs. The effectiveness of the approach was associated not only with increased language practice but also with differentiated pacing, regulation of cognitive load, systematic formative assessment, and reduction of affective barriers [3]. Creating a supportive learning environment helped increase cadets' confidence and engagement, particularly among those with very low initial proficiency. The findings confirm the importance of combining intensive instruction with flexible methodological support rather than applying a uniform pace to all learners. Further stages of the experiment will focus on expanding the experimental base, refining the instructional model, and examining the stability of the achieved language outcomes.

References:

1. Defense Language Institute English Language Center. (2021). American Language Course: Levels I–III (Books 1–18). Lackland Air Force Base, TX.

2. Defense Language Institute English Language Center. (2022). American Language Course Placement Test (ALCPT): Handbook. Lackland Air Force Base, TX.

3. Loishyn, A., Honcharuk, L., Hrebeniuk, L., & Plyska, N. (2026). Metodychni aspekty intensyfikatsii movnoi pidhotovky kursantiv: Analiz rezultativ pershoho etapu movnoho eksperymentu [Methodological aspects of intensifying language training for cadets: Analysis of the results of the first stage of the language experiment]. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Military-Special Sciences, 2(66),* 31–42. https://doi.org/10.17721/1728-2217.2026.66.31-42 [in Ukrainian]

4. NATO Standardization Office. (2022). STANAG 6001: Language proficiency levels.

УДК 81’23

Погодіна Марія Юріївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MODERN DIRECTIONS OF LINGUISTIC RESEARCH

Linguistics is a field of study that examines language, its structure, development, and use in communication. Today, language is changing together with society and technology. Because of this, modern linguistic research focuses not only on grammar and vocabulary, but also on how people use language in real life. New technologies, international communication, social networks, and artificial intelligence create new questions for linguists.

One important direction is corpus linguistics. It studies language with the help of large electronic collections of real texts, called corpora. Researchers can use corpora to see which words and grammar structures are common and how their use changes over time. Corpus linguistics is useful for studying both written and spoken language. It also helps in language teaching, dictionary development, and translation.

Another modern direction is sociolinguistics. It deals with the relationship between language and society. Linguists study how people speak in different social groups, regions, professions, and situations. Special attention is given to language variation, multilingualism, language contact, and changes in everyday communication. Social media has also become an important source of material for studying new forms of communication.

Cognitive linguistics is another important area. It studies the connection between language and human thinking. Researchers are interested in how people understand meanings, concepts, metaphors, and categories. This approach shows that language is closely connected with human experience and the way people understand the world.

Digital technologies have also influenced linguistic research. Computational linguistics uses computer methods to process and analyze language. It is connected with machine translation, speech recognition, text analysis, and artificial intelligence. Today, researchers can work with very large amounts of language data much faster than before. This makes it possible to study new forms of communication and language use.

In conclusion, modern linguistic research is becoming more interdisciplinary and practical. Corpus linguistics, sociolinguistics, cognitive linguistics, and computational linguistics help researchers understand language from different perspectives. These directions are especially important in a world where people communicate internationally and use digital technologies every day. Further research in these areas can contribute to language education, translation, communication, and the development of modern language technologies.

References:

1. Crystal, D. The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge University Press, 2019.

2. Wardhaugh, R., Fuller, J. M. An Introduction to Sociolinguistics. Wiley-Blackwell, 2021.

3. McEnery, T., Hardie, A. Corpus Linguistics: Method, Theory and Practice. Cambridge University Press, 2012.

4. Evans, V., Green, M. Cognitive Linguistics: An Introduction. Edinburgh University Press, 2006.

5. Jurafsky, D., Martin, J. H. Speech and Language Processing. Pearson, 2024

УДК 8.81.81’3

Подік Сергій Михайлович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

WHY ENGLISH IS IMPORTANT FOR THE MILITARY PERSONNEL

Today's realities of the world highlighted such an important topic as the role of the English language for military personnel, namely, for future officers. In the context of russian-Ukrainian confrontation, the role of English has increased. Development of equipment, participation of Ukrainian troops in various kinds of training abroad and operating foreign weaponry demands having an appropriate level of English.

Modern war is a war of technologies, operational interaction, and standards. The vast majority of current technical, military-analytical materials, research, enemy actions, and reports on combat experience are published precisely in English.

Knowledge of the English language allows us to receive primary sources of information without waiting for official translations. If we wait for someone to translate a fresh manual or analytics, we lose time. And in our profession, time means saved lives! Understanding the language and being able to filter, to use youth slang, “info” right now is not just a theory, but a basic skill for survival and victory.

As of today, war has become more technological. Now everything is decided not simply by the mass of infantry or the number of barrels, but by technologies, speed, and accurate information. Whoever gathered data from a drone faster, transmitted coordinates, and delivered a strike wins the battle.

And if we talk about the equipment that partner countries are currently handing over to support our country, all this equipment, operation brochures, all panels and buttons, everything is in English. From this, we can draw the conclusion: if I do not know and do not understand the English language, then how

will I understand at any time, especially at the moment of an enemy missile strike, which button I should press to detect a target, and which one to make a launch of a missile. Yes, many will say that they will teach us where everything is located on this panel. But we all understand that a human is not ideal, each of us makes mistakes. But the mistake of a military person, especially an officer, is equivalent to the lost life of a civilian person, be it a woman, a man, or a child. Also a high probability of personnel loss stands behind this mistake.

A lot of our cadets will be sent for practical training abroad. And in this case, the English language plays one of the most important roles. Because in order to go for practice abroad, at least a basic knowledge of the English language is necessary. When you understand a foreign instructor directly, and not through an interpreter, you absorb the material much faster and better.

As we are future commanders, we must understand modern planning, read tactical maps, fill in evacuation cards and transmit coordinates. All these things are based on knowing English. And, of course, it is a necessary skill for promotion and serving in headquarters.

So, nowadays, the English language is one of the working tools as an assault rifle, a radio, or a tablet. It is hard to be an effective commander without it.

УДК 811.111:004.738.5

Примаченко Артем Олегович,
Броншвагер Володимир Володимирович,
Корній Олег Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

BEYOND THE TEXTBOOK: BRIDGING THE GAP BETWEEN LANGUAGE APPS AND AUTHENTIC ENGLISH

At present, everyone has a virtual language tutor in their pocket. By swiping around, we maintain our daily streaks in apps such as Duolingo or Babbel, believing that technology alone will lead to fluency. Yet there is a big difference between the structured environment of language apps and the unpredictable way native speakers actually use English.

Platforms like *Duolingo* help learners build basic vocabulary, whereas flashcard tools such as *Anki* or *Quizlet* help learners memorize more complex terms. They provide a safe, stress-free environment where language learners are not afraid to make mistakes. However, their main drawback is their lack of authenticity. These programs tend to teach the language in isolation, focusing on grammatically correct sentences that do not sound natural in everyday conversation.

The hard truth becomes apparent when you watch a film or talk to a foreigner. Instead of saying "What are you going to do?" precisely and clearly, you hear "Whatcha gonna do?" Native speakers make heavy use of connected speech, idioms, and slang, which language learners seldom find in language learning apps. Actually, English is messy, rapid, and context-dependent.

The most significant "aha-moment" of my experience with language learning was realizing that perfection actually hinders communication. I had been memorizing words on my phone for months before discovering that native speakers tend to favour simpler sentence structures accompanied by intonation. It was only when I started engaging with real-world material, such as podcasts or YouTube videos, that my understanding changed altogether. I think language is a tool for human connection rather than a mathematical formula.

УДК 811.111.276.6:355.48

***Пугачов Ростислав Сергійович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

CHALLENGES FOR A MILITARY INTERPRETER

Last year I had an opportunity to be a military interpreter in the United Kingdom. It was during ‘Interflex’ training. When we arrived with our team of cadets to the UK there also were Ukrainian representatives as regular interpreters, who had the same mission as ours. The only difference was in time of work. Regulars worked from nine a.m. to six p.m. as a rule, the rest of time was ours. However, there also were exceptions when we were allowed to translate during the lessons for bigger experience.

The first challenge was a military vocabulary. Before the trip my teacher sent me a military dictionary that I used while interpreting in the UK. But in practice it didn’t always fit the language, that was used by the British and Dutch military personnel. Fortunately, there were Ukrainian regular interpreters, who suggested me a wide range of phrases and words, that I hadn’t heard before. For instance, ‘Weapon inspection’ that means a procedure before entering and exiting the firing range when all weapons of the unit checked by instructors to make sure there’s no bullets and grenades. Or ‘Zeroing’ – a special kind of training on a firing range which is intended to make weapon accurate, and so on. NATO’s military personnel have special radio broadcasting signals, as ‘Roger’ which means that message has been received and understood. The word ‘drill’ is an abstract concept that mostly used in the field trainings, as the synonym of exercising. In this way if we talk about parade-ground exercises, we call it ‘Square-bashing drill’

The next challenge was the speed of my response and the selection of words and phrases from my native language to convey the idea accurately. It took time to get used to new terms and the ways of translating.

Another challenge was listening and the greatest difficulty there was keeping attention during the whole speech. In order to save the context of the discussion I had to be attentive as much as possible. It was the hardest thing that I did, because just one confusion with one new word could spoil all understanding of the discussion topic. Especially it was hard to understand Dutch officers' speech because of the speed and pronunciation.

The last challenge was the correct translation into Ukrainian. A week later I could speak freely, with no language borders. But unfortunately, a new problem appeared unexpectedly. I could understand all English sentences whatever they were, but I had no idea, how to say the same in my native language. One of the professional interpreters said, that it was okay, and I just needed time and practice.

Eventually, I got an incredible opportunity to practice and improve my English. It was a hard way to learn English, but nevertheless at the same time it allowed me to expand my vocabulary and speak as a native speaker. After my return, I noticed a difference between my previous level of speaking and the current one. Now I have no problems in starting speaking English with anybody. It was a great experience that allowed me to gain new skills and improve my level of English significantly.

УДК 378.147:811.111

***Ратич Олександр Юрійович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

MODERN APPROACHES TO DEVELOPING FOREIGN-LANGUAGE PROFESSIONAL COMPETENCE OF OFFICERS RESPONSIBLE FOR RADIO-TECHNICAL SUPPORT OF AVIATION FLIGHTS

Modern training of officers responsible for radio-technical support of aviation flights involves not only specialized knowledge but also the ability to work with foreign-language professional information. Technical documentation, professional terminology, and international standards necessitate considering a foreign language as a tool for performing service tasks. This is particularly important for specialists in aviation communications, navigation, landing, radar control, and automated control systems.

Foreign-language professional competence includes the ability to perceive and analyze technical information in English, use documentation, understand specialized terminology, conduct professional communication, and promptly transmit information. An important reference point is the NATO approach in accordance with STANAG 6001, in which language requirements are linked to the performance of service tasks [1]. This substantiates a professionally oriented model of training.

It is advisable to combine contextual and competence-based approaches by modeling typical professional situations.

An effective means is work with authentic or adapted technical materials: documentation, instructions, diagrams, malfunction reports, and professional dialogues. Learning tasks should combine foreign-language vocabulary with specialized knowledge: analysis of a technical situation, assessment of the air situation, provision of communications, or description of a malfunction.

The principle of assessing language competence in conditions of operational communication proposed in ICAO Doc 9835 [2] can be adapted to the training of specialists responsible for radio-technical support of aviation flights.

The use of digital technologies and professional simulations is promising. Virtual simulators and models of communication and navigation systems can simultaneously develop specialized and foreign-language skills: a cadet identifies an air target in English, reports its parameters, establishes communication, or describes a malfunction [3, 4]. Thus, the development of foreign-language professional competence should be based on a combination of language, professional, and digital training. The result should be an officer's ability to promptly perceive, analyze, and transmit foreign-language information while performing assigned tasks [5].

References:

1. NATO Standardization Office. STANAG 6001: Language Proficiency.
2. ICAO. Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements (Doc 9835). 2nd ed., 2010.
3. NATO. How to apply: Language test and language requirements.
4. NATO JALLC. Training.
5. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Companion Volume. 2020.

UDC 811.9’22’373

Inna Rebrii,
Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force, Kharkiv,
Oleksandr Rebrii,
V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv

SKOPOS THEORY IN MODERN TRANSLATION STUDIES

Skopos theory is functional in nature, even though it is fundamentally based on the idea that every action (including translational action) is governed by a specific purpose (*"A translational action is governed by its purpose"*). The emergence of Skopos theory was preceded by the functional-communicative approach in linguistics. Within a broader philological context, certain parallels can be drawn between Skopos theory and the literary theory known as reception aesthetics.

The founders of Skopos theory believe that in both interpreting and written translation, the primary focus must be on the function of the source and target texts. To translate means to produce a target text for a target purpose and under target circumstances. In Skopos theory, the source text holds a lower status compared to linguistic theories based on the concept of equivalence. The translated text is termed *translatum*, which helps distinguish it from translation as a process.

The form of the target text and its reproduction strategies are determined by the *skopos*—that is, the purpose that the *translatum* is intended to fulfill in the target context. Since a text itself (as is well known) has no purpose of its own but rather possesses a function, the question arises: who defines the *skopos*? The *skopos* is defined by the so-called "commissioner" (the client), while the translator acts as the expert responsible for the final outcome of the translation. It is assumed that the commissioner and the translator discuss the *skopos* of the *translatum* in advance.

The core rule of the theory of translational action is the "Skopos rule": any action is determined by its purpose, meaning the function of its purpose or *skopos*.

In other words, regarding translation, we can state that the end justifies the means. The set of purposes may include a series of elements arranged in a hierarchical order.

The intended audience (addressees, recipients) can be described as a specific variant or sub-type of *skopos*. The way interaction occurs depends, among other things, on the relationship between the interacting parties. Consequently, we can derive the following sub-rule to the Skopos rule (the "sociological rule"): the *skopos* can be described as a variable dependent on the intended recipient.

УДК 811.11

Редченко Самуіл Ілліч,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

SOCIOCULTURAL ROLE AND SPECIFICS OF IDIOMS IN THE DAILY LIFE OF BRITISH PEOPLE

The idiomatic expressions and phraseology of any language serve as a direct reflection of the national character, mindset, and worldview of its speakers. In British society, the use of idioms in everyday speech is far more than a mere stylistic device or rhetorical ornament; it is a fundamental social tool that regulates interpersonal communication, emotional expression, and social distance.

A defining feature of British linguistic culture is the tendency towards emotional restraint ("stiff upper lip") and the widespread use of understatement. Within this cultural framework, idioms function as a "social buffer." Rather than expressing anxiety, distress, or irritation directly, British speakers often prefer idiomatic formulations that soften the severity of a situation. Expressions such as "a piece of cake" or "easy peasy lemon squeezy" are employed in daily communication not only to denote the simplicity of a task, but also to demonstrate composure, optimism, and a refusal to dramatize difficulties.

Rhyming slang and casual idiomatic phrases occupy a prominent place in the contemporary British lexicon. They mirror self-deprecation and self-irony — core components of British humor. The subtle deployment of playful, rhyming, or informal expressions in informal and semi-formal contexts helps alleviate interpersonal tension, foster a relaxed atmosphere, and exhibit the traditional "British sense of humour", where lighthearted self-irony signals high social competence and adaptability.

Sociolinguistic analysis demonstrates that while the historical roots of many British idioms lie in maritime history, military traditions, or 20th-century

advertising, their primary role in modern life has evolved into formalized communicative markers. They fulfill a phatic function (maintaining social contact), signal belonging to a shared linguistic community, and reflect a nuanced understanding of social context.

Thus, the idiomatic system of British English acts not simply as a collection of fixed expressions, but as an essential component of social and cultural etiquette. Understanding the functional essence and contextual nuances of British idioms is vital for effective cross-cultural communication and a comprehensive appreciation of the contemporary linguistic picture of the world.

References:

1. Ayto J. Oxford Dictionary of English Idioms. Oxford : Oxford University Press, 2020. 416 p.

2. Fox K. Watching the English: The Hidden Rules of English Behaviour. London : Hodder & Stoughton, 2014. 592 p.

3. Seidl J., McMordie W. English Idioms and How to Use Them. Oxford : Oxford University Press, 2018. 272 p.

4. Gulland S. The Penguin Dictionary of English Idioms. London : Penguin Books, 2010. 368 p.

5. Martin G. The Phrase Finder: The origins and meanings of sayings and phrases. URL: https://www.phrases.org.uk (date of access: 24.09.2026).

УДК 81’27:378-057.875

Рижко Валентин Русланович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

LANGUAGE BARRIERS IN THE ADAPTATION OF UKRAINIAN STUDENTS IN EUROPEAN COUNTRIES

The full-scale war in Ukraine has significantly affected the educational trajectories of Ukrainian youth. Since 2022, many young Ukrainians have moved to European countries and continued their education in foreign educational institutions. Studying in a new country requires students to adapt not only to a different educational system but also to a new linguistic and cultural environment. In this context, language proficiency becomes an important factor influencing the process of academic and social adaptation.

Language barriers represent an important issue in multicultural environments, as they can affect both social integration and academic performance. Effective communication is essential for successful adaptation. Language proficiency helps individuals interact with others, access necessary information and resources, establish social connections, and participate actively in educational and social life. Therefore, sufficient language skills play an important role in both academic success and integration into a new society [1].

Communication barriers can be understood as difficulties that arise during interaction between people, particularly those from different cultural backgrounds. They include various factors and conditions that limit the effective exchange of information. Communication difficulties can develop into persistent barriers when they occur repeatedly over a certain period of time [2].

For Ukrainian students who moved to European countries after the beginning of the full-scale war, adapting to a new linguistic environment has become an additional challenge. The situation can be particularly difficult when the language of instruction differs from Ukrainian and students have limited knowledge of the local language. This

makes language proficiency an important aspect of their integration into the host country.

The number of Ukrainian students studying abroad has increased significantly over the past 15 years, rising from about 21,000 in 2008/2009 to about 115,000 in 2023/2024. The full-scale war has further intensified this trend, increasing the importance of students' adaptation to new linguistic and cultural environments [3].

One of the most effective ways to overcome language barriers is continuous language practice. Communication with local students, participation in social and academic activities and language courses can help Ukrainian students improve their language skills. This can make the adaptation process easier and reduce difficulties in both academic and everyday communication.

Thus, language proficiency is key to the adaptation of Ukrainian students in European countries. Overcoming language barriers improves students' participation in the educational process and supports their integration into a new social environment.

References:

1. Okoli, J. P. C., Nweke, G. E. Effects of Language Barriers and Social Integration on Academic Achievement of International Students. *Open Access Library Journal*. 2025. Vol. 12, No. 6. P. 1–15. DOI: 10.4236/oalib.1113542.

2. Tarasenko, M. R. Barriers in Intercultural Communication. *Problems of Development, Functioning and Methods of Teaching Languages in a Multicultural Space*. Melitopol: Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, 2019. P. 181–184.

3. Tarasovskyi, Y. Student Migration: How Many Ukrainians Have Gone Abroad to Study Over the Past 15 Years and Where. Vox Ukraine Research. *Forbes Ukraine*. 2025. 6 August. URL: https://forbes.ua/news/studentska-migratsiya-skilki-y-kudi-viikhali-ukraintsi-na-navchannya-za-15-rokiv-doslidzhennya-06082025-31790

УДК 811.111'276.6:355.13

Родін Олександр Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INNOVATIVE APPROACHES AND DIGITAL TOOLS IN MODERN ENGLISH LANGUAGE TEACHING FOR MILITARY AND TECHNICAL SPECIALISTS

Modern transformations in the system of higher military education in Ukraine necessitate the integration of updated methodologies and advanced pedagogical technologies into the foreign language training process. The requirement for interoperability with international partners, standardization of military terminology according to NATO requirements (STANAG 6001), and the rapid evolution of technical knowledge demand high-level proficiency in English for professional and special purposes (ESP) [2].

Traditionally, foreign language teaching in higher military educational institutions was predominantly focused on grammar-translation methods, reading highly technical manuals, and memorizing isolated vocabulary lists [1]. While these methods established a basic lexicon and analytical skills, they often lacked communicative competence, contextual flexibility, and practical decision-making skills under dynamic conditions. The modern paradigm shifts the focus from traditional teacher-centered instruction to student-centered, task-based, and digitally enhanced learning environments [1; 3].

Innovations in teaching English for military and technical domains involve the integration of several key elements:

1. Task-Based Language Teaching (TBLT) and Simulation Modeling: Using real-world operational scenarios (e.g., tactical communication, field medic reporting, equipment maintenance, and network configuration troubleshooting) as learning units [1]. Students perform structured tasks in English, which mirrors real situations they will encounter during their practical duty.

2. Digital and Multimedia Integration: The application of specialized educational platforms, interactive simulation software, and specialized glossaries enables Cadets to study complex technical documentation and tactical concepts interactively [3]. The usage of authentic materials (such as manuals, international standards, and instructional videos) significantly bridges the gap between classroom practice and professional deployment [2].

3. Autonomous Learning and Gamification: Incorporating gamified learning applications and computer-assisted language learning (CALL) tools fosters intrinsic motivation and encourages ongoing continuous self-education [3]. Interactive vocabulary trainer modules help automate the recognition of specialized acronyms, abbreviations, and tactical terms [2].

4. Integration of Language and Content (CLIL): Content and Language Integrated Learning ensures that military-technical subject matter is learned through English, treating language not merely as an abstract study subject, but as a practical functional tool for solving engineering, technical, and command tasks [1].

In conclusion, combining traditional methodology with modern digital technologies and communicative task-based approaches ensures a comprehensive improvement in foreign language proficiency [1; 3]. This hybrid framework fosters both functional linguistic fluency and critical thinking skills, preparing specialists to operate effectively in international, multi-domain environments [2].

References:

1. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press, 2014. - 410 p.

2. STANAG 6001. Language Proficiency Levels (Ed. 5). NATO Standardization Office (NSO), 2014.- 24 p.

3. Lightbown, P. M., & Spada, N. How Languages are Learned (4th ed.). Oxford University Press, 2013.- 265 p.

УДК 81’373.45

Родченко Євгеній В’ячеславович,
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

UNMANNED AERIAL VEHICLES: MODERN TECHNOLOGIES AND THEIR APPLICATIONS

Rapid development and integration of unmanned aerial vehicles (UAVs) have significantly changed the nature of modern armed conflicts and security operations. Modern drone technologies combine advanced aerodynamics, autonomous navigation systems, artificial intelligence, and sophisticated payload management. However, while technological aspects are widely researched, the structural classification of modern UAV applications and their operational integration require systematic analysis. The aim of the paper is to examine modern UAV technologies and categorize their primary operational applications in contemporary environments.

The operational integration of unmanned aerial systems can be represented through four main stages: technological platform development, payload configuration, mission execution, and post-mission data processing. The categories of UAV applications differ by their specific operational objectives and technical requirements. Those analyzed below reflect current technological capabilities and deployment practices documented in open sources.

Reconnaissance and surveillance: real-time aerial intelligence collection and boundary monitoring. Strike operations: precision engagement of stationary and mobile targets using integrated munitions. Electronic warfare: deployment of jamming payloads to disrupt adversary communications. Logistics and supply: transportation of critical medical supplies and equipment to remote positions. Target designation: laser illumination and coordinate transmission for artillery support. Communication relay: extending operational ranges for tactical networks

in complex terrain. Autonomous patrolling: pre-programmed route execution without continuous human operator intervention.

Technical adaptation follows standard engineering and operational protocols across all reviewed platforms. Airframe modularity is combined with software integration, enabling the system to support multiple mission profiles: reconnaissance → strike conversion. The most productive technological model appears to be modular payload integration, where a standard airframe accepts diverse task-specific modules.

Operational deployment of this equipment presents known challenges in military tactical planning and multi-domain coordination [1]. While standard commercial drones provide basic aerial views, specialized military UAVs require encrypted communication channels and resistance to electronic countermeasures, so an operator who relies on commercial specifications will face operational failures. The next stage of the work is to collect such operational metrics systematically and to compile a comprehensive technical framework.

References:

1. *Austin R.* Unmanned Aircraft Systems: UAVs Design, Development and Deployment. – Chichester : John Wiley & Sons, 2010. – 328 p.

2. *Valavanis K. P., Vachtsevanos G. J.* Handbook of Unmanned Aerial Vehicles. – Dordrecht : Springer, 2015. – 3058 p.

3. *Gundlach J.* Designing Unmanned Aircraft Systems: A Comprehensive Approach. – Reston : AIAA (American Institute of Aeronautics and Astronautics), 2014. – 554 p.

УДК 811.111’37:355

Романів Вікторія Романівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF CONTEXT IN UNDERSTANDING POLYSEMOUS WORDS IN MILITARY ENGLISH

Beyond acquiring professional knowledge, modern military education also involves developing the ability to use a foreign language in professional communication. English plays an essential role in international interaction among military personnel, for example, during joint exercises. Therefore, the accurate understanding of military vocabulary is an important condition for effective professional communication.

One of the difficulties in learning military English is the polysemy of words. Polysemous words have several related meanings that depend on the situation of use. As a result, memorising only one translation of a word does not always ensure its correct understanding.

Context plays a key role in determining the meaning of a polysemous word. The content of the sentence, the linguistic environment of the word, the topic of the message, and the communication situation make it possible to establish the meaning in a particular case. Again, this is crucial in military English, since the accuracy of understanding professional information is of fundamental importance.

O. V. Kovtun notes that the terms “security”, “unit”, and “command” have a significant number of meanings, and their correct understanding and translation depend on the context and situation [1]. For example, “unit” in a military context can mean “підрозділ”, while in other cases it can mean “одиниця” or “блок”. Depending on the context, the term “command” can convey the meanings “командування”, “команда”, “наказ” or “управління”, and can also be used as a verb meaning “командувати” or “керувати” [1]. In addition to the general

meaning “безпека”, the word “security” in military vocabulary can convey other meanings, including “охорона”, “забезпечення”, “бойове забезпечення” or “контррозвідка” [1]. Consequently, the translation of such words cannot be determined without taking the context into account. A. K. Solodka also emphasises the importance of context in translating military terminology. The researcher notes that the meaning and function of a military term in a particular context should be taken into account when selecting an appropriate translation equivalent [2].

In view of this, when mastering military English, it is necessary to develop the ability to determine the meaning of a lexical unit precisely on the basis of context. It may be effective to perform tasks in which learners analyse the same word in different military situations, determine its meaning, and choose the appropriate translation into Ukrainian.

In conclusion, context plays a key role in understanding polysemous words in Military English. Taking it into account makes it possible to correctly determine the current meaning of a word, choose an appropriate Ukrainian equivalent and avoid translation errors. Developing this ability is an important component of the professional language training of future military specialists.

References:

1. Kovtun, O. V. Reproduction of English Military Vocabulary in Ukrainian (Based on NATO Documents). *Bulletin of Kyiv National Linguistic University. Series: Philology*. 2014. Vol. 17, No. 2. P. 77-85.

2. Solodka, A. K. Analysis of Ways to Avoid Linguistic Asymmetry in the Translation of Military Terms from English into Ukrainian. *Journal of Kyiv University of Law*. 2024. No. 1. P. 32–37. DOI: 10.36695/2219-5521.1.2024.05.

УДК 378.147:004:81’243

Романюк Вікторія Леонідівна,
Національний університет оборони України,
м. Київ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ У ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Сучасна професійна підготовка здобувачів у закладах зі специфічними умовами навчання потребує професійно орієнтованої іншомовної підготовки. Особливого значення набуває англійська мова для спеціальних цілей (English for Specific Purposes, ESP), зміст якої має відповідати професійним функціям, комунікативним ситуаціям, термінології та професійним сценаріям здобувачів [1].

Важливим є компетентнісно орієнтоване навчання, спрямоване на формування здатності виконувати професійно значущі комунікативні дії. У межах ESP доцільно використовувати ситуаційні завдання, професійні діалоги, рольові ігри, аналіз автентичних документів, презентації та дискусії, що сприяють розвитку медіації, онлайн-взаємодії та міжкультурної комунікації [1].

Перспективною є інтеграція цифрових технологій у навчання ESP, що забезпечує використання автентичних мультимодальних матеріалів, професійних вебресурсів та інтерактивних вправ для моделювання комунікативних ситуацій [2]. Ефективними є проблемно-ситуаційне та проєктне навчання, зокрема професійні кейси, брифінги, переговори, усні звіти й опрацювання інструкцій, що сприяють практичному застосуванню мовних знань.

Важливим є професійно орієнтований добір лексичного та граматичного матеріалу, передусім термінології й мовленнєвих моделей відповідної професійної сфери, з формуванням умінь їх практичного застосування та міжкультурної взаємодії [3; 4].

Окремої уваги потребує індивідуалізація навчання, що передбачає врахування рівня мовної підготовки, професійних потреб та комунікативних

цілей здобувачів. Доцільним є поєднання індивідуальної, парної та групової роботи, а також використання цифрових ресурсів для самостійного опрацювання професійно орієнтованого матеріалу.

Отже, сучасне викладання англійської мови для спеціальних цілей у ЗВО зі специфічними умовами навчання має ґрунтуватися на поєднанні професійної спрямованості, компетентнісного, комунікативного, ситуаційного та цифрового підходів. Ефективність ESP залежить від відповідності змісту професійним потребам здобувачів, використання автентичних матеріалів і створення умов для практичного застосування мови. Перспективним є розроблення професійно орієнтованих ESP-курсів та цифрових навчальних матеріалів, адаптованих до специфіки підготовки фахівців.

Список використаних джерел:

1. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. 280 p. URL: https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/cefr-companion-volume-and-its-language-versions (дата звернення: 14.09.2026).

2. Girón-García C., Fortanet-Gómez I. Science dissemination videos as multimodal supporting resources for ESP teaching in higher education. English for Specific Purposes. 2023. Vol. 70. P. 164–176. DOI: https://doi.org/10.1016/j.esp.2022.12.005

3. Darvin R. Moving across a genre continuum: Pedagogical strategies for integrating online genres in the language classroom. English for Specific Purposes. 2023. Vol. 70. P. 101–115. DOI: https://doi.org/10.1016/j.esp.2022.11.004

4. Rahmanu I. W. E., Molnár G. Multimodal immersion in English language learning in higher education: A systematic review. Heliyon. 2024. Vol. 10, No. 19. e38357. DOI: https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e38357

УДК 378.016:811

Руденко Артур Ярославович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE BEHAVIORAL ASPECT OF INTERCULTURAL COMMUNICATION

Intercultural communication is an important part of modern social and professional interaction. People from different cultures may have different ways of expressing emotions, showing respect, communicating, and interpreting the behavior of others. The behavioral aspect of intercultural communication focuses on how cultural differences influence people's actions and communication patterns. Understanding these differences helps to avoid misunderstandings and build effective relationships.

Keywords: intercultural communication, behavior, culture, communication, cultural differences, interaction.

Intercultural communication involves interaction between people who have different cultural backgrounds, values, traditions, and behavioral norms. Cultural differences can influence both verbal and non-verbal communication. The same gesture, facial expression, or form of communication may have different meanings in different cultures.

The behavioral aspect is particularly important because communication is not limited to words. Eye contact, gestures, facial expressions, personal space, body language, tone of voice, and physical contact can all influence the interpretation of a message. For example, direct eye contact can demonstrate confidence and attention in some cultures, while in others it may be considered inappropriate or disrespectful.

Another important factor is the way people express emotions. Some cultures encourage open and direct expression of feelings, whereas others emphasize

emotional restraint and self-control. Differences in emotional behavior may lead to incorrect conclusions about a person's intentions or attitude.

Communication styles also vary across cultures. In some societies, people prefer direct and explicit communication, while in others communication tends to be more indirect and contextual. Understanding these differences is essential in professional, educational, and international environments.

Cultural awareness and tolerance can significantly improve intercultural communication. People should avoid judging unfamiliar behavior according to the standards of their own culture. Instead, it is important to consider the cultural context and demonstrate flexibility and respect. Conclusion. The behavioral aspect of intercultural communication plays an important role in successful interaction between people from different cultures. Knowledge of cultural differences in behavior, communication styles, non-verbal signals, and emotional expression helps prevent conflicts and misunderstandings. Developing cultural awareness, tolerance, and adaptability is therefore an essential condition for effective intercultural communication.

References:

1. Hofstede, G., Hofstede, G. J., & Minkov, M. Cultures and Organizations: Software of the Mind (3rd ed.). New York: McGraw-Hill, 2010. 576p.

2. Samovar, L. A., Porter, R. E., McDaniel, E. R., & Roy, C. S. Communication Between Cultures (9th ed.). Boston, MA: Cengage Learning, 2017. 432p.

УДК 81.37:008

Рудь Богдан Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TEACHING MILITARY AND SECURITY TERMINOLOGY: SPECIFICS OF MASTERING STANDARD NATO ABBREVIATIONS AND COMMANDS

The modern transformation of the security environment and the integration of the defense sector into international structures require a high level of language training for military personnel and security specialists. A key condition for ensuring interoperability is a unified and flawless understanding of terms, commands, and abbreviations regulated by NATO standardization agreements. In this context, teaching English for Specific Purposes acquires strategic importance, as the cost of a language error or delay in perceiving information under emergency conditions is critically high [1].

Military and security terminology of the NATO standard possesses a number of specific characteristics that distinguish it from general or technical language. First and foremost, this involves a high density and polysemy of abbreviations, which form the basis of operational documents, graphic symbols, and staff communication. For instance, a basic abbreviation for command and control transforms in expanded contexts into more complex systems covering communications, computer systems, intelligence, surveillance, and reconnaissance. Unlike literary or conversational speech, military discourse demands strict standardization and brevity, eliminating synonymy or ambiguity. Furthermore, when transmitting information over radio channels, a strict voice procedure regulation is applied, including the use of the NATO phonetic alphabet, specialized prowords, and unique numerical pronunciations.

While mastering this material, learners face several linguistic and psychological barriers. The need to aurally perceive and rapidly execute clear

commands under conditions of noise or time constraints creates high phonetic and stress loads. Native language interference poses another significant obstacle, as attempts to literally translate domestic military terms often lead to violations of international standards. The vast volume of highly specialized abbreviations for standard operating procedures, rules of engagement, or battle damage assessment creates an additional memory burden, requiring a systematic learning approach [2].

To overcome these difficulties and enhance learning efficiency, a comprehensive set of modern methodological approaches is employed. Context-situational learning and simulations play the most crucial role, involving the modeling of radio communication, staff briefings, and command practice under realistic conditions. Interactive digital tools and specialized applications for spaced repetition using flashcards organized by thematic blocks serve as an effective supplement. Particular attention should be given to Content and Language Integrated Learning, where the language functions not as a standalone object of study, but as a direct instrument for executing tactical tasks [3].

Mastering NATO military terminology, abbreviations, and commands within an English for Specific Purposes course is a multi-level process that extends beyond traditional vocabulary learning. Its primary goal is the formation of operational automatism and strict adherence to international protocols. The highest efficiency is demonstrated by combining situational modeling, digital memorization tools, and the direct integration of language training into professional disciplines.

References:

1. NATO Standardization Office. (2021). *AAP-06: NATO glossary of terms and definitions (English and French)*. NATO Standardization Document Database.

2. Bowker, L., & Pearson, J. (2002). *Working with specialized language: A practical guide to using corpora*. Routledge.

3. Mell, J. (2019). Radiotelephony and voice procedures in military operational environments. *Journal of Military Language Studies*, 14(2), 45–58.

УДК

Савранська Іванна Юріївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF LANGUAGE IN FOSTERING INTERCULTURAL UNDERSTANDING

In the modern world, international cooperation and intercultural communication are becoming increasingly important. Language is not only a means of exchanging information but also an important tool for establishing mutual understanding between people from different cultural backgrounds.

Learning a foreign language provides an opportunity to understand the cultural values, traditions, social norms, and communication patterns of other societies. Therefore, effective language education should combine linguistic knowledge with cultural awareness. Understanding cultural differences helps reduce stereotypes, misunderstandings, and communication barriers.

An important element of foreign language education is the development of **intercultural communicative competence**. It enables learners to adapt their communication to different cultural contexts and interact effectively with representatives of other cultures. This competence is especially important when communication involves different professional and social environments.

The issue is particularly relevant to military education. International exercises, training programmes, and cooperation between military personnel from different countries require effective communication and mutual understanding. Knowledge of English combined with cultural awareness contributes to successful professional interaction and military interoperability.

Modern educational technologies can further support intercultural learning through authentic videos, online communication, virtual exchanges, and professionally oriented materials. These tools provide learners with opportunities to experience different cultural perspectives and practise communication in realistic situations.

Thus, language plays a significant role in fostering intercultural understanding. Combining language training with cultural awareness and practical communication skills helps future professionals overcome cultural barriers and establish effective cooperation in an international environment.

References:

1. Byram M. *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*. Multilingual Matters, 1997.
2. Council of Europe. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume*. Council of Europe, 2020.
3. Deardorff D. K. *The Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization*. Journal of Studies in International Education, 2006.

УДК 378.147:811.

Савченко Ольга Олександрівна,
Щербінін Сергій Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ESL ASSESSMENT IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Digital transformation of the educational environment is a priority direction in the modern education system, which entails modernizing the learning information infrastructure and creating digital educational content. Digital technologies are being actively and systematically integrated into the educational process; we can see a shift toward digital platforms for delivering course materials and completing assignments, as well as the use of digital tools for distance learning.

Recently, both teachers and students in higher education have been actively using artificial intelligence technologies, which give unprecedented learning opportunities. For instance, teachers can use AI platforms to develop lesson plans and teaching materials, generate comprehension questions and testing materials, create lecture presentations, and prepare feedback and reviews. Students widely use AI to complete homework assignments, such as compiling glossaries, translating texts, answering written questions, preparing projects and presentations, and writing essays, research papers, and theses. Multifunctional AI systems, which are user-friendly, free, accessible, and require no specialized IT expertise, have transformed the daily academic routines of all participants in the educational process by simplifying time-consuming tasks like reading vast amounts of literature and searching for specific information. Thus, the accessibility and interactivity of the educational process optimize and increase learning effectiveness.

However, educators have recently begun discussing not only the benefits but also the problems and risks associated with digitalization. New technological

capabilities in foreign language learning can save time and effort. Still, they can also hinder the acquisition of knowledge and skills that inherently require time investment and cognitive effort. Moreover, most currently available forms of assessment fail to fulfil their primary function: accurately evaluating final learning outcomes. Foreign language study requires not only classroom instruction but also sufficient time for students to autonomously consolidate, deepen, and expand their knowledge, as well as to develop self-study skills. Monitoring and assessing students' autonomous work accurately and objectively challenge educators, as traditional assessment methods are losing objectivity with the advent of modern technologies. With easy access to AI platforms, completing assignments such as note-taking, summarizing, answering or formulating questions, translation and vocabulary exercises, presentations, and written abstracts takes no more than half an hour and a few keystrokes.

So, the question is whether the teacher can rely on a wide range of assessment methods, such as written tests, quizzes, presentations, projects, and reports, to verify that students have acquired the necessary language skills, knowledge, and competencies without AI use. Requiring students to hand in their mobile phones upon entering the classroom is not always feasible in higher education, where the learning process relies on electronic devices and internet access to work with materials hosted on Moodle and other educational platforms.

To assess students' knowledge more objectively, the teacher, adapting to current realities, tends to *anti-digitalization*. Since students increasingly rely on neural networks to prepare presentations and projects or to complete tests, the only way to evaluate them objectively is through an oral report without supporting aids and a question-and-answer follow-up, which allows the teacher to ensure the material has been truly understood. Furthermore, teachers often prefer to replace online testing with methods such as vocabulary dictation. Students often complete online tests on their phones while simultaneously using internet resources – such as social media and messaging apps – to exchange information quickly; the teacher

cannot guarantee that everyone works independently. As a result, online test scores fail to reflect students' actual level of language proficiency. That is why a reliable measure for checking actual knowledge acquisition is a dictation-translation task, while online testing is an excellent practice tool for memorizing vocabulary.

Thus, the educational process is shifting toward a more traditional, non-digital approach that relies on paper-based resources, emphasizes active classroom interaction between the teacher and students, and uses oral assessment methods to distinguish foreign language proficiency from developed skills in modern technology use. This trend creates an urgent need to develop new forms and techniques for assessing knowledge and skills that can address the challenges of the modern digital era.

УДК 811.111'373.7:316.722

Савчук Вікторія Андріївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

PHRASEOLOGY AS A MEANS OF DEVELOPING INTERCULTURAL COMPETENCE

Learning a foreign language involves much more than memorising grammar rules and vocabulary. A learner also needs to understand how people express emotions, attitudes and cultural values in everyday communication. Phraseological units are especially useful in this respect because they reflect the history, traditions and way of thinking of a particular community.

Phraseological units include idioms, fixed expressions, proverbs and other stable combinations of words. Their meaning usually cannot be understood by translating each word separately. For example, the English expression “break the ice” does not refer to real ice. It means starting a conversation and making a situation less formal or uncomfortable. Such expressions are common in everyday speech, literature, films.

Phraseology is closely connected with culture. Many expressions were created under the influence of historical events, traditional occupations, religion, literature or social customs. Because of this, similar ideas may be expressed differently in different languages. An idiom that seems clear to a native speaker may sound unusual or even confusing to a foreign learner. Studying the cultural background of an expression therefore helps students understand not only its meaning but also the situations in which it is appropriate.

The works of L. Matsko, O. Sydorenko and O. Matsko on Ukrainian stylistics [1], as well as V. Uzhchenko and D. Uzhchenko on modern Ukrainian phraseology [2], provide a theoretical basis for examining phraseological units and their linguistic characteristics. These perspectives are relevant to understanding the role of phraseological material in foreign-language education.

Intercultural competence is the ability to communicate with people from different cultural backgrounds and to understand differences in their values, behaviour and communication styles. It involves openness, respect and the ability to interpret unfamiliar cultural meanings.

The relationship between language and culture is explored in Claire Kramsch's work *Language and Culture* [3]. This perspective suggests that learning a foreign language involves encountering different ways of viewing and describing the world. Therefore, lessons should include not only linguistic forms but also the cultural context in which these forms are used.

Phraseological units are helpful because they often reveal cultural differences very clearly. By comparing English and Ukrainian expressions, students can notice which images are shared and which are specific to one culture. They can also discuss whether two expressions are completely equivalent or only similar in meaning. This encourages learners to avoid literal translation and to pay more attention to context.

Phraseological units can be introduced through short texts, dialogues, films, songs and authentic online materials. At first, students should identify the expression and try to understand its meaning from the context. The teacher can then explain its origin, emotional colouring and typical use. This approach is more effective than simply learning a list of idioms with translations.

References:

1. Matsko, L. I., Sydorenko, O. M., & Matsko, O. M. (2003). Stylistyka ukrainskoi movy [Stylistics of the Ukrainian Language]. Kyiv: Vyshcha shkola. 462 p.
2. Uzhchenko, V. D., & Uzhchenko, D. V. (2007). Frazeolohiia suchasnoi ukrainskoi movy [Phraseology of the Modern Ukrainian Language]. Kyiv: Znannia. 494 p.
3. Kramsch, C. (1998). Language and Culture. Oxford: Oxford University Press. 134 p.

UDC 81'23:81'272:159.937.5/.6

Sazanova Larysa Serhiivna,
Kharkiv National University of Internal Affairs,
Kharkiv

GRAMMATICAL STRUCTURES AND CULTURAL PERCEPTION: HOW HOW LANGUAGE SHAPES OUR VIEW OF TIME AND SPACE

This paper studies the intricate relationship between grammatical structures and cognitive processes through the lens of the Sapir-Whorf hypothesis, demonstrating how mandatory linguistic categories actively shape human perception, memory, and environmental mapping. By evaluating cross-linguistic empirical data on spatial coordinate systems, temporal vectors, and grammatical evidentials, the study argues that linguistic diversity is directly synonymous with cognitive diversity [1, p.63].

The concept of the “linguistic picture of the world” constitutes one of the foundational paradigms of modern ethnolinguistics and cognitive sciences, proposing that a language is not merely a passive nomenclature for pre-existing reality, but an active, structured framework that shapes human consciousness. This theoretical framework posits that each natural language encapsulates a unique matrix of cultural experiences, historical legacy, and existential adaptations, effectively acting as a cognitive mirror of its speakers’ collective psyche. Within this context, the world is not perceived objectively or uniformly across human populations; instead, it is filtered through the specific lexical, semantic, and grammatical prisms of individual tongues. Consequently, learning a language implies adopting a specific worldview – a distinct way of segmenting, categorizing, and interpreting the chaotic flow of environmental phenomena. The scientific operationalization of this idea found its most influential expression in the Principle of Linguistic Relativity, commonly known as the Sapir-Whorf Hypothesis. Developed in the first half of the 20th century by Edward Sapir and

his student Benjamin Lee Whorf, this hypothesis fundamentally challenged the universalist, Cartesian view of human cognition. Whorf famously argued that the background linguistic system – the grammar of each language – is not merely a reproducing instrument for voicing ideas but rather is itself the shaper of ideas, the program and guide for the individual's mental activity.

The hypothesis operates on two distinct levels: Linguistic Determinism (Strong Version). This view asserts that language completely dictates and confines cognitive capacities, rendering certain thoughts impossible if the language lacks the structural means to express them [2]. Modern cognitive science has largely rejected this rigid interpretation, recognizing human thought as flexible enough to transcend purely linguistic boundaries.

Linguistic Relativity (Weak Version). This approach suggests that grammatical and lexical categories influence, guide, and predispose speakers to favor specific habitual patterns of thought. It is this weaker version that continues to stimulate extensive empirical research, revealing that while language may not imprison human intellect, it acts as a subtle, persistent architect of attention. Thus, the linguistic picture of the world serves as an invisible scaffolding, continuously directing how we remember the past, navigate the present, and project the future.

References:

1. Boroditsky, L. How Language Shapes Thought. *Scientific American.* Vol. 304 No. 2 (February 2011). P. 62-65. doi:10.1038/scientificamerican022011-6OFEsmyT5BtKggV00Wn95I

2. Whorf, B. L. Language, Thought, and Reality: Selected Writings of Benjamin Lee Whorf (J. B. Carroll, Ed.).1956. MIT Press.

УДК 811.111

Сало Ярослав Вячеславович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH TERMINOLOGY OF UNMANNED AERIAL SYSTEMS IN MODERN MILITARY COMMUNICATION

Unmanned aerial systems have become an important part of contemporary aviation terminology and professional communication. Their development has also increased the need for consistent use of terms describing unmanned aircraft, their operation, control and communication. English is particularly important in this field because international aviation organisations and regulatory institutions use English terminology in their standards, regulations and guidance materials.

Official terminology demonstrates that several related terms should not be treated as complete synonyms. The International Civil Aviation Organization (ICAO) defines an unmanned aircraft (UA) as an aircraft intended to be flown without a pilot on board, while an unmanned aircraft system (UAS) includes an aircraft and its associated elements operated with no pilot on board [1]. ICAO also distinguishes a remotely piloted aircraft (RPA), which is piloted from a remote pilot station, and a remotely piloted aircraft system (RPAS), which includes the remotely piloted aircraft, remote pilot station(s), required command and control links and other specified components [1].

The terminology used by the European Union Aviation Safety Agency (EASA) confirms the importance of the distinction between an unmanned aircraft and an unmanned aircraft system. According to the current EASA rules, a UAS consists of an unmanned aircraft and its control and monitoring unit [2]. EASA materials also define the command and control link, abbreviated as C2 link, as the data link between the unmanned aircraft and the control and monitoring unit for managing the flight [2]. This terminology is directly connected with

communication between the aircraft and the ground control element and therefore has particular importance for professional technical communication.

NATO materials also use the terminology of remotely piloted aircraft systems. NATO describes RPAS as systems that are also known as uncrewed aerial vehicles or drones and identifies their use in roles and missions including intelligence, surveillance and reconnaissance (ISR) and electromagnetic warfare [3]. The coexistence of terms such as UAS, RPAS, UAV and drone demonstrates that terminology in this field depends on the institutional and communicative context in which it is used.

From the point of view of translation, the main difficulty is therefore not only finding a Ukrainian equivalent for an English term, but also determining the scope of the concept represented by that term. In particular, the distinction between UA, UAS, RPA and RPAS should be preserved in professional communication. The same principle applies to technical terms connected with control and communication, including command and control link (C2 link), remote pilot station and data link [1; 2].

Further research may focus on a systematic comparison of English terminology used by ICAO, EASA and NATO and its Ukrainian equivalents. Such research could provide a basis for an English-Ukrainian glossary of unmanned aerial systems terminology and help identify cases in which different English terms correspond to similar or overlapping Ukrainian equivalents. Particular attention should be paid to the standardisation of terminology used in military and technical translation.

References:

1. International Civil Aviation Organization. *Frequently Used Terms: Unmanned Aircraft Systems*. ICAO.

2. European Union Aviation Safety Agency. *Easy Access Rules for Unmanned Aircraft Systems. Revision from June 2026*. EASA, 2026.

3. NATO. *Delivering capabilities through multinational cooperation: Remotely Piloted Aircraft Systems (RPAS)*. NATO, 2026.

УДК 81'243:004.8

Свідер Христина Віталіївна,
навчально-науковий інститут №5,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
Прозар Наталія Анатоліївна,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Традиційні підходи до вивчення іноземної мови, зокрема англійської, й сьогодні посідають важливе місце в освітньому процесі. Їх основу становлять робота з підручниками та навчальними матеріалами, опрацювання граматичних правил і лексики, виконання вправ на читання та аудіювання, а також аналіз іншомовних текстів.

Проте сучасні умови використання англійської мови вимагають виходу за межі її формального вивчення. Знання граматичних правил і вміння перекладати тексти не завжди забезпечують здатність вільно використовувати мову в життєвих ситуаціях. Тому традиційні методи доцільно доповнювати сучасними підходами й цифровими інструментами, що дають змогу зробити процес вивчення мови більш практикоорієнтованим і наближеним до реального іншомовного спілкування [2, с. 2].

Одним із перспективних напрямів такої трансформації є використання технологій штучного інтелекту (далі – ШІ). Їх інтеграція в освітній процес може зробити навчання більш індивідуалізованим та інтерактивним, посилити зацікавленість здобувачів освіти й мотивацію до вивчення мови. Заслуговує на увагу дослідження, де вказано, що інтерактивне навчання з використанням ШІ та елементів VR/AR підвищує мотивацію студентів і сприяє кращому засвоєнню матеріалу [4, с.106].

ШІ має значний потенціал для персоналізації навчання завдяки аналізу даних, адаптації навчального контенту та наданню індивідуальної підтримки.

Сьогодні доступна низка ШІ-інструментів для вивчення мов, наприклад, програми розпізнавання мовлення допомагають удосконалювати вимову завдяки миттєвому зворотному зв'язку, а тренажери вимови – працювати над інтонацією та окремими фонетичними навичками. Інструменти перекладу дають змогу оперативно перекладати тексти й усне мовлення, що може бути корисним під час розмовної практики. Технології синтезу мовлення дозволяють прослуховувати тексти та сприяють розвитку навичок аудіювання й розуміння усного мовлення. Водночас інтерактивні навчальні платформи можуть адаптувати навчальні матеріали та завдання до індивідуальних потреб здобувачів освіти, створюючи більш персоналізований процес вивчення мови [1, с. 47].

Водночас використання ШІ потребує врахування низки ризиків та обмежень. Одним із таких викликів є можливе зменшення живої взаємодії між учасниками освітнього процесу. Надмірна залежність від цифрових технологій може послаблювати безпосереднє спілкування, емпатію та формування довірливих взаємин між викладачем і здобувачем освіти. Тому ШІ доцільно розглядати як інструмент підтримки навчання, а не як заміну людській взаємодії.

Не менш важливим питанням є конфіденційність даних. ШІ-системи обробляють значні обсяги інформації про здобувачів освіти, зокрема дані про їхню успішність, поведінку та навчальні інтереси. Попри користь таких даних для персоналізації навчання, їх неналежне використання може створювати ризики порушення приватності та маніпулювання інформацією [4, с. 106-107].

Зазначені ризики не зменшують освітнього потенціалу ШІ, а лише підкреслюють необхідність його відповідального використання. Практичний досвід свідчить, що ШІ може стати ефективним інструментом підтримки здобувачів освіти під час вивчення іноземної мови. За умови виваженого використання ШІ не замінює традиційне навчання, а розширює можливості здобувачів освіти для засвоєння матеріалу [3, с. 73].

Отже, використання ШІ відкриває нові можливості для вивчення іноземних мов. Ефективність ШІ залежить від відповідального та виваженого використання, що передбачає збереження живої комунікації та увагу до конфіденційності даних. Таким чином, ШІ доцільно розглядати як доповнення до традиційного навчання, яке розширює можливості здобувачів освіти у вивченні іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Жукевич Ірина, Спірічева Ольга. Трансформація вивчення мов: штучний інтелект як інструмент розвитку мовленнєвих навичок студентів. International Science Journal of Education & Linguistics. Vol. 3, No. 3, 2024, pp. 45-55. doi: 10.46299/j.isjel.20240303.06.URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/5925d55d-e4db-404a-9ac2-057e6e6f7ef6/content (дата звернення 14.09.2026)

2. Романишин, І. М., Чухно, Т. В., & Фийса, Н. В. (2023). Трансформація методів навчання й викладання англійської мови у вищій школі: використання штучного інтелекту, аналіз впливу, перспективи. In Академічні візії (Issue 24). Zenodo. URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.10023920 (дата звернення 14.09.2026)

3. Калініченко Т. М. Використання штучного інтелекту у викладанні іноземних мов: монографія (електроне видання). Штучний інтелект у методиці навчання мов і методології сучасних лінгвістичних досліджень. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Харків, 2026. URL : https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/92b3cd91-af66-49aa-ba08-9b141c517834/content (дата звернення 14.09.2026)

4. Вишневська, Г.Б.,& Мурмила, М.В. (2025). Інтеграція технологій штучного інтелекту в мовну освіту: виклики та перспективи. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи, 1(27),101–114. URL: https://doi.org/10.35387/od.1(27).2025.101–114 (дата звернення 14.09.2026)

УДК 378.016:811.111’38:355.23

Сергієнко Тетяна Миколаївна,
Бабенко Алла Василівна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ

У сучасних умовах глобалізації володіння англійською мовою є обов’язковою вимогою до фахівця будь-якого профілю [1; 2]. Проте викладання дисципліни на немовних факультетах стикається з низькою мотивацією студентів, для яких мовна підготовка часто здається другорядною.

Відповідно до андрагогічних засад М. Ноулза, здобувачі вищої освіти прагнуть автономії та чіткого розуміння прагматичної цінності знань (Need to Know). У структурі мотивації виділяють внутрішню (інтерес до процесу) та зовнішню (прагнення скласти іспит або досягти кар'єри) складові. Головне завдання викладача - трансформувати зовнішні стимули у внутрішню потребу через актуальність матеріалу (Relevance), ситуації успіху (Recognition) та відповідальність (Responsibility) [5; 6].

Навчальна активність студентів немовних спеціальностей залежить від професійного контексту, емоційного клімату та когнітивного стилю (перевага структур, схем і алгоритмів).

Основними перешкодами на шляху до опанування мови є: психологічний бар'єр («мовний страх» і страх помилки перед однокурсниками); уявна марність предмета («чи це знадобиться в моїй професії»); академічна перевантаженість профільними дисциплінами.

Для подолання цих бар'єрів використовується комплекс методичних рішень, а саме: професійна лексика повинна вводитися та відпрацьовуватися в контексті: використання інструкцій, технічних специфікацій та реальних кейсів замість абстрактних тем [3, 7]; застосування місійного навчання («Operation Safe Route») [7], що означає командну роботу з розподілом ролей, де комунікація здійснюється за відпрацьованими схемами чи протоколами в умовах обмеженого часу; для закріплення відпрацьованого матеріалу на занятті, обовязковим пунктом плану повинно бути гейміфікація та рольові ігри (Role-Playing Games), тобто моделювання професійних ситуацій (наприклад, «Аварійна ситуація на дорозі», «Нестандартна ситуація на ККП, тощо»). Основним в застосуванні такого підходу є так званий «Ефект маски» та ігрові механіки, які знімають психологічну напругу, переносять фокус із боязні помилки на виконання комунікативної місії [3; 4]; активне використання цифрового середовища, яке зміщує фокус від паперового виконання завдання на електронне із використанням інтерактивних платформ і змішаного навчання (Blended Learning) [8].

Ефективність навчання значною мірою залежить від самого викладача, який виступає фасилітатором і ментором. Важливим елементом є створення атмосфери психологічної безпеки та принцип «партнерства у помилках» (shared vulnerability).

Системне впровадження запропонованого комплексу педагогічних умов, а саме інтеграція гейміфікації, професійно-орієнтованого ESP-контексту командно- тактичних рольових ігор [3;5] забезпечує: формування стійкої внутрішньої та зовнішньої мотивації; мінімізацію мовної тривожності та подолання психологічного бар'єрупід час публічних виступів; суттєве покращення якісних і кількісних показників засвоєння професійної лексики та практичних комунікаційних навичок.

Формування стійкої мотивації у студентів немовних ЗВО можливе за умови глибокої інтеграції мовного матеріалу з їхнім майбутнім фахом,

застосування гейміфікованих рольових симуляцій та забезпечення психологічної безпеки в аудиторії. Це дозволяє перетворити іноземну мову на усвідомлений інструмент професійного зростання.

Список використаних джерел:

1. Андрущенко В. П. Вища освіта України: на шляху трансформації. *Вища освіта України*. 2020. № 1. С. 5-12.

2. Бондар В. І. Дидактика : підручник для студентів пед. вищ. навч. Закладів. Київ : Либідь, 2005. 264 с.

3. Deci E. L., Ryan R. M. Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior. New York : Plenum Press, 1985. 371 p.

4. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1987. 183 p.

5. Knowles M. S. The Adult Learner: A Neglected Species. 4th ed. Houston : Gulf Publishing Company, 1990. 292 p.

6. Міністерство освіти і науки України. Офіційний вебсайт. URL: https://mon.gov.ua (дата звернення: 20.09.2026).

7. British Council Teaching English. Articles and methodologies on ESP and motivation. URL: https://www.teachingenglish.org.uk (дата звернення: 16.09.2026).

8. Educational Testing Service (ETS). Research publications on language proficiency and learning barriers. URL: https://www.ets.org (дата звернення: 20.09.2026).

УДК 81'25:355.23

Синиця Максим Віталійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

DEVELOPING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE IN FUTURE OFFICERS UNDER STANAG 6001 STANDARDS

Today, as the Armed Forces of Ukraine adopt modern Western weapon systems and work closely with partner nations, speaking English is no longer just an academic subject. In joint training exercises and real operations, clear communication is just as critical as marksmanship or tactical knowledge [1]. A simple misunderstanding over the radio can cause tactical errors, delays, or even friendly fire incidents. That is why military academies are focusing on practical communication rather than only on grammar rules [2].

The primary standard used across NATO countries to evaluate language proficiency is STANAG 6001. It provides a common standard for assessing four basic language skills - listening, speaking, reading, and writing - from Level 0 to Level 5 [3]. For cadets and future junior officers, the required STANAG level is essential for working effectively in an international military environment. Level 2 allows an officer to read technical manuals, write standard situation reports, and understand basic radio commands. Level 3 enables officers to lead tactical briefings, negotiate with foreign colleagues, and coordinate complex multinational missions effectively [4].

However, traditional classroom methods do not always prepare cadets for the chaotic reality of modern combat. In standard classes, students usually learn formal, slow-paced English and focus heavily on passing written tests [5]. But during real operations, foreign soldiers speak fast, use informal slang, local accents, and military abbreviations that are not found in regular textbooks [2]. Furthermore, many young officers suffer from a psychological barrier: they feel

anxious about speaking because they worry about making grammar mistakes in front of others [5]. If an officer hesitates or freezes during a combat mission, the consequences can be critical.

To overcome these practical challenges, military instructors are introducing task-based learning and situational simulations into everyday training. Instead of just memorizing vocabulary lists, cadets practice giving standard NATO tactical reports in English, such as 9-Line MEDEVAC requests, SITREP updates, and Close Air Support (CAS) calls. Instructors also create realistic training environments with background noise, simulated radio static, and strict time limits. This helps cadets develop automated speech habits, so they can react and deliver orders in English even under intense physical and mental stress [6]

Another essential element of modern training is conducting After Action Reviews (AAR) and debriefings entirely in English. After completing a tactical task or flight simulator drill, cadets discuss what went well, what mistakes happened, and how to improve next time [1]. This peer-to-peer discussion encourages cadets to express their thoughts spontaneously, explain tactical decisions, and overcome the fear of speaking in front of an audience [5]. When communication is focused on solving immediate operational problems, language becomes a natural working tool rather than an academic obstacle [2].

In addition, interactive digital platforms and mobile applications play a major role in expanding language competence. Studies show that military students learn specialized terminology much faster when they can practice on their mobile phones outside the classroom. Using mobile vocabulary apps, military training videos on YouTube, and chat groups in messengers allows cadets to engage with English in a low-pressure environment during their self-study hours [6]. A comprehensive review of military language education confirms that combining classroom instruction with digital learning tools creates the most durable communicative skills [7].

In conclusion, developing foreign language communicative competence under STANAG 6001 standards is a fundamental requirement for modern military

readiness. Achieving a high score on a standardized test is important, but true operational effectiveness comes from the ability to speak, listen, and make decisions in English under combat conditions. By combining NATO standards with realistic combat simulations, regular debriefings, and modern digital tools, military academies can ensure that future Ukrainian officers are fully prepared to lead their units and cooperate successfully with international allies.

References:

1. Febbraro A. R., McKee B., Riedel S. L. (Eds.). Multinational military operations and intercultural factors (NATO RTO Technical Report TR-HFM-120). NATO Research and Technology Organisation, 2008.

2. Jones I. P., Askew L. Meeting the language challenges of NATO operations: Policy, practice and professionalization. Palgrave Macmillan, 2014.

3. NATO Bureau for International Language Co-ordination. STANAG 6001: Language proficiency levels (Edition 5). NATO Standardization Office, 2021. URL

4. Niculescu B.-O., Obilișteanu G., Dragomir I. A. Contribution of foreign languages to building the professional career of the Land Forces Academy cadets. Land Forces Academy Review, 24(3), 213–219. 2019. DOI: 10.2478/raft-2019

-**5.** Orna-Montesinos C. Language practices and policies in conflict: An ELF perspective on international military communication. Journal of English as a Lingua Franca, 7(1), 89–111. 2018. DOI: 10.1515/jelf-2018-0004

6. Maiier N. V., Yukhymenko V. O. Mobile technologies in the development of professionally oriented English speech interaction competence in information systems and technology military students. Information Technologies and Learning Tools, 88(2). 2022. DOI: 10.33407/itlt.v88i2.4830

7. Siegel A., Vance M., Nilsson D. Military English language education: A scoping review of 30 years of research. Innovation in Language Learning and Teaching. 2024. DOI: 10.1080/17501229.2024.2370986

УДК 811.111:355.08(477)

Скляр Микола Олегович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF THE ENGLISH LANGUAGE FOR COMMUNICATION IN THE ARMED FORCES OF UKRAINE

The current realities of combat operations in Ukraine have led to an unprecedented level of international military cooperation. Thousands of foreign volunteers from around the world have joined the Armed Forces of Ukraine (AFU), forming the International Legion and other units. Furthermore, Ukrainian military personnel regularly undergo training abroad under the guidance of foreign instructors. In this context, English has become not just a means of international communication, but a critical tool for ensuring combat readiness and coordinating actions on the battlefield.

First of all, English serves as a "lingua franca" for military personnel of different nationalities. Under combat conditions, the speed and accuracy of information transfer are crucial. Using a single standardized language helps avoid misunderstandings during joint operations, radio communication, and the sharing of intelligence data.

Secondly, the AFU's transition to NATO standards is closely connected to language training. Most manuals, communication protocols (for example, MEDEVAC procedures, calls for fire), and technical documentation for advanced western weapons are written in English. Understanding this terminology is vital for the effective operation of modern equipment, especially anti-aircraft missile systems, which form the basis of our air defense.

Overcoming the language barrier directly in the combat zone remains a significant challenge. A lack of proper military English proficiency among

commanders can lead to delays in decision-making when interacting with foreign units.

In conclusion, English is an essential part of a modern serviceman's professional competence. Its study should be practical, focusing on military terminology and NATO communication standards. This will improve the overall effectiveness of joint multinational forces within the Armed Forces of Ukraine.

References:

1. Boyko, O. V. (2023). The role of the English language in the process of integration of the Armed Forces of Ukraine into NATO. Military Education, 1(47), 25-32.

2. STANAG 6001. Language Proficiency Levels. NATO Standardization Office.

УДК 811.111.276.6

Скрипнюк Олександр Анатолійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

BRIDGING TEXT AND MEANING: A CADET'S PERSPECTIVE ON TRANSLATION AND INTERPRETATION

In real life, language isn't just an academic abstract—it is a practical tool where clarity directly impacts performance and outcome. When working with foreign materials, one quickly realizes that converting words from one language to another is never as simple as running a dictionary check.

Many people assume translation is just finding equivalent words in another language. However, a strict word-for-word approach almost always fails. Every language has its own structure, idioms, and unspoken rules. Not everything can be translated directly. If you translate phrase by phrase without looking at the whole picture, the original point gets lost or sounds completely unnatural. Real translation requires stepping back and asking what the original author was actually trying to say before choosing how to express it in your own words.

While translating one should keep in mind the role of context and interpretation. Interpretation means understanding the background, tone, and intent behind a text. You have to read between the lines and consider who wrote the message, who is reading it, and under what circumstances. Without interpretation, translation becomes mechanical and prone to misunderstandings. Good interpretation allows a translator to keep the core meaning intact while adjusting the wording so that it feels natural to a native reader.

In specialized areas, especially in military aviation, technical engineering, or tactical operations, precision is everything. A single translated manual or technical directive must be unambiguous. Misinterpreting a term or choosing a weak equivalent can cause real operational confusion. Working with specialized

literature requires both subject-matter awareness and careful linguistic judgment. You cannot simply guess an equivalent; you need to understand how the equipment or process works in real life so that the translated instruction remains accurate and actionable.

Ultimately, translation and interpretation go hand in hand. Interpretation provides the comprehension, while translation provides the final expression. Mastering this balance is essential for effective communication across borders and disciplines. As I continue my studies at Kharkiv National Air Force university and prepare for future officer duties, developing strong analytical and translation skills remains a key priority for me, as clear communication is vital for modern military service.

УДК 811.111:004.738.5

Слободян Яна Олександрівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH LEARNING IN THE DIGITAL AGE

English is one of the most widely used languages in the world. Today, knowing English can be useful in many different situations. It can also help people find better educational and professional opportunities. For these reasons, English has become an important part of modern life. English is especially important because a large amount of information on the Internet is available in this language. Many scientific articles, books, websites, online courses, and other educational materials are written in English. People who know the language can use these resources directly instead of waiting for them to be translated.

English is also widely used in international communication. Companies and organizations from different countries often use English when communicating with each other. Good English skills can therefore be useful for people who want to study or work in an international environment.

Another advantage of learning English is the access it provides to diverse media and cultures. People can read books, watch films, listen to podcasts, and follow international news in the original language. This can also help them understand how people from other countries communicate and think.

Modern technology has made learning English much easier and more convenient. There are now many applications available to study vocabulary, grammar, reading, listening, and speaking. Some applications are designed as games, while others provide more traditional exercises and lessons.

One of the main advantages of these applications is that they can be used almost anywhere. A language learner does not need to attend a language school or spend several hours studying at once. Even a short practice session on a smartphone can be useful. This is particularly convenient for students with busy schedules.

Many applications also use different methods to keep learners interested. For example, users can complete small exercises, repeat vocabulary, listen to conversations, or practice answering questions. Some modern applications also use artificial intelligence to provide feedback and allow users to practice conversations.

Busuu is one of the applications for learning English. It offers courses for different levels and covers several important language skills. Users can practice grammar, vocabulary, reading, listening, and speaking. One of the advantages of *Busuu* is that its lessons have a clear structure. Learners can start at an appropriate level and gradually move to more difficult topics. The application also includes practical examples and dialogues that can be useful in everyday situations. Another useful feature is the *Busuu* community. Learners can share some of their exercises and receive corrections or feedback from other users. This allows them to practice writing and speaking and see how other people use the language. However, *Busuu* also has some disadvantages. Not all of its features are available for free. Some lessons and additional functions require a paid subscription. This can be a problem for learners who do not want to spend money on a language-learning application.

Using a language-learning application is not a guarantee of fluency, but it is certainly better than not practicing at all. The most important thing is to study regularly. Even ten minutes a day can help a person remember new words and revise grammar.

Regular practice is especially important because vocabulary can easily be forgotten if it is not used. Applications make it easier to create a daily routine and return to previously studied material.

At the same time, applications should not be the only way of learning English. Learners should also try to read books or articles, watch videos, listen to podcasts, and communicate with other people in English. These activities help them understand how the language is actually used in everyday life.

English has become an important skill in modern society. It is useful for education, work, travel, communication, and access to information. Technology has also changed the way people learn languages, making it possible to practice English using a smartphone almost anywhere.

Applications such as *Busuu* can be useful for building vocabulary, improving grammar, and developing other language skills. Although some of their features require payment, they can still provide a convenient way to practice English regularly.

In my opinion, the best way to learn English is to combine different methods. Mobile applications can provide regular practice, while books, videos, podcasts, and real conversations can help learners become more confident. With time and regular effort, these methods can help people make steady progress in English.

УДК 378.147:811.111'276.6:355.23

Смірнова Олександра Іванівна,
Військовий інститут телекомунікації та інформатизації імені Героїв Крут,
м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ МІЖМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ КУРСАНТІВ У МІЖНАРОДНОМУ ВІЙСЬКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сучасна військова діяльність пов’язана з активною міжнародною взаємодією. Участь у багатонаціональних навчаннях, спільних штабних заходах та інших формах військового співробітництва потребує від майбутнього офіцера здатності використовувати англійську мову для вирішення професійних завдань. Тому мовна підготовка курсантів має враховувати потреби їхньої майбутньої служби та професійне середовище. Такий підхід відповідає концепції English for Specific Purposes (ESP), у якій зміст навчання визначається потребами здобувачів і цілями використання мови [1, p. 19].

Важливим орієнтиром для військової мовної підготовки є STANAG 6001, що визначає стандартизовані рівні мовної компетентності та спрямований на забезпечення взаєморозуміння і взаємосумісності військовослужбовців країн-партнерів [2, p. 1]. Отже, англійська мова для майбутнього офіцера є не лише навчальною дисципліною, а й засобом професійної взаємодії.

Професійна міжмовна комунікація у військовому середовищі передбачає чіткість, лаконічність і логічність повідомлення, точне використання військової термінології та здатність реагувати на запитання й уточнення співрозмовника. Важливим є також уміння перевірити правильність розуміння отриманої інформації. Дослідження професійної англомовної підготовки українських військовослужбовців підкреслюють значення розвитку комунікативних умінь, пов’язаних із реальними професійними ситуаціями [3, pp. 132–142].

Наприклад, під час багатонаціонального навчання курсант може виконувати роль офіцера, який англійською мовою доповідає іноземному колезі про ситуацію, результати виконаного завдання та подальші дії. Для успішного виконання такого завдання необхідні не лише мовна правильність, а й уміння структурувати інформацію, використовувати зрозумілу професійну лексику, відповідати на уточнювальні запитання та за потреби перефразувати повідомлення.

Окремої уваги потребує міжкультурний компонент професійного спілкування. Відмінності у способах вираження думки та комунікативній поведінці можуть впливати на взаєморозуміння. М. Байрам розглядає міжкультурну комунікативну компетентність як здатність взаємодіяти з представниками інших культур засобами іноземної мови [4, p. 7]. Для майбутнього офіцера це передбачає готовність враховувати мовні та культурні особливості міжнародних партнерів.

Таким чином, професійна міжмовна комунікація курсантів поєднує мовну, професійну та міжкультурну складові. Її формування доцільно здійснювати через моделювання типових ситуацій міжнародної військової взаємодії: брифінгів, робочих зустрічей, передавання інформації, надання інструкцій та обговорення спільних завдань. Це дає змогу наблизити навчання англійської мови до реальних потреб майбутньої професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1987. 183 p. DOI: 10.1017/CBO9780511733031.

2. NATO. STANAG 6001: Language Proficiency Levels. Edition 5. NATO Standardization Office, 2014. 6 p.

3. Shabunina V., Bilous B., Romaniuk V., Solodka A., Berezhna M. Development of professional communication in English (experience of Ukrainian military officers). Amazonia Investiga. 2023. Vol. 12, No. 69. P. 132–142. DOI: 10.34069/AI/2023.69.09.11.

4. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. 2nd ed. Bristol : Multilingual Matters, 2021. DOI: 10.21832/9781800410251.

УДК 378.016:811

Собко Сергій Вадимович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

NEW MILITARY VOCABULARY IN THE CONTEXT OF MODERN WARFARE

Modern warfare constantly requires new solutions, which eventually leads to the creation of new terminology. Today, we can safely say that combat actions are adding new words to our vocabulary.

Words like “UAV”, “FPV”, or “EW” appeared in our lives relatively recently. Before this only soldiers and people working in this field understood them. Most of the population did not deal with professional military terminology. Today, the situation has changed completely, and new military words are popping up more often in everyday civilian life.

First, I would like to point out the rapid development of drones’ system. Air, land, and sea drones have become essential for combat operations. As a result, terms like “kamikadze drone”, “FPV drone”, “Mavic”, or “drop” appeared. Some of these words have technical roots< while others came directly from soldiers. Now, these terms are clear to ordinary people who do not serve in the military, and hearing civilians discuss drone tactics or how to stop them feel completely normal.

Next, I would like to highlight the terminology of electronic warfare. In the past, concepts like “electronic warfare”, “signal jamming”, or “navigation disruption” were used only by specialists. Now, we see and hear them regularly in the news and daily talks. The war proved that it is important not only to hit enemies, but also to disrupt their operations. Jamming enemy communications and navigation saves soldiers’ lives on the battlefield. As a result, there is a need for new words, short forms, and concepts to describe all these processes quickly.

Special attention should be given to acronyms like UAV, FPV, EW, SIGINT. We read these abbreviations on the internet every day. They help share

information quickly when time is critical. However, sometimes such terms can be difficult for people who are not familiar with military life. Because of this, there is a need not only to add new terms to the military dictionary, but also to explain what they mean.

Was also constantly affects the creation of informal language ang jokes. Soldiers often give new meanings to ordinary words, and dangerous situations get ironic names. For civilians, this language might seem hard to understand, but for soldiers, it is a normal part of daily life. This is how they try to cope with fear and stress. Therefore, the modern military vocabulary is not only about technology, but also about psychology.

Another very important factor is how fast new terminology spreads. Social media and Telegram channels have started to play perhaps the most crucial role in this. It takes very little time for a new term to travel from the front line to everyday society. At the same time, the meaning can change depending on the context. Some words become official military terms, while others remain part of informal slang.

Overall, military vocabulary is a clear example of the changes taking place in modern warfare. It is shaped by the development of drones, electronic warfare, digital technology, and real combat experience. However, these changes and visible not only in official military documents, but also in everyday civilian life. Military language shifts alongside the front-line situation, and new terms simply reflect the reality around us.

UDC 378.147:811.111:004

Oksana Sovhar ,
Hanna Sovhar,
Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy,
Lviv

DIGITAL TECHNOLOGIES IN PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE OFFICERS

The growing digitalization of higher education is reshaping the ways in which foreign languages for specific purposes are taught. In military education, this process is particularly important, as future officers need English not only as an academic subject but also as a practical means of professional interaction. Consequently, foreign language instruction should provide cadets with opportunities to use English in contexts that reflect their prospective duties and communication in multinational settings.

Research indicates that the development of foreign language competence among cadets is closely related to motivation and the professional relevance of learning activities [1]. Practice-oriented instruction is equally important, since it enables learners to apply acquired language knowledge to situations associated with their future professional communication [2]. At the same time, the increasing diversity of digital communication formats requires language education to address multimodal and intercultural dimensions of communicative competence [3].

Digital technologies can contribute to this process in different ways. Vocabulary applications can facilitate the acquisition and revision of military terminology, while collaborative platforms provide opportunities for professional discussions, problem-solving tasks, and scenario-based communication. Digital environments can also be used for preparing reports, briefings, presentations, and other forms of professionally relevant oral and written production. Authentic audio

and video materials expose cadets to different communication patterns and provide valuable input for developing listening, speaking, and intercultural awareness.

The effectiveness of digital technologies, however, depends on how they are incorporated into instruction. Using numerous applications does not necessarily result in better language learning. Digital activities should have a clearly defined purpose, correspond to learners' proficiency levels, and lead to meaningful communication rather than remain isolated exercises. Excessive gamification and frequent switching between platforms may distract learners from linguistic and professional objectives.

Therefore, digital technologies should be viewed as a means of enriching professionally oriented foreign language instruction rather than replacing established teaching practices. Their purposeful combination with communicative and practice-based activities can create a more flexible learning environment and support the development of the language skills future officers need for professional communication.

References:

1. Романюк В., Квась М. Мотивація у формуванні іншомовної комунікативної компетентності курсантів вищих військових навчальних закладів. Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України. 2024. № 2. С. 70–78. DOI: https://doi.org/10.59226/2786-6920.2.2023.70-78.

2. Самойлова Ю. І., Сергієнко Т. М. Formation of foreign language communicative competence of future law-enforcement officers and servicemen in modern professional training. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2021. № 76, т. 3. С. 110–113. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.76-3.19.

3. Mootoosamy K., Aryadoust V. Transitioning from communicative competence to multimodal and intercultural competencies: a systematic review. *Societies*. 2024. Vol. 14, no. 7. Art. 115. DOI: https://doi.org/10.3390/soc14070115

УДК 81.25:629.7.083

Спіркіна Марина Володимирівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

RISK-AWARE TRANSLATION OF AIRCRAFT MAINTENANCE DOCUMENTATION FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

Aircraft maintenance manuals explain how to inspect, remove, install, and test aircraft components. A mistake in their translation can change the meaning of an instruction and create a safety risk. This may happen when a translator omits a negative word, chooses the wrong name for a component, changes a numerical limit, or weakens a warning. For this reason, a good technical translation must be not only grammatically correct but also clear, consistent, and accurate. ASD-STE100 helps authors and translators use simple words and sentence structures in aviation documentation [1].

Careful work begins before the first sentence is translated. The translator should check the document title, revision number, aircraft model, and purpose of the procedure. It is also important to look through the illustrations, tables, warnings, and references to other sections. A short glossary should be prepared for the main terms and abbreviations. The same English term should normally have the same Ukrainian equivalent throughout the document. V. Karaban notes that scientific and technical translation requires attention to grammar, terminology, and the genre of the source text [2].

During translation, the original order of actions must be preserved. Numbers, units, part numbers, and references to figures require separate checks. Verbs such as remove, loosen, disconnect, install, and tighten are not interchangeable because they describe different operations. Warnings, cautions, and notes must keep their original function and level. Translation software can save time, but every suggestion must be checked. Responsibility for meaning remains with the translator.

The completed translation should be compared with the source text line by line. First, the translator checks terminology, numbers, units, commands, and negative forms. Next, another qualified specialist reviews the text and pays special attention to places where an error could affect the sequence of work or safety. The Ukrainian standard DSTU EN ISO 17100:2017 requires translation and revision to be performed as separate stages by competent specialists [3]. This approach is useful for aviation documents because even a clear sentence may contain an unnoticed technical mistake.

It is also necessary to distinguish a training translation from an approved maintenance publication. A translated extract used in an English class can help students learn terminology and understand the structure of a manual, but it cannot replace the current official document. A simple checklist can improve the quality of work: verify the document version, use one term for one concept, preserve every instruction and warning, check all numbers, and arrange an independent review. Thus, risk-aware translation is based on ordinary but disciplined actions. Their consistent use makes Ukrainian aviation documentation easier to understand and reduces the possibility of dangerous errors.

References:

1. ASD Simplified Technical English Maintenance Group. ASD-STE100 Simplified Technical English. Issue 9. Brussels: ASD, 2025. URL: https://www.asd-ste100.org/STE_downloads.html.

2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.

3. ДСТУ EN ISO 17100:2017. Послуги щодо перекладання. Вимоги до послуг щодо перекладання (EN ISO 17100:2015, IDT; ISO 17100:2015, IDT). Чинний від 2017-10-01.

УДК 37.091.33:811.111:004.4

Спіркіна Марина Володимирівна,
Барановський Олександр Миколайович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

MOBILE APPLICATIONS IN INDEPENDENT ENGLISH LANGUAGE LEARNING

Mobile applications have made independent English language learning accessible at any time and in a wide range of settings. Using a smartphone, learners can complete short exercises, revise vocabulary, listen to audio recordings, and monitor the regularity of their study. This format is especially useful for students who have limited time and cannot always work with a textbook. Mobile learning does not restrict a person to the classroom; however, it requires learners to set their own objectives and assess their progress independently.

Most language learning applications use short tasks, spaced repetition, audio pronunciation models, automated checking, and reminders. Several mobile applications, such as Duolingo, Quizlet, Memrise, and ELSA Speak, can support independent English language learning. R. Godwin-Jones notes that mobile applications can support vocabulary acquisition, testing, access to learning materials, and communication among participants in the learning process [1]. Researchers in mobile-assisted language learning also emphasize the possibility of combining individual work with spoken interaction, messaging, and collaborative tasks [2]. A smartphone can therefore function not only as a tool for practising individual words but also as a means of foreign-language communication.

The effectiveness of an application depends less on the number of its functions than on how the learner organizes the work. A meta-analysis of mobile language-learning projects reports generally positive outcomes but also reveals substantial differences among the ways mobile devices are used [3]. An automated sequence of exercises may create a sense of continuous progress even when the learner mainly recognizes the correct answer instead of producing an original

utterance. An application should therefore be evaluated according to whether it develops the required skill rather than merely maintains daily activity.

A simple sequence can be used to make independent learning more effective. First, the learner defines a specific objective, such as acquiring professional vocabulary, improving listening comprehension, or revising grammar. Next, one main application is selected and a realistic study routine is established, for example, 15-20 minutes each day. After working in the application, the learner should complete a productive task: write sentences with new words, record a short-spoken message, or compose a brief text. Once a week, it is useful to review the learning log and check which words and structures can actually be used without prompts.

Studies of application-based instruction show that regular practice is associated with improvements in vocabulary and grammar knowledge, as well as in certain aspects of oral communication [4]. Nevertheless, a mobile application cannot fully replace interaction, extended writing, teacher explanations, or work with authentic texts. It is most effective when used as part of an individual learning system. Combining short daily exercises with reading, listening, speaking, and self-assessment helps transform occasional smartphone use into consistent independent English language learning.

References:

1. Godwin-Jones R. Mobile Apps for Language Learning. Language Learning & Technology. 2011. Vol. 15, No. 2. P. 2-11. DOI: 10.64152/10125/44244.

2. Kukulska-Hulme A., Shield L. An Overview of Mobile Assisted Language Learning: From Content Delivery to Supported Collaboration and Interaction. ReCALL. 2008. Vol. 20, No. 3. P. 271-289. DOI: 10.1017/S0958344008000335.

3. Burston J. Twenty Years of MALL Project Implementation: A Meta-Analysis of Learning Outcomes. ReCALL. 2015. Vol. 27, No. 1. P. 4-20. DOI: 10.1017/S0958344014000159.

4. Loewen S., Isbell D. R., Sporn Z. The Effectiveness of App-Based Language Instruction for Developing Receptive Linguistic Knowledge and Oral Communicative Ability. Foreign Language Annals. 2020. Vol. 53, No. 2. P. 209-233. DOI: 10.1111/flan.12454.

УДК 811.161.2.373.46:355

Спіркіна Марина Володимирівна,
Ігнатенко Елеонора Романівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH LOAN TERMS IN UKRAINIAN MILITARY VOCABULARY

The development of international military cooperation, the implementation of NATO standards, and the rapid modernization of weapons and equipment contribute to the active entry of English terms into Ukrainian military vocabulary. Borrowings most often appear together with a new concept, technology, or method of organizing activities. Consequently, words and abbreviations such as drone, briefing, targeting, CASEVAC, and MEDEVAC have become common in professional communication. Some of them are quickly adapted to the Ukrainian language, while others continue to be used alongside descriptive Ukrainian equivalents for a long time.

In linguistics, borrowing is regarded as a result of language contact in which the recipient language adopts a foreign-language unit and gradually adapts it to its own system [1]. Several main methods of assimilating English military terms can be distinguished: representing their pronunciation or spelling in Ukrainian letters, calquing their components, translating their meaning, and creating hybrid forms. For example, a term may retain its English stem while receiving a Ukrainian ending and being declined according to Ukrainian grammatical rules. E. Haugen's classic study demonstrates that borrowing involves the interaction between reproducing a foreign-language model and substituting elements of that model with resources of the recipient language [2].

English loan terms facilitate concise and rapid information exchange among military specialists from different countries. At the same time, their excessive or inconsistent use may cause misunderstanding. A single term may have several Ukrainian forms, while words that look similar may denote different concepts. Abbreviations, names of procedures, and commands require particular attention

because their inaccurate interpretation affects not only linguistic correctness but also the meaning of a professional message. Terminological work must therefore consider the definition of the concept, its field of application, the context, and the source of the term [3].

A consistent procedure should be applied to systematize borrowed vocabulary. First, the meaning of an English term should be established using an official document. Next, the availability of an approved Ukrainian equivalent should be checked. If no such equivalent exists, the possibilities of translation, calquing, or adapted borrowing should be compared. The selected form must be clear, unambiguous, and suitable for use in documents and educational materials. NATO maintains a dedicated terminology programme and the NATOTerm database to standardize terms and ensure shared understanding.

Thus, English borrowings are a natural component of contemporary Ukrainian military vocabulary. They help name new phenomena and support international interaction, but they require linguistic adaptation and professional verification. Foreign-language instruction should not be limited to memorizing the borrowed form. Learners must understand the meaning of a term, know its standardized Ukrainian equivalent, and be able to use both forms in the appropriate situation. This approach improves the precision of professional communication and preserves the systematic character of Ukrainian military terminology.

References:

1. Haspelmath M., Tadmor U. (eds.). Loanwords in the World's Languages: A Comparative Handbook. Berlin; New York: De Gruyter Mouton, 2009. DOI: 10.1515/9783110218442.
2. Haugen E. The Analysis of Linguistic Borrowing. Language. 1950. Vol. 26, No. 2. P. 210-231. DOI: 10.2307/410058.
3. Cabre M. T. Terminology: Theory, Methods and Applications. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins, 1999.

УДК 811.161.2.373.46:355

Спіркіна Марина Володимирівна,
Тригуб Іван Андрійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

USING AVIATION TECHNICAL DOCUMENTATION IN ENGLISH CLASSES

Knowledge of general English vocabulary is not sufficient for a future aviation specialist. In professional practice, specialists work with maintenance manuals, illustrated parts catalogues, diagrams, service bulletins, troubleshooting tables, and job cards. These documents have a clear structure and contain specialized terms, abbreviations, symbols, and instructions. Their use in the classroom connects English language learning with future professional tasks and demonstrates the practical value of language training to learners.

Aviation technical English differs from general written language. It is characterized by high information density, recurrent structures, imperative forms, and a focus on unambiguous meaning. A study based on a large corpus of aircraft maintenance manuals has shown that this variety of English combines concise presentation with precise transmission of technical information [1]. ASD-STE100 is an important reference standard: it establishes rules for Simplified Technical English and limits ambiguous word usage and complex constructions [2]. Familiarity with these rules helps learners understand how aviation documentation is organized and why its language follows specific patterns.

Teaching materials should be selected with regard to learners' language proficiency and professional knowledge. At the initial stage, short extracts are appropriate: component names, warnings, notes, tool lists, or a small sequence of actions. A document must be openly available, contain no restricted information, and correspond to the lesson topic. The teacher should explain the purpose of the document and show where the procedure number, conditions, warnings, main actions, and references to illustrations are located. Research into the needs of

aircraft maintenance students confirms that teachers require both language competence and basic aviation technical knowledge [3].

Work with a document can be organized in several stages. First, learners identify the document type and predict its content from the title and symbols. They then locate key terms, establish the sequence of actions, and relate the text to an illustration or component. After reading, they answer questions, explain the procedure in simple English sentences, or complete a training job card. The final task may be an oral report on the completed operation, a description of a detected fault, or a brief entry prepared for a shift handover.

Using technical documentation should not turn an English lesson into a word-for-word translation of every sentence. The main objective is to develop the ability to locate required information quickly and correctly understand an action, condition, limitation, or warning. Project tasks involving models of aircraft components, technical vocabulary, and record keeping strengthen the practical orientation of English for Specific Purposes [4]. Authentic documentation is therefore an effective means of integrating language and professional training. Its systematic use prepares future specialists to read English-language materials independently and communicate accurately in professional settings.

References:

1. Wang A. W., Friginal E. The Case of English for Aviation Maintenance: A Multi-Dimensional Analysis of Commercial Aircraft Manuals. English for Specific Purposes. 2025. Vol. 79. P. 87-100. DOI: 10.1016/j.esp.2025.04.004.

2. ASD Simplified Technical English Maintenance Group. ASD-STE100 Simplified Technical English. Issue 9. Brussels: ASD, 2025. Available at: https://www.asd-ste100.org/assets/files/ASD-STE100_ISSUE9.pdf.

3. Mahmood A. S., Saad N. S. M., Nur N. M. Teaching English to Aircraft Maintenance Students: Challenges and Needs. International Journal of TESOL & Education. 2023. Vol. 3, No. 1. P. 112-125. DOI: 10.54855/ijte.23317.

4. Alsayegh F. K. Enhancing Language Learning through PBL in an Aviation Engineering Class. English Language Teaching. 2024. Vol. 17, No. 1. P. 50. DOI: 10.5539/elt.v17n1p50.

УДК 811.111.276.6:629.7

Спіркіна Марина Володимирівна,
Шабаєва Рената Денисівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF CULTURAL CONTEXT IN LEARNING MILITARY ENGLISH

English language instruction at a military institution of higher education must take into account not only the language needs of future officers but also the specific characteristics of professional communication in an international military environment. Today, English is widely used during international exercises, military cooperation, peacekeeping operations, professional meetings, and exchanges of experience. In such situations, the correct use of grammar and terminology is necessary but not always sufficient for successful communication. Understanding the cultural context in which communication takes place plays an important role.

The issue of the relationship between language and culture is not new to foreign language teaching methodology. M. Byram emphasizes that foreign language instruction should prepare learners not only to use linguistic tools correctly, but also to communicate with people who have different cultural identities, social values, and behavioral patterns [1].

This issue is of particular importance in the military sphere. Military English is used as a means of professional communication by representatives of different countries, so the same linguistic expression can be interpreted differently depending on the cultural and professional context. H.-G. Wolf and D. Latić note that military English is the language of international military operations and peacekeeping missions, and that insufficient attention to cultural nuances can lead to misunderstandings during communication [2].

The cultural component can be integrated into military English classes without significantly increasing the amount of course material. For example, when studying the topic of “military ranks and forms of address,” cadets can compare the rules for

addressing others in different military cultures. When studying the topic of "military briefings," attention can be paid to the specific structure of a briefing, ways to express disagreement, requests for clarification, and offering recommendations. During role-playing exercises related to international exercises, cadets can take on the roles of representatives from different countries and simulate situations in which they must not only express themselves correctly in English but also take into account the nuances of professional communication. This is particularly important for future officers who may serve in multinational units or interact with foreign military partners.

It is also helpful to compare Ukrainian and English military terms and professional concepts. Some vocabulary has direct equivalents, while other words and expressions may have broader cultural or professional meanings. Therefore, working with authentic military documents, video materials, interviews, briefings, and training scenarios can help cadets better understand not only the meaning of individual words but also how they function in real-world communication.

This approach is consistent with contemporary principles of language education as outlined in the Common European Framework of Reference for Languages: Companion Volume. This Council of Europe document specifically identifies intercultural and pluricultural competence, as well as mediation, as important components of foreign-language communication [3].

Thus, cultural context is an important component of Military English learning. Integrating it helps cadets better understand professional situations, avoid potential communication misunderstandings, and develop the ability to interact with representatives of other cultures.

References:

1. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Clevedon : Multilingual Matters, 1997. 124 p.
2. Wolf H.-G., Latić D. Military English. The Wiley Blackwell Encyclopedia of World Englishes. 2025. DOI: 10.1002/9781119518297.eowe00182.
3. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe, 2020.

УДК 378.016:811

Степанюк Софія Віталіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ROLE OF TRANSLATION IN INTERNATIONAL MILITARY COOPERATION

International military cooperation relies fundamentally on effective communication, positioning language translation and interpretation as vital components of coalition interoperability, strategic planning, and operational execution. When defense forces from different nations collaborate on joint exercises, security assistance, intelligence sharing, or combined operations, professional language mediation ensures that military intent, technical parameters, and strategic objectives are conveyed accurately across linguistic boundaries.

At the strategic and operational levels, translation enables seamless coalition command and control. Planning multinational operations requires the precise translation of defense agreements, operational orders, rules of engagement, and standardized doctrines. Ambiguity in these high-level documents can lead to strategic misalignment, legal disputes, or delayed decision-making. Translators ensure that complex concepts regarding force structure, command authority, and operational boundaries are rendered with absolute clarity, aligning diverse national militaries under unified mission goals.

In tactical and training environments, real-time language mediation directly impacts force safety and mission success. During multinational live-fire drills, joint maneuvers, and specialized training programs, interpreters bridge the gap between foreign instructors and local units. The instantaneous transmission of tactical commands, fire support requests, grid coordinates, and range safety protocols leaves no room for error. Accurate translation prevents misunderstandings that could result in tactical delays, equipment damage, or training accidents, while

facilitating the rapid transfer of tactical knowledge and modern battlefield practices.

Furthermore, technical translation plays a critical role in defense logistics, equipment integration, and technological adaptation. Modern defense cooperation involves the transfer and maintenance of foreign weaponry, advanced radar systems, unmanned aerial vehicles, and communication networks. Technical translators must accurately localize complex equipment manuals, software interfaces, maintenance procedures, and telemetry specifications. Ensuring that maintenance personnel and operators fully understand technical documentation is essential for maintaining equipment readiness and preventing operational failures in the field.

Beyond technical and tactical clarity, translation serves an essential cultural and diplomatic function within international alliances. Armed forces possess unique organizational cultures, communication styles, and administrative traditions. Language specialists act as cultural advisors who navigate these differences, reducing interpersonal friction and fostering trust among partner forces during high-stress operations and diplomatic negotiations.

In conclusion, translation is not merely a secondary support function, but a core enabler of international military cooperation. By bridging linguistic, technical, and cultural divides, professional translation ensures operational coherence, enhances force safety, and strengthens security partnerships across multinational defense frameworks.

УДК 811.111:004.738.5

Степова Анастасія Сергіївна,
Василик Максим Миколайович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

PROGRAMS THAT CHANGED THE ENGLISH-SPEAKING WORLD

English is the key to success in the modern world. We can see English on advertising banners, in cafes, on the streets, and on product packages. Every day, we are surrounded by English. However, many people do not study spoken English because they think it is difficult. Or they are too lazy or afraid of making mistakes. As a result, they lose time, opportunities, and motivation to learn. Today, technology can help solve this problem. There are many programs and applications that make learning English easier, faster, and more interesting. We can learn new words almost anywhere: at home, on the bus, or while waiting for a friend. Now I want to tell you about two programs that help me learn English: *Bookvo* and *EDWords*.

Bookvo has a simple and convenient interface. First, you can test your English level. Then, the program creates a learning plan specially for you. It includes new words and books that help improve your vocabulary. The main disadvantage is that learners must pay for some features.

The other program is *EDWords*. It is useful for increasing vocabulary. In my opinion, vocabulary is one of the most important parts of learning a foreign language. If you know enough words, you can express your opinion and communicate with people even if your grammar is not perfect. *EDWords* divides words into different everyday topics. You only need a few minutes a day to learn new words. Step by step, you can become more confident and less afraid of making mistakes. The program has two plans: a free one with basic features and a paid one with more options. An interesting fact is that you do not need to study for several hours every day. Even a few minutes of regular practice can help if you do it consistently.

I want to emphasize that English is very important in modern life. It gives us many opportunities: to communicate with people from abroad, to study, to travel, to find information, and to develop professionally. English is not only a university subject. It is a tool that can open many new opportunities for everyone.

УДК 378.016:811

Стефанчук Євгеній Валерійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSLATION OF MILITARY ABBREVIATIONS FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

Military translation is a very important part of modern language studies, especially today when international defense cooperation is growing. Military language uses a huge number of abbreviations to make communication faster and shorter. However, translating these short forms from English into Ukrainian is not always easy. Translators must be very careful because one mistake can change the tactical meaning of an order or information.

English military texts contain many types of short words. We usually see acronyms (words formed from first letters, like NATO or NBC) and initialisms. When translating them into Ukrainian, translators use several basic techniques:

- **Direct Translation (Equivalent):** This method is used when Ukrainian already has an exact structure for the same concept. For example, HQ (Headquarters) becomes ШТАБ, and BCT (Basic Combat Training) translates as Базова загальновійськова підготовка (БЗВП).
- **Transliteration or Transcription:** Sometimes English acronyms are written using the Ukrainian alphabet by sound. For example, NATO turns into НАТО.
- **Deciphering and Full Translation (Descriptive):** Very often, an English abbreviation does not have a short Ukrainian equivalent. In this case, the translator must write out the full meaning in Ukrainian. For instance, FTX (Field Training Exercise) is translated as польові вишколи or польові навчання.
- **Context-Dependent Shortening:** Some simple words like Coy (Company) or Plt (Platoon) are translated using standard Ukrainian short forms like р. (рота) or взв. (взвод).

The main problem for translators is that one English abbreviation can have differents meanings depending on the context. For example, the letter PT can mean Physical Training (фізична підготовка) or Patrol Torpedo depending on where it is used. Another difficulty is that English military slang and jargon create new short terms very fast, and dictionaries do not always update quickly.

Also, translating short forms for ranks (like LCpl for Lance Corporal or WO2 for Warrant Officer Class 2) requires good knowledge of both army systems, because UK or US ranks do not always match Ukrainian military ranks exactly.

In conclusion, translatings military abbreviations is not just about changing letters. It requires good knowledge of grammar, vocabulary, and military organisation in both countries. A translator must always look at the context to choose the best method — whether it is a direct equivalent, transcription, or full explanation.

References:

1.Mellor-Clark S., Baker de Altamirano Y. Campaign 1: English for the military. Student's Book. London : Macmillan Education, 2004.

УДК 378.147:811.111'243:81'27:62

Столяренко Оксана Василівна,
Вінницький національний технічний університет,
Столяренко Олена Вікторівна,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
м. Вінниця

СУЧАСНА ЛІНГВОДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Глобалізація технологічного простору, розширення міжнародного науково-технічного співробітництва, реалізація спільних інженерних проєктів та академічна мобільність висувають нові вимоги до якості підготовки фахівців інженерних спеціальностей. Сучасний інженер є не лише носієм спеціальних технічних знань, а й повноцінним суб’єктом міжнародної професійної комунікації. Зазначене зумовлює трансформацію цілей іншомовної освіти у закладах вищої освіти технічного профілю: перехід від суто академічного вивчення мови професійного спрямування до формування міжкультурної професійно-комунікативної компетентності.

Проте практика засвідчує наявність суперечності між зростаючою потребою ринку праці у фахівцях, здатних ефективно здійснювати професійну взаємодію в полікультурному середовищі, та переважанням традиційних знанієво-орієнтованих підходів у викладанні іноземних мов у технічних університетах. Виникає гостра потреба у розробці та впровадженні цілісної сучасної лінгводидактичної моделі, яка б системно поєднувала мовну, фахову та міжкультурну складові з урахуванням цифровізації освітнього середовища.

Процес підготовки майбутніх інженерів до міжкультурної професійної комунікації у сучасному вищому навчальному закладі технічного профілю розглядається як складна, динамічна та відкрито-синергетична система, що

потребує цілісного методологічного та структурного моделювання. Розроблена лінгводидактична модель інтегрує у єдиний освітній простір декілька взаємопов'язаних та взаємозумовлених блоків, а саме цільовий, методологічний, змістовий, процесуально-технологічний та результативно-оцінювальний.

Фундаментом зазначеної моделі виступає цільовий блок, який визначає орієнтири всієї освітньої траєкторії та передбачає формування міжкультурної професійно-комунікативної компетентності майбутнього інженера як комплексної інтегративної властивості особистості. Ця компетентність охоплює гармонійну сукупність мовної, соціокультурної, професійно-компенсаторної та цифрової субкомпетентностей, що забезпечують готовність фахівця до ефективної фахової взаємодії у полікультурному середовищі.

Цілі та завдання підготовки реалізуються через методологічний блок, який окреслює підходи та принципи організації освітнього процесу. Провідну роль відіграє синергетичний зв'язок компетентнісного, міжкультурного, когнітивно-комунікативного та предметно-мовного інтегрованого підходу (CLIL). Застосування підходу CLIL дозволяє органічно поєднати засвоєння фахового інженерного матеріалу із поглибленням іншомовної майстерності, що зумовлює актуальність дотримання принципів професійної спрямованості, культуровідповідності, контекстного навчання та міждисциплінарної інтеграції [2, с. 88].

Методологічні засади безпосередньо трансформуються у змістовий блок моделі, що структурований за основними модулями професійної діяльності сучасного інженера. Зміст підготовки охоплює лексико-термінологічний та інженерно-технічний модуль, орієнтований на міжнародну стандартизацію та технічну документацію; соціопрофесійний та діловий модуль, спрямований на опанування ділового етикету та правил презентації проєктів; а також міжкультурно-подієвий модуль, що розкриває

стратегії подолання соціокультурних бар'єрів та вирішення конфліктів у міжнародних інженерних командах [4, с. 14].

Зміст навчання знаходить своє практичне втілення в межах процесуально-технологічного блоку, який визначає вибір форм, методів та засобів освітньої взаємодії. Акцент зміщується у бік інтерактивних та проєктних методик, серед яких особливе місце посідає метод міждисциплінарних інженерних проєктів, аналіз міжкультурних професійних кейсів (Case-study), а також симуляційні ігри, що відтворюють умови роботи у міжнародних R&D центрах. Залучення сучасних цифрових платформ та освітніх середовищ для синхронної й асинхронної комунікації забезпечує високий рівень автентичності та занурення студентів у реальний контекст професійного спілкування [1, с. 45].

Завершальним ланкою побудованої моделі є результативно-оцінювальний блок, призначений для діагностики рівня сформованості досліджуваної компетентності. Він включає когнітивний, мотиваційно-ціннісний, діяльнісно-поведінковий та рефлексивний критерії із відповідними показниками.

Результати експериментальної апробації окремих компонентів моделі в умовах викладання іноземної мови професійного спрямування засвідчили позитивну динаміку: у експериментальних групах спостерігалося зростання рівня володіння фаховою лексикою та технічним тезаурусом, а також суттєве підвищення показників міжкультурної толерантності та готовності до командної роботи порівняно з контрольними групами [5, с. 203]. Це доводить високу ефективність розробленої лінгводидактичної моделі та доцільність її широкого впровадження в систему вищої технічної освіти.

Список використаних джерел:

1. Столяренко Ок. В., Столяренко Ол. В. Міждисциплінарний підхід до формування міжкультурної професійної комунікативної компетентності

майбутніх інженерів. Міждисциплінарний підхід до вивчення іноземних мов у контексті розвитку природничих та гуманітарних наук: виклики та перспективи : матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Одеса, 17 листоп. 2025 р.) / Міжнар. гуманітар. ун-тет ; за заг. ред. А. Л. Фрумкіної. – Одеса : Фенікс, 2025. С. 176-179. Режим доступу: https://doi.org/10.32837/11300.31024Тарнопольський О. Б. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів англійської мови для професійного спрямування : навч. посіб. Київ : Фірма «ІНКОС», 2019. 268 с.

2. Черниш В. В. Формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності у закладах вищої освіти: теорія і практика. Іноземні мови. 2022. № 3. С. 110–118.

3. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence: Revisited. Clevedon : Multilingual Matters, 2021. 176 p.

4. Deardorff D. K. Manual for Developing Intercultural Competencies: Story Circles. Paris : UNESCO Publishing / Routledge, 2020. 240 p.

УДК 8.111.81'– 27

Сторчаєва Ангеліна Сергіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

EUPHEMISMS IN MILITARY ENGLISH

If you read English-language news reports on the war carefully, you will notice something interesting: horrific events are rarely referred to by their proper names. Instead of ‘killed’, they use something more neutral; instead of ‘attack’, something more technical. Such substitute words are called euphemisms, and this topic is particularly relevant right now — precisely because the whole world is reading about Russia’s war against Ukraine from English-language sources, and the choice of words has a huge impact on how people perceive what is actually happening there.

In contemporary English-language media, such euphemisms are actively used specifically when reporting on the war in Ukraine [1]. This is not merely a linguistic habit, but a way of managing the reader’s impression: the event remains horrific, but the word used to describe it sounds much calmer and does not provoke such strong emotional rejection [1]. At the same time, military euphemisms are not the same as ordinary everyday ones (such as ‘passing away’ instead of ‘dying’). In a military context, it is necessary both to downplay the threat and not to lie outright, so such words strike a balance somewhere between the truth and a white lie [1].

Such words fulfil similar functions in other contexts too — even when the material in question is predominantly in Ukrainian [2]. Several ‘functions’ are identified that euphemisms fulfil: to conceal an unpleasant fact, to make the text more convincing, to avoid direct accusation, or, conversely, to present a negative event as if it were neutral or even positive [2]. These same techniques are easily recognisable in English-language texts about war: instead of ‘attack’, journalists

write ‘military operation’, and instead of ‘killed’, they write ‘neutralised’. The difference in the word is slight, but the impression is quite different.

It is also worth mentioning military abbreviations, which essentially function as euphemisms: KIA (killed in action) – killed in action; MIA (missing in action) – missing in action; AWOL (absent without leave) – absent without leave. Thanks to such abbreviations, one can write about death, a person’s disappearance or even a breach of discipline in a dry and official manner, without unnecessary emotion – which is precisely why they feature so frequently in reports and news items.

There are two sides to all this. On the one hand, restrained, more measured language helps to avoid causing panic amongst people when discussing difficult topics. On the other hand, if such terms are overused, they can simply mask the true scale of the losses or the brutality of what has happened. That is why it is useful for both ordinary readers and, in particular, translators to be able to ‘decode’ such terms and understand what they actually conceal [1].

In short, euphemisms in military English are not merely a way of speaking more politely. They are a real tool that influences how people around the world perceive war. And that is precisely why being able to recognise and translate them correctly is particularly important today.

References:

1. Rozghon I. Euphemism transformation in the context of military language. International Journal of Philology. 2023. Vol. 14, No. 3. pp. 55–63.

2. Довбня Л., Товкайло Т. Евфемізми воєнного часу в риториці засобів масової комунікації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». 2024. Вип. 21(89). С. 53–57

УДК 378.147:355.23:811.111

Супрунчук Юлія Олександрівна,
Житомирський військовий інститут
імені С. Корольова,
м. Житомир
Черкашин Сергій Володимирович,
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ПОЕТАПНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ АНГЛОМОВНОГО ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ВВНЗ

Сучасні зміни у системі професійної військової освіти України актуалізують питання розширення сфери використання англійської мови у підготовці військових фахівців. Особливого значення ця проблема набуває в контексті реалізації Стратегії мовної підготовки в системі Міністерства оборони України на 2026–2030 роки [1]. Одним із практичних завдань її реалізації є забезпечення викладання частини дисциплін (модулів) курсів професійної військової освіти англійською мовою на рівні не нижче 20 % із подальшим поетапним збільшенням цієї частки. Вимога від викладача, який раніше проводив заняття українською мовою, відразу перейти до повноцінного англомовного викладання може створювати додаткові мовні труднощі та негативно впливати на якість представлення складного професійного матеріалу. Доцільнішим видається поетапне розширення функцій англійської мови у викладанні спеціальної дисципліни — від використання окремої професійної термінології до проведення англійською мовою цілісного тематичного модуля [2, 3].

З огляду на зазначене пропонуємо шестиступеневу модель поетапного впровадження англомовного викладання спеціальних дисциплін у ВВНЗ, концептуальну послідовність якої можна проілюструвати на прикладі дисципліни “Tactics” та теми “Platoon in Defence”.

На першому етапі заняття проводиться українською мовою, однак викладач систематично вводить базову англомовну термінологію: defence, defensive position, area of operations, enemy, friendly forces, terrain, observation.

На другому етапі англійська мова починає виконувати інструктивну функцію. Під час роботи з картою викладач використовує стандартизовані команди: Study the tactical situation. Identify friendly and enemy forces. Analyse the terrain. Mark the defensive positions. Identify possible avenues of approach.

На третьому етапі англійською мовою пропонується окреме тактичне завдання, наприклад: Study the tactical map. Identify the enemy's likely avenue of approach. Select a suitable defensive position for the platoon.

На четвертому етапі англійською проводиться цілісний фрагмент заняття, наприклад 15–20-хвилинний Tactical Decision-Making Block. Курсанти в малих групах аналізують обстановку, визначають можливий напрямок дій противника, обирають позиції та готують короткий tactical briefing.

На п'ятому етапі англійська інтегрується вже у декілька структурних компонентів практичного заняття. Англійською можуть проводитися introduction and learning objectives, revision of key concepts, tactical situation and mission briefing та presentation of decisions.

На шостому етапі можливе проведення повноцінного заняття "Platoon in Defence", у межах якого постановка завдання, робота з картою, аналіз місцевості, планування, mission briefing та after-action review здійснюються переважно англійською мовою.

Таким чином, запропонована модель передбачає поступову зміну функціонального статусу англійської мови в межах спеціальної дисципліни: термін → інструкція → професійне завдання → структурний блок → частково англомовне заняття → англомовне заняття/модуль.

Список використаних джерел:

1. Стратегія мовної підготовки в системі Міністерства оборони України на 2026–2030 роки. Міністерство оборони України. Київ, 2026.

2. Lasagabaster D. English-Medium Instruction in Higher Education. Cambridge : *Cambridge University Press*, 2022. DOI: 10.1017/9781108903493.

3. Wang K., Yuan R., De Costa P. I. A critical review of English medium instruction (EMI) teacher development in higher education: From 2018 to 2022. *Language Teaching*. 2025. Vol. 58, No. 2. P. 141–172. DOI: 10.1017/S0261444824000351.

УДК 811.25

***Сусла Дарина Іванівна*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

FEATURES OF ABBREVIATIONS AND ACRONYMS IN STAFF DOCUMENTS: A COMPARATIVE ASPECT (ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES)

In modern warfare, the speed of decision-making and the efficiency of troop control directly depend on how clearly and concisely combat documents are structured. The transition of Ukrainian staffs to NATO standards has not only introduced new formats such as operational orders or synchronization matrices, but has also initiated a complex process of interaction between two distinct language systems. In practice, this generates numerous nuances when dealing with abbreviations and acronyms, which differ significantly in English- and Ukrainian-language document management traditions.

In English-language military nomenclature, abbreviations are not merely a way to save space on paper or a tablet screen, but a distinct micro-language. It is based on clear doctrinal documents such as NATO publications like AAP-15. The main feature of this system is its invariance and universality. Regardless of where an acronym appears in the text of an order, it does not change by gender, number, or case. For example, abbreviations like HQ (Headquarters) or SITREP (Situation Report) remain identical for both singular and plural uses, which greatly simplifies automated data processing and eliminates misinterpretation. A separate role is played by the distribution of staff functions using letter indices, which clearly delineate levels of responsibility, such as J-codes for joint staffs (J1 for personnel, J2 for intelligence, J3 for operations, etc.), G-codes for army corps or division staffs, and S-codes for tactical echelons like brigades and battalions.

Ukrainian military terminology is currently in a transitional state, creating a specific blend in actual staff documents. On one hand, officers utilize familiar national abbreviations such as weapons and military equipment or armored personnel carriers, which are subject to classical grammar rules involving cases

and plural forms. On the other hand, English terms and loan words like C2, MEDEVAC, or CCIR are actively borrowed and frequently rendered in Cyrillic or left in Latin script. In practice, this leads to a certain discrepancy where an old Soviet-style abbreviation for a populated area can coexist within the same document with a modern NATO term like COP or FOB. Due to the initial absence of a single mandatory digital glossary, this created confusion during the early stages of standard implementation, as different management organs abbreviated identical processes in their own ways.

Comparing both systems reveals several fundamental differences. English abbreviations are analytical and immutable, whereas Ukrainian ones frequently require endings or sentence agreement that can occasionally disrupt the structure of the abbreviation itself. Regarding context, an identical acronym in English can possess a narrow specialized meaning across different services—such as logistics versus communications—which is decoded solely through the general combat context of the doctrine. Conversely, the Ukrainian practice has traditionally strived for greater individual letter unambiguity, although this approach is currently blurring due to the massive translation of NATO order templates. Finally, the primary challenge for practitioners is the improper calquing of compound English acronyms, where literal translation without accounting for the Ukrainian military terminological base frequently turns a professional document into an unreadable string of words.

The analysis demonstrates that abbreviation systems in English and Ukrainian staff documents are gradually converging due to the shared pragmatism of modern combat. However, the English system remains more closed, strictly regulated, and standardized across the entire Alliance, whereas Ukrainian linguistic practice adapts these standards to fit its own grammar and combat experience. The key objective for Ukrainian staffs today is not merely blind copying of Western abbreviations, but the creation of an internally consistent database that eliminates ambiguity during operational planning and execution.

УДК 81.1

Табан Тетяна Станіславівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

LINGUISTIC DIFFICULTIES IN UNDERSTANDING SPOKEN MILITARY ENGLISH AMONG UKRAINIAN MILITARY PERSONNEL

English plays an important role in communication between military personnel from different countries. For Ukrainian military personnel, understanding spoken English is increasingly important because of international training, multinational exercises and professional cooperation with foreign colleagues. However, even learners with sufficient knowledge of General English may experience difficulties when listening to authentic Military English. These difficulties are related not only to vocabulary and grammar but also to the characteristics of natural spoken language.

Military English is a form of English for Specific Purposes with specialised terminology and specific communicative requirements. It remains a developing area of research, particularly in relation to authentic language use, teaching and assessment [4]. Listening is especially important because professional military communication often requires information to be understood quickly and accurately. STANAG 6001 treats listening as a separate language skill and establishes progressive levels of listening proficiency [1].

Several linguistic factors can make spoken Military English difficult to understand. One of them is connected speech. In natural English, sounds are linked and unstressed vowels may be reduced, so familiar words can sound different from their written forms. As a result, learners may know a particular word but fail to recognise it in rapid speech.

Pronunciation variation is another challenge. Ukrainian military personnel may communicate with both native and non-native speakers whose accents, rhythm

and pronunciation differ considerably. In multinational military environments, English often functions as a lingua franca. Therefore, learners need to develop the ability to understand different varieties of English rather than rely on a single pronunciation model [2].

Specialised vocabulary, abbreviations and precise information can also cause difficulties. Military abbreviations may be easier to recognise in written texts than in speech. Numbers, dates, times, coordinates and equipment designations require particularly accurate listening because misunderstanding one detail may change the meaning of a message.

Communication conditions can further affect comprehension. Military personnel may communicate through radio equipment, in vehicles or in noisy environments. Research by Nakashima, Abel and Smith shows that noise, hearing protection and language proficiency can influence speech understanding in military environments [3]. Consequently, listening practice based only on clear studio recordings may not fully prepare learners for real professional communication.

These observations have practical implications for teaching Military English to Ukrainian military personnel. Listening activities should include natural speech, different accents, connected speech, specialised terminology and precise information such as numbers, times and coordinates. Learners should also gradually be exposed to faster speech and realistic communication conditions, including moderate background noise.

Further research involving Ukrainian military personnel could identify which linguistic features cause the greatest comprehension difficulties. Such research could use short military-related recordings and tasks testing general comprehension, specific information, numbers and instructions. The results could contribute to the development of more realistic listening materials and more effective preparation for STANAG 6001.

Understanding spoken Military English is therefore more complex than simply knowing military vocabulary. Connected speech, pronunciation variation,

speech rate, specialised terminology and background noise may significantly affect comprehension. Further research into these factors could contribute to more effective Military English training and better preparation for professional international communication.

References:

1. Bureau for International Language Coordination. STANAG 6001. BILC. URL: https://nato-bilc.org/stanag-6001/.

2. Bureau for International Language Coordination. Testing Resources. BILC. URL: https://nato-bilc.org/testing-resources/.

3. Nakashima A., Abel S. M., Smith I. Communication in military environments: Influence of noise, hearing protection and language proficiency. Applied Acoustics. 2018. Vol. 131. P. 38–44. DOI: 10.1016/j.apacoust.2017.10.010.

4. Siegel A., Vance M., Nilsson D. Military English language education: a scoping review of 30 years of research. Innovation in Language Learning and Teaching. 2025. Vol. 19, No. 5. P. 433–451. DOI: 10.1080/17501229.2024.2370986.

УДК 81’44:81’37

Тараненко Ольга Геннадіївна,
Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації ім. Героїв Крут,
м. Київ

SEMANTIC ANALYSIS USAGE IN TEACHING ENGLISH OF CADET OFFICERS

Semantics as a branch of linguistic is effectively developing in the modern philological science. Semantic cannot be considered as a new phenomenon, the beginning of its separate existence in linguistics can be connected with German scholar Karl Reising in 1830s when was underlined that the meaning itself can be the goal of separate investigation.

In this small research we will concentrate on the classical semantic analysis of the lexeme *victory* with the help of the authoritative British dictionaries [1;2;3] to reveal the main components of this word in English-speaking worldview. This will be a great help in learning new words and word combinations for cadet officers for better memorizing, because this is vital to learn words in context.

The analysis of the lexeme *victory* will help cadet officers to understand the meaning diversity of this English word and its denotative and connotative elements.

Cambridge Dictionary suggests such definition that we consider as denotative: 1. *victory an occasion when you win a game, competition, election, war etc. or the fact that you have won* [1]. Second shade of meaning contains phraseological expression *Pyrrhic victory* [1] with connotation of sadness and bitterness, because this expression means that winning a victory was too hard and devastating.

Longman Dictionary gives the following definition: *victory is a situation when you win a battle, game, election or dispute*. Example of usage*: To win a victory* [2].

Also the collocations are given: *great, easy, decisive, crushing, narrow, electoral, military, moral* [2] where we can specify that *moral, great crushing decisive, easy victory* contain connotation (emotions) and *electoral, military*

victory sound neutral without specifying neither positive nor negative emotion. The expression *be a victory for common sense* that means *to be very reasonable result in a particular situation* [2] also contains emotive component of keeping balance.

Oxford Dictionary: *victory* is *success in game, in election, in war (victory over smb.)* [3]. This is the denotative meaning of this lexeme. Given below expressions suggest connotation and are given in wider way that in previous sources. *moral victory: situation in which your ideas and principles are proved to be right and fair, even though you may not have succeeded where practical results are considered* [3].

Pyrrhic victory: a victory that is not worth winning because the winner has suffered or lost so much in winning it [3].

Ultimately, the lexeme *victory* according to data of explanatory English dictionaries contains more connotative elements (positive and negative) than denotative. Considering this lexeme itself we can state that it has a strong connotative component of joy and happiness if the person or country or team wins a victory. Further investigation of the lexeme *victory* in the next scientific research is planned.

References:

1. Cambridge Dictionary. Retrieved October 1,2026, from https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/victory

2. Longman Dictionary of Contemporary English. Retrieved October 1,2026, from https://www.ldoceonline.com/dictionary/victory

3. Oxford Learner's Dictionaries. Retrieved October 1,2026, from https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/victory?q=victor

УДК 81’373.45

Телегін Владислав Васильович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH GAMING VOCABULARY AS A SOURCE OF MODERN UKRAINIAN MILITARY SLANG

Digitalisation of warfare has changed the equipment servicemen use and, together with it, the way they speak. Many operators of unmanned systems belong to a generation that grew up with video games, and English gaming vocabulary comes into their professional speech with them. The language of digital communication [3] and Ukrainian jargon [2] have both been described, but their overlap in military speech has not. The aim of the paper is to determine what types of change such borrowings undergo when they enter military slang.

The transition can be represented as four steps: an English gaming term, its Ukrainian borrowing, its use in military discourse, and a new or reinterpreted meaning. The units differ by the type of change at the last step. Those cited below are attested in the speech of drone crews in open sources.

Metaphorical transfer: *respawn* → *resp* ‘a place of regrouping and return to the task’; *save* → *seivyty* ‘to pull a wounded comrade out under fire’. Semantic reinterpretation: *frag* → *frah* ‘a confirmed hit’. Transfer of a behavioural model: *camper* → *kemper* ‘one who holds a concealed position and waits for the enemy’; *farm* → *farmyty* ‘to destroy targets of one type systematically’. Specialisation: *craft* → *kraft* ‘workshop-made munitions and FPV drones’; *loot* → *lut* ‘captured equipment’. Borrowing with no change of meaning: *lag* → *lah* ‘a delay in a drone’s control signal’.

Formal adaptation is the same in all the units cited. Transliteration is followed by morphological adaptation, and the word develops a word-formation

nest: *lut* → *lutaty* ‘to collect trophies’. The most productive model seems to be hybrid derivation, where an English stem takes Ukrainian affixes.

Vocabulary of this kind is a known difficulty in military translation [1]. The Ukrainian *kraft* means ‘workshop-made munitions’, while the English *craft* has no such meaning, so a translator who relies on the shared form will be wrong. The next stage of the work is to collect such units systematically and to compile a bilingual glossary.

References:

1. Balabin V. V. Suchasnyi amerykanskyi viiskovyi slenh yak problema perekladu [Modern American Military Slang as a Translation Problem]. Kyiv : Lohos, 2002. – 315 p.

2. Stavytska L. Ukrainskyi zhargon : slovnyk [Ukrainian Jargon : A Dictionary]. Kyiv : Krytyka, 2005. – 496 p.

3. Crystal D. Language and the Internet. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. – 318 p.

УДК 37.091.26: 811

Тимченко Світлана Леонідівна,
Житомирський військовий інститут імені С.П. Корольова,
м. Житомир

ІНТЕНСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОДОЛАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО БАР'ЄРУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДО ТЕСТУВАННЯ STANAG 6001 (РІВНІ 1-2)

Актуальність проблеми. Інтеграція Збройних Сил України до євроатлантичного безпекового простору вимагає від особового складу належного рівня володіння іноземною мовою, що стандартизується вимогами STANAG 6001. На практиці підготовка військовослужбовців до складання іспиту на рівні СМР 1 та СМР 2 часто ускладнюється наявністю стійкого психологічного та мовного бар'єру. Комунікативний ступор виникає через страх припуститися помилки перед командуванням чи колегами, дефіцит специфічного словникового запасу та тривалу відсутність мовної практики. Традиційні академічні методи в умовах жорстких часових обмежень є малоефективними, що зумовлює потребу впровадження інтенсивних технологій навчання.

Мета дослідження – обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання інтенсивних комунікативних технологій для мінімізації мовного бар'єру у військовослужбовців під час експрес-підготовки до тестування STANAG 6001 (рівні 1–2).

Аналіз основних технологій та методів. Для швидкого розкріпачення мовлення та адаптації слухачів до формату іспиту (субтести «Говоріння» та «Аудіювання») доцільно застосовувати комплекс таких інтенсивних інструментів:

1. **Метод занурення через симуляцію військово-професійних контекстів.** Навчальний процес будується виключно англійською мовою з першої хвилини заняття. Замість абстрактних тем відпрацьовуються

типові мовленнєві моделі рівнів 1–2: «Доповідь про прибуття», «Опис повсякденних обов'язків», «Орієнтування на місцевості», «Запит про медичну допомогу». Це знімає страх перед невідомим, оскільки лексика є операційно значущою для військового.

2. **Кейс-метод та рольові ігри.** Слухачі отримують специфічні ролі (наприклад, черговий на КПП, офіцер зв'язку, закордонний інструктор). Мовний бар’єр долається завдяки зміщенню фокусу уваги: військовослужбовець концентрується не на формі дієслова, а на вирішенні тактичного чи адміністративного завдання (пропустити конвой, передати координати).

3. **Технологія «Тимчасова підтримка» та мовленнєві шаблони.** Замість зазубрювання правил граматики слухачам надаються готові функціональні блоки (наприклад, *«I am responsible for...», «According to the order...», «Could you repeat the coordinates?»*). Це забезпечує психологічний комфорт, дає відчуття опори під час спонтанного мовлення та автоматизує відповіді під час інтерв’ю.

4. **Керування помилками.** На етапі подолання бар’єру викладач повністю ігнорує дрібні граматичні похибки, які не заважають розумінню суті (критерій плавність мовлення виходить на перший план перед правильністю, що повністю відповідає філософії рівнів 1 та 2 за STANAG 6001).

Результати та висновки. Впровадження зазначених інтенсивних технологій у практику мовної підготовки дозволило скоротити термін адаптації військовослужбовців до іншомовного середовища в середньому на 30–40%. Фокус на функціональному використанні мови, використання чітких алгоритмів дій та моделювання стресових ситуацій, наближених до реального тестування, забезпечують стійку психологічну готовність слухачів. Подолання комунікативного бар'єру досягається через формування операційної впевненості у власних силах, що безпосередньо впливає на успішність складання субтестів «Говоріння» та «Аудіювання».

УДК 81.1

Тіхонова Євгенія Олексіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERCULTURAL COMMUNICATION AND THE STUDY OF FOREIGN LANGUAGES IN THE EDUCATION SYSTEM OF UKRAINE DURING THE WAR

Introduction

The full-scale military aggression against Ukraine has fundamentally transformed every aspect of Ukrainian society, including the national education system. In times of war, foreign language acquisition and intercultural communication have ceased to be purely academic pursuits or tools for cultural enrichment. Instead, they have evolved into critical instruments of national security, international integration, strategic partnership, and information warfare. The current educational reality requires flexible approaches to language learning that address both immediate security needs and long-term integration into the European and global educational spaces.

The Strategic Role of Foreign Languages in Wartime

Prior to the full-scale invasion, foreign language study (primarily English) in Ukrainian educational institutions focused heavily on general proficiency, academic mobility, and career development. Today, the priorities have shifted significantly. Language skills are now vital for explaining the Ukrainian narrative globally, coordinating international humanitarian assistance, facilitating defense cooperation, and mastering modern equipment provided by partner nations.

In this context, English for Specific Purposes (ESP) and professional terminology have gained paramount importance. Educational curricula across universities and specialized academies are increasingly adapting to include military, medical, technical, and diplomatic vocabulary. The ability to communicate effectively and without misunderstanding across cultural boundaries directly affects operational success and hum contemporary educational research

and practical experience — such as Ukrainian participation in multinational training programs like Operation Interflex — effective communication relies on more than mere vocabulary. It demands a deep understanding of cultural nuances, professional etiquette, and pedagogical approaches used by foreign instructors.

Overcoming language and cultural barriers requires continuous adaptation from both Ukrainian trainees and international partners. Ukrainian students and specialists must learn to operate in multicultural environments under high-stress conditions. Consequently, language education in Ukraine today must emphasize practical intercultural competence, tactical communication skills, and psychological resilience alongside theoretical grammar and general conversation.

Adapting the Educational Process: Digitalization and Innovation

Maintaining high standards of foreign language education during wartime presents severe logistics and security challenges. Continuous air raid alerts, power outages, physical destruction of infrastructure, and psychological stress severely disrupt traditional classroom environments.

To overcome these obstacles, Ukrainian educators are actively integrating innovative digital methods:

Asynchronous and Hybrid Learning: Utilizing online platforms to ensure learning continuity despite schedule disruptions and emergency power cuts.

Interactive and Gamified Learning: Employing digital applications, gamification, and virtual platforms to maintain student engagement and mitigate wartime stress.

Authentic Content and Case Studies: Incorporating real-world materials, international news briefings, and practical simulation tasks that reflect current geopolitical and professional realities.

Conclusion

The study of foreign languages and the development of intercultural communication skills have become foundational pillars of Ukraine's resilience and future development. Despite the unprecedented challenges posed by war, the

Ukrainian educational system continues to adapt, innovate, and align itself with international standards. Foreign language proficiency is no longer just a soft skill; it is a vital bridge connecting Ukraine with its international partners, enabling effective cooperation, and securing Ukraine's place within the global democratic community.

References:

1. Intercultural communication and the study of foreign languages in the education system of Ukraine during the war // Proceedings of the International Scientific and Practical Conference. — Kharkiv, 2024.

2. Golovatyuk O. Intercultural communication and foreign language learning in wartime Ukraine.

3. Bilchenko M., Belyaev A., Babak D. Evaluating International Partnership and Intercultural Communication in Joint Training Missions.

УДК 355.23:378.147:81’243:

Товарницька Ірена Ростиславна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
Іванова Яна Євгенівна,
Інститут піхоти,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасна трансформація військової освіти зумовлює необхідність переосмислення підходів до іншомовної підготовки майбутніх офіцерів. Володіння іноземною мовою в умовах міжнародної військової взаємодії є не лише складником загальної професійної компетентності військовослужбовця, а й передумовою ефективної комунікації, взаємосумісності та виконання професійних завдань у багатонаціональному середовищі. Особливої актуальності набуває пошук засобів підвищення результативності мовної підготовки курсантів військових закладів вищої освіти (ВВЗО), зокрема шляхом використання цифрових технологій.

Під цифровими технологіями в контексті іншомовної підготовки доцільно розуміти сукупність цифрових засобів, платформ, ресурсів і технологічних рішень, які забезпечують організацію навчальної взаємодії, доступ до автентичного мовного матеріалу, виконання інтерактивних завдань, комунікацію, самостійну роботу, моніторинг та оцінювання результатів навчання. До них належать системи управління навчанням (LMS), електронні освітні ресурси, мобільні застосунки, мультимедійні матеріали, цифрові симуляції, засоби відеоконференцій, інтерактивні платформи, технології штучного інтелекту та інструменти автоматизованого оцінювання. Важливою перевагою цифрового середовища є можливість перейти від переважно репродуктивного засвоєння мовного матеріалу до активної іншомовної діяльності. Цифрові ресурси дозволяють поєднувати текстову, аудіо- та відеоінформацію, забезпечувати багаторазове прослуховування й опрацювання матеріалу, створювати ситуації професійного спілкування та організовувати індивідуальну траєкторію навчання. Такий підхід узгоджується із сучасним розумінням іншомовної компетентності, представленим у Companion Volume до CEFR, де поряд із

рецептивними, продуктивними та інтерактивними видами діяльності особливого значення набувають онлайн-взаємодія та медіація [2].

Для військової освіти особливо цінною є можливість використання цифрових технологій для моделювання професійно-комунікативних ситуацій. Наприклад, курсант може виконувати завдання з проведення брифінгу, отримання та передавання інформації, обговорення оперативної ситуації, надання інструкцій, роботи з професійною документацією, участі в багатонаціональному командному обговоренні або прийняття рішення на основі інформації іноземною мовою. Таким чином, іноземна мова перестає бути лише навчальним предметом і використовується як інструмент виконання професійно значущої діяльності.

Отже, ефективність цифровізації визначається не кількістю використаних технологічних засобів, а якістю їх педагогічного проєктування. Цифровий інструмент набуває освітньої цінності лише тоді, коли він сприяє досягненню конкретного іншомовного та професійного результату. Особливе місце у цьому процесі посідають технології штучного інтелекту. Інтелектуальні діалогові системи можуть створювати додаткові можливості для іншомовної практики, забезпечуючи курсантам індивідуалізовану комунікативну взаємодію, моделювання діалогів, виконання ситуативних завдань та отримання оперативного зворотного зв’язку. Систематичний огляд досліджень використання AI-діалогових систем у навчанні англійської мови студентів університетів засвідчив їх потенціал для розвитку взаємодійної компетентності, хоча водночас наголосив на необхідності вдосконалення дизайну завдань, зокрема тих, що передбачають розв’язання проблем, аргументацію та змістовну комунікацію [4].

Таким чином, цифрові технології доцільно розглядати не як самоціль і не як просту модернізацію традиційних засобів навчання, а як педагогічний ресурс підвищення ефективності іншомовної підготовки курсантів. Їхній потенціал полягає у забезпеченні доступності автентичного мовного матеріалу, персоналізації навчання, розширенні можливостей іншомовної практики, моделюванні професійних ситуацій, оперативному зворотному зв’язку, формувальному оцінюванні та підтримці самостійної роботи.

Список використаних джерел:

1. Shostak O. H., Glushanytsia N. V., Bilokon G. M. Principles of organizing the process of language training of cadets of higher military educational institutions. *Collection of Research Papers “Pedagogical Sciences”*. 2023. No. 101. P. 74–81. DOI: 10.32999/ksu2413-1865/2023-101-12.

2. Council of Europe. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume*. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. 278 p.

3. Суслов В. Цифрові інновації у мовній підготовці військових фахівців: огляд результатів впровадження та перспектив. *Військова освіта*. 2025. № 2 (52). С. 209–231. DOI: 10.33099/2617-1783/2025-52/209-231.

4. Zhai C., Wibowo S. A systematic review on artificial intelligence dialogue systems for enhancing English as foreign language students' interactional competence in the university. *Computers and Education: Artificial Intelligence*. 2023. Vol. 4. 100134. DOI: 10.1016/j.caeai.2023.100134.

5. Loishyn A., Honcharuk L., Hrebeniuk L., Plyska N. Methodological aspects of intensifying language training for cadets: analysis of the results of the first stage of the language experiment. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Military-Special Sciences*. 2026. No. 66. P. 31–42. DOI: 10.17721/1728-2217.2026.66.31-42.

6. Romashko O. I. *Formation of foreign language competence for cadets in non-linguistic specialties at higher military educational institutions of Ukraine by means of information and communication technologies*: thesis for the degree of Doctor of Philosophy. Ivan Franko National University of Lviv, 2025.

УДК 378.147:355.23

Товарницька Ірена Ростиславна,
Національна академія сухопутних військ,
імені гетьмана Петра Сагайдачного,
Сушкова Оксана Володимирівна,
Інститут піхоти,
Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОГО ЛІДЕРА

Сучасне безпекове середовище характеризується високою динамічністю, розширенням міжнародної взаємодії та необхідністю координації діяльності військових підрозділів у багатонаціональному середовищі. За таких умов професійна підготовка майбутнього офіцера має охоплювати не лише військово-професійні знання й практичні навички, а й здатність ефективно комунікувати, взаємодіяти та представляти професійну позицію іноземною мовою.

Відтак іншомовна комунікативна компетентність набуває значення важливого компонента професійного становлення військового лідера. Для військового лідера комунікація є безпосередньо пов’язаною з виконанням професійних функцій. Лідер має формулювати завдання, доводити намір, обмінюватися інформацією, аргументувати рішення, координувати дії підлеглих і взаємодіяти з представниками інших підрозділів та організацій. У сучасному військовому середовищі ці завдання дедалі частіше виконуються в умовах міжнародної взаємодії, де англійська мова виступає одним із основних засобів професійної комунікації. У НАТО англійська та французька є офіційними робочими мовами, а для низки посад визначається конкретний рівень мовної компетентності [2]. Практика НАТО також демонструє поєднання мовних вимог із такими лідерськими компетентностями, як комунікація, адаптивність, асертивність та здатність впливати на інших [3].

Таким чином, іншомовна комунікативна компетентність безпосередньо пов'язана з розвитком лідерських якостей. Військовий лідер має не лише володіти інформацією, а й уміти ефективно передавати її іншим, переконувати, координувати, мотивувати та формувати спільне розуміння мети. У цьому контексті комунікативна компетентність стає інструментом реалізації лідерського впливу.

Дослідження у сфері професійної підготовки майбутніх військових офіцерів також підтверджують доцільність розглядати іншомовну комунікативну компетентність як складову професійної компетентності. Зокрема, у дослідженні міжнародного досвіду підготовки майбутніх військових офіцерів наголошено на взаємозв'язку професійної, комунікативної та іншомовної комунікативної компетентностей, а зміст мовної підготовки пропонується пов'язувати з професійними функціями та потребами майбутніх офіцерів [4]. У сучасних багатонаціональних операціях здатність військовослужбовця безпосередньо комунікувати з іноземними партнерами може зменшувати залежність від посередницької комунікації та сприяти оперативності обміну інформацією. Практика професійної військової освіти в країнах-партнерах НАТО демонструє одночасний розвиток мовної підготовки, системи мовного тестування за STANAG 6001 та лідерських програм [5]. Водночас високий рівень мовної компетентності сам по собі не гарантує ефективного лідерства. Визначальним є здатність інтегрувати мовні ресурси з професійними знаннями, ситуаційною обізнаністю, критичним мисленням, емоційною саморегуляцією та навичками міжособистісної взаємодії. Саме тому метою іншомовної підготовки майбутнього військового лідера має бути не лише досягнення певного мовного рівня, а формування здатності функціонально використовувати іноземну мову в реальних і змодельованих професійних ситуаціях.

Отже, сучасна іншомовна підготовка майбутніх офіцерів має бути орієнтована на професійно значущі комунікативні дії та інтегрована з розвитком лідерських компетентностей. Перспективним напрямом подальших досліджень є визначення педагогічних умов та ефективних моделей інтегрованого формування іншомовної комунікативної й лідерської компетентностей майбутніх офіцерів.

Список використаних джерел:

1. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. 280 p.

2. NATO. What We Offer: Careers at NATO. NATO, 2026.

3. NATO Joint Warfare Centre. Invitation for Bids JWC-24-006. NATO Joint Warfare Centre, 2024.

4. Kuzmenko Y., Kovalchuk T., Ivanitska I. Formation of Foreign Language Communicative Competence among Future Military Officers: International Experience. Comparative Professional Pedagogy. 2021. Vol. 11, No. 1. P. 101–108. DOI: 10.31891/2308-4081/2021-11(1)-14.

5. NATO. Relations with Mongolia: Building Capabilities and Interoperability. NATO, 2026.

УДК 811.111.276

Трофименко Ігор Олексійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

AIR DEFENSE SYSTEMS AND THEIR ROLE IN MODERN WARFARE

Air defense is an important part of modern armed forces. Its main purpose is to protect people, military units, important objects, and territory from threats in the air. These threats can include aircraft, helicopters, cruise missiles, ballistic missiles, and unmanned aerial vehicles. Modern wars show that control of the airspace can have a strong influence on the result of military operations. That is why effective air defense is necessary for the security of every modern state [1].

Modern air defense systems include different types of equipment. They can use radars, command posts, launchers, and missiles. Radar systems are especially important because they help detect and track aerial targets. After detecting a target, information is sent to a command post. The command staff analyzes the situation and decides how to react. In this way, different parts of an air defense system work together as one system. Good communication between them is very important for successful operations [1].

One of the main advantages of modern air defense is the ability to protect large areas and important military objects. Air defense units can protect cities, military bases, command centers, airports, and other important infrastructure. The protection of these objects is especially important during military conflicts. If an enemy can freely use aircraft or missiles, it can cause serious damage to military and civilian infrastructure. Air defense reduces this risk and gives other military units more freedom to perform their tasks [2].

Unmanned aerial vehicles have also changed the role of air defense in modern warfare. Drones are now widely used for reconnaissance, observation, and attacks. Some drones are relatively small and difficult to detect. They can also be cheaper than traditional aircraft or missiles. Because of this, modern air defense must be able to detect and respond to different types of aerial threats [1]. It is important to use suitable systems and not waste expensive missiles against every small target. This makes air defense a difficult but very important task.

Another important part of modern air defense is cooperation between different units. Radar operators, command posts, missile units, and other military personnel must work together. They need to exchange information quickly and correctly. A small mistake or delay can have serious consequences. Military personnel also need good training and knowledge of modern equipment. They must understand how their systems work and be ready to act in difficult and stressful situations. Teamwork and discipline are therefore very important for effective air defense.

Modern air defense systems are also developing together with new military technologies. New radars can detect targets at different distances, while modern command systems can process large amounts of information. Different air defense systems can also work together and create several levels of protection. For example, one system can deal with one type of threat, while another system can protect against a different type. This makes the whole air defense network more flexible and effective.

In conclusion, air defense systems play a very important role in modern warfare. They protect people, military forces, and important infrastructure from different threats in the air. Radar, communication, command systems, and missile systems must work together to achieve good results. The development of drones and other modern weapons makes this task even more difficult. In my opinion, strong air defense is one of the key elements of national security. Modern armed forces must continue to improve their equipment, training, and cooperation in order to protect their airspace effectively.

References:

1) How Army Air Defense Underpins the Military Component of Integrated Deterrence https://www.armyupress.army.mil/Journals/Military-Review/English-Edition-Archives/March-2024/Air-Defense/

2) Новітні технології – для захисту повітряного простору — ХНУПС https://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/science/conference/12/section06.pdf

УДК 811.111:378.147

Туленко Марія Михайлівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRADITIONS AND INNOVATIONS IN TEACHING LANGUAGES AND CULTURES

Today in universities, it is very important to teach foreign languages and explore different cultures correctly. The world around us is changing fast, and many new technologies appear, so education must be modern. However, this does not mean we should completely abandon old, proven methods. The best results come when we combine classic experience with new, interesting ideas. This approach provides both strong knowledge and the ability to communicate freely in real life.

Traditional classes are what everyone is used to: reading textbooks, working with dictionaries, studying grammar rules, and translating texts. This builds a very good foundation. We learn to think logically, pay attention to details, and build sentences correctly. However, just reading books is no longer enough, because modern life requires us to react quickly, understand foreigners, and speak without hesitation.

It is also important to mention that a language cannot be studied separately from culture. Any language is a part of a people's history, traditions, habits, and views on life. If we do not know cultural features, we might simply misunderstand a person, even if we know all the words. Therefore, it is very important in learning to get acquainted with the traditions of other nations so that communication is pleasant and correct.

In many modern universities, regular classes are now combined with computer work, which is called blended learning. Part of the material can be studied independently at home on special platforms at a convenient pace, and then reinforced in class with a teacher. This is very convenient and gives freedom of choice. Besides, the new tendency is to introduce problem-based approach to teaching and learning English for radio-engineers. It is actual nowadays to train students to deal with different technical problems and to discuss them in English.

Summing up everything mentioned above, we can highlight the main goals we strive for in learning languages and cultures today:

1. Relevance of combining classical experience and modern technologies in universities.

2. The role of classical, traditional methods (textbooks, grammar, dictionaries) in building a strong foundation.

3. Modern technologies and tools (computer programs, interactive platforms) that help immerse oneself in the language environment.

4. The inseparable connection of language with the traditions and history of other nations for a correct understanding of interlocutors.

5. Blended learning as an example of how modern universities combine classroom sessions and digital platforms.

The inseparable connection of language with the traditions and history of other nations for a correct understanding of interlocutors.

All these goals are closely interconnected. They help future specialists gain great knowledge, feel confident during international conversations, and easily cope with any tasks in the modern world.

References:

4. Haletska I. A. Innovatsiini tehnolohii u vykladanni inozemnykh mov za profesiinoiu spriamovanniu. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho linhvistychnoho universytetu. Seriia «Pedahohika ta psykholohiia»*. Vyp. 35. 2021. S. 45–51.

5. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 416 p.

6. Pinchuk I. O., Semenova L. V. Integration of digital tools and problem-based learning in ESP for engineering students. *Advanced Education*. Vol. 18. 2021. P. 45–52.

7. Safonova V. V. Izuchenie yazykov mezhdunarodnogo obshcheniya v kontekste dialoga kultur i tsivilizatsiy. Voronezh : Istoki, 1996. 238 s.

8. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A learning-centred approach. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. 183 p.

УДК 811.111'42

Устинов Дмитро Сергійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE EVOLUTION OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE DIGITAL AGE

English has always evolved over time, alongside the evolution of society, but it is now evolving at a much quicker pace, with the aid of modern technology. While there are new words consistently entering English vocabulary since the dawn of the internet, recent ones include terms such as Gen Z, smartphone, Chatbot, deepfake, generative AI, and large language model. Other familiar terms like viral, stream, follow, post and cloud have also got new meanings. It is called semantic change [1; 2].

The Internet also has changed how people communicate. It is common to use abbreviations like LOL, IDK, BTW, DM, IRL or POV in online communication because of its informal nature, speed and emphasis on speed. Emojis, GIFs and memes have also played a significant role in conveying feelings, reactions and ideas [1-4].

Social media has accelerated the changes in language which has come much more swiftly. Twitter, TikTok, Instagram, and YouTube are platforms upon which new words or phrases can be known to millions of people in a rather short amount of time. When slang expressions like “rizz” or “ghosting” or “brain rot” and “situationship” and “rage bait” come into the world, they happen at lightning speed. Thus, the language used on social media has become a significant field of current language study [2; 3].

Artificial Intelligence is a new era in this journey. Generating, translating, summarizing and rewriting text, imitating different text styles are abilities that LLM can accomplish. Prior studies have already revealed some differences between the characteristics of human and AI-generated texts. That raises another

question: If millions of people use AI to use English, might AI eventually become an impact factor for humans [4].

In this way, technology is influencing the English language on various levels, including the generation of new vocabulary, alteration of existing meanings, transformation of language communication, quickening the pace of language changes, and even the ability to produce language. The English language continues to evolve, but perhaps most interesting is who (or what) will define the future of English [1; 4].

References:

1. Oxford Languages. Oxford Dictionary of English and New Oxford American Dictionary: Spring 2024 Update. Oxford University Press, 2024. https://languages.oup.com/about-us/annual-updates/spring-2024-1/

2. Oxford Languages. Oxford Dictionary of English and New Oxford American Dictionary: Spring 2025 Update. Oxford University Press, 2025. https://languages.oup.com/about-us/annual-updates/spring-2025/

3. Parnell, Tamsin; Humberstone, Katy. Practicalities and possibilities: Linguistic approaches to short-form social media. Language Teaching, Vol. 59, Issue 3, 2026, pp. 411–414. DOI: 10.1017/S0261444826101153. https://www.semanticscholar.org/paper/Practicalities-and-possibilities%3A-Linguistic-to-Parnell-Humberstone/22d21cc4cb46b3bb4d919c662ee9324a2acfda67

4. Zanotto, Sergio E.; Aroyehun, Segun. Linguistic and Embedding-Based Profiling of Texts Generated by Humans and Large Language Models. Proceedings of the 2025 Conference on Empirical Methods in Natural Language Processing (EMNLP 2025)**.** Association for Computational Linguistics, 2025, pp. 22841–22858. https://aclanthology.org/2025.emnlp-main.1163/?utm_source=chatgpt.com

УДК 81'373:355.40

Феркалюк Олександра Вікторівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

LINGUISTIC FEATURES OF USING THE NATO PHONETIC ALPHABET IN RADIO COMMUNICATION

Modern military-technical communication and radio exchange require maximum clarity, speed, and unambiguous transmission of information [1]. Under conditions of acoustic interference, background noise, limited frequency bandwidth, or low audio channel quality, the transmission of individual letters carries a high risk of phonological confusion [1]. To resolve this issue in international military and aviation practice, the NATO phonetic alphabet is widely used [2]. From a linguistic perspective, the NATO alphabet is not a phonetic transcription system, but rather a radiotelephone spelling code [3]. Its primary objective during creation was to select 26 code words for the letters of the Latin alphabet that possess a high degree of phonetic distinctness and are easily recognizable for speakers of various languages [1; 3]. The linguistic design process of this alphabet relies on several fundamental principles. First of all, acoustic and phonological differentiation plays a crucial role. Each code word is selected to minimize the overlap of spectral sound characteristics [3]. For instance, instead of monosyllabic letter names, two- or three-syllable words with a distinct rhythmic pattern and primary stress are utilized ('Alfa, 'Bravo, 'Foxtrot, Vic'tor, 'Whiskey) [1]. This allows the identification of the code word even if one of the syllables is lost due to severe noise interference [3]. Furthermore, the graphic and orthographic forms were intentionally adapted to international linguistic norms. To achieve uniform pronunciation by speakers of different native languages, the developers deviated from traditional English orthography [2]. Specifically, the word «Alpha» is spelled as «Alfa», because the digraph «ph» in many European languages might be pronounced as [p] or cause confusion [2]. Similarly, the word «Juliet» is

standardized as «Juliett» with a double «t» at the end to ensure that French speakers pronounce the final consonant sound [2]. In addition, the pronunciation of numbers in radio exchange deserves special attention from a phonetic standpoint [2]. To prevent phonetic confusion, the numeral 3 (three) is pronounced as «tree» to avoid the voiceless interdental consonant [θ], the numeral 4 (four) as a disyllabic word «fower», 5 (five) as «fife» by replacing the voiced [v] with the voiceless [f] for greater clarity, and 9 (nine) as «niner» to avoid confusion with the German negation «nein» [2]. Thus, the NATO phonetic alphabet represents a striking example of applied linguistics and phono-stylistic engineering [1]. It optimizes speech communication, reduces pragmatic and phonetic errors during the transmission of operational data, and ensures a high level of interoperability among military personnel in a multilingual environment [1; 2].

References:

1. Savchenko O. O., Rebriy I. M. Phonetic and phonological aspects of military terminology standardization in the NATO system. Philological sciences. No. 4. 2023. - pp. 45-51.

2. International Civil Aviation Organization (ICAO). Annex 10 to the Convention on International Civil Aviation: Aeronautical Telecommunications. Volume II: Communication Procedures. 7th ed. Montreal : ICAO, 2016. - 142 p.

3. Robertson S. Phonetic Distinctness and Lexical Selection in Military Spelling Alphabets. Journal of Applied Linguistics and Phonetics. Vol. 11. No. 2. 2022. - pp. 88-96.

УДК 355.234.4:811.111

Черкашин Сергій Володимирович,
Токар Олександр Анатолійович,
Лезік Олександр Віталійович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

UPDATE OF ENGLISH-LANGUAGE TRAINING OF CADETS IN THE SPECIALTY "MANAGEMENT OF ACTIONS OF AIR DEFENSE UNITS"

The modern nature of the armed struggle, the expansion of international military cooperation and the deepening of the interoperability of the Armed Forces of Ukraine with the military structures of the partner states put forward new requirements for the professional training of future officers. Of particular importance is the English-language training of cadets studying in the specialty "Management of actions of air defense units", since the performance of future tasks in a multinational environment will require professional communication with foreign military specialists. The traditional model of foreign language teaching, focused mainly on grammar, general vocabulary, reading and listening, does not fully meet the modern needs of an air defense officer. The future officer must not only speak English, but also be able to use it as a tool of command, management and professional interaction: perceive operational information, make reports, participate in briefings and staff meetings, work with military documentation, transfer and clarify tasks, coordinate actions with representatives of international partners. In this regard, it is advisable to move to the professionally oriented model "Military English for Air Defense", the content of which should be formed in accordance with the future functional duties of the air defense officer. The main areas should be military-professional communication, Command and Control, Air Defence Operations, Situation Reporting, Briefing and Debriefing, Staff Procedures, Multinational Operations, Peace Support Operations and Interoperability. An important direction is the integration of the English language with professional disciplines based on the "Content and Language Integrated Learning" (CLIL) methodology. During tactics and air defense unit management classes, cadets can receive professional information in English, analyze it, assess

the situation, formulate proposals and report. This approach ensures the simultaneous formation of professional and language competencies and turns the English language into a tool for professional activity. The use of scenario-oriented learning and wargaming is particularly promising. In the process of command and staff games, it is advisable to model situations of interaction of air defense units with representatives of the multinational headquarters. Cadets must receive and transmit information, report on the situation, conduct professional dialogues, coordinate actions and present the results of tasks in English. This will make it possible to bring language training closer to the real conditions of future professional activity. In view of the prospect of the participation of Ukrainian servicemen in international operations to maintain peace and security, it is advisable to introduce a separate direction "English for Peace Support Operations", aimed at forming skills for interaction in a multinational environment, participation in staff meetings, conducting briefings, exchanging information and coordinating actions with representatives of other states. To implement these approaches, it is advisable to develop a specialized course Military English for Air Defense, create a dictionary of professional air defense terminology, a bank of situational tasks and scenarios of English-language command and staff games, as well as integrate English-language tasks into professional disciplines.

Therefore, foreign language training for cadets specializing in "Management of Actions of Air Defense Units" should focus on developing professional English competence. English should serve as a tool for command, control, professional interaction and military interoperability, enabling officers to effectively perform tasks and cooperate with international partners in multinational and peace support operations.

References:

1. NATO. Defence Education Enhancement Programme: Strategy and Distance Learning. Brussels : NATO, 2021.

УДК 81’243:378

Чернецька Світлана Богданівна,
Національної академії сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

СЦЕНАРНІ ЗАВДАННЯ У НАВЧАННІ ВІЙСЬКОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Професійна англійська для майбутнього офіцера – це не лише засвоєна термінологія чи правильно виконана граматична вправа. У реальній взаємодії потрібно зрозуміти інструктаж, уточнити неясну інформацію, стисло доповісти про подію, підтвердити наказ або узгодити дії з представниками підрозділів країн-партнерів. Тому мовна підготовка має наближати курсанта не тільки до фахового тексту, а й до ситуації, у якій висловлення стає інструментом дії. Розрив між знанням мовного матеріалу та здатністю користуватися ним у професійному спілкуванні залишається помітною проблемою підготовки курсантів [1, с. 172–176].

Одним зі способів подолати цю суперечність є сценарні завдання – змодельовані фрагменти професійної діяльності з визначеними ролями, вихідними умовами та очікуваним комунікативним результатом. На відміну від відтворення готового діалогу, сценарій залишає учасникам простір для рішення: що запитати, які відомості перевірити, як відреагувати на зміну обставин. Проблемне навчання розвиває комунікацію, співпрацю і критичне мислення [2, с. 240–244], а поєднання завданнєвого підходу зі сценарними вправами дає змогу тренувати мовлення у реалістичному військово-професійному контексті [3, с. 181–185].

На наш погляд, роботу зі сценарієм не варто починати одразу з рольової гри. Спершу курсантам потрібна коротка мовна опора: ключова лексика, моделі запиту на уточнення, підтвердження отриманої інформації та побудови стислої доповіді. Після цього викладач пропонує ситуацію, наприклад проведення інструктажу, роботу на пункті пропуску, запит на

медичну евакуацію або повідомлення про інцидент. Учасники мають отримати різні частини інформації: тоді виникає справжня потреба слухати співрозмовника і перевіряти взаєморозуміння. Перед виконанням слід назвати критерії – точність фахової лексики, повноту повідомлення, зрозумілість вимови та взаємодію з партнером. Типові помилки доцільно обговорювати після завершення сценарію, не руйнуючи виправленнями сам процес комунікації.

Правдоподібність сценарію не означає механічного перенесення службового документа до аудиторії. Матеріал має бути професійно впізнаваним, посильним за мовною складністю та безпечним щодо змісту; реальні оперативні дані або відомості з обмеженим доступом використовувати не можна. Тематику варто узгоджувати з фаховими кафедрами, а складність рольових карток – диференціювати відповідно до рівня курсантів. Цінність сценарного навчання полягає не у видовищності рольової гри, а в необхідності діяти англійською: слухати, уточнювати, домовлятися й відповідати за зрозумілість власного повідомлення. Перспективним кроком вважаємо створення банку сценаріїв за спеціальностями та рівнями володіння мовою з їх регулярним оновленням.

Список використаних джерел:

1. Пащук Ю. М., Каменцев Д. С., Пасічник С. М., Сергієнко Т. М. Щодо проблем навчання англійської мови курсантів вищих військових навчальних закладів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2020. Вип. 78. С. 172–176. DOI: https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.78.37.

2. Dragomir I.-A., Niculescu B.-O., Obilişteanu G. Problem-Based Strategies for Teaching Military English. International Conference KNOWLEDGE-BASED ORGANIZATION. 2019. Vol. 25, No. 2. P. 240–244. DOI: https://doi.org/10.2478/kbo-2019-0088.

3. Lică G. M., Negoescu A. G. The Importance of Task-Based Learning and Scenario-Driven Exercises in the Teaching of Military English. International Conference KNOWLEDGE-BASED ORGANIZATION. 2025. Vol. 31, No. 2. P. 181–185. DOI: https://doi.org/10.2478/kbo-2025-0066.

УДК 811.111'25:81'276.6

***Черновський Олексій Ігорович*,**
Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Іван Кожедуба,
м. Харків

LINGUISTIC FEATURES OF DRAFTING AND TRANSLATING STANDARDIZED OPERATIONAL ORDERS IN MULTINATIONAL OPERATIONS

In the context of modern armed conflicts and joint operations conducted by multinational contingents, the absolute accuracy of information transfer is of critical importance. Any error or ambiguity in the interpretation of a combat order (both oral and written) can lead to fatal consequences, mission failure, or friendly fire incidents. Therefore, studying the features of standardized military English is a primary task for staff officers.

Military English used in drafting standardized operational documents (e.g., the OPORD — Operation Order format) fundamentally differs from academic and conversational language. Its main goal is maximum unambiguity and speed of comprehension. The use of artistic devices, synonyms, or complex grammatical structures is strictly prohibited in such documents [1].

Key linguistic features of operational orders include:

1. Rigid Structure and Imperative Mood. The text of an order is built on the principle of conciseness. Only simple sentences, action verbs in the imperative mood, and active voice are used. The passive voice is excluded because it blurs responsibility (it becomes unclear who exactly must perform the action) [2].

2. Unification of Terminology. In multinational headquarters, there is strict adherence to unified glossaries (e.g., AAP-06 — NATO Glossary of Terms and Definitions). In these dictionaries, each military term is assigned only one legally verified meaning, which does not allow for free interpretation [3].

3. Translation Difficulties and Native Language Interference. For military personnel whose native language is not English (non-native speakers), the main

problem is not a lack of vocabulary, but the attempt at direct translation (calquing) of the order's structure from their native language into English. This often violates STANAG standards and distorts the meaning of the task.

Thus, the language training of officers for work in multinational headquarters must fundamentally differ from basic grammar courses. The main focus should be directed at mastering rigid standardized document formats, radio exchange protocols, and algorithms for eliminating linguistic redundancy. Proficiency in the 'dry' language of manuals and orders is a crucial tool for ensuring the tactical interoperability of allied forces [4].

Список використаних джерел:

1. NATO Standardization Office. (2020). AAP-06 Edition 2020: NATO Glossary of Terms and Definitions. Brussels: NATO. URL: https://nso.nato.int/natoterm/

2. Headquarters, Department of the Army. (2012). Field Manual (FM) 5-0: The Operations Process. Washington, DC. URL: https://www.globalsecurity.org/military/library/policy/army/fm/5-0/

3. Yemelyanova, O. V., & Pasternak, T. A. (2021). The Linguistic Features of the Translation of Military Terms (On the Material of NATO Standardization Agreements). Advanced Education, 18, 92-99. URL: Features of translating English-language military discourse

4. Bureau for International Language Co-ordination (BILC). STANAG 6001: Language Proficiency Levels. URL: North Atlantic Treaty Organization | NATO

УДК 811'373.2:2-36:81'27

Чернявська Антоніна Вікторівна,
Барнич Іванна Іванівна,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності,
м. Львів

ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН СВЯТОГО ФЛОРІАНА: ВІД АГІОНІМА ДО ПРОФЕСІЙНОГО МАРКЕРА

В умовах глобалізації та уніфікації культурного простору дослідження онімів набуває особливої значущості, позаяк власні назви є унікальними мовними маркерами й визначниками мовної ідентичності. Аналіз онімної лексики дає змогу виявити й зберегти закодовану в мові культурну самобутність у сучасному світі.

Святий Флоріан посідає чільне місце в християнській агіографічній традиції як лінгвокультурний феномен та патрон-захисник від вогняної стихії. Його постать є ключовим символом у професійній лінгвокультурі пожежників. Культ Святого Флоріана сягає доби Римської імперії: перетворення образу реальної історичної постаті римського офіцера на сакрального заступника вогнеборців зумовлене його майстерним військово-організаційним досвідом зі створення перших пожежних загонів та народних вірувань про чудодійну силу молитовного заступництва святого від стихійного лиха [2]. Століттями образ трансформувався у невід'ємний елемент професійної й побутової культури Центральної Європи.

Етимологія агіоніма (імені святого) *Флоріан* сягає лат. слів *florem / florus*, які означають «квітка» / «квітучий», «розквітлий» (походять від Протоіндоєвропейського кореня *bhel- «цвісти, процвітати») [5]. Ім'я символізує зростання, красу та життєву силу, відображаючи властивості квітів. У контексті християнської традиції його пов'язують з мучеником III століття й покровителем пожежників, якого вшановують у різних частинах Європи, зокрема в Австрії та Німеччині. Як єдиний австрійський мученик

ранньохристиянської доби, Святий Флоріан залишив слід в топоніміці та чернечій традиції втіленій у спадщині однойменного абатства. Цей святий не обмежується суто професійним патронатом вогнеборців, а й слугує етичним орієнтиром альтруїзму й публічного служіння [1].

Сучасне прагматичне закріплення культу відбулося шляхом синхронізації церковного дня пам'яті Святого Флоріана та Міжнародного дня пожежників, які за традицією відзначають 4 травня [2], що маркує часову й функційну конотацію в лінгвокультурному просторі.

У німецькомовній лінгвокультурі постать святого знайшла втілення у фразеології та номінативних традиціях. Так, *"der Floriansjünger, die Floriansjüngerin"* [3], (дослівно *«учні/послідовники Флоріана»*) - поширений стилістичний перифраз на позначення *пожежників(ниць)*, який підкреслює тяглість традиції, відданість справі та високий соціальний статус професії вогнеборця в суспільстві.

Соціокультурний фразеологізм *"das Sankt-Florians-Prinzip" (Принцип Святого Флоріана)* [3], походить від знаної жартівливої народної молитовної приказки-звертання до святого: "*Heiliger Sankt Florian, verschon mein Haus, zünd and're an!"* [3] (*«Святий Флоріане, захисти мій дім, підпали натомість інший»*). У жартівливій формі вираз описує егоїстичну поведінку людини з намаганням перекласти розв'язання проблеми на інших чи сподівання, що лихо омине її особисто, хоча й зачепить сусідів.

У 20-21ст. ім'я святого трансформувалось із релігійно-ономастичного знака на офіційний професійний маркер та технічний термін. Виявом цієї лінгвістичної еволюції є закріплення оніма в системі радіозв'язку пожежних служб Австрії й Німеччини як стандартний позивний. Так компонент *"Florian"* слугує обов'язковим елементом у назві кожного оперативного підрозділу чи пожежного автомобіля: *"Florian Hamburg 10/1"*, що демонструє перехід агіоніма до категорії мовного індексу в екстремальному дискурсі. Крім цього, міжнародна спеціалізована виставка

пожежної безпеки, цивільного захисту та рятувальних робіт у Дрездені має офіційну назву *"Florian"* [4]. В цьому випадку онім слугує лінгвокультурним брендом, що об'єднує професійну спільноту, інноваційні технології цивільного захисту при цьому зберігає конотацію надійності, порятунку й взаємодопомоги.

Отже, можна констатувати, що назва *Флоріан* є унікальним лінгвокультурним феноменом, який трансформувався від агіоніма до багатофункційного професійного маркера. На прикладі імені святого яскраво простежується як сакральний образ трансформується на вимогу часу й стає важливою частиною професійної картини світу.

Список використаних джерел:

1. Громадська організація CREDO. Католицький суспільно-релігійний інтернет часопис CREDO. 2009-2026. URL: https://credo.pro/2022/05/290201

2. Anne Arundel County Volunteers. Firefighters Association. 2026 Firehouse Solutions. URL: https://www.aacvfa.org/content/Chaplain/Saint_Florian.cfm

3. Duden Online-Wörterbuch. Cornelsen Verlag GmbH, 2026 URL: https://www.duden.de/rechtschreibung/Sankt_Florians_Prinzip

4. FLORIAN/aescutec® 2026. MAE Systems GmbH. URL: https://www.messe-florian.de/en

5. Online Etymology Dictionary. URL: https://www.etymonline.com/search?type=all&q=Florian

УДК 378.147:811.111'243:81'373

Чечельницький Максим В'ячеславович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSLANGUAGING IN THE ESP CLASSROOM: USING UKRAINIAN-ENGLISH COGNATES AND FALSE FRIENDS AS A RESOURCE FOR TEACHING MILITARY ENGLISH

For many years, language teaching has been dominated by the "English only" principle, according to which the learner's first language (L1) should be kept out of the classroom[1]. Recent research in applied linguistics questions this view. The concept of translanguaging treats the learner's languages as one integrated repertoire and considers the strategic use of L1 a legitimate pedagogical resource rather than an obstacle [2; 3]. In Ukrainian higher military education, where cadets have different levels of English and must master a large volume of specialised vocabulary in a short time, this approach seems especially promising.

A particularly productive area for translanguaging is the lexis shared by English and Ukrainian. Military and technical vocabulary contains many international words of Latin, Greek and French origin (*operation – операція*, *reconnaissance – рекогносцировка/розвідка*, *coordinate – координата*, *artillery – артилерія*). At the same time, it contains false friends: words that look similar but differ in meaning or usage. Examples include *magazine* (a rifle magazine, but also a periodical) versus «магазин» (a shop in the everyday sense), *company* (a military formation) versus «компанія» (a business organisation*).* Such pairs cause errors in both directions: cadets either overtrust similarity and make mistakes, or fail to notice cognates and lose a chance to learn quickly.

The aim of this paper is to describe the linguistic types of Ukrainian–English cognate and false-friend pairs in military discourse and to propose a translanguaging-based methodology for teaching them in the ESP classroom.

We can classify lexical pairs into four groups: (1) full cognates with identical meaning, (2) partial cognates with overlapping but different meanings, (3) false friends with different meanings, and (4) pairs that differ in register or domain (general versus military use).

The didactic part proposes a four-step cycle. First, cadets receive a mixed list of words and, working in Ukrainian and English, guess which are safe cognates and which may be traps (a noticing stage). Second, the class discusses the differences in meaning using both languages, without an artificial ban on Ukrainian. Third, cadets produce sentences in which the words are used correctly. Fourth, they compile a personal bilingual "trap glossary" for their own specialization. The key idea is that L1 is used deliberately and for a defined purpose (comparison and awareness) and does not replace communication in English [3].

References:

1. García, O. Bilingual Education in the 21st Century: A Global Perspective. Wiley-Blackwell. 2009. – 481 p.

2. García, O., & Li Wei. Translanguaging: Language, Bilingualism and Education. Palgrave Macmillan. 2014. – 165 p.

3. Cenoz, J., & Gorter, D. Pedagogical translanguaging: An introduction. Volume 92, August 2020, Article 102269. 2020.

УДК 811.111111'373.6

Чичикало Андрій Миколайович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE ORIGINS AND DEVELOPMENT OF SELECTED ENGLISH MILITARY RANK NAMES

Language is shaped by centuries of conquest and tactical evolution. Many rank names used in English-speaking armed forces today are not modern inventions or native Old English words. Instead, they reflect influences from ancient Latin administrative terms, Italian Renaissance military organisation, and French feudal structures [2]. This paper examines the origins and development of selected English military rank names.

The title *captain* reaches back to classical antiquity. Rooted in the Latin *caput* (meaning "head"), the term originally designated anyone holding a position of leadership. As medieval military structures formalised, a captain became the recognised commander of a basic tactical unit or company [1; 2].

Closely bound to the captain is the *lieutenant*, a word borrowed directly from Middle French. Combining *lieu* ("place") and *tenant* ("holding"), a lieutenant is literally a "place-holder" – the designated subordinate authorised to step into command in the absence of a superior officer [1; 2].

The military rank *corporal* comes from the French word *caporal*, meaning the head of a small group of soldiers. It ultimately derives from the Latin *caput*, meaning “head,” which is also related to the word *captain*. Although corporal looks similar to corporal punishment, the two have different origins: in corporal punishment, the word comes from the Latin *corpus*, meaning “body” [1].

The rank *sergeant* ultimately derives from the Latin *serviens*, meaning “servant.” In medieval armies, the term referred to experienced fighting men who could lead and train other soldiers. Over time, *sergeant* developed from an occupation into an established military rank [2].

The rank *major* derives from the Latin *maior*, meaning “greater” or “larger.” The title developed from the earlier rank *sergeant-major*, which referred to a senior military officer responsible for important organisational duties. Over time, the word *sergeant* was dropped, leaving *major* as an independent rank [1; 2].

The rank *colonel* is historically connected with the Italian word *colonnello*, referring to the leader of a column of soldiers. The word later passed through French, where the form *coronel* developed, and then entered English. Although the spelling was later changed to *colonel*, the earlier pronunciation remained, which explains the difference between its modern spelling and pronunciation [1; 2].

The title *lieutenant colonel* literally refers to a deputy or assistant colonel, reflecting the original meaning of *lieutenant* as someone who holds the place of a superior [1; 2].

The history of English military rank names reveals that modern command structures are deeply rooted in the historical and linguistic evolution of European warfare. From the Latin foundations of *captain* and *corporal* to French tactical descriptors like *lieutenant* and *colonel*, these titles reflect a shift from informal feudal levies to highly organised, professional armed forces.

Understanding these etymological origins clarifies peculiar conventions that persist today, such as the mismatched spelling and pronunciation of *colonel*. Ultimately, these terms are historical artefacts that preserve centuries of military adaptation and cross-cultural linguistic exchange.

References:

1. Merriam-Webster. *A List of the U.S. Military Ranks in Order*. Merriam-Webster. https://www.merriam-webster.com/wordplay/military-ranks-in-order

2. Sáiz Enfedaque, C., & Martínez de Baños Carrillo, A. (2022). The origin of some military terms. *Contemporary Military Challenges*, *24*(4), 83–94. https://doi.org/10.33179/BSV.99.SVI.11.CMC.24.4.5

УДК 341.33:378.147

Шабанов Олександр Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW IN MILITARY TRAINING: PREPARING CADETS FOR MODERN CONFLICTS

Today, armed conflicts present many challenges. The Armed Forces of Ukraine must follow international rules. That is why studying International Humanitarian Law (IHL) is very important for military cadets.

IHL protects people who do not take part in the fighting, like civilians and medical personnel. It also limits the weapons and methods of war. Future officers must know the Geneva Conventions to make the right decisions on the battlefield and avoid war crimes.

In Ukraine military cadets study IHL in English. This is necessary because we work closely with international partners and NATO. Knowing legal terms in English helps us read official documents, reports, and communicate with foreign experts easily.

Cadets thoroughly study the provisions of the Fourth Geneva Conventions of 1949 and their Additional Protocols, which serve as the legal foundation for protecting victims of war.

The training program covers the strict distinction between legitimate military objectives and civilian objects, which is a core principle of combatant immunity and the proportionality of the use of force.

A specific focus is directed toward studying the legal status and protection rules for medical personnel, humanitarian missions (specifically the International Committee of the Red Cross), and journalists in combat zones.

The practical component of the training includes analyzing real-world cases from the International Criminal Court to master the algorithms for tracking and documenting war crimes directly on the battlefield.

English-language IHL terminology is integrated into staff procedures according to NATO STANAG standards, which is critical for drafting reports, conducting radio communications, and planning joint operations.

Future officers also master the regulations governing the treatment of prisoners of war (POWs) and civilian internees in strict accordance with international standards of humane treatment.

In conclusion, knowing International Humanitarian Law is not just a legal duty, but a moral one. It makes our army more professional and helps us defend our country with honor and respect for human rights.

References:

1. The Geneva Conventions of 12 August 1949. International Committee of the Red Cross.

2. Henckaerts J.-M., Doswald-Beck L. Customary International Humanitarian Law. Cambridge University Press, 2005. 688 p.

УДК 006.91:355

Шатська Марія Олександрівна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

TRANSLATION AND INTERPRETATION OF METROLOGICAL TERMINOLOGY IN ENGLISH-LANGUAGE TECHNICAL DOCUMENTATION

Modern professional communication in the field of military metrology increasingly requires English-language technical documentation. International standards, technical specifications, operating manuals, and calibration procedures often contain specialized English terminology. Therefore, the ability to correctly translate and interpret metrological terms is an important component of the professional competence of future military specialists.

Metrological terminology is characterized by precise, standardized meanings, determined by both international standards and the specific professional context. The fundamental reference framework for this vocabulary is provided by the International Vocabulary of Metrology (VIM) [1; 2], which standardizes core concepts such as measurement, measurement uncertainty, calibration, verification, and metrological traceability.

A primary challenge in translating technical documentation stems from context-dependent terminology. For instance, the term verification may denote a formal metrological procedure in one context, while in general engineering documentation it may refer to checking whether specified requirements have been fulfilled [1; 4]. Similarly, a clear distinction must be maintained between accuracy and measurement uncertainty, as treating them as interchangeable may lead to incorrect technical interpretation. Furthermore, documentation for electronic measuring instruments introduces specialized technical terms, such as sampling rate, bandwidth, waveform, and trigger, which require consistent interpretation in accordance with relevant metrological and technical standards [3].

In military metrology, this complexity is further increased by the combination of metrological, electronic, and military-technical terminology. Achieving translation equivalence, therefore, requires an approach that combines contextual and semantic analysis with standardized terminology and authoritative professional sources [1; 3; 4].

In conclusion, translating metrological terminology goes beyond general linguistic competence and requires relevant professional knowledge. Developing these skills enables future military specialists to work effectively with international technical standards, technical documentation, and modern measuring instruments, thereby contributing to effective professional communication.

References:

1. Joint Committee for Guides in Metrology. International Vocabulary of Metrology – Basic and General Concepts and Associated Terms (VIM). 3rd ed. JCGM 200:2012. Sèvres: BIPM, 2012.

2. International Organization for Standardization. ISO/IEC Guide 99:2007. International Vocabulary of Metrology – Basic and General Concepts and Associated Terms (VIM). Geneva: ISO, 2007.

3. ДСТУ 2681-94. Метрологія. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1994.

4. ДСТУ EN ISO/IEC 17025:2019. Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2020.

УДК 341(094):811.161.2'25](043.2)

Шафєєва Каріна Олександрівна,
навчально-науковий інститут №5,
Харківський національний
університет внутрішніх справ,
Прозар Наталія Анатоліївна,
Харківський національний
університет внутрішніх справ,
м. Харків

ОСОБЛИВОСТІ ОФІЦІЙНОГО ПЕРЕКЛАДУ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ

В умовах активного розвитку міжнародного співробітництва особливого значення набуває належне оформлення та застосування міжнародно-правових договорів. Важливою складовою цього процесу є їх офіційний переклад, оскільки саме від точності та юридичної еквівалентності перекладеного тексту залежить правильність розуміння змісту міжнародних зобов'язань держави.

Офіційний переклад - автентичний виклад українською мовою тексту багатостороннього міжнародного договору України, складеного мовою, іншою, ніж українська [1]. Таку дефініцію визначає Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення офіційного перекладу багатостороннього міжнародного договору України, складеного мовою іншою, ніж українська» від 17.03.2006 р.

Однією з основних особливостей офіційного перекладу міжнародно-правових договорів є точність відтворення їх змісту та юридична еквівалентність. Для цього можуть застосовуватися різні способи перекладу юридичних термінів, зокрема прямий переклад, калькування або добір функціонального відповідника. Наприклад, *Law* — «закон», *Judgment* — «судове рішення», *Intellectual property* — «інтелектуальна власність». Водночас механічне калькування не завжди забезпечує точність перекладу та може призводити до зміни змісту правової норми [2, с. 141-153].

Показовим є приклад статті 9 Конвенції ООН про права дитини. В англійському тексті використано конструкцію *"from any action initiated by a*

State Party, such as the detention, imprisonment, exile, deportation or death". В українському офіційному перекладі її передано як: «У тих випадках, коли таке розлучення випливає з якого-небудь рішення, прийнятого Державою-учасницею…» [2, с.141-153]. Автор Файчук Т.Г. звертає увагу, що заміна *any action initiated* на «якого-небудь рішення, прийнятого», а також *such as* на «наприклад» змінює зміст конструкції та створює неоднозначність у трактуванні. Ближчим до оригіналу є варіант «з будь-якої дії, ініційованої державою-учасницею, такої як…».

Важливою особливістю є також розуміння специфіки міжнародного права, адже воно має свої унікальні поняття, терміни та концепції, які можуть мати неочевидне трактування.

Отже, офіційний переклад міжнародно-правових договорів має забезпечувати точність, юридичну еквівалентність та збереження змісту правових норм. Особливого значення набуває правильне відтворення юридичної термінології та врахування специфіки міжнародного права, оскільки перекладацькі неточності можуть призводити до різного розуміння змісту міжнародних зобов'язань.

Список використаної літератури:

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення офіційного перекладу багатостороннього міжнародного договору України, складеного мовою іншою, ніж українська» від 17.03.2006 р. // Відомості Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-2006-%D0%BF/ed20060317/find?text=%EE%F4%B3%F6%B3%E9%ED%E8%E9+%EF%E5%F0%E5%EA%EB%E0%E4#Text (Дата звернення: 19.09.2026 р.).

2. Файчук Т.Г. Особливості редагування перекладу міжнародних договорів українською мовою. Поліграфія і видавнича справа / Printing and publishing. 2019. 141-153 с. URL: https://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/faichuk_особливості-редагування-перекладу-міжнародних-договорів-українською-мовою.pdf (Дата звернення: 19.09.2026 р.).

УДК 355.4:811.111.276.6:316.77

Шевчук Павло Олегович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

SPECIFIC FEATURES OF INTERPRETING DURING INTERNATIONAL MILITARY EXERCISES

Interpreting during international military exercises represents a highly specialized branch of language mediation that demands more than advanced linguistic proficiency. In a high-stakes operational environment where multinational forces collaborate under unified command structures, military interpreters serve as a vital link for command, control, tactical execution, and force safety. The process involves unique structural, psychological, and technical challenges that set military interpretation apart from standard conference or business settings.

First, successful interpretation during exercises depends on mastery of standardized military terminology and tactical procedures. Multinational operations rely heavily on standardized military frameworks, specialized acronyms, operational graphics, and structured communication protocols like radio procedures. An interpreter must instantaneously translate precise tactical commands, fire support requests, coordinate formats, and rules of engagement without ambiguity. Misinterpreting a single unit designator, grid reference, or command status can compromise safety, disrupt tactical timing, or lead to operational failure on the range.

Second, military interpreters must adapt to intense physical and environmental pressures. Unlike traditional interpreters working in soundproof booths or climate-controlled conference rooms, military interpreters often operate directly in field conditions. They work alongside staff and units in command posts, tactical operations centers, firing ranges, and active training zones. Interpreters

must maintain extreme concentration, clarity of speech, and professional composure while navigating noise pollution from armored vehicles, radio interference, sleep deprivation, harsh weather, and rapidly changing tactical scenarios.

Third, the role requires rapid switching between different interpreting modes and registers. During staff-level briefings, planning sessions, and after-action reviews, interpreters typically rely on consecutive or whisper interpreting to detail complex operational plans. On the battlefield or during live-fire drills, however, communication shifts to brief, high-speed, dynamic exchanges over radio networks. In these fast-paced moments, interpreters must deliver immediate, concise translations that preserve the urgency, direct tone, and exact intent of the commander's original order.

Furthermore, interpretation in live-fire and tactical training environments requires strict adherence to safety protocols and instantaneous command delivery. During joint artillery, air defense, or small-unit maneuvers, range safety officers and unit commanders rely on real-time interpretation to prevent fratricide and enforce strict boundary limits. Interpreters must convey warning calls, ceasefire commands, and emergency directives with zero latency, ensuring that critical safety warnings are understood immediately by all multinational participants regardless of noise and stress.

Additionally, technical specialization across multiple military domains presents an ongoing cognitive load. International exercises routinely combine various military branches, including combined arms maneuver, military engineering, air defense, signals, field medicine, and logistics. An interpreter must seamlessly shift vocabulary when transitioning from a tactical briefing on vehicle maintenance or radar systems to an operational discussion on medical evacuation procedures or counter-unmanned aerial systems tactics.

Finally, military interpreters fulfill a crucial cultural and interpersonal function. Multinational exercises bring together soldiers with diverse military

cultures, operational habits, and linguistic backgrounds. Interpreters act as cultural bridges, resolving misunderstandings, softening friction during high-stress moments, and helping build mutual trust among partner forces.

In conclusion, interpreting during international military exercises requires a rare combination of specialized domain knowledge, operational flexibility, physical endurance, and high psychological stress tolerance. As multinational military cooperation continues to expand, professional language support remains a foundational component of coalition interoperability, range safety, and overall mission readiness.

УДК 378.147:811.111

Шкурат Софія Олегівна,
ІРВіА НА СВ,
Чернецька Світлана Богданівна,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного,
м. Львів

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РОЗРИВ І ДЕБРИФІНГ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ КУРСАНТІВ ІРВіА

Професійно орієнтоване навчання англійської мови курсантів ІРВіА має формувати не лише термінологічну компетентність, а й уміння точно обмінюватися інформацією під час спільних професійних завдань. За інформаційного розриву кожен учасник володіє лише частиною відомостей, а повний результат можливий через англомовну взаємодію. Це розвиває вміння уточнювати, підтверджувати й виправляти інформацію. Метою роботи є визначення ролі інформаційного розриву та дебрифінгу в ситуативному навчанні англійської мови курсантів ІРВіА. Використано аналіз джерел, педагогічне моделювання та узагальнення досвіду рольових вправ [1, с. 240–244; 2, с. 181–185].

Модель охоплює п’ять кроків: розподіл неповної інформації; постановка спільного результату; взаємодія англійською; перевірка за контрольним варіантом; дебрифінг. У вправі «Зміна до плану» різні пари отримують розклад навчального заходу, повідомлення про зміну часу та перелік ресурсів. За десять хвилин група має погодити англійською порядок дій і призначити доповідача. Матеріали повинні бути вигаданими або знеособленими та не містити інформації з обмеженим доступом. Дебрифінг передбачає відновлення фактів, аналіз уточнювальних запитань і формулювання зміни для повторного виконання. Викладач фіксує помилки,

що вплинули на результат: пропущене заперечення, неправильно почуте число, нечітке посилання або неперевірене припущення.

Оцінювання охоплює чотири критерії: точність спільного результату; повноту обміну інформацією; доречність стратегій уточнення; зрозумілість висловлювання. Для самооцінки курсант завершує речення: «Ми втратили інформацію, коли…», «Взаєморозумінню допомогло…», «Наступного разу я…». Ролі доцільно змінювати, а завдання диференціювати за допомогою мовних моделей, візуальних опор, суперечливих відомостей або обмеженого часу. Така побудова відповідає андрагогічним принципам практичної цінності навчання військових фахівців [3, с. 120–127].

Отже, інформаційний розрив і дебрифінг утворюють завершений цикл: потреба в інформації спонукає до мовлення, перевірка виявляє наслідки комунікативних дій, а повторення закріплює висновки. Модель не потребує складного обладнання та придатна для підготовки майбутніх офіцерів ІРВіА до англомовної професійної взаємодії.

Список використаних джерел:

1. Dragomir I.-A., Niculescu B.-O., Obilişteanu G. Problem-Based Strategies for Teaching Military English. International Conference Knowledge-Based Organization. 2019. Vol. 25, No. 2. P. 240–244. DOI: https://doi.org/10.2478/kbo-2019-0088.

2. Licǎ G. M., Negoescu A. G. The Importance of Task-Based Learning and Scenario-Driven Exercises in the Teaching of Military English. International Conference Knowledge-Based Organization. 2025. Vol. 31, No. 2. P. 181–185. DOI: https://doi.org/10.2478/kbo-2025-0066.

3. Совгар О. М., Панова Д. О., Чернецька С. Б. Реалізація андрагогічних принципів у мовній підготовці військових фахівців. Освіта. Інноватика. Практика. 2026. Т. 14, № 5. С. 120–127. DOI: https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol14i5-015.

УДК 378.016:811.111:656.7

Шлапак Оксана Анатоліївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ІНТЕРАКТИВНІ ЗАВДАННЯ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО ВИВЧЕННЯ АВІАЦІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтерактивні завдання є ключовим елементом вивчення авіаційної англійської мови, оскільки забезпечують активну участь слухачів у навчальному процесі. Вони спрямовані на розвиток мовленнєвої спонтанності та швидкості реакції [1; 2]. Приклади інтерактивних завдань:

- миттєве реагування на змінні умови польоту;
- відновлення діалогу за аудіофрагментом;
- аналіз помилок у радіообміні;
- робота в малих групах над авіаційними кейсами.

Наприклад, для розвитку діалогічного мовлення використовуються такі навчальні технології: робота в парах, робота в групах та рольові ігри – обом учасникам надається картинка (фото) з місця події аварійної ситуації. Один учасник додатково отримує факти щодо ситуації. Він виконує роль експерта, який розуміє специфіку аварійної ситуації на літаку, інший курсант – роль стажера, який ставить запитання експерту, щоб дізнатися необхідну інформацію щодо ситуації. Експерту попередньо рекомендується опрацювати інформацію, а стажер ознайомитися з ситуацією та підготувати питання. Далі курсанти працюють у парах. У результаті розмови стажер має зробити доповідь на основі почутого від співбесідника. Так формується вміння вести діалог і вміння здійснювати власне підготовлене висловлювання [1; 2]. Завдання – інструкція для рольової гри може бути діалог «Пілот та диспетчер». Пілот

доповідає про аварійну ситуацію, диспетчер надає необхідну інформацію щодо запасного аеродрому. Використання стандартизованої авіаційної фразеології та чітке передавання інформації є важливими складовими професійної комунікації в авіації [3; 4; 5].

Для формування лексичного запасу з авіатермінології використовується інформація взята з реальних аварійних ситуацій, що сталися в історії авіації. Щоб підвести підсумки та перевірити рівень сформованих комунікативних умінь студентів у кінці опрацювання кожної теми, пропонуємо здобувачам вищої освіти зробити груповий проєкт-презентацію.

Отже, поєднання професійно орієнтованого змісту, інтерактивних завдань, практичних вправ, симуляцій та рольових ігор створює ефективне освітнє комунікаційне середовище та умови для активного залучення здобувачів вищої освіти до навчального процесу та забезпечує прикладне застосування англійської мови у ситуаціях, наближених до реальних професійних умов.

Список використаних джерел:

1. Барановська Л. В. Мова в структурі фахової підготовки в авіаційному закладі вищої освіти. 2008. URL: http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/download/12908/17768

2. Барановська Л. В. Лінгвістична складова професійної підготовки майбутніх фахівців авіаційної галузі. Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 3. С. 298–303. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sbfasps_2018_3_49

3. International Civil Aviation Organization. Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements (Doc 9835 AN/453). 2nd ed. Montreal: ICAO, 2010. ISBN 978-92-9231-549-8.

4. International Civil Aviation Organization. Procedures for Air Navigation Services – Air Traffic Management (PANS-ATM) (Doc 4444). 16th ed. Montreal: ICAO, 2016.

5. International Civil Aviation Organization. ICAO Phraseology Reference Guide. Montreal: ICAO, 2021.

УДК 378:811: 355

Шубіна Галина Валеріївна,
Данилевський Сергій Петрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE INTENSIVE MODEL OF FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION FOR ADVANCED MILITARY LANGUAGE TRAINING: A PEDAGOGICAL EXPERIMENT

The current geopolitical environment necessitates the rapid integration of future military officers into the international security framework, demanding strict alignment with NATO interoperability standards (STANAG 6001). Traditional language instruction models in military higher education institutions (MHEIs) are typically distributed evenly across eight semesters (four academic years). However, this protracted approach often leads to knowledge fragmentation and low retention rates due to low weekly instructional density.

The purpose of this pedagogical experiment is to empirically validate an alternative training paradigm: shifting from a prolonged timeline to a highly concentrated, intensive curriculum spanning four semesters during the second and third years of study. By increasing the weekly workload, this model creates an "immersion effect," accelerating the acquisition of language proficiency profiles (CMP 1/2) and ensuring cadets' readiness for English-medium professional instruction in their final year.

The study employs a controlled experimental design involving two distinct groups of cadets: experimental groups undergoing the intensive model and control groups continuing with the legacy 8-semester curriculum. To ensure pedagogical validity, the active phase begins in the second academic year, allowing cadets to complete their initial military adaptation during the first year.

The experiment spans two academic years (Semesters 3–6) and is executed in five sequential phases:

a. *Diagnostic and Preparatory Stage:* Baseline language proficiency is established using the *Cambridge 5 Level Placement Test*. Control and experimental cohorts are formed, and specialized syllabi are implemented.

b. *Formative Stage I (Semesters 3 & 4):* Experimental groups receive 300 total hours of instruction (including 200 mandatory classroom hours) focusing on the *General English Course* to build core communicative competencies.

c. *Analytical-Interim Stage:* Mid-point testing is conducted, alongside student surveys, to measure the subjective perception of mental workload and curricular feasibility.

d. *Formative Stage II (Semesters 5 & 6):* Cadets advance to specialized blocks, including the *General Military English Course* (150 hours, focusing on NATO terminology) and the *Specialized Military English Course* (150 hours, tailored to specific graduation departments).

e. *Analytical-Synthesizing Stage:* Final standardized testing is administered to evaluate cumulative proficiency.

The empirical data collected from the intensive experimental groups will be quantitatively and qualitatively cross-referenced with the control groups. Statistical analysis will evaluate variables such as speech fluency, grammatical accuracy, technical vocabulary retention, and text processing speed.

It is hypothesized that the intensive model will significantly outpace the traditional framework by compressing the educational timeline from four years to two without compromising proficiency. The acceleration is structurally driven by:

- The systematic deployment of communicative and task-based teaching methodologies.
- Consistent integration of digital educational resources and specialized language-learning platforms.
- An increased ratio of practice-oriented, scenario-based speech simulations.
- Structured independent study and interactive peer-to-peer workflows.

The final phase of the research focuses on synthesizing the pedagogical outcomes to formulate comprehensive scientific conclusions. Upon validation of the hypothesis, the study will provide actionable institutional recommendations for scaling and implementing this intensive methodology across all university specializations.

The broader findings will be prepared for dissemination through peer-reviewed scientific journals, technical reports, and presentations before the university's academic and methodological boards.

УДК 378.147:811.111

Шутенко Ігор Володимирович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

IMPLEMENTING THE LEXICAL APPROACH IN TEACHING GRAMMATICAL COLLOCATIONS

Learning a foreign language involves more than learning vocabulary (even with a focus on lexical collocations) and general grammar rules that apply universally across whole classes of words. While these two components provide a necessary foundation, they still do not fully account for how words are conventionally combined in real communication. For instance, understanding the meaning of the verbs look, wait, and congratulate in addition to general grammar rules does not enable learners to predict that English uses look at, but wait for, and congratulate on. For a student, there is no general grammatical rule that dictates why we should say want to do, but enjoy doing; offer to do, but suggest doing. Learners therefore should also focus on grammatical collocations - "phrases consisting of a dominant word (a noun, adjective, or verb) combined with a preposition or grammatical structure such as an infinitive, a gerund, or a clause".

Such patterns are not governed by broad, logical rules, but rather by habit and usage. While grammar relies on broad structural rules that apply to whole categories of words, grammatical collocations are relatively fixed patterns shaped by habitual usage and associated with particular words. Difficulties with grammatical collocations can affect learners' ability to produce fluent and natural speech, just as insufficient vocabulary and limited knowledge of lexical collocations can.

Michael Lewis's Lexical Approach views language as "grammaticalised lexis" rather than "lexicalised grammar" [Lewis, M. (2008) Implementing the lexical approach: putting theory into practice. Hampshire: Heinle Cengage Learning. 223 p. // p. 13] and gives priority to multiword patterns and collocations.

Rather than treating vocabulary and grammar as entirely separate domains, the approach draws attention to the way lexical items regularly combine with particular grammatical patterns. From this perspective, grammatical collocations can be taught as lexico-grammatical patterns or language chunks.

With the Lexical Approach complementing, rather than replacing, grammar instruction, teachers can help learners notice, practise, and master lexico-grammatical patterns that grammar rules alone cannot fully provide.

References:

1. Benson, M., Benson, E., & Ilson, R. (2010). The BBI combinatory dictionary of English: your guide to collocations and grammar (3rd ed.). Amsterdam: John Benjamin. 567 p. // p. XIX

2. Jeong, H. and DeKeyser, R. (2023). Development of automaticity in processing L2 collocations: The roles of L1 collocational knowledge and practice condition. Studies in Second Language Acquisition, 1–25. https://doi.org/10.1017/S0272263122000547

3. Lee, S. (2024). The relationship between receptive and productive knowledge of L2 English collocations. International Journal of Applied Linguistics, 1–25. https://doi.org/10.1111/ijal.12605

4. Nagy, T. (2020). On the nature of collocations and ways of teaching them in foreign language classes. Hungarian Educational Research Journal, 10(1), 16-31. https://doi.org/10.1556/063.2020.00002

УДК 81'25

Щаслива Дарія Василівна
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків

VERBAL AND NONVERBAL MARKERS OF POLITENESS IN THE MILITARY ETIQUETTE OF DIFFERENT COUNTRIES

Military etiquette is an important component of professional communication because it regulates interaction between service members, expresses respect for rank and position, and contributes to discipline. Although military organizations share common principles of hierarchy and mutual respect, verbal and nonverbal markers of politeness may differ according to national traditions, language, and service culture.

In Ukraine, military politeness is formally connected with respect for commanders, superiors, and colleagues. Ukrainian regulations require service members to use the polite form “You” in official communication. Superiors address subordinates by rank and surname or by rank with the respectful form “sir or madam”. The military salute is a key nonverbal marker of respect and cohesion. Posture, appearance, distance, and other forms of disciplined behavior also communicate the appropriate level of respect.

Many of these principles are also found in the military etiquette of other countries. The United States, for example, uses military salutes, formal greetings, attention, and rank-based forms of address. However, American military etiquette contains several distinctive markers. A junior service member accompanying a senior walks on the senior’s left because the right side is considered the position of honor. When entering or leaving a vehicle, the junior enters first, while the senior exits first. These specific rules demonstrate respect through physical positioning and movement.

Another distinctive American feature is the obligatory use of “Sir” or “Ma’am” when addressing a superior. According to U.S. Army guidance, even answers such as “Yes” and “No” should be accompanied by “Sir” or “Ma’am”.

A different approach can be observed in Sweden. The Swedish Defence University’s military communication guide allows the use of a first name when writing to an equal or junior service member who is well known to the sender. For a superior officer, however, the more formal “Dear + Rank + Surname” is used. This demonstrates a less formal approach to communication between personnel of equal or lower status compared with the strictly regulated Ukrainian form of address.

Therefore, military etiquette combines universal principles of respect with culturally specific verbal and nonverbal markers that reflect the traditions of each armed force.

УДК 81'255:81'373.46:355

Яковлев Олександр Олегович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ СПІВПРАЦІ ІЗ ЗАХІДНИМИ ПАРТНЕРАМИ: ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ І ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ

Сьогодення вимагає від України безпрецедентного рівня інтеграції до міжнародних структур безпеки та оборони, що супроводжується інтенсивною міжкультурною взаємодією із західними партнерами. У рамках військово-технічного співробітництва, спільних навчань, передачі сучасного озброєння та адаптації стандартів НАТО (STANAG) ключову роль відіграє точність і оперативність мовного посередництва. Ефективність міжкультурної комунікації в оборонній сфері безпосередньо впливає на боєздатність підрозділів, безпеку особового складу та правильність експлуатації складної військової техніки. Водночас переклад військових і військово-технічних термінів становить комплексний лінгвістичний і соціокультурний виклик.

Основна складність перекладу оборонної лексики полягає у суттєвих відмінностях між концептуальними системами та понятійно-категоріальними апаратами збройних сил різних країн. Як зазначає В. Баранівський, адаптація терміносистеми НАТО в Україні потребує не просто механічного добору еквівалентів, а глибинного розуміння тактико-спеціального контексту та структурних зв'язків між термінами [1]. Особливу категорію труднощів становлять абревіатури та акроніми (наприклад, C4ISR, BDA, JTAC), які вимагають розгортання або описового перекладу через відсутність точних лексичних відповідників у приймаючій мові [2].

Західний військовий дискурс характеризується високою динамічністю розвитку, гнучкістю та наявністю значної кількості військово-технічного сленгу й концептуальних новотворів. Досліджуючи специфіку перекладу англомовної військової термінології, О. Грібініченко підкреслює, що фахівець має враховувати прагматичний аспект комунікації, запобігаючи

долівковому (буквальному) перекладу, який може призвести до хибної інтерпретації бойових розпоряджень або технічних інструкцій [2]. Наприклад, термін «Close Air Support» (CAS) визначає не просто «близьку повітряну підтримку», а чітко регламентовану процедуру взаємодії авіації та передових навідників, що має специфічний юридичний і тактичний статус.

Крім того, при перекладі технічної документації до сучасних засобів зв'язку, системи управління військами (C2/C4I), безпілотних літальних апаратів та радіоелектронної боротьби виникає проблема відсутності кодифікованих українських відповідників для новітніх технологічних понять. За спостереженнями Т. Караваєвої, подолання мовного та міжкультурного бар'єру у військово-технічному діалозі можливе за умов розроблення узгоджених термінологічних словників, впровадження стандартизованих глосаріїв і залучення фахівців із подвійною компетенцією — лінгвістичною та військово-інженерною [3].

Узагальнюючи викладене, можна стверджувати, що успішна міжкультурна комунікація із західними партнерами в оборонній сфері залежить від систематизації військово-технічного перекладу. Гармонізація української військової термінології зі стандартами НАТО вимагає поєднання суворих вимог до точності відтворення технічних параметрів із врахуванням міжкультурних відмінностей та оперативного контексту, що є важливою передумовою ефективного військового співробітництва.

Список використаних джерел:

1. Баранівський В. Ф., Дзюба М. Т. Стандартизація військової термінології НАТО: проблеми та перспективи для України. *Наука і оборона*. 2021. № 3. С. 18–24.

2. Грібініченко Т. О. Особливості перекладу англомовних військово-технічних термінів та абревіатур. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2022. Вип. 24. С. 45–50.

3. Караваєва Т. Л. Міжкультурні аспекти перекладу науково-технічної та військової літератури в умовах міжнародної співпраці. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2023. Т. 34 (73), № 2. С. 112–117.

УДК 37.013.5

Ярощук Віталій Володимирович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

HIGHER EDUCATION DURING WAR: INNOVATIONS IN TEACHING

The search for innovative teaching methods in higher education institutions is driven by a range of objective factors affecting both the overall functioning of these institutions and the delivery of educational services to students. The full-scale invasion of 2022 triggered a series of transformative processes that impacted all societal institutions, prompting a re-evaluation of their operational approaches. This invasion became a significant catalyst for seeking innovative teaching methods aimed at ensuring the delivery of high-quality educational services. The innovative teaching methods proposed by scholars vary considerably. This diversity stems from the fact that students attend different higher education institutions, and each educational-professional or educational-scientific program requires a tailored, specific approach to teaching its various components. The ongoing search for innovative teaching methods is necessitated by rapid changes in society and the labor market. This requires future professionals to master new, relevant competencies. Given the importance of finding innovative teaching methods, this issue is of interest to scholars across various fields, including pedagogy, psychology, philosophy, and sociology. Researchers classify active and interactive teaching approaches among such methods. They identify tools and techniques – such as Zoom, Google Meet, Webex Meet, forums, websites, multimedia, online office applications (Google Docs, Google Slides, Google Classroom), mind maps, Scribe, and visualization – as modern methods within blended learning. Scholars attribute the spread of innovative teaching methods to the digitalization of higher education and its "impact on the various ways learners acquire new knowledge and skills." Implementing innovative teaching methods in higher education institutions amidst the full-scale invasion will help enhance the quality of education, improve professional training, and foster an environment conducive to innovation and development. The use of such methods encourages students to develop

independent thinking, articulate their views with sound reasoning, and make informed choices regarding their life stances. In the context of the Russo-Ukrainian war, innovative teaching methods are defined as approaches that empower the learner, shift the focus from the instructor to the student, implement learner-centered education, and facilitate the creation of individual educational pathways and active student participation in shaping the academic environment.

An analysis of teaching methods indicates that the Russo-Ukrainian war affects all societal institutions – particularly higher education institutions – necessitating the development of an innovative operational model that ensures a high-quality educational process and the delivery of quality educational services through the application of innovative teaching methods. Researchers identify the primary areas for applying these innovative methods as follows: virtual and remote learning environments; multimedia learning tools; interactive teaching methods; e-learning systems; the use of information and communication technologies in research; the use of virtual and augmented reality in education; and the use of artificial intelligence. Implementation of innovative teaching methods in conditions of full-scale invasion is a priority condition for quality education. Modern approaches focus on the individual needs of students, increase their motivation and form competencies demanded in the labor market.

References:

1. Paska, T. V., Moiseenko, I. M., Shapka, I. V. (2024). Innovative approaches to the preparation of teachers for the implementation of modern educational technologies and stimulating creativity in students in Ukraine. Academic Visions, 29 [in Ukrainian]. https://doi.org/10.5281/zenodo.10793975.

2. Hnatenko, T., Lysenko, N. (2023). The use of innovative teaching technologies in higher education institutions in the context of blended learning. Health & Education, 1, P. 14–21 [in Ukrainian]. https://doi.org/10.32782/health-2023.1.3.

УДК 378.016:811

Ясюк Наталія Віталіївна,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

THE "NOTICING THE GAP" TECHNIQUE IN TEACHING MILITARY ENGLISH

Effective communication is an essential part of modern military education. Military personnel often work in multinational teams, participate in international exercises and training programmes, and communicate with foreign colleagues. In these situations, general English is not always enough. Learners need to use military terminology accurately, give clear instructions, report information, and communicate effectively in professional situations.

Therefore, teaching Military English should go beyond learning vocabulary and grammar. Learners also need to understand how they use English in practice and recognize the areas that require improvement. One useful approach is the "Noticing the Gap" technique.

The basic idea is quite simple. Learners first complete a communicative task using their existing knowledge. They then compare their performance with an authentic or model version of the task. In this way, they notice the difference between what they wanted to say and what they were actually able to say. This difference represents the "gap" that needs to be addressed.

For example, students can be asked to give a short briefing about a military mission. They may know the words *mission*, *objective*, *route*, and *equipment*, but still have difficulty using them effectively in a real briefing. After completing the task, students can listen to or read a model briefing and identify useful expressions such as *"The purpose of the mission is…"*, *"Our primary objective is…"*, or *"In case of an emergency…"*. They can then use these expressions in a second version of the briefing.

Thus, the learning process can follow a simple cycle:

Task → Notice → Compare → Practise → Perform again.

One of the main advantages of this technique is that learners actively participate in the correction process. Instead of simply receiving the correct answer from the teacher, they discover what is missing from their own language. This can make learning more meaningful and help students become more independent.

The technique can be used in many Military English activities. For example, students can practise radio communication, situation reports, mission briefings, tactical instructions, CASEVAC scenarios, negotiations, or after-action reviews. They can compare their own performance with authentic or teacher-prepared models and identify differences in vocabulary, grammar, pronunciation, and communication strategies.

Authentic military materials are particularly useful for this purpose. Briefings, operational reports, radio exchanges and other professional texts help learners notice how English is actually used in military contexts. They can observe not only individual words but also how information is organized and how messages are made clear, concise and precise.

Feedback is another important part of the process. Teachers and peers can help learners notice errors that they may not recognize themselves. A short checklist can also be useful. For example, after a briefing, students can check whether the speaker clearly stated the objective, location, time, personnel and required actions.

The “Noticing the Gap” technique also supports learner autonomy. Military professionals need to continue developing their language skills throughout their careers. The ability to identify their own weaknesses can help them become more independent learners and take greater responsibility for their professional development.

However, the technique should be used carefully. Some language problems are difficult for learners to identify without teacher support, and authentic military materials may be too complex for lower-level students. Therefore, materials and

tasks should be selected according to the learners' language level and professional needs.

To conclude, the “Noticing the Gap” technique is a practical learner-centred approach to teaching Military English. It helps learners recognize the difference between their current language abilities and the requirements of professional communication. When combined with realistic military tasks, authentic materials and constructive feedback, it can contribute to greater accuracy, confidence and communicative competence.

For military learners, English is not simply an academic subject. It is a tool for communication and cooperation. Helping them notice and gradually close their language gaps can therefore play an important role in their professional development and readiness for multinational communication.

УДК 378.016:811

Яцина Максим Олександрович,
Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
м. Харків

ENGLISH BORROWINGS IN UKRAINIAN YOUTH SPEECH: ADAPTATION OR REPLACEMENT

Through the internet and social media, Ukrainian meets English every day. This is easiest to see in the speech of young people: new words appear there within weeks rather than years. Some of them stay for a long time, others disappear as quickly as they came.

The debate about this usually runs in two directions. Some say it is the normal life of a language, others say the language is being polluted. Both sides look at the same fact: the word came from English. But the origin alone is not enough to judge whether it is good or bad [1].

This paper suggests a simple way to tell two different processes apart. In the first, an English word fills an empty spot, because Ukrainian had no word for that meaning. In the second, it pushes out a Ukrainian word that means exactly the same thing. These are not the same, although both are called borrowing.

The first thing to look at is how well the word has settled into grammar. Three groups can be seen here [2].

Words in the first group behave like Ukrainian ones: chiliti (to chill), krinzhuvati (to cringe), kheytiti (to hate), sheriti (to share). They take Ukrainian endings, change by person and tense, and produce new words of their own. When a word starts producing other words, it has been taken in by the language, not used once [3].

The second group has settled in halfway: krinzh, vaib, fleks. They take case endings, but almost no new words are built from them.

The third group stands apart: rofl, krinzh used as an exclamation, whole English phrases in the middle of Ukrainian speech. They do not follow Ukrainian grammar and usually go out of use quickly.

Now the main point. Most of the words that have settled in have no exact Ukrainian equivalent. Sheriti is not simply to share, it is to spread something online. Kheytiti is not to criticise, it is to show open hostility. Such words add something, and this is a normal way for a language to grow.

It is a different matter when a word simply takes the place of an existing one: keys instead of vypadok (case), chelendzh instead of vyklyk (challenge), lokatsiya instead of mistse (place). Nothing new appears here except a feeling of being modern. These are the cases that give real ground for concern.

A word, then, should be judged not by where it came from, but by two things: whether Ukrainian already has a word with the same meaning, and whether the borrowing has settled into the grammar. Words that have settled in and filled an empty spot make the language richer. Words that duplicate existing ones and stay outside the grammar do the opposite. Testing this division on a large body of social media texts is the task of further research.

References:

1. Styshov O. A. Ukrainian Vocabulary of the Late 20th Century (Based on the Language of Mass Media). Kyiv: Puhach, 2005. – 388 p.

2. Arkhypenko L. M. Foreign Lexical Borrowings in the Ukrainian Language: Stages and Degrees of Adaptation: PhD thesis abstract. Kharkiv, 2005. – 20 p.

3. Kysliuk L. P. Modern Ukrainian Word-Formation Nomination: Resources and Development Trends. Kyiv: Dmytro Buraho Publishing House, 2017. – 424 p.

Ми вдячні всім і кожному!

НАШІ АВТОРИ

1.	***Ананьїв Матвій Сергійович***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
2.	***Асмолов Павло Сергійович***	Курсант 3 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
3.	***Бабак Дмитро Володимирович***	Курсант4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
4.	***Бабенко Алла Василівна***	Викладач кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
5.	***Бабич Ольга Олегівна***	Начальник НДЛ, факультету ПВ ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
6.	***Бабійчук Ольга Віталіївна***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
7.	***Багмут Ірина Віталіївна***	Кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов, ВА, м. Київ
8.	***Байдик Максим Володимирович***	Курсант 3 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
9.	***Байзан Владсилав Ігорович***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
10.	***Байстрюченко Ілля Олексійович***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
11.	***Барановський Олександр Миколайович***	Магістрант інженерно-авіаційного факультету, ХНУ ПС, м. Харків
12.	***Барнич Іванна Іванівна***	Старший викладач кафедри, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м.Львів
13.	***Бережний Андрій Олександрович***	Кандидат технічних наук, доцент, бригадний генерал, начальник університету, Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків
14.	***Бігун Олександр Миколайович***	Кандидат педагогічних наук, завідувач відділення, Володимирський педагогічний фаховий коледж імені Агатангела Кримського Волинської обласної ради, м. Володимир
15.	***Білецька Вікторія Олександрівна***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
16.	***Боклаг Ірина Юріївна***	Кандидат технічних наук, доцент. полковник, начальник факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
17.	***Болоховцева Вікторія Сергіївна***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
18.	***Боровенський Ян Олександрович***	Ад'юнкт НОВ, ХНУ ПС, м. Харків
19.	***Брик Тетяна Олександрівна***	Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків

20.	***Броншвагер Володимир Володимирович***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
21.	***Будай Олександра Віталіївна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, Військовий інститут танкових військ НТУ“ХПІ”, м. Харків
22.	***Будніков Ярослав Борисович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
23.	***Василенко Лада Ігорівна***	Курсант 3 курсу (командир 431, 432 н/в,) факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
24.	***Василик Максим Миколайович***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
25.	***Вишневський Дмитро Антонович***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
26.	***Волков Юрій Павлович***	Кандидат технічних наук, заступник начальника ІАФ, ХНУ ПС, м. Харків
27.	***Волкова Марина Сергіївна***	Кандидат філологічних наук, завідувач кафедри ААМ факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
28.	***Волочій Вікторія Романівна***	Викладач кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
29.	***Глєбова Вероніка Євгеніївна***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
30.	***Гнетій Максим Ігоревич***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
31.	***Головань Владислав Валерійович***	Курсант 3 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
32.	***Гончаренко Ігор Васильович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
33.	***Гончарук Олег Миколайович***	Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, ХНУ ВС, м. Харків
34.	***Горбенко Кирило Романович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
35.	***Гота Олексій Сергійович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
36.	***Грабовий Максим Віталійович***	Курсант 2 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
37.	***Григорова Ірина Геннадіївна***	Доцент кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
38.	***Громов Михайло Анатолійович***	Курсант 4 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
39.	***Гуріненко Ірина Олегівна***	Старший. викладач кафедри іноземних мов факультету ПВ ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
40.	***Гур’єв Дмитро Олександрович***	Доктор філософії, начальник штабу-заступник начальника університету, ХНУ ПС, м. Харків
41.	***Данилевський Сергій Петрович***	Завідувач навчально-методичного кабінету навчального відділу, ХНУ ПС м. Харків
42.	***Даньков Натан Миколайович***	Курсант 3 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУПС, м. Харків
43.	***Дворецький Іван Сергійович***	Курсант 312 нг, Інститут Ракетних військ і Артилерії, НАСВ, м. Львів
44.	***Добрянський Євген Васильович***	Курсант 312 нг, Інститут Ракетних військ і Артилерії, НАСВ, м. Львів

45.	***Довбуш Софія Романівна***	Викладач кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО ХНУ ПС, м. Харків
46.	***Дорош Андрій Зіновійович***	Викладач кафедри іноземних мов, факультету ПВ ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
47.	***Дроб Наталія Чеславівна***	СНС НДВ розвитку мовної підготовки та сертифікації НЦ ПС, ХНУ ПС, м. Харків
48.	***Дубовський Юрій Володимирович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
49.	***Ейвазова Ірина Валеріївна***	Викладач зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти № 5, м. Костянтинівка, Донецька область
50.	***Єременко Ростислав Вікторович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
51.	***Єрменчук Євгеній Дмитрович***	Курсант 4курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
52.	***Закутін Володимир Костянтинович***	Курсант 3курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
53.	***Зарічняк Денис Ігоревич***	Курсовий офіцер факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
54.	***Зинченко Вероніка Андріївна***	Викладач, кафедри іноземних мов, факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
55.	***Зікратий Валентин Юрійович***	Заступник начальника факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
56.	***Іванишин Денис Русланович***	Студент групи 2ПКТ-25б факультету інтелектуальних інформаційних технологій та автоматизації, ВНТУ, м. Вінниця
57.	***Іванова Яна Євгенівна***	Курсант Інституту піхоти, НА СВ, м. Львів
58.	***Ігнатенко Елеонора Романівна***	Магістрант інженерно-авіаційного факультету, ХНУ ПС, м. Харків
59.	***Індутна Поліна Анатоліївна***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
60.	***Кабай Остап Євгенович***	Курсант 2 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
61.	***Калінін Павло Юрійович***	Магістрант факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
62.	***Калініченко Роман Романович***	Офіцер резерву взводу резерву офіцерського складу факультету ПВ та ПДО ХНУ ПС, м. Харків
63.	***Каліновський Дмитро Олександрович***	Доктор філософії, заступник начальника факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
64.	***Кальченко Тетяна Михайлівна***	Старший викладач кафедри мовної підготовки, ХНУ ВС, м. Харків
65.	***Канюка Михайло Віталійович***	Курсант 2 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
66.	***Карамушка Микита Ігорович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
67.	***Карпенко Олег Володимирович***	Кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри, ХНУ ПС, м. Харків
68.	***Карпенко Олена Олексіївна***	Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри методики викладання української та іноземної мов і літератур, КНУ, м. Київ

69.	***Кирик Юлія Анатоліївна***	Викладач кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
70.	***Кисельов Олександр Сергійович***	Курсант 3 курсу, факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
71.	***Клименко Аріна Андріївна***	Студент 2 курсу навчально-наукового інституту №5, ХНУ ВС, м. Харків
72.	***Клімов Вадим Олександрович***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
73.	***Ковальчук Влад Максимович***	Курсант 3 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
74.	***Ковзало Ілона Геннадіївна***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
75.	***Колеснік Євген Олександрович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
76.	***Колеснікова Анна Максимівна***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
77.	***Коннов Ілля Євгенович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
78.	***Корній Олег Сергійович***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
79.	***Коростильов Микола***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
80.	***Короць Василь Анатолійович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
81.	***Корчма Поліна***	Магістрант факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
82.	***Корсунов Сергій Іванович***	Доцент кафедри тактики військ ППО СВ факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
83.	***Корчук Микита Андрійович***	Курсант ІРВіА НА СВ, м. Львів
84.	***Костюк Марина Іванівна***	Старший викладач кафедри мовної підготовки, ХНУ ВС, м. Харків
85.	***Котов Вячеслав Володимирович***	Магістрант ХНУ ВС, м. Харків
86.	***Коцюба Тетяна Михайлівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов ХНУ ПС, м. Харків
87.	***Кривохижа Кирило Артемович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУПС, м. Харків
88.	***Кулієв Самір Міралі – огли***	Магістрант факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
89.	***Куліковський Михайло Андрійович***	Курсант 3 курсу (командир відділення) факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
90.	***Курінний Олексій Вячеславович***	Доцент кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
91.	***Кучмай Вадим Ігорович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
92.	***Лаврентьєва Софія Андріївна***	Магістрант факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків

93.	***Лазарев Микита Олексійович***	Магістрант факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
94.	***Лахтарина Світлана Сергіївна***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м Харків
95.	***Левашов Олександр Семенович***	Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки, ХНУ ВС, м. Харків
96.	***Левицька Аліна Анатоліївна***	Викладач англійської мови**,** Володимирський педагогічний фаховий коледж імені Агатангела Кримського, м. Володимир
97.	***Левко Мар'яна Іванівна***	Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
98.	***Лезік Олександр Віталійович***	Кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри тактики військ ППО СВ факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м Харків
99.	***Ломакіна Ірина Анатоліївна***	Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, ВА, м. Київ
100.	***Луговий Денис Андрійович***	Курсант 2 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
101.	***Лук'янчук Ігор Олександрович***	Магістрант факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
102.	***Магденко Олексій Ігорович***	Курсант 3 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
103.	***Мазурик Дмитро Юрійович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
104.	***Майборода Римма Вадимівна***	Старший викладач кафедри спеціальної мовної підготовки, ВІ КНУ , м. Київ
105.	***Макушинський Андрій Сергійович***	Курсант 4 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
106.	***Малежик Дмитро Іванович***	Кандидат історичних наук, Доцент кафедри іноземних мов, ВІТ та І, м. Київ
107.	***Малькін Олег Сергійович***	Курсант 2 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
108.	***Мандзюк Юрій Васильович***	Курсант 3 курсу, факультету ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
109.	***Матухно Анастасія Анатоліївна***	Ад'юнкт НОВ, ХНУ ПС, м. Харків
110.	***Мацик Євген Володимирович***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
111.	***Меленті Дмитро Олександрович***	Заступник начальника факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
112.	***Мелех Анна Василівна***	Викладач кафедри іноземних мов, ВНТУ, м. Вінниця
113.	***Меренюк Семен Анатолійович***	Курсант 2 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
114.	***Метельський Богдан Юрійович***	Курсант 3 курсу (командир групи 331Б) факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
115.	***Миток Ангеліна Василівна***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків

116.	***Михайлова Ніна Вячеславівна***	Старший викладач кафедри мовної підготовки, факультету лідерства, Інститут Військово-Морських Сил, НУ«ОМА», м. Одеса
117.	***Михальова Олена Сергіївна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, ВІТ та І, м Київ
118.	***Мікаєлян Вікторія Василівна***	Старший викладач кафедри мовної підготовки, ХНУ ВС, м. Харків
119.	***Мірошниченко Вадим Сергійович***	Курсант 3 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУПС, м. Харків
120.	***Мірошніченко Кирило Олексійович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУПС, м. Харків
121.	***Міхей Андрій Олександрович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУПС, м. Харків
122.	***Морозова Ярослава Артемівна***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
123.	***Мручок Марія Іванівна***	Викладач кафедри іноземних мов, факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
124.	***Мужило Дем'ян Русланович***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
125.	***Музика Тетяна Олегівна***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
126.	***Мусаїрова Юлія Дмитрівна***	Доктор філософії, ПНС НДЛ, факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
127.	***Нанівська Лідія Леонідівна***	Доктор філософії, доцент, начальник кафедри іноземних мов, Військовий інститут танкових військ НТУ"ХПІ", м. Харків
128.	***Надоша Данііл Віталійович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
129.	***Насонов Дмитро Ілліч***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
130.	***Неклеса Олена Валеріївна***	Старший викладач кафедри іноземних мов та військового перекладу, НА СВ, м. Львів
131.	***Ніколаєв Ігор Євгенович***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
132.	***Нікутов Данїл Денисович***	Курсант 4 курсу (командир відділення), факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
133.	***Оборонов Микола Іванович***	Старший викладач кафедри тактики військ ППО СВ факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
134.	***Оборонова Оксана Валентинівна***	Вчитель української мови та літератури , комунальний заклад "Харківська гімназія №135 Харківської міської ради", м. Харків
135.	***Павліна Тетяна Володимирівна***	Старший викладач кафедри мовної підготовки ХНУ ВС, м. Харків
136.	***Павлусь Ольга Вікторівна***	Викладач кафедри іноземних мов, факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
137.	***Панасенко Микита Сергійович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА ХНУ ПС, м. Харків
138.	***Паніматка Владислав Олександрович***	Ад'юнкт НОВ, ХНУ ПС м. Харків

139.	***Паніна Оксана Олександрівна***	Старший викладач кафедри, ВІ КНУ, м. Київ
140.	***Панова Діана Валеріївна***	Викладач кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
141.	***Паша Валерій Олександрович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
142.	***Пекарюк Марія Ігорівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
143.	***Петракова Ярослава Андріївна***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУПС, м. Харків
144.	***Петрова Людмила Олександрівна***	Кандидат філософських наук, доцент, Учений секретар секретаріату вченої ради, ХНУ ПС, м. Харків
145.	***Петрова Наталія Володимирівна***	СНС НДЛ, науково-методичного супроводження мовної підготовки, НДВ розвитку мовної підготовки та сертифікації НЦ, ХНУ ПС, м. Харків
146.	***Петросов Лєвон Каренович***	Курсант 3 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
147.	***Піддубна Анастасія Дмитрівна***	Старший викладач, кафедри іноземних мов, НА СВ, м.Львів
148.	***Плиска Наталія Володимирівна***	Доцент центру спеціальної мовної підготовки факультету ПВ та ПДО, ВІ КНУ, м. Київ
149.	***Погодіна Марія Юріївна***	Доцент кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
150.	***Подік Сергій Михайлович***	Курсант 2 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
151.	***Прозар Наталія Анатоліївна***	Старший викладач кафедри мовної підготовки, ХНУ ВС, м. Харків
152.	***Примаченко Артем Олегович***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
153.	***Пугачов Ростислав Сергійович***	Курсант 3 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
154.	***Ратич Олександр Юрійович***	Ад'юнкт НОВ, ХНУ ПС м. Харків
155.	***Ребрій Інна Миколаївна***	Кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов факультету ПВ ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
156.	***Ребрій Олександр Володимирович***	Доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша, ХНУ, м. Харків
157.	***Редченко Самуіл Ілліч***	Курсант 3 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
158.	***Рижко Валентин Русланович***	Курсант 4 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
159.	***Родін Олександр Олександрович***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
160.	***Родченко Євгеній В'ячеславович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
161.	***Романів Вікторія Романівна***	Курсант 4 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків

162.	***Романюк Вікторія Леонідівна***	Доктор філософії, доцент, Старший викладач кафедри іноземних мов навчально-наукового центру іноземних мов, Національний університет оборони України, м. Київ
163.	***Руденко Артур Ярославович***	Магістрант факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
164.	***Руденко Леся Михайлівна***	Старший викладач, кафедри іноземних мов, НА СВ, м.Львів
165.	***Рудь Богдан Сергійович***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
166.	***Савранська Іванна Юріївна***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
167.	***Савченко Ольга Олександрівна***	Кандидат філософських наук, доцент, професор кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
168.	***Савчук Вікторія Андріївна***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
169.	***Сазанова Лариса Сергіївна***	Старший викладач кафедри мовної підготовки, ХНУ ВС, м. Харків
170.	***Сало Ярослав Вячеславович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
171.	***Свідер Христина Віталіївна***	Студент 2 курсу навчально-наукового інституту №5, ХНУ ВС, м. Харків
172.	***Сергієнко Тетяна Миколаївна***	Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
173.	***Синиця Максим Віталійович***	Курсант 2 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
174.	***Скляр Микола Олегович***	Курсант 3 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
175.	***Скрипнюк Олександр Анатолійович***	Курсант 3 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
176.	***Слободян Яна Олександрівна***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
177.	***Смірнова Олександра Іванівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, ВІТ та І, м. Київ
178.	***Собко Сергій Вадимович***	Курсант 3 курсу (командир відділення) факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
179.	***Совгар Ганна Петрівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
180.	***Совгар Оксана Михайлівна***	Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
181.	***Спіркіна Марина Володимирівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
182.	***Степанюк Софія Віталівна***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
183.	***Степова Анастасія Сергіївна***	Курсант 3 курсу факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків

184.	***Стефанчук Євгеній Валерійович***	Курсант 3 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
185.	***Столяренко Оксана Василівна***	Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, ВНТУ, м. Вінниця
186.	***Столяренко Олена Вікторівна***	Доктор педагогічних наук, доктор, професор кафедри педагогіки і освітнього менеджменту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця
187.	***Сторчаєва Ангеліна Сергіївна***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
188.	***Супрунчук Юлія Олександрівна***	Доцент кафедри іноземних мов, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, м. Житомир
189.	***Сусла Дарина Іванівна***	Курсант 2 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
190.	***Сушкова Оксана Володимирівна***	Курсант Інституту піхоти, НА СВ, м. Львів
191.	***Сядристий Сергій Івановмч***	Заступник начальника факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
192.	***Табан Тетяна Станіславівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
193.	***Тараненко Ольга Геннадіївна***	Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, ВІТ та І, м Київ
194.	***Телегін Владислав Васильович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
195.	***Тимченко Світлана Леонідівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, Житомирський військовий інститут імені С.П. Корольова, м. Житомир
196.	***Тіхонова Євгенія Олексіївна***	Курсант 4 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
197.	***Товарницька Ірена Ростиславна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, НА СВ, м. Львів
198.	***Токар Олександр Анатолійович***	Старший викладач кафедри тактики військ ППО СВ, факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
199.	***Тригуб Іван Андрійович***	Магістрант ІАФ, ХНУ ПС, м. Харків
200.	***Трофименко Ігор Олексійович***	Курсант 4 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
201.	***Туленко Марія Михайлівна***	Курсант 2 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
202.	***Устинов Дмитро Сергійович***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
203.	***Федорович Маргарита Анастасіївна***	Старший викладач кафедри іноземних мов, ННЦ іноземних мов Національного університету оборони України, м. Київ
204.	***Феркалюк Олександра Вікторівна***	Курсант 3 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
205.	***Черкашин Сергій Володимирович***	Старший викладач кафедри тактики військ ППО СВ, факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків

206.	***Чернецька Світлана Богданівна***	Старший викладач кафедри іноземних мов та військового перекладу, НА СВ, м.Львів
207.	***Черновський Олексій Ігорович***	Курсант 2 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
208.	***Чернявська Антоніна Вікторівна***	Викладач кафедри, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м.Львів
209.	***Чечельницький Максим В'ячеславович,***	Курсант 4 курсу АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків
210.	***Чичикало Андрій Миколайович***	Курсант 2 курсу факультету ЗРВ, ХНУ ПС, м. Харків
211.	***Чмуль Владислав Володимирович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
212.	***Шабаєва Рената Денисівна***	Магістрант інженерно-авіаційного факультету, ХНУ ПС, м. Харків
213.	***Шабанов Олександр Олександрович***	Курсант 3 курсу факультета ЗРВ, ХНУ ПС м. Харків
214.	***Шатська Марія Олександрівна***	Магістрант факультету РТВ ППО, ХНУ ПС, м. Харків
215.	***Шафєєва Каріна Олександрівна***	Студент 2 курсу навчально-наукового інституту №5, ХНУ ВС, м. Харків
216.	***Шевчук Павло Олегович***	Курсант 4 курсу факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків
217.	***Шкурат Софія Олегівна***	Курсант ІРВіА НА СВ, м. Львів
218.	***Шлапак Оксана Анатоліївна***	Кандидат економічних наук, доцент, Старший викладач кафедри ААМ, факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
219.	***Шубіна Галина Валеріївна***	Начальник навчального відділу університету, ХНУ ПС, м. Харків
220.	***Шутенко Ігор Володимирович***	Доцент кафедри іноземних мов факультету ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
221.	***Щаслива Дарія Василівна***	Курсант 3 курсу, факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС, м. Харків,
222.	***Щербінін Сергій Олександрович***	Кандидат технічних наук, Заступник начальника НЦ ПС, ХНУ ПС, м. Харків
223.	***Яковлев Олександр Олегович***	Магістрант факультету АСУ та НЗПА, ХНУПС, м. Харків
224.	***Ярощук Віталій Володимирович***	Старший викладач кафедри тактики військ ППО СВ, факультету ППО СВ та ІССОУ, ХНУ ПС. м. Харків
225.	***Ясюк Наталія Віталіївна***	Старший викладач кафедри ПВ та ПДО, ХНУ ПС, м. Харків
226.	***Яцина Максим Олександрович***	Курсант 4 курсу факультету АСУ та НЗПА, ХНУ ПС, м. Харків